دیوان نفعی

وقف السلطان الادب الاريب والخاقان الحسيب النسيب
الشجاع الذي علم الاعداء بالقهر علم الادب وفارس معارك العرب
وعلمهم علم السلطان ابن السلطان ابن السلطان ابو الفتوح
والمغازي محمود خان ابن السلطان مصطفى خان
خلد الله سلطانه وابد في العالمين برهانه
وانا الفقير الى الله سبحانه وتعالى
مصطفى طاهر المفتش بحرمين
المحترمين الشريفين
غفر له

ديوان نفعى

عقدهٔ سررشتهٔ راز نهانی درسوزرم
سلک تسبیح در سبع المثانی درسوزرم

برکهردر کیم نظیرین کورمشدر روزکار
روزکاره عالم غیب ار معانی درسوزرم

روزکار احسانمی بیلمشن هم یا بیلمیش
عالمه فیض حیات جاودانی درسوزرم

اهل اولان قدرین بیلور بن کوهر مدح ایلیم
عالمک سرمایهٔ دریا و کانی درسوزرم

بی‌عرض بر جوهر صافیدر اما متصل
اهل طبعک زیور تیغ و سنانی درسوزرم

یعنی کیم اندیشه سنجان جهانک دایما
هم صریر کلکی هم ورد زبانی درسوزرم

بن نیم کیم جکر در اهل طبع اولمز ذخی
جوهر تیغ قضای ناکهانی درسوزرم

غمزهٔ دلبر نوله رشک ایلسه اندیشه‌مه
حرز بازوی دل صاحبقرانی درسوزرم

اولقدر پرشیوه در کویا که بکر فکر بک
غمزهٔ مردافکن یا مهربانی درسوزرم

اولقدر دلدوزدر کویا که بر شوخ آفتک
ناوک مشکین کمان ابروانی درسوزرم

آیت

آیت نون والقلمدر مصحف سینمده یا
بن ستم اندیشه‌مک تیر و کمانی درسوزرم

بر کلستاندر خیالم دل شکفته بلبلی
اول کلستانک لطیف آب روانی درسوزرم

بر شبستاندر دواتم خامه زنکی جادومی
اول شبستانک عروس دلستانی درسوزرم

آفرینش طوطی اندیشه‌مه بر دامدر
کیم او دامک دانهٔ پر امتنانی درسوزرم

کیمسه انکار ایده مز ماهیت اندیشه‌می
اهل رشکک نسخهٔ عقد لسانی درسوزرم

آیت عین الکمال رشک کار اتیمز بکا
دفع زخم چشم خلاق معانی درسوزرم

خاکپایم سرمه ایلرسه عجمی روزکار
عنصر روح کمال اصفهانی درسوزرم

اشته خلاق معانی شمدی کلدی عالمه
کوش ایدک اثارینی کیم ترجمانی درسوزرم

صکره کلسم دهره خلاق معانیدن نولا
قالب خشک خیاله روح ثانی درسوزرم

نکته ده عالم حریف اولمز بکا کویا بنم
هرنه سویلرسم جواب لن ترانی درسوزرم

هرنه سویلرسم قضا مضمونی اثبات ایدر
آنی بیلمز که خطاب امتحانی درسوزرم

بن نه کشافم نه صاحب کشف اما معنیده
موشکاف نکته‌های آسمانی درسوزرم

بکده بر معنای نظم ایتیم نه بر لفظ ایسه
یوقلسک مجموعهٔ راز نهانی درسوزرم

حاسد کج رو خیاله راست کلمزسه نولا
اهل دل یارانه هردم یارجانی درسوزرم

بن جهان آرا شهنشاه جهان معنییم
سوزلرکده پادشاه کامرانی درسوزرم

دو نسخه شمشیر خطبه نوله شمشیر زبان   ملک نطقمک خطبهٔ امن و امانی در سوزم

طبعمک بر ترجمان تر زبانیدر قلم   خامه مک بر بهمزبان نکته دانی در سوزم

تا صباح حشره دک بیک مبتلایی مست ایدر   بزم عشقک نشوهٔ رطل گرانی در سوزم

رند هشیارم خرابات محبتدر دلم   عاشق هرجاییم وحدت نشانی در سوزم

اوله لی پیغمبر آخر زمانه نعت گو   آب روی امت آخر زمانی در سوزم

نعت شاهنشاه اورنگ نبوتدر کیم انک   فیض مدحیله دلک جان جهانی در سوزم

جان عالم فخر آدم احمد مرسل که تا   حشر اولنجه نعت گوی نعت خوانیدر سوزم

اوله لی غواص دریای خیال مدحتی   جوهری طبعمک زیب دکانی در سوزم

اولقدر اللو بردی معنی فیض اوصافیله کیم   گویا مفتاح گنج شایگانی در سوزم

مشرق صبح هدایتدر ثناسیله دلم   مهر قدسی پرتو کوکب فشانی در سوزم

کوکب افشان آفتاب اولمزکرا اول شمسیم تک   عقد پروین گسسته ریسمانی در سوزم

باشلسم معراجنی تحقیقه آب و تابله   گوهر شهوار گوش اصفهانی در سوزم

عد اولنمز معجزاتی حددن افزوندر نیلسون   گرچه کیم برراوی معجز بیانی در سوزم

گرچه بن دورم جنابندن شکرزم بودر   چهره فرسای جناب آستانی در سوزم

نفعی یم اندیشه نعتیله اولدم کامیاب   نامرادان جهانه مژدگانی در سوزم

خاکپای نعت گویانم که عرش اعظمک   ذکر و تسبیح لسان قدسیانی در سوزم

شادکام اولدم نشاط فیض نعت باکله   شمدیدن صکره دعا شادیانی در سوزم

تا که معنای لطیف و لفظ رنگ آمیز ایله   روزگارک بردلارا داستانی در سوزم

هردم اندیشمدن اولسون روحنه یوز بیک سلام   عرشه دک ایصاله بیک رایگانی در سوزم

در مدح حضرت مولانا قدس الله سره العزیز

مرحبا ای حضرت صاحبقران معنوی   ناظم منظومهٔ سلک لآل مثنوی

مثنوی اما که هربیتی جهان معرفت   ذره سیله آفتابی تک برابر پرتوی

عالم معنی که خورشید جهان آرا کبی   دور ایدر کیرمش سماعنده روح مولوی

یعنی سر الله اعظم حضرت ملای روم   کیم اودر معنیده صاحب مسند کیخسروی

خسرو اندیشه کیم عشق حسام الدین ایله   اولدی تیغ باطنی دنیایه برهان قوی

اول خداوندی که سر معرفت کنجم فیضیدر   سالک بی توشهٔ گمراهه زاد اخروی

عقلی نور جوهر ذات شریف احمدی   نطقی مغز روح انفاس لطیف عیسوی

علم وحدتده سبقداشی امام اولیا / حکمت معنیده شاکردی حکیم غزنوی

برگلستان بغر حدر دل پر فیضی کیم / اکه روح گلشنی در باغبان معنوی

درگشاده یا خزینه خانهٔ اندیشه در / انده چشم روشنی در دیدهٔ ابن مثنوی

گوهر گفتارینک کان مشتری مفلسی / کوچهٔ اسرارینک خورشید دزد شبروی

فیض استعداد ذاتن گورکیم اتمشتی ازل / جذبه سی خورشید و ماه آسمانی مولوی

نفعی معجز بیانم بندهٔ ملای روم / نه حکیم غزنوی یم نه امیر دهلوی

خاکپای شیخ عطارم که اولدی همتی / طبعمه استاد درس مشکلات مثنوی

تخم مهرش میفشانم بر زمین جان و دل / چون بگویند آنچه می کشتی همه آن بدروی

قافیه تنک اولدی آغاز دعا ایتم نوله / گرچه ضبط ایتمک نه ممکن خامهٔ چاپک روی

تا حساب ماه و سال عالمی تحقیق ایدن / بدر رایده مهر جهانتاب فلک ماه نوی

هر دم اولسون روح پاکینه دعای بیحساب / اولیادن تا که خالی اولمیه دنیا اوی

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

بارک الله زهی عاطفت ربانی / که شه عالمه اولمش ازلی ارزانی

نیجه شه انجمن آرای سریر دولت / نیجه شه حاصل دور فلک سلطانی

معدلت پیشه خداوند سریر حشمت / افتخار کرم و همت و عالیشانی

مرکز دائرهٔ جاه و جلال و عظمت / قطب گردون جهانبانی و فرمان رانی

حارس مملکت دین و مدار اسلام / مظهر مکرمت و موهبت سبحانی

سایهٔ لطف خدا حضرت سلطان احمد / که فریدون و سکندر اوله مزدربانی

او خداوند عمر عدل و علی سیرت کیم / بولدی ذاتیله شرف سلسلهٔ عثمانی

او شهنشاه قضا رای قدر قدرت کیم / عالمک عید مبارک دمیدر دورانی

نوله حکمندن انک طشره ایش اولمسه هیچ / چرخ بر نقطه اکا دائره در فرمانی

عقل کل درک ایده مز رفعت قدرینی مگر / نردبان ایلیه نه چرخ و چهار ارکانی

شکر پابوسن ادا ایتمز اگر کوکوزی / ویره شکرانه زمین حاصل بحر و کانی

شاهد دولتنک فهم و خرد مفتونی / صورت همتنک لطف و کرم حیرانی

لطفی بر مرتبه کیم چرخی ایده غرق گهر / موج خیز اولدیغی دم بحر کف احسانی

خشمی بر مرتبه کیم اولسه نه دم گرم عتاب / ایده رصو کبی تاب نظری سندانی

وصف شمشیرنه حد یوق طمع ایلم بر دیده / پیک اندیشه نه هندی قویه نه کرمانی

نیزه‌سی بیدر او قلم جدول تقویم ظفر
که عدوناک اگه سرخ اولمش اوجنده قانی

آفرین شست همایوننه کیم اوقلره آهنک
سومدن اولسه نیه طاشی دلر پیکانی

سوزن دیکیشه نشان تیرینه گوکلرده مسیح
اوق آتوب گزدیکی یرلرده اوزردی آتنی

آه عاشق دیر ایدم تیرینه گر ناوک آه
دلسه افلاکی کچوب کنگرهٔ کیوانی

خیره در نیتی هر دمده عجمی اولسه
بویله بر جامع خوش طرح لطیفه بانی

حبذا معبد پرفیض مقدس که او بر
انده بر سجده قیلن مغفرت رحمانی

بر بنا تک که اساسی ایره قعر خاکه
سقفی کچه نوله بو طاق بلند ایوانی

ایلدی قدرینی اول جامع والا برتر
حاصلی اولدی جاخرمنی آت میدانی

غم دکل طوغمسه خورشید جهانتاب فلک
طوترانک یرینی نعل زرنگرانی

او سبک سیر سبک رو که خبردار اولمز
ایلسه سینهٔ مور اوزره اگر جولانی

غیرت ادهم شب پیشرو اشهب روز
آسمان سیر و زمین گرد و سحر پیشانی

دم جولانده که پاپینی ایدر بی خم
گوی خورشید جهانتابه اوزر چوگانی

برق خاطف کبی بر دمده ایدر طی ازلی
اولسه گر عرصهٔ پهنای فلک میدانی

خسروا پادشها مهر کواکب سپها
ای مدار شرف گوکبهٔ خاقانی

سنسن اول مصدق لطف الهی که فلک
هر کیجه سنسز اولان دورینی اکوب پنهانی

هر سحر شویله تا سفله چکر کیم تیغه سن
بر اولور چاک گریبانی ایله دامانی

ایتدی عدلک او قدر راه ضلالی بربند
خاطره یول بولیماز وسوسهٔ شیطانی

دوشسه چاه ذقنه طرهٔ خوبان بریدر
ایلدی فتنه‌یی دور کده فلک زندانی

برق تیغک تن اعداده ایدر جوشش آب
دوزر او دستنده حبابه سر بی سامانی

اگر احسانکی طراوت صادر رباشته کان
گورسه کف گرمک لرزه طوتر عمانی

مدحتگ غایتی یوق طی لسان ایده مگر
دیمکه بیکده برین ناطقهٔ انسانی

وردمی یاربی بو تقریبله تقریر ایده‌یین
تا شفاخانهٔ لطفکدن ایره درمانی

داور اداد فلکدن که جفا ایتمک ایچون
بولور البته بر اهل دله بر ناداني

بر دلم اتمکی بر اهل معارفده قومز
گوزه در زمرهٔ نادانله حق بانی

بولسه ارباب دلی خاکله یکسان ایلر
گوستره تا که ادانیده علو شانی

آلی و یر داد مزی چرخ دنی پروردن
پایمال ایتدی قمی اهل دل و عرفانی

التفات ایت سخن اربابنه کیم انلر در
مدح شاهان جهانبانه ویرن عنوانی

کیم بیلوردی شعرا اولمسه گر سابقده
دهره دولتله گلوب بینه گیدن شاهانی

حشره دک آب حیات سخن ایله قیدر
اگدر زنده قیلن نام سلیمان ثانی

بر گهر در سوزا کا همت شهد قیمت
نه روا بویله متاعک چکله خسرانی

بازمش الطاف شهنشاهی مربی سخنه / شاه ادیسیله یازن منقبت سلمانی
باخصوص اوله بنم کبی معانی پرور / که شکست ایتدی سوزم قدر در غلطانی
صانورم کندمی برخواجهٔ صاحب گوهر / الده غنچه اوله کلک گهرافشانی
سوزلرم اولدی حسدگردهٔ یاران عراق / بلکه رشک سخن محتشم کاشانی
اضطراری ایدر اشعاره شمدی تحسین / سوزه کلدکجه قبول المیین حسانی
نیجه استاد سخن گستره اولدم غالب / که بولنمز آره سک هر برینک اقرانی
کیمسی قایل اولوب حقه سوزم ایتدی قبول / ایتمین داخی قویب دعوی بی برهانی
ایشیدوب صیت و صدای سخنم اولدی خموش / گوشنه گیرمز ایکن دبدبهٔ خاقانی
حاصلی شمدی بنم نادره سنج عالم / ایدر اقراریوکه کامل اولان ادعانی
مدعی منکر اولورسه چکرن اشهاده / حق شناس اهل نظر اکلدغم یارانی
قومز اشعار روانبخشمه انکاری نیه / حاسدک اغزینه کلسه حسدندن جانی

سوز تمام اولدی دعا ایلیه لم ای نفعی / حق تعالی ویره مقصود شه دورانی

هر سحر تا که چیقوب پرده سرای شبدن / ایده شاهنشه زرتاج فلک دیوانی
بوله دیوان همایونی کمال رونق / ارته گوندن گونه کندکجه شکوه و شانی

اوله

اوله اعداسی زبون بخت جهانگیری قوی / اولمیه لازمهٔ دولتنک نقصانی

عالمی هر شب ایده شعلهٔ شمع تیغی / پرتو مشعلهٔ روز قدر نورانی

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

هر معنی لطیف که جاندن نشان ویرر / تعبیر ایدنجه طبعم انی نظمه جان ویرر
هر نظم دلفریب که بندن صدور ایدر / لفظی جمال شاهد معنایه آن ویرر
هر نکتهٔ خفی که کلامده درج اولور / مضمونی دست عالمه برداستان ویرر
اول سحر ساز معجزه گویم که نطقمک / فیضی دوات و کلکه زبان و دهان ویرر
اول ناظم لآلی نظمم که شعرمک / رشکی جماده طبع جواهرفشان ویرر
پاکیزه گوی نادره سنجم که هر سوزم / شهنامهٔ بلاغته حسن بیان ویرر
وصاف محتشم سخنم کیم قصایدم / شاهان جم شکوه جهانبانه شان ویرر
بردانه سینی گوهر سلک کلاممک / محصول بحر و کانه ویرن رایگان ویرر
طبع عروس معنی یه مشاطه لک ایدر / اندیشم آینه قلمم سرمه دان ویرر
خامم که نظمی ایدر احیا مدایله / آب حیاته رشحه سی روح روان ویرر
بو واقف اطبعله اما نه فایده / سرمایهٔ تصوره غم زیان ویرر

بردم مرادم اوسته دورانیمز فلک / آب استسم سراب عدمدن نشان ویرر
دستمده جام گورسه بنم سرنکون ایدر / نادانه ساغر استسه رطل گران ویرر
ایتدکجه طالعمله رجای موافقت / هر وعدهٔ دروغنه بیک ییل زمان ویرر
هر ظلمنه تحمل ایدر آشکاره دل / امّا بو جوری جانه عذاب نهان ویرر
بر شوخ شیوه کاره اسیر ایتدی کیم بنی / نه اولدر جفاسی نه غمدن امان ویرر
بر بیوفا که هردم اسیران عشقنه / داروی صحتی اجل مهربان ویرر
هم اوغرامز فراقله اولسمده یانمه / هم یولده راست گلسه قجر باکه یان ویرر
باقدقجه بر نگاهله بیک جان آلور گوزی / هم ینه شویله خسته گورینور که جان ویرر
چکدکجه چشمی خشمله شمشیر غمزه سن / عشاقه دهشت غضب قهرمان ویرر
که قهرمان خشمینه ابرو کمان صونر / که رستم نگاهنه مژگان سنان ویرر
خطی که ظاهر اولسه گرگ داخی عالمه / خوف ظهور فتنهٔ آخر زمان ویرر
لعلی که رشک خاتم جمدر زمانه ده / حکم نگین پادشه انس و جان ویرر
اول شه که فر بختی ایله تختگاه روم / فرش زمینه مرتبهٔ آسمان ویرر
اول شه که شمع بارگهی دود شعله‌دن / لیل و نهاره خلعت نور و دخان ویرر
اول شه که سیره جیقه مانندجه گوکز که / چرخ آفتابه تیغ و هلاله کمان ویرر

خان

خان احمد اول شهنشه دوران که روزگار / عدلیله دهره مژدهٔ امن و امان ویرر

جمشید کامران که سوار اولسه رخشنه / دارا طوتر رکابنی خسرو عنان ویرر
خورشید زرفشان که کفی فیض جود ایله / دهره غنای ماحصل بحر و کان ویرر
یکتا سوار عرصهٔ دوران که دشمنه / خوف هجومی تفرقهٔ خانمان ویرر
گاهی که گرد پویهٔ رخش سبکروی / گردونه کحل باصرهٔ اختران ویرر
هر بر قدمده صدمهٔ پرزوری نعلینک / گاو زمینه زلزلهٔ استخوان ویرر
اول دمده کیم هجوم گدایان ایچون زری / خورشید آسمان گبی دستی عیان ویرر
اول دکلو دامنن پر ایدر زر له هر گدا / کیم یوللرینه زیب ره کهکشان ویرر
دوری زمان احمد مختاری اگدرر / شمشیری ذوالفقار علیدن نشان ویرر
قهری سپهر پرستمک اود ایدر زیرین / خلقی جهانه بوی گل و گلستان ویرر
شانی شهان عالمی خوار و حقیر ایدر / لطفی گدایه سلطنت جاودان ویرر
که بر وزیری شاه عجمدن خراج آلور / که بر وکیلی عسکر تاتاره خان ویرر
خاقان چین که درگهنه ایلچی گوندرر / هب کاسه شوی مطبخنه ارمغان ویرر
مجمر فروز برمنه خود عود و عنبری / شاهنشه ممالک هندوستان ویرر

هر سلطنت که حکمی نسق ساز اوله اکا
قانونی داد دولت نوشیروان ویرر

هر مملکت که عدلی مربی اوله اکا
آب و هواسی کرکه خصال شبان ویرر

دورنده اهل ماتمه فرط نشاطدن
ذوق سرود نغمهٔ نای فغان ویرر

ملکنده دزد منفعل مال ازکوتدن
دستار و کفش و پیرهنی کاربان ویرر

حلمی سرایت ایتسه نهاد هوایه کر
بادوزانه لنگر کوه گران ویرر

عزمی اولورسه کرسبق آموز طبع خاک
کوه گرانه جنبش بادوزان ویرر

کر نهی ایتسه جبر خواص کیفیات
می طبع شادمانه غم ناگهان ویرر

میم مکانه استسه پرکار همتی
مقدار دور دائرهٔ لامکان ویرر

کاهی قصده ظاهر اولان ماه نو دکل
تأثیر شوق مدحی سپهره زبان ویرر

چکدکجه سلک نظمه در مدحن آسمان
مهر اکه تار شعشعه‌دن ریسمان ویرر

ای داور زمانه که آب عدالتک
ملک جهانه رونق باغ جنان ویرر

چوق دولتکده شاعر ساحر بیان ولی
داد ادای نفعی شیرین زبان ویرر

لطفک اولورسه کر سخن بنته پایه‌یی
نظم بلند محتشمه کسر شان ویرر

سوز بر متاع فاخر و کیمیا بدر ولی
اکه رواجی لطف شه نکته‌دان ویرر

نظم آخر اولدی باشلیه لم شول دعایه کیم
شعره خواص ادعیهٔ قدسیان ویرر

تاکیم

تاکیم شهان دهره نظام جهان ایچون
دوران سریر معدلت اوزره مکان ویرر

اولسون قپوکده منتظم سلک بندکان
دولت که انتظام امور جهان ویرر

بولسون شرف همیشه وجودکله سلطنت
اول سلطنت که ملکه بقای امان ویرر

طوب ایلسون یولکده سر دشمنی قضا
تاکیم فلکده ماه نوه صولجان ویرر

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمه والغفران

بهار ایردی ینه دوشدی لطافت گلستان اوزره
ینه اولدی نمایان لطف غالب آسمان اوزره

ینه هر لاله بر شمع معنبر یاقدی دودندن
سحاب عنبرافشان اولدی پیدا بوستان اوزره

ینه چیقدی بیاضه نقشی هر سرو گل اندامک
صارلدی یاسمین شاخ نهال ارغوان اوزره

چکلسه نوله یاران صفا سیر چمنزاره
صلایه باشلدی مرغ چمن سرو چمان اوزره

خرد مفتون اولور نقش بهار و رونق باغه
نظر حیران قالور آثار صنع مستعان اوزره

جهان آرایش ازهار گلزار ایله نازنده
زمین فیض لطافتله سپهره امتنان اوزره

نسیم اول دکلو جانبخش و حیات افزا که بر دمده
دم عیسی ایله دعوای بحث و امتحان اوزره

صبا گرد گلستانیله وارسه باغ رضوانه
عبیرافشان اولور پیراهن حور جنان اوزره

ینه رضوان بخجلتله کلسه تماشای گلستانه
کورب ترجیح ایدر باغی بهشت جاودان اوزره

یر اشدی اولقدر موج سلسل آبه کیم دریمز
او حسنی زلف پرخم سینهٔ سیمین میان اوزره

ایدر شاه بهارک درهم بی سکه‌سن جاری
دوکر ازهار بادامی صبا آب روان اوزره

دینلدی قطرهٔ شبنم سراپا برک سوسنده
قطار جوهر معنی کبی تیغ زبان اوزره

دکل شبنم نثار آه بلبلدر که چیقدقجه
دوشر کسب رطوبتله هوادن گلستان اوزره

دونر بر حافظ محفل نشین نغمه پردازه
سر آغاز نوا ایتدکجه بلبل آشیان اوزره

فراز گلبن بزر ژاله‌دن گل گوسترر روین
شه عالم کبی تخت مرصع نردبان اوزره

او شاهنشه که واجبدر اداء خطبهٔ نامی
خطیب منبر صف نماز قدسیان اوزره

او شاهنشه که نقش خاتم اقبالیدر سکه
زر خورشید عالمتاب و سیم اختران اوزره

او شاهنشه که خاک راهی افسر سنگی گوهردر
سر جمشید عالمگیر و تاج خسروان اوزره

همایون پایه سلطان احمد عادل که دوشمشدر
ظلال سایبان دولتی کون و مکان اوزره

جهانبان قدر قدرت که خورشیده اوکورتانی
نشان داغ فرمانی جبین آسمان اوزره

خداوند همامهمت که دنیا دست جودنده
بر آوج خار و خسدر بر محیط بیکران اوزره

دکل باران و موج افراط احسان دل و دستی
ایدرلر زار و گریان ابری بحر و بحری کان اوزره

نه دریا کیم نسیم همتیله جوش ایدر آبی
گهر افشان اولور امواجی فرق فرقدان اوزره

نه کشور

نه کشور کیم بهار دولتندن فیض آلور خاکی
بتر تخم شرر لطف هواسندن دخان اوزره

گر اولسه منتشر فرمان عدلی کوه و صحرایه
اویور آهوبره زانوی شیران ژیان اوزره

نوله دریا کبی عسکر چکوب دنیایی فتح ایتسه
یورتسه حکمنی باشدن باشه ملک جهان اوزره

سکندردر که هفت اقلیمه بر سیلاب ایدر جاری
سلیماندر که فرمانی رواندر انس و جان اوزره

او خسرودر که شبدیز جهانگرد جلالینه
جلاجلدر کواکب سینه‌بند کهکشان اوزره

شه والامکاندر کیم بو نیلی قبهٔ عالی
او تاغ سبزیدر صحن فضای لامکان اوزره

فلک بر سایباندر پیشگاه چتر جاهنده
گنش بر فلکهٔ زردر ستون سایبان اوزره

جهانده قالمدی بر عقده دیردم دور لطفنده
گرهلر گورمسم گر زلف پرچین بتان اوزره

گوردیدی چون بر شمشیرینی گر غمزهٔ دلبر
غمندن داخی تیغ اصفردی طاق ابروان اوزره

اگر هم قان دوکوب شمشیری هم پاک ایتمسه دیمی
قالوردی خون فتنه دامن آخر زمان اوزره

اولوردی رهگذار بادهٔ بزم روی دریاده
چکلسه پیکر کوه وقاری بادبان اوزره

صنورلر صبحه چیقمش آفتاب عالم آرادر
گورنلر تاج زرله اشهب چابک عنان اوزره

او عالم گرد ره پیماکه دور لامکان ایلر
قلم نقطه قونیجه مرکز نون مکان اوزره

جهان بر گرد اولور گر جنبش ندن سرعت سیری
قومز توز قونمغه پیرامن گستوان اوزره

او دکلو جست و چابکدر او جسم کوه پیکرله
که جولان ایتسه طوینمز چشم مور ناتوان اوزره

ایا خاقان دین پرور که دهر ایامی عید ایلکده
ایدر خنده زمان دولتکده شیروان اوزره

سوزم هر دم بو در عجز و نیاز ایله جنابکده
یوزم فرش ایلیدکدن صکره خاک آستان اوزره

که بن قنده ادای مدح سلطان جهانبان قنده
نیچون خدّام بیلوب مهر سکوت اوررم دهان اوزره

نه دکلو دعوی نظم ایلسم زیرا نه ممکندر
که حق اثبات ایدم مدحیله شاه نکته‌دان اوزره

خصوصا اول سخن پرداز استادم که اشعارم
یازار مشکل پسندان جهان اوراق جان اوزره

بنم اول شاعر ساحر که طبعم سحر ایله گاهی
معانی سحرینه درلر دیزر سلک بیان اوزره

چکردم تار زلف نثره زهرای گردونه
اگر دیزسم در شهوار نظم ریسمان اوزره

نیجه بیک واردات اماده تحریر اولوردیده
اولنجه سایه گستر کلک چالاکم بنان اوزره

یازارکن نقش روی بکر فکرم فرط عصمتدن
چکر بر پرده حیرت دیدۀ صورتنگران اوزره

ایدر ابکار مضمونی احاطه شعر رنگینم
قزل والا تتق کیبی عروس دلستان اوزره

اله هر کمان اسه خدنک انداز اندیشم
دیکر طبله سویدای دل گرد و بیان اوزره

ایدرسم دشمنه گر آب تیغ نظم تیزم
ایدر رخ کنده غوغایی همالر استخوان اوزره

تولای صدقله طورمه دعایه باشیله انفعی
دعا نظم آخرنده فرض اولور نظم آوران اوزره

نته کیم هر درخت تر کونه شاه نوروزن
قوره چتر سفیدین صحن باغ و بوستان اوزره

بولر

بوله ذات شریفکله سریر سلطنت رونق
اوله دورکده خلق آسوده در امن و امان اوزره

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

ادرنه شهری بو یا گلشن ماوی میدر
انده قصر پادشاهی جنت اعلا میدر

بیت معمور فلکمی اول فضاده اول سرای
یا زمینی جنت اولمش کعبۀ علیا میدر

جویلرمی دور ایدن اطراف چمنزارین خود
مائی پروازیله نطع اولمش شال خارا میدر

سبز و خرم بر فضامی هر کناری جویبار
یا میان جوده عکس گنبد خضرا میدر

حفظ ایچون با خود وجود پادشاهی جویلر
پاسبان گنج دولت اولمش اژدرها میدر

جنتی کورمش بر آدم وار ایسه گلسون دیسون
طرح انگ داخی بو بیله دلکش و رعنا میدر

گللرنده وارمی بو بیله رنگ و بوی دلفریب
یا نسیم صبحی بو بیله بوستان پیرا میدر

بر درخت سرفرازی وارمی باغ جنتک
بو جه انجق واعظک مدح ایتدوکی طوبا میدر

بونده طوبادن قالورمی مشک بید سرنکون
یا غبار برگ طوبی انده مشک اسا میدر

جنداجای نشاط افزا که رضوان گورسه
حیرتندن دیردی بو جنت میدر دنیا میدر

صنع حق با گلشن جنتدن افزایش ایلمش
یا شقه بر جای طرب انگیز و غم فرسا میدر

دائما بو بیله منفرحمی بو جای دلگشا
هر زمان آب و هواسی بو بیله روح افزا میدر

بو خجسته شمدی ایلین آب و هوا استر بیت — آفتاب دولت شاه جهان آرا میدر

یعنی سلطان احمد عادل که فرش درگهی
عرشدن اعلادر که چرخدن ادنا میدر

شاه دین پرور که تشریف قدومیله زمین — عرشه ناز ایلرسه استغناسی میدر

ماه ملک آرای دولتکیم فروغندن فلک — مهرینی فرق ایتمز پنهان میدر پیدا میدر

چرخ اکا تعظیم ایدوب اسکندر ثانی دیمک — شانه تنسیب ایتمکر بر مدح مستثنا میدر

بلکه دارات سکندرله فلک بر بنده سن — گورسه فرق ایتمزدی اسکندر میدر دارا میدر

اطلس گردونی پیوسته نهال سدره یه — یا فرازنده شقهٔ والا میدر

صبح روشنمی شعاع مهر عالمتابله — یا سرای دولتنده پردهٔ دیبا میدر

کهکشانمیدر فلکده نسر طایرله یا خود — طاق ایوانندە رسم اژدر و عنقا میدر

دست و طبعن ابر و دریا در دین غافلکر — دایما مضمون فکری بو بلیه بی معنا میدر

بحر ایدر می کائناتی غرق امواج کرم — ابر ایسه دایم جواهر پاش و گوهر زا میدر

کیمی کهرهم سیم و زر در عالمه بذل ایتدوکی — کیمسه بیلمز کف دستی کانمیدر دریا میدر

تیغه منت چکمه رای جهانگیری نولا — مهری گور دنیا بی طوتمش تیغ خونپالا میدر

مدحت رای منیرین ثبت ایدن فرق ایلمز — کندی کف دستیمی یعنی خیه ید بیضا میدر

وصف

وصف بو نی خلقیمی سطر خط شاعرده یا — موج دریای سخنده عنبر سارا میدر

ملک پرعدلنده خود ایتمز تقید کاروان — حارس کالامیدر یا دزد بی پروا میدر

آسمانمی آفتاب ایله شتاب ایتمکده یا — زیر رانندە سمند جست چابک پا میدر

اول جهانگرد سبکرو کیتم تفاوت ایلمز — زیر پاینده زمین دریا میدر صحرا میدر

برق محض اکین درنک ایتسه بیلنمز بیکری — رخش چابک پا میدر یا کوه پابرجا میدر

خسروا بو فنده گر غرا النور رسم گورسا سوزم — لاف بی معنا میدر یا بر قوی دعوا میدر

بونجه دمدر دعوی صاحب قرانی ایلرین — بر مبارز یوقمی میدان سخن تنها میدر

دُرّ نظمم چرخه منکوش اولسه بیلمز روزگار
شعر نفعیمیدر اول یا کوکب شعرا میدر

نور امواج معانیمی سوزمده برق اوران — یا لباسی نظممک بر آتشی خارا میدر

معنی رنگینمی لفظ آبدارمده یا خود — ساغر مینایه قونمش لاله گون صهبا میدر

بکر معنیمی دلمده پرتو الهامله — یا فلکده آفتاب و زهرهٔ زهرا میدر

فکر پر مضمونمیدر آینهٔ طبعمده یا — عکس نقش کارگاه عالم بالا میدر

سوز دوکندی نیجه بر دعوای شعر و شاعری — لاف دعوی بر طرف شمدی دعا هنگامیدر

تا فلک قدر و مراتب اهلیله هم بیلدره — هر کسک مقدارینی اعلامیدر ادنا میدر

اولقدر قدری بلند اولسون که گردون بلمیه
عرش اعلامی یری یا قرب او ادنامیدر

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

سخن اولدر که بلا واسطهٔ طبع سلیم / اوله مقبول دل اهل دره سنجان فهیم
یعنی یا وحی اوله مضمونی انک یا الهام / بونی فصل ایتمیده احباب ایده لر بحث عظیم
عقد گوهر کبی منظوم اوله طبعه وارد / چکمیه ناظم اولان زحمت قید تنظیم
سلک تسبیح دل عارف بالله کبی / اوله هر گوهری اسرار خداوند علیم
کیم اوقورسه ایده فیض نفسی دنیایه / نشر آثار دم نطق مسیحا و کلیم
آفرین اول سخن آرای نظامی طبعه / که اوله فکری بو گونه در اعجازی نظیم
بویله بر معجزه پرداز محل گویه سزا / اولسه گر مجلس عرفان الهیه ندیم
سوز بیلمیدر اولکه چپ و راست دوشه تعبیری / نیچه معنای درستی بوزه بر لفظ سقیم
دوشه بر سمت غریبه ره فکر نظمی / نه طریق روش تازه نه وادی قدیم
چکه مضمونی فهم ایتمیده بر نکته شناس / نه قدر دقت ایدرسه او قدر رنج الیم
کندی فهم ایتمیه ده بیک فکر ایله بر نکته سنی / نطقی عاجز قاله یا اینه ایده تفهیم
بویله صاحب سخنک بونده در اعلاسی کیم / سوزی پست ایکن اولور کندیسی مغرور و زعیم

عذری مقبوله کچر بینه غرابت بونده / گوش انصافله گر دیکلیه هر فهم سلیم
واقعا بویله قوی عذر ایله خصم اولسه جهان / ینه اولمز بر ینک ردی قبوله تقدیم
بو قدر نظمیده معجز دینلور بویله ایکن / ضعف اهل دل و طبعه کرم چرخ لئیم
بویله قالورسه اگر راه تلافی مسدود / بو خصوصه فلک ایتمزسه مکافات عمیم
بکر معنی دخی بر طبعه گوزر نه قدر / ایتسه اشک و رخ اندیشه سی عرض زر و سیم
طوتالم ایتمیش اولدخی دیداری عزیز / ایلمش سیر جمالینه صلای تعمیم
میل ابکار معانی کیم ایدر بو دمده / اوله گر هر بری بر حور ملک خوی بسیم
چهره پرداز عروسان سخن اوله مگر / قلم ماشطهٔ لطف شهنشاه کریم
اول که کلک کف احسانی کبی ابر بدر / ایلمش شاهره ملک جهانی تقسیم
اول که ایتمش ید اقبالنه تأیید ازل / قبضهٔ تیغ جهانگیره قضایی تسلیم
او خداوند معظم که یازر القابین / لوح تعظیمه بو تعبیر ایله کلک تکریم
دستگیر عظمت داور دین و دولت / رونق سلطنت آرایش تاج و دیهیم
صورت جوهر آیینهٔ صنع تقدیر / معنیٔ رحمت و لطف و کرم رب رحیم
شمع خورشید اثر انجمن چاریارگان / سرو طاوس خرام چمن هفت اقلیم

شاه جم جاه و فلک کوکبه سلطان احمد

که اید رکوکبهٔ جاهینه دنیا تعظیم

قهرمان فلک او زنگ عدالت که اولور
بیم قهریله وجود ستم و فتنه عدیم

روی بختیله جهان منظرهٔ خورشید نشین
بوی خلقیله فلک مجمرهٔ نافه شمیم

آفتاب افسر اقبالنه یکتا گوهر
آسمان ایلتوج جاهینه زر اندوده کجیم

کعبهٔ عصمتنه نور رهی شمع حرم
حرم دولتنه پر هما فرش حریم

روزگار ایله اگر کشور جودنده سفر
آفتاب اوله اگر سایهٔ جاهنده مقیم

بری طور دقیقه بولور گوکبهٔ روز افزون
بری کیتدکجه اولور منعتنم ناز و نعیم

ابر کلکی صدف کفنی پر گوهر ایدر
وصف بحر کرمن هر کیم ایدر ترقیم

کشتی عالمه اندیشه سی بر لنگر اولور
ایتسه بر شاعر اگر مدح وقارین تصمیم

چشم دشمندن اگر کجسه خیال تیغی
مردم دیده سی جوزا کبی اولوردی دو نیم

لطفی بر مرتبه کیم ایتسه کف دستی اگر
رسم جود و کرمی ابر بهاره تعلیم

کیسهٔ غنچه یی زر ایله فیضندن
کاسهٔ لاله ده بی شبنم اولوردی بر سیم

قهری بر مرتبه کیم اوله گر اد تا شرری
شعل افروز اوله قافلهٔ باد نسیم

نه گلستانه گذار ایلسه بر دمده ایدر
غنچه و لالهسنی اخگر سوزان جحیم

آسمان دایرهٔ ملکنی اولوردی محیط
عالمی ایتسه احاطه کره حلقهٔ میم

طبعی

۱۲

طبعی بر آینهٔ راست نما در که گیدر
انده بر صورته عکس الف و پیکر جیم

کوکب طالعی اول مرتبه دن عالیدر
که یازوب بیلدره احکامنی اهل تنجیم

عدلی کیم مملکت آرای جهاندر ایتسه
امن و آسایش ایچون عالمه فرمان عمیم

دفع بیم دل عشاق ایچون ایلر اثری
قهرمان نگه غمزهٔ خوبانی حلیم

شاه انجم سپها ماه زمین جلوه گها
ای شهنشاه ثریا علم هفت اقلیم

دولتکده بنم اول خرد و معنی که ایدر
قوت طبعمه خلاق معانی تسلیم

قلمم ناطقه بند دهن سحر و فسون
سخنم عقده کشای گره فکر حکیم

قید تحریرم ایله پای سخن در زنجیر
داغ فرمانم ایله جبههٔ اندیشه وسیم

اثر لطف کلاممله احبا خوشدل
یا د شمشیر زبانمله عدو پر غم و بیم

فیض اندیشهٔ رنگینم ایله باد صبا
ایتسه گر گشت و گذار چمن باغ نعیم

حکم فیضن ایدر اول مرتبه جاری که دونر
شیشهٔ بادهٔ گلرنگه حباب تسنیم

طبعم اول بحر سخندر که کف موجی طوتر
پنبه لر ایچره نهان سبحهٔ لولوی نظیم

خضر سر چشمهٔ نظمم که بولور تازه حیات
رشحهٔ فیض نم خامم ایله عظم رمیم

بت نگار حرم دیر خیالم که قومش
بنده بر بتده اثر صنع خداوند قدیم

رشک کلک کف مانی اولور السم آلوده
دستهٔ چوب تبر بت شکن ابراهیم

سوز تمام اولدی تمدح نیجه برای نفعی
قدرک ارباب دله سنی ایدرین تفهیم

طورمه شمد تکبیر وصد قیلده غایه آن احوب
ایله دریوزهٔ درگاه خداوند کریم

فیض الهامله تاکیم اوله اهل نطقک
رحم مریم کبی طبعی صدف دُرّ یتیم

دُرّ مدحیله مزین اوله سلک ایام
کوهر ذاتی ایله فخر ایده تاج دیهیم

مدحت ذاتنی فکر ایتمین اهل طبعک
اوله اندیشه سی ناهید فلک کبی عقیم

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

هر نه فتنه کیم ظهوره خیز امکان بولور
وجه امکان ظهورین اول خط فتان بولور

خط دکل آیات خوبیدر که انکله رخی
زینت تحریر سطر مصحف عثمان بولور

یا سواد نسخهٔ صنع الهیدر که دل
دقت ایتسه انده سر آیت قرآن بولور

نوله اولمزسه کلاه احتیاجی اول خطک
هر سر موینده شانه بر دل کریان بولور

شانه سوزان اولمدن قورتلمز زلفنه
نیلسون هر خمنده بیک دل سوزان بولور

بویله صاحب حسن اولان ایتمز صفا آیینه‌دن
عکسنی کوردکجه زیرا کندوینی حیران بولور

کندوینی حیرانده بولمزسه اگر آیینه‌ده
خوف تیغ غمزه سیله عکسنی لرزان بولور

غمزه سی

غمزه سی بر مست خواب آلوده پر فتنه کیم
دوشده کر ال صونسه تیغه دانشمنده قان بولور

دوشده بویله خونفشان و کینه جو ظاهرده خود
صونمدین ال قبضهٔ شمشیرینی عریان بولور

چشم مضمون کوی کیم کاهی دل عشاقله
کفت وکوی ناز ایچون بر کوشهٔ پنهان بولور

هر نگاه نکته آمیزنده زنده عشق اولان
هم عتاب بخشش و هم مژدهٔ احسان بولور

لطفله که بر کوله یوز کوستررکیم مرده‌لر
نوشداروی شکرخند لبندن جان بولور

خشمله که بر نگاه ایلرکه تأثیرنده جان
نیش زهرآلود زخم خنجر و پیکان بولور

کرچه کیم هر کوز یومب آچنجه یوز بیک عاشقن
کشتهٔ شمشیر ناز و ناوک مژکان بولور

ینه هر کون آستانی کثرت عشاقله
رونق دیوان شاهنشاه انس و جان بولور

شاه والا رتبه خان احمد که خاک پاینه
سر فرو ایتدکجه کردون ارتفاع شان بولور

بخت یاور پادشاه آسمان مسندکه دن
استناد دولتیله قوت ارکان بولور

عالم آرا شهریار دادکستر کیم جهان
دور عدلنده نظام عهد نوشیروان بولور

داور دوران کیم داراکلر درکاهنه
انجق استحقاق جای منصب دربان بولور

مملکت مشاطهٔ عدلیله زینت یاب اولور
سلطنت پیرایهٔ خلقیله حسن و آن بولور

مشرب لطفی ریاض عالمی سیراب ایدر
کوکب بختیله چرخ آرایش ایوان بولور

دوشنبه بر مجلسده کر یاد صفای مشربی / آتش می فیض آب چشمهٔ حیوان بولور

ایتسه بر اقلیمه کر بذل سعادت کوکبی / هر کدای بی نواسی شوکت سلطان بولور

هب مهماتن مهیا کورسه اقبالی نولا / هر نه امر ایتسه قضایی تابع فرمان بولور

عدلی بر غایتده کیم دورنده کبک و شاهباز / بر برینی آشیاننده کلو مهمان بولور

کوزان اولسه تف قهریله کلزار نسیم / غنچهٔ پرژاله تاب مشعل تابان بولور

فایض اولسه دهره کر باران ابر همتی / قطرهٔ استعداد کسب مایهٔ طوفان بولور

شامل اولسه قوت بازوی رأی عالمه / ذره زور پنجهٔ خورشید نور افشان بولور

ویرسه کر خورشید استعدادی خاکه تربیت / خاک قدر کوهر ماهیت انسان بولور

ای شه صاحب هنر کیم دولتکده اهل دل / دایما دشوار اولن مقصودینی آسان بولور

نه وجود بی نظیر کیبی بر ممدوح اولور / نه بنم کیبی ثنا کاره فلک اقران بولور

بن او خاقانی عهدم کیم بنم ممدوحمک / آستان روب سرای دولت خاقان بولور

انوری روزکارم کیم شبستان سخن / شمع فکرمله ضیای تیر رخشان بولور

خسرو دیوان نظمم کیم برات شاعری / نقش القابمله زیب و زیور عنوان بولور

رخش چابک سیر اندیشم طوتلمزسه تجن / وادئ معناده جولان ایتمکه میدان اولور

بیت معمور فلک رشک ایتمده ابیاتمه / سیر ایدن کرچه دلم بر خانهٔ ویران بولور

خانهٔ

خانهٔ ویرانده اما تیشهٔ اوردقجه خیال / هر تهی کنجنده بر گنجینهٔ پنهان بولور

کاه اولور نقاب چابک دست فکری طبعمک / کنج پر کوهر آرر کن بر دوکنمز کان بولور

پایکمال ایدر بور راعد اکلام پاکمی / هر سوزم اما ینه قدر در غلطان بولور

باشلسم اندیشه یه ارواح معنی جمع اولور / نطقهٔ کلمسم صورت دیر معانی جان بولور

شاهد مضمونمه اندیشه و ارین بذل ایدر / نقد شعرمله سخن سرمایهٔ دکان بولور

سوز دوکنه مي باشله اي نفعي عايد صدقله / چونکه عادتدر دعا اول دم که سوز پایان بولور

تا خط نوخیز ایله کلزار حسن دلبران / رونق فصل بهار روضهٔ رضوان بولور

کلشن اقبالی سرسبز اوله تا کیم روزکار / کل کبی باغ جهانی خرم و خندان بولور

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة و الغفران

غم کتتی عجبی بینه عید رمضاندر / عید رمضان برونق بازار جهاندر

بستان خرابات صلا درنه طورر لر / زهاده تغلب ایده جک دم بو زماندر

زیرا نه دیمکدر بو که رندانله واعظ / بر پرده طرب جام ملاله نکراندر

شمدنکیره دیاران سبکرو خه دوش ایش / ترتیب بساط طرب رطل کراندر

شمدنکیره دیچاره در دوغمه چاره / فیض اثر صحبت پیمانه کشاندر

اول رند تهی دسته حسد کیم بو زمانده | غنچه‌سی عشرتکده سیمبر اندر
بو دمده ندر بیک یاشمق آدمه دیرسم | بو نکته‌یی سلب ایلمک ادراکه زیاندر
یا بیک یاشمز می او کشی کیم اکه همدم | هر شیشه‌ می کهنه در تازه جواندر
بر دم می و محبوب ایله جمع ایلیه گیندن | بر دل که اسیر غم جانکاه بتاندر
تا حشره دک اول دمده اولان فیض صفانک | اندیشه‌سی اول خسته‌یه سرمایه جاندر
دلبر سزا اولان بزم میک عاشق زاره | هر ساغری بر دیدهٔ خونابه چکاندر
خونابه دکل باده‌سی زهر غم هجران | هم نغمهٔ چنک و نیی فریاد و فغاندر
یار اولمیجق آب حیات اولسه اگرمی | تر شیشه‌سی لخت جگر و قطره‌سی قاندر
تحقیق صفا گرچه بو در لیک بو تحقیق | بر ذوق هوا و هوس نو هوساندر
گوش ایت نه دیر اول رند مسیحا دم معنی | کیم رشحهٔ کلکی سخنه روح رواندر
بن نیلیه‌یم دلبری کیم حجلهٔ طبعم | حورای معانیله طربگاه جناندر
تنها می ناب اولسه بو دملرده بکام کیم | می همدم دیرینهٔ شوریده دلاندر
بر بویله دم خرم و فرخنده خصوصا | کیم ماحصل مدت عمر گذراندر
هم روز مبارک دم عید طرب انگیز | هم دور جهان داد بر جم شوکت و شاندر
اول شاه مکرم که کف دستی گرمنده | خورشید زر افشان کبی مشهور جهاندر

اول شاه کواکب حشم روی زمین کیم | دوران همایونی سر فیضبخش زماندر
اول شاه جهانگیر که احکام قضایه | تمغای ید قدرت فرمانی نشاندر

خان احمد او خاقان مظفر که بحوی
اقبال سکندر کبی اقلیم ستاندر

شاهنشه جم کوکبه دوران زمان کیم | دربان دربار کهی قیصر و خاندر
عهدنده زمین مزرعهٔ تخم عدالت | دورنده فلک دائرهٔ امن و اماندر
تاب تف قهریله هوا صاعقه انگیز | ضرب سر تیغیله قضا فتنه نشاندر
بر فتنه بولنمز آره سک مملکتنده | وار ایسه بینه غمزهٔ فتان بتاندر
بر کشوره کیم حفظی نگهبان اوله انده | آهو بره زنجیرکش شیر ژیاندر
عالم اکا محتاج و او مستغنی عالم | بو مسئله معلوم دل عالمیاندر
اول مهر جهان پرور اوج عظمتدر | مهرک کرم و کوکبی خود دهره عیاندر
چرخ اولدی جنابنده کمربستهٔ غلامی | صنعک که فلکده گورینن کاهکشاندر
بر آینه در ماشطهٔ رایته خورشید | کیم اکه نمد پارهٔ صبح آینه داندر
نه کان ایده‌ر اول ایتدوکی اتلافی نه دریا | گرچه که کف دستی نه دریا و نه کاندر
وصف کف پر جودی که طبع شعرایه | همواره طلب گستر و هم فیض رساندر

اندیشه‌سی مفتاح در کنج معانی	نظمی سبب ثروت ارباب بیاندر
دلتشنه جهان مشرب لطفنه کنده کی	گویا چمن عالمه بر آب رواندر
شمشیری که ابر چمن آرای ظفردر	سنک یدهٔ نصرت اکا سنک فساندر
رخشی که تک و پوده بولنمز اکه همتا	بر رخش مبارک پی فرخنده عناندر
هر بنده که عزم ایله اقبال و سعادت	پهلوی رکابنده ایکی پیک دواندر
چابکلکی اول مرتبه کیم فرط شتابی	حیرت ده اندیشهٔ تحقیق و کماندر
زیرا که کمی صاعقه دیر کیمی صرصر	اولمز بنه راضی کیمی دیر برق جهاندر
بر پرده در رنک ایتسه شتاب او زره کیدرکن	نسبتله اکا کوه کران باد وزاندر
رفتارینی بند ایتسه نه قوپسه برندن	پاینده او دم باد وزان کوه کراندر
کوردکچه غبارین تک و تاز ایله صنوبرلر	کیم باد جهانکرد ایله پیچیده دخاندر
پرتاب بلند ایتدوکی دم اژدر پران	آهسته خرام ایله طاوس جناندر
اندیشه تخیل ایده مز سرعت سیرن	تعریفه آنی چاره همان طی لساندر
ای شاه کرم پیشه که فکرم لطفک	بحر سخنه مایهٔ فیض جریاندر
اول فیضله بر بحر رواندر که خیالم	امواجی کهر بر بنه سیاره فشاندر
سیاره دکل هر بری بر جوهر علوی	کیم انکه بها ماحصل کون و مکاندر

دوران نه بیلور قدر در نظممی زیرا	اول دور ایده لی منکر ارباب بیاندر
سو بلبلک اولور کیم دردکو ترله خزینک	دریای معانی کبی بی حد و کراندر
چوق کرچه دلیرانه سخن کستر بی باک	کیم هر بری غنچه فلان ابن فلاندر

اما بنه خصم افکن میدان تخیل
هر معرکه ده نفعیٔ شمشیر زباندر

شمدی بنم اول صفدر یکتا که هجومم	بر همزن خیل و حشم خصم جباندر
یوق عجزی بنه طبعمک اندیشه‌دن اصلا	کرچه ستم چرخله بی تاب و تواندر
شاهین خیالدر او شهباز شکاری	کیم عون الهی اکه بال طیراندر
طبعم قفس دانشه بر طوطی کویا	خامم چمن معنی یه بر سرو چماندر
برق اوردغی دم جوهر اندیشه‌دن خندان	کویا که کف رستم طبعمده سناندر
اول دم که قلم ثبت ایچون آثار خیالم	دستمده سر اندر خم اغوشن نشاندر
اول راست بوکج دوشدکی بیهوده دکلدر	زخم جکر دشمن ایچون تیر و کماندر
اعدایه مداد قلم رشحهٔ سمدر	احبابه شمیم سخنم نکهت جاندر
اول خضر مسیحا دم نظمم که سوزنده	فیض ازلی جوهر جان کبی نهاندر
اول شبرو معراج خیالم که جهانه	صدق نفسم باد سحر کبی عیاندر

اول ایکی دره پرداز بلیغم که کلامم — ضرب المثل نکته شناسان جهاندر
بر کیمسه‌دن ایرمزسه نوله گوشمه تحسین — افسون کلامیمله جهان بسته دهاندر
گویا که گلستان سخندر بو قصیدم — هر نکته‌سی بر غنچهٔ بی خار و خزاندر
یا نظم دلاویز ایله بر جوی مسلسل — یا معنئ رنگینیله بر لاله ستاندر
هر مصراعی یا بر صنم نوخط موزون — اندیشهٔ باریکم اکا موی میاندر
لائی قویالم قافیه تنگ اولدی دعایه — شمع نکیه و سوز گهر اولورسه نهاندر
تا غایت شب فاتحهٔ وقت سحردر — تا اول عید آخر ماه رمضاندر
حق روزکی نوروز و شبک قدر ایده سال — اول پایه‌ده کیم قبلهٔ اقبال شهاندر

گوسترمیه بر فرده خدا عالمی سنسز
زیرا که وجودک سبب امن و اماندر

در مدح سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

صانما که فلک دور ایله شامی سحر ایلر — هر واقعه‌نک عاقبتندن خبر ایلر
بر و وش کبی در حق بو که معنیده بو عالم — کیم گوز یوموب آچنجه زمانی گذر ایلر
بر یرده که آرامه بو مقدار اوله مهلت — ارباب نیجه کسب کمال و هنر ایلر
اولمش طوتالم مدت آرامی دمی ممتد — عاقل نیجه تمییز ره خیر و شر ایلر

تشخیص

تشخیص ره خیر و شر اولورمی اوده — کیم لشکر غم بر بریني پی سپر ایلر
بولمزره حقی مگر اول کیمسه که اگه — توفیقنی هادئ ازل راهبر ایلر
توفیق رفیق اولمیجق فایده یوقدر — هر کیم بو راده عقله اویارسه ضرر ایلر
عقلک هنری وادئ حکمتده در انجق — تحقیقله حکمت نیجه بر دلده یر ایلر
حکمت کر او علم ایسه که احکام فلکدن — اندیشهٔ عقل بشری یا خبر ایلر
دوشمز دل و طبع اهلی بو اندیشه‌یه زیرا — تشویش دل و طبعی بو داخی بتر ایلر
زعمنجه اولور هر کشینک رد و قبولی — حق سویلینی ضنمه فلکدن حذر ایلر
رندان خدا پرور معنی بو مجلده — نه چرخه نه قول حکمایه نظر ایلر
ویرمز فلکک دورچه انداز حکمی — تقدیر حکیمی تسلیم قضا و قدر ایلر
گردون نکر آسوده سیه کندی گوزیندن — دوران اکاده مهرینی پر شرر ایلر
گوندن بشنه بر خلعت دیبا ویریر اما — دامانني آلودهٔ خون جگر ایلر
اول کیمسه در آزاده المدن که وجودین — گوی خم چوگان کبی بی پا و سر ایلر
یا اول کشی کیم تیر جگر دوز قضایه — خصمانه چکوب تیغ زبانن سپر ایلر
یا اول کشی کیم حرز ایچون اقسام بلادن — اندیشهٔ اوصاف شه دادگر ایلر
اول شه که جهان موسم عدلنده صفادن — دوران طربناک جمه خنده‌لر ایلر

اول شه که غبار سم یکران اسبابی
دریای محیط فلکی پر کدر ایلر

اول شه که کف همتی هنگام کرمده
دنیایی غنی کانی تهی بحری بر ایلر

خان احمد عادل که قضا نعل سمندین
ماه علم رایت فتح و ظفر ایلر

جمشید کرم پیشه که سیرانه چقینجه
خورشید کبی خاک رهن فرش زر ایلر

خورشید کواکب حشم رومی یمن کیم
عسکرله جهانی حشر اندر حشر ایلر

ماه فلک آرای سعادت که زمانه
آیا منی آرایش دور قمر ایلر

بر همته قادر که نیچه بی سر و پایی
بر دمده مراد ایتسه شه تاجور ایلر

بر قدرته مالک که نیچه تخت نشیننک
آلکور کله و افرینی دربدر ایلر

اقبالنه وابسته فلک تا او قدر کیم
تدبیری ایله دورینی زیر و زبر ایلر

بر مهر جلی شعشعه در رایی که دایم
اوج فلک سلطنتی مستقر ایلر

شامل نه سبب دائره عالمه نوری
نه مشرقی نه مغربی وار نه سفر ایلر

کر لطفی مهما ز بهار اولسه در خنک
هر شاخنی بر شوخ مرصع کمر ایلر

کر تاب تموز غضبی ایتسه سرایت
هر قطره بارانی هوا بر شرر ایلر

آب اوزره وزان اولسه اکر صرصر حفظی
امواجنی زنجیره نقش حجر ایلر

ماتیتی

ماتیتی کر اولسه جهادانه مربی
تصویر حجر کسب کمال بشر ایلر

عدلی که ستمدیده لکا حسن تدارک
کور حکمنی هر پرده نیجه کارگر ایلر

اولسه مثلا رابطه پرداز مکافات
پروانه یه کلبه کی تلافی پر ایلر

تعبیر ایدهمم طینت پاکنده کی لطفی
کور خاصیت فیضنه نه مقدار اثر ایلر

کاهی که خیال شکن طره خلقی
اثنای تفکرده دلمدن کذر ایلر

اندیشم اولور بوی لطیفیله معطر
اندن قلمم عالمی پر مشک تر ایلر

ای خسرو جم کوکبه مملکت آرا
کیم سلطنتک عالمی پر زیب و فر ایلر

اوصافکه حد یوق طوتالم سحر ایله طبعم
بیک معنی یی بر شکله تویوب مختصر ایلر

قصد ایتسه خصوصا که کهر سنج خیالم
بر نکته سنی شرح کتاب درر ایلر

طبعمدر او دریای کهر پاش معانی
کیم ساحلنی معدن لولوی تر ایلر

اندیشم او صورتکر اعجاز نمادر
کیم جوهر فرد اوستنه طرح صور ایلر

خامهمدر اول ابر چمن آرای سخن کیم
بر قطره سی بر کلشنی شاداب تر ایلر

رنکین و لذیذ اولدی کلامم او قدر کیم
کام و لب اندیشه یی پر کلشکر ایلر

اما نیه بر سوزنه قدر نازک اولورسه
دخلی اکا ارباب حسد اولقدر ایلر

استاد اولیجق سوزده حسددن قاچیلورمی
زیرا هنری رشک و حسد معتبر ایلر

یتمزمی بو دولت که بکا رشک ایده دایم
هر طایفه کیم دعوی فضل و هنر ایلر

زعمی اوقدر هر برینک سوزده که گویا
اندیشه سی تغییر قضا و قدر ایلر

اما کیریجک معرکهٔ معنیه اول
شمشیری قور اندیشهٔ زره و سپر ایلر

نطقیله مسیحا کچنور هر بری اما
خاصیت صحبتلری انسانی خر ایلر

غوغای سخندر بو فضیلتده نمرودار
فضل اهلی بزم باشمز اوستنده یر ایلر

سوزین دیدوکم جوهر علوی ایسه آنی
دوران صدف سمع قبوله گهر ایلر

سوز میدر اوکیم نسخه سنی نکته شناسان
حشو شکم رخنهٔ دیوار و در ایلر

حقده نه دیرلرسه اوکونه سفهانک
آثار طبیعتلرینه کیم نظر ایلر

لازم کلیجک اول متشاعرلره طبعم
هر معرکه ده نیلدی داخی نذر ایلر

اول صفدر دشمن کش نظمم که خصوصا
شمشیر زبانمدن احبا حذر ایلر

اولورسه اگر همت شاهنشه عادل
حاشا که بو اندیشه ده نفعی ضرر ایلر

زیرا که دم کشتهٔ اندیشه سن اکثر
شرع کرم حکمت باری هدر ایلر

هم خصمنه ظفر بولمغیچون مدح و ثناکی
تقدیم دعای شب و ورد سحر ایلر

تا جلوه که راتبنی خسرو انجم
که مملکت خاور و که باختر ایلر

منصور

منصور ایده هر یرده خدا رایت بختنک
تا خسرو سیاره فلکده سفر ایلر

در مدح سلطان عثمان خان خلد الله خلافته الی انقراض الدوران

نه صورت باغلدی سیر ایله حسن صنع یزدانی
که معناسینی فکر ایتدکجه آلور عقل انسانی

جهان بر تازه رونق بولدی بر روح مصورله
عجمی تازه لنه داستان ماه کنعانی

جهان اولدی مسلم بر جهان آرا شهنشاهه
بر اتیدی نه رواقی غلغل کوس جهانبانی

اویاندی گرچه بختی روزگارک خواب غفلتدن
ولی آرایش دنیانک اولدی فرق و حیرانی

قضا بو شوقله خدمتده دامن در میان اولدی
مهیا ایلدی فوری اکا اسباب سلطانی

فلک فیروزه دن بر تخت عالی قوردی شاهانه
اکا بر آق دیبا پرده چکدی صبح نورانی

چیقردی ماورای پرده دن تعظیمله دوران
طوتوب ال اوزره بر تاج زر اندود درخشانی

منزل ایلمز اما او تاج و تخت اجلالی
بو که قابل دکل زیرا علو شوکت و شانی

نیجه میراثه کیرشدر او تاج و تختی نیلر اول
انکچون تخت و تاج ایتمش مهیا لطف ربانی

اکا تخت آسمان عدل و افسر مهر دولتدر
بو تاج و تختله دنیایه حکم ایلرسه ارزانی

تعالی الله زهی سلطان عالیشان ملک آرا
که دربان ایلمز بابنه همایونده کیوانی

جهانبان معلا پایه کیم گردون گردنکش
زمین بوس جنابندن اولور فرسوده پیشانی

جهان شوکت و شانک سریر آرا شهنشاهی / سریر عدل و دادک داور جم جاه دورانی
خداوند معظم پادشاه مشرق و مغرب / یگانه وارث ملک جهان اسکندر ثانی
شرف بخش سریر سلطنت سرمایهٔ دولت / مهم ساز عدالت رونق افزای مسلمانی

شهنشاه عدالت پیشه عثمان خان ثانی کیم / وجودیله حیات تازه بولدی ملک عثمانی

نه شاهنشه سریر آرای دیوانخانهٔ عالم / نه شاهنشه بساط انداز اورنگ سلیمانی
شکوه تخت و اقبالیله تازنده شهنشاهی / کمال عدل و انصافیله پاینده جهانبانی
سکندر کبی طالب فتح هفت اقلیمه اقبالی / سلیمان کبی غالب روزگاره حکم و فرمانی
ایله تسخیر ملکه باشلسون اقبالی ایلک / نه ترکستانی قور فتح ایتمدک نه کافرستانی
کورک بر کون ویر مصر و یمن کبی وزارتجه / برادنی بنده سینه کشور ایران و تورانی
دکل دریاده کشتی آسمانده ماه نو اولمش / جناب لطفنک اعلا و ادناکا سر کردانی
دوشردی سایبان آسمانک سایه سی عرشه / کر اوله پرتو انداز آفتاب رای نهانی
فروغ رای چرخ دولتک هم مهری هم ماهی / کف جودی جهان همتنک هم بحری هم کانی
دل پر فیضی کیم دریای همتدر نماینده / او بحرک بر گهر بر موجیدر شمشیر برانی
او شمشیر مجوهر اول کمربند صاعقه / بیابان موجیدر کاهی او بحر ایتدکجه طغیانی

سوار

سوار اولدقچه تصویرنده عاجزدر مصورلر / نه دکلو دقت ایلرسه اگر بهزاد اگر مانی
عجب صنع الهی بو العجب ترکیبدر زیرا / مصور شعلهٔ دیداری مجسم باد دیگر آنی
نه رعنا رخش اولور الحق اول از درهای عنقا پر / که ایلر جلوه سی شرمنده طاوس خرامانی
کورن اول پرچم مشکینله رفتارینی اگر / تماشای خرام دلبر کاکل پریشانی
او یال و بال او رفتار اول خرام نازک و دلکش / او پرچم اول جبین اول کردن موزون و طولانی
او جسم کوه پیکرله او دکلو تیز رودر کیم / بجر یل کبی آهسته پرتاب ایتسه عمانی
گذار ایلردی عکسی دوشمدین آیینهٔ چرخه / براق آسا زمیندن عرشه دک کر ایتسه جولانی
قولاغن دیک طوتوب پرتاب ایدیجه فرط سرعتدن / دو تیر اولنا وک پرانه کیم جفت اوله پیکانی
جهان آرا شهنشاها جهاندار و خداوندا / ایا شایستهٔ ملک جم و مهر سلیمانی
سعادتله سن اول خاقان عالیشان دورانسن / که وار دورنده خاقانیدن اعلا بر ثناخوانی
بن اول وصاف عهدم کیم کلنجه مدح و اصناعه / نیجه همزبان اولمز نه فردوسی نه خاقانی
نه وصافم نه فردوسی او معجز کوی معنا بم / که تعبیر مله صورت کسب ایدر احوال وجدانی
خیالم کاروان سالار اقلیم معانیدر / دلم گنجینهٔ پر گوهر اسرار روحانی
تموج ایتمیجه قلزم طبع در افشانم / پر اولمز روزگارک گوهر کالمیله دامانی
نه ممکن در نظمیم کبی فوق قیمت گهر بولمق / قازنلر تیشهٔ اندیشه سیله کان امکانی

صانور قطرهٔ خون صباحلو زتیغ زبانمدن ... سوزم اولدقچه رنکین فکر ایله یاقوت رمانی

بنم اول حیدر کرار معنی کیم بو ممدن ... دلیران خیالہ تنک اولور اندیشه میدانی

فضیلت معرفتدر با که علم اندیشهٔ معنی ... مبارک اولسون اشرف زمانه علم و عرفانی

سوزم شاهدتر اثبات استعداد ایچون باکه ... نه لازم دام تزویر ایلمک تفسیر قرآنی

هنر لطف کلام حقی بیلمکدر محلنده ... حقیقتده بودر اهل دلک معیار ادعانی

بو فیض اهل دله داد خدادر جهد ایله اولمز ... نه بر اهل دل نظمندن اکلر اکلین آنی

محصل آدمه معنی کرکدر بو خسته نیلرلر ... اسیر قید صورت بر آلای بیهوده حیوانی

کمال اهلنده لاف اولمز یتر لاف ایتدک ای نفعی

دعایه باشله کیم بولدی قصیده حد و پایانی

یوزک سور آستان بارکاه عرش اعلایه ... الک قالدر دعایه ایسته الله دن بو احسانی

که طورقجه جهان اول سلطنتده برقرار اولسون ... حیات تازه بولسون سایه سنده عالم فانی

سلیمان کیبی حقیقیون تخته سرکون عدل و داد ایتسون ... بر اولسون عرصهٔ محشر کبی میدان دیوانی

فروغ کوکب اقبال و بختی ایلسون دائم

جهانی آفتاب عالم آرا کیبی نورانی

در مدح سلطان عثمان خان خلدت خلافته الی انقراض الدوران

صفدر

صفدر معنی دل صاحب قرانمدر بنم ... تیغ شمشیر جهانکیر زبانمدر بنم

سینه سن چاک ایلدم چون جنک دکلدر نهنکشان ... زخم شمشیر زبان کین استانمدر بنم

قهرمانم نیزه و شمشیره چکمم احتیاج ... خامهٔ جادو زبان تیغ و سنانمدر بنم

ساحر وحی آزمایم معجز دست کلیم ... استمم موقوف تحریک بنانمدر بنم

خسرو کنجینه پردازم دکنجم کوهرم ... واردات غیب کنج شایکانمدر بنم

تا ازلدن فیض حق موقوفدر اندیشه مه ... ملک معنی وقف طبع کامرانمدر بنم

ملک رومی اولقدر طوتدی سواد شعرمک ... فیضیم کویا بن اول هندوستانمدر بنم

شهدی سر فیض خلاق معانی بنده در ... سر بسر عالم سواد اصفهانمدر بنم

انوری سحر سازم نقطهٔ پرکار غیب ... کوی خورشید ضمیر غیب دانمدر بنم

لامکان سیر آفتابم خاکه دوشمز پرتوم ... عرش استغنای همت آسمانمدر بنم

بن او خورشیدم که پنهانم درون ذره ده ... هم جهان پرشعلهٔ کوکب فشانمدر بنم

بی وجودم اولقدر آیینهٔ ادراکده ... کیم غبار دل جهان لامکانمدر بنم

جوهر فردم هیولای تصوردن بری ... شش جهات معرفت کون و مکانمدر بنم

کهنه استاد معلم خانهٔ اندیشه یم ... ناطقه شاکرد درس امتحانمدر بنم

اول ندیم بذله کویم بزم شاه عشقده ... کفت و کوی جان و دل بهلوانمدر بنم

افتاب صبح معنی بزم اندیشمده جام — باده فیض لایزال جاودانمدر بنم
نازپرور عاشقم سرمست اولورسم غم دکل — غمزه خونریز ساقی پای‌بستانمدر بنم
محرم اسرار عشقم باکه دشمن سویلمك — خنجر مژکان جانان ترجمانمدر بنم
سویلیم اول نکته پرداز معانی پروروم — عقل کل دیوانه حسن بیانمدر بنم
مست جام عشقم الهام اولمنجه سویلمم — کرچه کیم فواره معنی دهانمدر بنم
شمدی اما بویله دریالر کبی پرجوش ایدن — التفات پادشاه نکته‌دانمدر بنم
اول شهنشاه جهانپرور که لایقدر دیه — قبله شاهان عالم آستانمدر بنم

داد کر خاقان عالی رتبه عثمان خان که چرخ
یوز سورر پایینه دیر شاه جهانمدر بنم

دور عدلنده مباهات ایلیوب دیر روزکار — کیم بو کونلر عید و نوروز زمانمدر بنم
بویله شاهنشاه عادل کلمشدر عالمه — جمله تاریخ سلف خاطرنشانمدر بنم
بندن اعلامی بیلور قدرین فلك یا روزکار — کیم خیال مدحی هردم یار جانمدر بنم
فخر ایدرسه کر زمین بوسن جنابنده فلك — خاکپایی روزکاره ارمغانمدر بنم
کیمیا بولدم سورنجه خاکپاینه یوزم — کنج دولت نقد وقت رایکانمدر بنم
اوله‌لی وصاف دست زرفشانی آفتاب — جلد دیوان مخیل داستانمدر بنم

فیض اوصافیله بن کویا جهان معنی‌یم — کنج طبع و چشمه دل بحر و کانمدر بنم
مشرب پاکیدر اول سرچشمه آب حیات — کیم خیال نشئه‌سی روح روانمدر بنم
مجلس اقبالنه کلدم کهرپاش اولمغه — جوهری‌یم بو غزل زیب دکانمدر بنم

عاشقم شوریده لك آرام جانمدر بنم
غمزه دلبر بلای ناکهانمدر بنم

غمزه‌دن کیم خوف ایدر زلفی سوادار [illegible] — غمزه زیرا همدم راز نهانمدر بنم
بن کریبان چاك مست جام استغنای عشق — فتنه خدمتکار دامن میانمدر بنم
بلبل کلزار عشقم سینه پرداغله — نوشکفته غنچه دل آشیانمدر بنم
خانمانسوز دلم کردابه دوشمش آتشم — حلقه حلقه طره دلبر دخانمدر بنم
آتش عشقم که دریالر سوندرمز بنی — نقطه داغ سویدا دودمانمدر بنم

نطقه کلسم نفعی معجزدم عیسی کبی
بیت معمور معانی خانمانمدر بنم

هم قصیده هم غزل بر تازه وادیدر بو کیم — اختراع خامه معجزبیانمدر بنم
سوز تمام اولدی دعا ایتسم نوله شمدنکرو — قدسیان مشتاق نظم دلستانمدر بنم
حشر اولنجه تا که شوق انکیز بزم اهل دل — کیف صهبای خیال شادمانمدر بنم

شاد و کام اولسون سریر سلطنتده روز و شب   بو دعا شام و سحر ورد زبانمدر بنم

در مدح مرحوم وزیر اعظم مراد پاشا علیه الرحمه

نه ممکن ایلمک حق اوزره شکر لطف مولایی   که دستور ایلدی شاهنشه جهان بویله پاشایی
نه پاشا رستم صاحبقران عرصهٔ عالم   که ضربی تنک ایدر اعدایه تو میدان پهنایی
نه پاشا عالم آرا آفتاب مطلع نصرت   که بر شمشیر ایله باشدن باشه فتح ایتدی دنیایی
جهان سالار جنک آور جهانگیر ظفر یاور   دلیر نامور شیر نیستان صف آرایی
پناه سلطنت اهل ولایت حارس دولت   مدار مملکت مسندفروز کارفرمایی
وزیر اعظم و اکرم مراد عالم و آدم   مشیر محترم رونق فزای صدر دانایی
او سردار ظفر کیش عدو فرسا که لا بقدر   اولور سر خیمه کاهنده فلک بر چتر فرسایی
او صاحب صدر همت کیم کمال قهر و لطفندن   اولور شرمنده روح قهرمان و حاتم طایی
زهی دستور آصف منقبت پاشای حیدر دل   که هم قانون دیوانی بیلور هم رزم هیجایی
بهار گلبن افراز عدالت دور اجلالی   چراغ مجلس افروز سعادت پرتو رایی
چراغ رأیندر اول شمع بزم آرای قدسی کیم   اکا ایتمش قدر فانوس مینا چرخ والایی
گنش پروانه در اول شمعه پرتاب ایتمکه کندین   طولانز طورمایوب شو تیله اول فانوس مینایی
فلک مشتاق دیداری زمین ممنون پا بوسی   مفصل بختی بفتون ایلمیش اعلا و ادنایی

یا قرتهری دل اسا که بریر لاله دن داغی   ایدر گل گیبی پر زر لطفی دامان تمنایی
علولندی دلنده آتش رشک کف دستی   پر اولدی شاخ مرجانیله صنمک قعر دریایی
توسون شمدنکیر و تیغن بنایه خسرو خاور   که آب و تاب شمشیری ویرر دهره تسلایی
کیدر زرخشره دک فرش زمینده دوکدکی قانی   اکا نصب ایتیر چرخ ابر بهاری کبی سقایی
قاچر طورمز اوکنجه خار و خس گویا که دریادن   صف اعدایه سوردکجه سمند باد پیمایی
تعالی الله نه چابک رخش اولور اول رخش بیمثالی   که برق و باد انکله ایده مز سرعتده دعوایی
اولوردی بکری اول قدمده دیده دن غایب   ویروب رخصت عنانه رایضی گوستر سه ارخایی
ایر شمز گردینه بیک سریع الاندیشه   مگر تیر نکاهندن تقدم ایلیه پایی
جهان سرعته گویا فلکدر کاه رستمی   سر میخی ثوابت نعل زریندر رنکی آیی
شکست ایتمز حباب اتسه جولان روی دریاده   طوقنه برق نعلی نرم ایدر کن سنک خارایی
دم جولانده کیم نعلی ریلر جابجا رده   صاچر خاک اوستنه گویا صبا گلبرک رعنایی
صانورلر شهب روز همایون فال نصر قدر   کورنلر کاهی اوستنده جل دیبای زیبایی
دونردی ادهم شام معلا قدر معراجه   اگر کیم اگه زرین بوشش ایتسه اربکی کجایی
وزیرا صاحبا صدرا جهاندا و خداوندا   ایا شایستهٔ تخت جم و اورنگ دارایی
سن اول مهدی صاحب سیف دوران کن دورکده   مسیحا کلمه اجرا ایده مز آیین احیایی

یقر بر برق عالمسوز تیغک سر تسر آنی
شمال خار و خس طوتسه عدو کر روی غبرایی

سکندر دفع یأجوج ایتمکه سد یاپدی اما سن
بوزب بر نیجه سدی مملکتدن سوردک اعدایی

یاپر بر لحظه ده عدلک خراب اولمش نیجه ملکی
بوزر بر حمله ده تیغک دوزلمش نیجه آلایی

سنک دشمنله پیکار ایتدوکک ساعت قیامتدر
کونی ماه علمدرکیم پر ایتمش نوری دنیایی

لواکی شمعه تشبیه ایلینلر بزم رزمکده
صانورلر شعله در فرقنده اول تاریخی والایی

عجب دفع ایتدک الحق آب تیغ تابدارکله
سواد دشمن ایتمشکن دماغ ملکی سودایی

کم اولدی کوشه کوشه فتنه دورکده مکر خوبان
کلاهی کوشه سندن کوستره زلف سمنسایی

نیجه قدرک اشقیایی ملک رده یوردک آسایش
دوشوردک کشور ایرانه مینه شور و غوغایی

او ملکک صاحبنده خوف تیغک قیلدی آواره
کزرکه سمت هندی کاه سرحد بخارایی

تهی بر مملکتده ر قیل توجه آنی تسخیره
بولورلر اول کندی پنهان اولمغه بر کنج پنهانی

غبار پای عسکرله کوزین کور ایله اعدانک
دوشنده کورسون اعیان صفاهان نور بینایی

قیروب آل دادینی صدیق و فاروقک رودا فضدن
علیلک ایت قومه ملکک عجمده زبیر ترایی

نه عالم مهر سن سن کیم خلاف کردش دوران
چکرسن شرقه مغربدن چیقوب تیغ مجلایی

ایرشمز همت طبع بلندم مدح والاکه
نه کوچ ممدوح ایده نمک بو بلیه اعلادن اعلایی

خصوصا اول خدنک اندازفکرم بن که بوفنک
دخی بر پهلوانی خلقمشدر چکدکم یایی

خداوندا بن اول استاد معموره سخندانم
شکست ایتدم کلیدین ضرب دست فکرم ایله

که پست ایتدی کلامم قیمت لولوی لالایی
بولوب در بسته کنج کوهر مضمون و معنایی

اکارلر سیر ایدنلر بحر کلکک و موج بحر نظمم
عصای دست موسایی دم نطق مسیحایی

نه قند نظم شیرینم کبی شکر اولور حاصل
نه خامم کبی کوردی کیمسه طوطی شکر خایی

ویرر طبع صفا بخشم که در آینه ده آبه
ایدر کلکک در افشانم خجل ابر کهر زایی

فلک طبعم کبی کوهر کتورمز بر زمان دهرده
نیجه بیلده ایدر حاصل صدف بر در یکتایی

کورب بو سلکک مروارید پرتابی حجابندن
عجبدر خاکه صالمزسه فلک عقد ثریایی

بحمد الله هنر قدرین بیلور بر ذاتکالسن
نه لازم بن اوکوب مدح ایلمک بو نظم غرایی

دعایه باشلسه شمدن صکره قودعوای انفعی
جناب حضرت حقدن رجا ایت بو تمنایی

اوله ذات شریفی حق تعالینک امانتده
مسخر ایلیه هم انکه بر پنهان و پیدایی

نه یاکه عزم ایدرسه سمت مردان اوله همره
اوکنجه فتح واقبال و ظفر بیک سکبانی

مراد پادشاهی او زره اعدادن الوب کینی
بنه دولتله تشریف ایلیه صدر معلایی

در مدح مرحوم وزیر اعظم مراد پاشا علیه الرحمه

غمزه کنه دم کرتیغ جکوب خونفشان اولور
عشاق دلفکاره اجل مهرهبان اولور

چشمک او قهرمان غضبناک در سنک … کیم خشمی زایل اوله دخی بی امان اولور
کیم کوردی بویله هندوی مست کمین کش … کیم برخدنکی آفت جان جهان اولور
مژکانلر که سیر ایدن اول ابروانی دیر … بر دن بو دکلو تیر تیجه در کمان اولور
غمزه‌ک سوا آکه باشلسه عشاقه هر مژه‌ک … کویا لسان حال‌له بر ترجمان اولور
غمزه‌ک کورعتابله اولدر کن بزی … طورمز کرشمه داخی اکا نیمزبان اولور
بو نازو بو نگاه تغافل که سنده وار … خضر اولسه عاشقک سبب ترک جان اولور
سن بویله ناز و شیوه صاتنجه کدالره … نرخ متاع درد و بلا رایکان اولور
یکسان ایسه یانکده سوزن یمین سنی … خوبانه بو معامله‌دن حق زیان اولور
راضی دکل کر بو که ناموس دلبری … عشاقه دیر سر بویله امانت ایمان اولور
هر نا محله رخصت نظاره یا ندن … بر کون دنیمز میس که محکده قان اولور
دل بو هوا ایله قفس تنک سینه ده … مانند مرغ بال شکسته طپان اولور
کیم کلشن رخکده ویره نغمه یه قرار … تا اول زمان که باغ جهان پر خزان اولور
فکر ایلینجه دام کرهکیر زلفکی … بر حالت اول دیر رکه قفس کلستان اولور
زلفکمی یا کزنده سیه مار خم بخم … کیم پاسبان کنج نهان میان اولور
یا خود سما شکار ایدیجی شاهباز در … دایم هوای صید ایله بی آشیان اولور

٢٦

کاهی که حلقه حلقه طور ریج و تاب‌له … طغرای حکم پادشه جن و آن اولور
کاهی که دسته دسته پاتور پرده کوپیا … جاروب آستان ممالک ستان اولور
اول صفدر یکانه که تاب جهانتی … جوشن کداز تهمتن و قهرمان اولور
اول داور زمانه که آب عدالتی … کلبن فراز کلشن امن و امان اولور
پاشای بی قرینه عالم که عالمه … احسانی بی نهایت و بی امتنان اولور
دستور کامکار که بر روزه بخششی … دخل هزار ساله دریا و کان اولور

مقصود کاینات و مراد جهانیان … کیم آستانی قبله که انس و جان اولور

شمع جهان فروز وزارت که شعله سی … مشعل فروز انجمن خسروان اولور
ماه فلک سریر سعادت که پرتوی … نور چراغ بخت شه اختران اولور
رای منیری کیم فلک فهم و دانشه … بر مهر ذره پرور عرش آسمان اولور
کر ذره دکلو نوری ضیا ویره عالمه … خورشید ذره کبی نظردن نهان اولور
باد صبا که بوی کل و یاسمین ایجون … جتر ابی نوای بوستان اولور
بر شمه سینی بولسه اکر بوی خلقنک … عطار چار سوی زمین و زمان اولور
عدلی که بر دیار ایره آشوبه حکم ایده … دزد و حرامی بدرقه کاروان اولور

کردی سر اقتداری ضعیفانه تقویت
پشه حریف حملهٔ پیل دمان اولور

کر عنکبوته همتی یار اولسه پرده‌سی
کشتیٔ چابک فلکه بادبان اولور

طبع خزانه اولسه مربی مروتی
رونق فروز رنک کل ارغوان اولور

دیوانه چیقسه آصف جمشید کوکبه
میدانه کیرسه رستم صاحب قران اولور

تنها چیقنجه مشغله میدانه کون کبی
خورشید درکه جلوه کهی آسمان اولور

شمشیری کل کل ایتدوکی دم خاکی خون ایله
جمشید درکه بزمکهی کلستان اولور

دلکر دوریمی کورمکه جنک ایچره بزمه سن
اولدم که خون دشمن ایچنده روان اولور

کویا که چشم شاهد رعنای نصرته
مژکان تیز و غمزهٔ نامهربان اولور

دوشدکجه خاکه کوهی صفت کلهٔ عدو
پای سمندی طوپنه کاصولجان اولور

اول آسمان شتاب که اکمام بوینده
هر نعلی بر هلال کواکب فشان اولور

اول آتش جهنده که اولدقچه کرم رو
پیرامننده کرد سیاهی دخان اولور

چابکلکی او مرتبه کیم ظل راکبی
یبره دوشنجه اکه مکان لامکان اولور

صفلر دوزب هجوم ایدیجک خیل دشمنه
دهشتله آسمان و زمین لرزان اولور

صارصلدقجه زلزلهٔ حمله‌دن زمین
آشوب رستخیز قیامت عیان اولور

کردسینده شعلهٔ شمشیر آبدار
کویا سحاب تیره‌ده برق جهان اولور

اوقلر سهام قوس قضادن نشان ویرر
پیکان تیر ایسه اجل ناکهان اولور

اوج هواده صیت چکاچاک تیغدن
آواز رعد و صاعقه ره کم کنان اولور

هر حمله‌ده هجوم دلیران نیزه‌دار
خیل عدویه اولقدر آفت رسان اولور

کیم تنلرنده راه مسامات سربسر
سوراخ مارمهره ربای سنان اولور

کاهی میان صفده طورر کندی تیغ وش
کاهی میان شکاف صف دشمنان اولور

اولدمده کیم سیاقت تعداد کشتکان
بیرون حیطهٔ سر کلک بیان اولور

کر عاصیان روز جزادن برای اهل
سیر ایتسه اول قیامتی کیم اول زمان اولور

بیرون ایدر دلندن اودم بیم دوزخی
میدان محشر اکه ریاض جنان اولور

ای آصف زمانه که هر رای صائبک
رکن اساس سلطنت جاودان اولور

سنسن او صف شکن که یازلسه مناقبک
هر مختصر روایتی بر داستان اولور

تحریر مدح و فکر نکات ستایشک
نظم امور دست و دل شاعران اولور

معنی که سلک کوهر مدحکده یرلشور
اندیشه کیم ثناکله رطب اللسان اولور

اول درکه کوشوارهٔ ناهیده نازادر
بو ترجمان راز دل قدسیان اولور

کیم وصف ایدرسه ذات شریفک کبی نظم
روح کلامی قالب مضمونه جان اولور

حقا بنم او نادره پرور که هر سوزم
بر تحفه کبی الدن اله ارمغان اولور

طبعم که باد جذبهٔ مدحکله دمبدم
بر بحر پر خروش لآلی فشان اولور

هر کوهر نفیس که آندن ظهور ایدر
آرایش خزاین کون و مکان اولور

کیم جمع ایدرسه کوهر مضمون خاصمی
جمعیت جواهر ایله کامران اولور

طبعمله کیمسه بحث ایده مز قهرمان کبی
اندیشه عالمنده جهان پهلوان اولور

طوتدی جهانی دبدبهٔ کوس شهرتم
ایشتمز آنی کوشی حسودک کران اولور

حاسد نیجه دعوی نظم ایلسه نوله
زعمنجه خر سخنور عیسی بیان اولور

کور اعتقاد فاسدین ایتمز فکری کیم
روبه نیجه مقابل شیر ژیان اولور

بر دزد نابکار معانی تراش ایکن
یاران سوزیله شاعر اولور نکته دان اولور

خصم اتخاذ ایدر نمک اوتزریق کوبی بن
ناموس شاعریته کسر شان اولور

انده لیاقت اولسه که بن لاف ایدرسم
کلسون نیجه وار ایسه بر امتحان اولور

نفعی دعایه باشله قو دعوالی کیم دعا
نظم آخرنده عادت نظم آوران اولور

تا کیم فروغ جام زراندود آفتاب
رونق فزای بزمکه خاوران اولور

دونسون فلکده ساغر اقبالک کون کبی
تا اکه دک که آخر بزم جهان اولور

در ستایش سلطان مراد خان غازی علیه الرحمه

اسدی نسیم نوبهار آچلدی کللر صبحدم
آچسون بزم کوکلمز ساقی مدد صون جام جم

ایردی ینه اردبهشت اولدی هوا عنبر سرشت
عالم بهشت اولدی بهشت هر کوشه بر باغ ارم

کل دور عیش آیامیدر ذوق و صفا هنکامیدر
عاشقلرک بیرامیدر بو موسم فرخنده دم

دونسون ینه پیمانه‌لر اولسون تهی خمخانه‌لر
رقص ایلیسون مستانه‌لر مطربلر ایتدکجه نغم

بو دمده کیم شام و سحر میخانه باغه رشک ایدر
مست اولسه دلبر سوسه کر معذوردر شیخ الحرم

یانیلسون بیچاره‌لر آلفته‌لر آواره‌لر
ساغر صونه مهپاره‌لر نوش ایتمک اولور ستم

یار اوله جام جم اوله بویله دم خرم اوله
عارف اودر بو دم اوله عیش و طربله مغتنم

ذوقی اور رندلر مدام کیم طوته مست و شادکام
بر الده جام لاله فام بر الده زلف خم بخم

لطف ایله ساقی نازی قومی صونکه قالمز بویله بو
طولسون صراحی و سبو بوش طورمسون پیمانه هم

سرنو رسیده شاخ کل آلدی الینه جام مل
لطف ایت آچل سن داخی کل ای سرو قد و غنچه فم

بو دُرد و بو صافی دیمه دونسون پیاله غم یمه
قانون دور دائمه اویسنده صوفی دمبدم

میدر محک عاشقلرن آشوب دل آرام جان
سرمایهٔ پیر مغان پیرایهٔ بزم صنم

می عاقلی ارشاد ایدر عاشقلری دلشاد ایدر
سیل ویر برباد ایدر دللرده قویمز کرد غم

می آتش سیاله در مینا قدح لاله در
یا غنچه پر ژاله در آچمش نسیم صبحدم

ساقی مددمی صون بزه جام جم وکی صون بزه
رطل پیاپی صون بزه کتسون کوکللردن الم

بر عاشق آزاده یز اما اسیر باده یز
الفته یز دلداده یز بزدن دریغ اتمه کرم

بر جام صون الله ایچون برکاسه ده اول ماه ایچون
تا مدح شاهنشاه ایچون آلم اله لوح وقلم

اول آفتاب سلطنت اول شهسوار مملکت
جم بزم وحاتم مکرمت ممدوح اصناف امم

ابلق سوار روزکار آشوب روم وزنکبار
لشکرشکار کامکار بهرام افریدون علم

پیرایهٔ ملک وملل سرمایهٔ دین ودول
کاولمش نصیبی تا ازل تخت فریدون تاج جم

خاقان عثمانی نسب کیم مندرج ذاتنده هپ
اسلام فاروق عرب اقبال پرویز عجم

سلطان مراد کامران افسرده وکشورستان
هم پادشه هم قهرمان صاحبقران جم حشم

شهنشه فرخنده بخت آرایش دیهیم وتخت
بختی قوی اقبالی سخت اسکندر یوسف شیم

شاه جهان آرا امیدر ماه زمین پیرا امیدر
بهرام بی پروا امیدر یا آفتاب پرکرم

شاهانه مشرب جم کبی صاحبقران رستم کبی
هم عیسئ مریم کبی اهل دل وفرخنده دم

دنیا وما فیها اندر جنت اولورسه یاندر
لطف ایلمک زیرا اندر یاننده بر نقد سلم

جمله هنردن بانصیب هپ عجب صنع غریب
مجلسده شوخ ودلفریب جنکک ایدیجک شیر اجم

گاهی که اول شیر اجم خشمیله تیغ الوراله
اولور جهان پرزلزله بصدقجه میدانه قدم

اولدکه

اولدکه قصد جنگ ایدر صحرا الکلرنک ایدر
دنیایی خصمه تنک ایدر اولورسه سام وکستهم

سوردکجه خصمه یک تنه بقمز سلاح وجوشنه
یر قالمز اصلا دشمنه الا بیابان عدم

ای خسرو عالی نژاد دوی داور پاک اعتقاد
ای شاه صاحب عدل وداد ای پادشاه محترم

سن برشه ذیشانسن شاهنشه دورانسن
یعنی که سن خاقانسن دورکده بن خاقانیم

بن کرچه بر بیچاره یم شاکرد درس مشکلم
هم مکتب اهل دلم خلق اولمدین لوح وقلم

سوزده نظیر اولمز نکار اولسه عالم بر نکار
پرطمطراق وخوش ادا نه حافظم نه محتشم

خاقانیم بن محتشم یانمده سرهنک حشم
حافظ اولور لب بسته دم خامم ایدنجه زیر وبم

نفعی هنر دعوایی قو دنیا یله غوغایی قو
افلاکه استغنایی قو خاکه یوزک سور لاجرم

قالدر الک ایله دعا بولدی قصیده انتها
شمدی دعا ایتمک سکا هم سنتدر هم اهم

نیجه قصیده برکتاب مجموعهٔ پرانتخاب
هر نکته سی فصل الخطاب هر بیتی بر کنج حکم

تا کیم جهان معمور اوله کام وکه پرشور اوله
اقبال الله مسرور اوله اول خسرو والا همم

در مدح سلطان مرادخان غازی

شکر کیم بی منت و بی اضطراب روزکار
عزت ورفعتله اولدم کامیاب روزکار

بخت خواب آلود بیدار ایتدی گویا خوابدن
ناله دولاب چرخ آسیاب روزگار

طالعمده بخت اویاندی خوابه واردی مگر
غمزهٔ پرفتنهٔ نادیده خواب روزگار

ایتدی حمله چکدیکم جورک تلافیسن قضا
کیتدی دلدن یاد ظلم بیحساب روزگار

کیتدی اول دملر که ایلردی پریشان خاطرم
بر بیکا غم بر بیکا قهر و عذاب روزگار

کلدی اول دملر که اوله خدمتمده در میان
پای همت گیبی دامان شتاب روزگار

لطف حقدر بو عنایت یوخسه مانعدر بوکا
مقتضای حکم دور ناصواب روزگار

روزگاردن نه بن ناز ایلرم شمدنکرو
باکه تأثیر ایلمز ناز و عتاب روزگار

سربسر عالمده شمدی وار ایسه انجم بنم
ارتفاع شانله صاحب نصاب روزگار

بوندن اعلا رفعت اولورمی که اولدم سایه‌دار
چهره سای خاک پای جم جناب روزگار

اولکه ایتمش نقش القابینی رسام قدر
زینت طاق رواق نه قباب روزگار

اولکه برق جوهر شمشیر عالمتابیدر
نوربخش آفتاب و ماهتاب روزگار

اول شهنشاه معظم کیم اکا تعظیمله
بویله در دائم خطاب مستطاب روزگار

قهرمان جم حشم صاحبقران محتشم
زبدهٔ شاهان عالم انتخاب روزگار

کامکار هفت کشور پادشاه بحر و بر
دادگستر داور دولتمآب روزگار

شهریار شه نشان ظل خدای مستعان
قطب دوران مهدی بی ارتیاب روزگار

شبچراغ

٢٠

شبچراغ دودمان سلطنت سلطان مراد
شمع جمع بزم عالم آفتاب روزگار

خسرو ذیشان که خیل عسکر بیک سربری
اردشیر و بهمن و افراسیاب روزگار

امرینه رام ایتدی هب گردنکشان عالمی
شمدی دولتله اودر مالک رقاب روزگار

تازه رونق ویردی عدلی کارگاه عالمه
اولدی بینه منتظم حال خراب روزگار

دین و دولت بویله رونقمی بولوردی اولمسه
رشح کلک و برق تیغی آب و تاب روزگار

رشتهٔ عدلیله گر بند ایتمسه شیرازه‌سن
تارومار اولوردی اجزای کتاب روزگار

عهد عدلی عالمه فصل بهار خوشدلی
دور لطفی دهره ایام شباب روزگار

خوف شمشیری جهانه یاد مرگ ناگهان
فیض جودی کائناته فتح باب روزگار

چشم بخت لاینامی پاسبان شرق و غرب
دست قهر اقتداری پنجه تاب روزگار

بویله سرگردان اولوب دور ایلمزدی عالمی
اولسه خاک درگهینه انتساب روزگار

کامکارا شهریارا خسروا شاهنشها
ای جهان داور شه گردون جناب روزگار

درگهکده بردیلم ثانی بکا چوق گوردیلر
اویدیلر اولاشدیلر بر قچ کلاب روزگار

دشمن ارباب دل بر پنجهٔ ضر طبع لئیم
کیم ستمده سربری نایب مناب روزگار

اقتضا ایتدی بر زیاده الکچون بنلیم
یوخسه دائم بو بلیه دربا که خطاب روزکار

عرفی روم انوری عصر وخاقانی عهد
فیضی معجز دم وحی اکتساب روزکار

خسروا درنک نظمم کیم زمانده بنم
نقد جنس معرفتله بهره یاب روزکار

معمور تا فرمان ده معمور ملک سخن
عالم معنیده برخانه خراب روزکار

بکر فکرم شهربانوی شبستان خیال
طبع شوخم غمزهٔ حاضر جواب روزکار

وجهی وار دینسه سواد خطده بکر فکرمه
شاهد مه طلعت مشکین نقاب روزکار

ایردی سوز پایانه انی نفعی بو دعوی نیجه بر
لافی قوشمدکم روای بی حجاب روزکار

باشله صدق ایله دعای دولت واقبالنه
جانله آمین دینه تا شیخ وشاب روزکار

ایده تا کیم بعره خنک چرخله جولانکری
خسرو سیارهٔ زرین رکاب روزکار

سایهٔ عدلی اوله پاینده فرش عالمه
تا طوره برپا بو چتر بی طناب روزکار

عالمی معمور وآباد ایلدکجه عدله
اوله حقنده دعای مستجاب روزکار

اوله صحتله سریر سلطنتده حشره دک
مستدام عمر ودولت کامیاب روزکار

ترکیب در وصف سلطان مراد خان علیه الرحمة والغفران

بارك الله

بارك الله زهی رخش همایون سیما
که قومش نامنی سلطان جهان باد صبا

نه صبا صاعقه دیرسم یرا شهر عتده
که سکر درکن اکا سایه سی اولمز همپا

براغور آنی دخی سایه سی کبی یولده
اولسه کرشطر اندیشه ایله پا در پا

دوشمدین سایه سی خاک اوزره ایدر عالمی طی
سهو ایله رایکبی کوسترسه عنانه ارخا

قوش دیسم ذیر ایدیم اولمسه طیار اکر
ایره مز کردنه زیرا که نه صرصر نه صبا

نیجه طیار اوسبکپای جهان پیما کیم
اکه همسیر اوله مز هیچ نه عنقا نه هما

نوردن بال اچراوچماغه ملک رصه سن
اولسه زین پوش سراسرله نه دم جلوه نما

طی ایدر عالمی برکوز یوموب آچنجه بوده
بو قدر چابک وچالاک دلورمی عجبا

بکراورن اوله یا صاچلی طوری یا مرجان
یا جلالی یا غزمی یا ایکی دیمه یه طوما

نیجه اورن که نه دم ایلسه پرتاب بلند
صانکه پروازه کلور خشم ایله بر اژدرها

آلتو رخامه سی اوق کیبی الندن طورمز
ایتسه بر شاعر اکر مدح شتابن املا

نیجه صاچلی طوری برپال کشا عنقا کیم
برقفا دیله اوچرا وچدوغی دم بی پروا

نیجه صاچلی طوری کویا که باز آتسه در
دود دیدر انک اویال سیه عنبرسا

بوده اورن کبی پرتاب بلند ایتسه اولور
رایکبی زال زر وکنددوسی کویا عنقا

نیجه مرجان اوسبک جلوهٔ چابکرو کیم
اکا کلکون سرشنک اولور اولور همسر هما

استه بوده ایدر بر سر موده جولان / بلکه رقاصلغ ایتمکده اولور احیانا
سیر ایدن جلوه سنی شعلۀ جوّاله صانور / دور ایدر عالمی سرعتله او دکلو زیرا
او جلالی یاغزیده نه قدر چابک در / که اولورکن اکا میدان جهان تنک فضا
باشلسه جلوه یه مانند کمیت خامه / مرکز نقطه اولور آکه فضای پهنا
ایکی ادهم خود ایکی شوخ عرب دلبر بیر / که تفاوتلری یوق بیری بریندن اصلا
کورسه کر بونلری مجنون ملامت دیده / یادینه کلمز ایدی بر دخی حسن لیلا
اعتقادم بو که مانندی بولنمز بر بنک / بولنورسه دخی بر یرده بولنمز الّا
ینه اصطبل شهنشاه جهان آراده / که نه آتلر بولنور بیری بریندن زیبا
آولاق پوراغاسی طورو سیدر برسی / که برابردر اکا پویه ده کوه و صحرا
کحل ایچون قالمز ایدی کرد زمین اشعار / اولسه کر جلوه کهی عرصۀ ملک معنا
برده ارسلان طورو سیدر که کمن کودکجه / کندیه رعیتنی ایله شیرز سلسله خا
اوریلور کردننه انک ایچون التون / ایکی زنجیر که ضبط ایتمه سنی آسان اوله تا
جبلی طوری ایله خود قایش اوغلو طورسیسی / نیجه دریدری سرعتده قیاس ایت مثلا
منزله نور بصر کبی برابر ایرشور / اولسه هر برینه همپویه اکر تیر قضا
برسی داخی اغا آلجه سیدر انکده / پراشوز ایلر السیم مدحنی بو کونه ادا

آسمان پویه زمین کرد مسلسل حرکات / بادپا شعلۀ جوّالۀ عالم پیما
برده شام الجه سیدر کیم ایدیجک میل خرام / صانکه رفتاره کلور بر صنم سرخ قبا
اولسه بو جلوه بو نازا شقر بهرام ده کر / زهره کوکدن اینوب اولوری دلارام اکا
طرفه کلکون فریبنده روش کیم صنعتن / جمله اندامنه اورمش ید قدرت حنّا
برده طاغلردیسیدر که شتاب ایتدکجه / بر اولور زلزله دن لرزۀ کوه و دریا
صارصلور ارض و سما صانکه قیامت قوپار / بویله در تند شتاب ایلدوکنجه اما
کلسه رفتاره دونر بر صنم رعنایه / باشلسه جلوه یه طاوس جناندر کویا
نامی طاغلردیسی کندوسی آهوی حرم / پرچم سنبل چین جبهه سی دیبای خطا
جلوه ایتدکجه نه دم اولسه پریشان پرچم / پر اولور نکهت مشکیله کریبان هوا
برسی داخی صراحی سرافراز که چرخ / پر اشوریا بینه یوز سورمک ایچون اولسه دوتا
نذر اول کردن موزون او سرین فربه / عجب اندامی کوزل شوخ جهاندر حقّا
شیوه ده جلوه ده مستانه خرام ایلمده / وار ایسه بینه اودر بر صنم مستثنا
صانسوب هر طرفه نازله ایتدکجه خرام / بر نکاه ایله ایدر جان جهانی یغما
دلنواز اوله مکر آکه برابر دلبر / یوخسه عالمده بولنمز دخی مثل و همتا
طرز و طورین نیجه تعریف ایده یم انکده / کورمدم بو نجلین دلبر شوخ و رعنا

حسن اخلاقی یرنده حرکاتی موزون　　شیوه سی جلوه سی هپ بری برندن اعلا
اوروشش اول یوریش اول نکه دزدیده　　دلبر شوخ کبی شیوه لری هوش ربا
ارمغان کتسه اولور چینه اهل تصویری　　بو قدر انجق اولور حق بوکه صنع مولی
پراشور اطلس چرخ اولسه اکا پای انداز　　ایلسه هر نه زمان جلوه پر استغنا
مدعا فهم اوقدر کیم ایدر آهنک شتاب　　راکبی کوشۀ ابرویله ایتسه ایما
پراشور دیرسم اکرا که براق جنت　　که روادر بوکه تعظیم اوقدر کیم فرضا
پیش پاینده ملک غاشیه دار اولسه محل　　نعل زرینه خورشید یوزین سورسه روا
چو قمیدر بو شرف اول رخش مبارک قدمه　　که سعادتله سوار اوله اکا ظل خدا
مهدی دور زمان ماحصل کون و مکان　　آفتاب دوجهان ظل خدا نور هدا
کامبخش عظمت جان جهان دولت　　رونق سلطنت آرایش دین و دنیا

شه مه کوکبه سلطان مراد ذیشان
شاه سیاره حشم ماه ممالک آرا

دادکر پادشه عادل و عالیشانکیم　　هر نه امر ایتسه قضا حکمنی ایلر امضا
اوخداوند معظم که اولور همواره　　پادشاهان جهان درکهنه ناصیه سا
اوجهانبان هما ظل و همایون فرکیم　　جمله شاهان جهان بنده سیدر سرتاپا

اوشهنشاه

او شهنشاه درم پاش کرم کستر کیم　　بر الی بحر سخا در بر الی ابر عطا
بری دربانی اولوردی بری میر آخوری　　کلسه لر عالمه دورنده پشنک و دارا
رشحۀ جودی ایله ابر بهاری درپاش　　نکهت خلقی ایله باد صبا غالیه سا
وارسه کر نکهت خلقیله صبا کلزاره　　لاله ده سنبل و کل کبی اولوردی بویا
نرکسک دوشمز ایدی جام زری دستندن　　بولسه کر فیض نم جودی ایله نشو و نما
کاسۀ زهر غم آلوده دی دله جام شراب　　حکمی کر استسه تبدیل خواص اشیا
مشتربنده او لطافت که وار اما بر عکس　　نشوۀ زهر ویرر آدمه کیف صهبا
بهره یاب اولسه جهان پرتو رایندن اکر　　ذره خورشید قدر عالمه ویرردی ضیا
دللری بار صنوبر کبی صد پاره اولور　　تیغ برانی پاره ایلدوکجه اعدا

خسروا دادکرا پادشها تاج ورا
ای شهنشاه فلک مسند و خورشید لوا

پیشکش چکسم اولور بنده سمند طبعم　　که ویرر جلوه سی انک دخی برکونه صفا
بکره مز بونره اول طرفه درانک طرزی　　روش و جنبشی سرتا بقدم نو پیدا
عرش پیمالغه ایتدکجه هوس معنیده　　تنک اولور جلوه سنه ساحت میدان سما
اولسه شانه پراشور پالنه بال جبریل　　اولسه پابند محل پاینه زلف حورا

کرچه اصطبل شهنشاهه دکلدر لایق
یریدر باغچهٔ خاصه‌ده ایتسه چرا

جریدا و بنامغه قابل دکل امّا براشور
باغچه سیرینه چقدقجه سوار اولسن اکا

عمرک افزون ایده الله تعالی دیلرم
التفاتکله بو دلمرده‌یی ایتدک احیا

ایلدک لطفله بر بویله قصیده تکلیف
که نظیرین دیه مز بر یره کلسه شعرا

وارمی بر بویله قصیده دیمکه جرأت ایدر
شرقدن غربه وارنجه سخن اهلینه صلا

سویلیدن نیت سلطان جهاندر یوخسه
قنده بن قنده بو کونه کلمات غرّا

دولتکده نوله عرفی کبی مشهور اولسم
وارمی بر بنجلین شاعر پاکیزه ادا

سوز تمام اولدی که زافی قوپالیم ای نفعی
ایده لم دولت و اقباله صدقیله دعا

اشهب روز ایله تا ادهم شب پیدر پی
حشره دک بر بری اردنجه اوله جلوه‌نما

رایض بختی اوله رخش مراد اوزره سوار
حفظ ایده ذات شریفینی خطادن مولی

رخشیه در وصف سلطان مراد قهرمان نهاد

تعالی الله زهی رخش همایون همّایه
که تصویر دلاراسی یتر اکلنجه دنیایه

اغا آجه‌سی اول کلکون خوش اندام رعنانک
دکلدر پرچم و بال و دمی محتاج حنایه

ندر اول شیوهٔ رفتارله اول پیکر موزون
کورن حیران قالور آثار صنع حق تعالی‌یه

نه دم کیم نازله جولان ایدوب میل خرام ایلر
دونر بر دلربای آل پوش خوب سیمایه

اودکلو سرخ و رخشان موی اندامی که لایقدر
قبای جسمنی کر بکزه درسم آل دیبایه

عرق موج اورسه کاهی شدت سرعتله جسمنده
دونر اول دمده بر مواج و رنکین آل خارایه

دلارامی قویوب بهرام اولوردی اشقره مائل
اکر مالک اولیدی بویله رفتار دلارایه

خرام دلکشی دنیایی مفتون ایتدیکی بیتمز
فلکلرده ملکلرده ملازمدر تماشایه

بشر مفتون اطواری ملک حیران رفتاری
نوله دوشسه خرام ایتدکجه حیرت زیر و بالایه

تماشایه چقوب صف صف طورر ابکار اندیشه
ایاق باصسه اکر جولان ایچون میدان معنایه

اوچار قوشدر شتاب ایتدکجه کویا بکزر انکچون
کنار دامن برکستوانی بال عنقایه

اودکلو تیز رودر کیم سر میخی نشان ایتمز
طوقنسه صدمهٔ نعلی اکر کلبرک رعنایه

غرابت بونده در اما کلنجه تندر رفتاره
اریدر برق نعلی کر طوقنسه سنک خارایه

شکست ایلر سر کاو زمینی صدمهٔ پایی
چیقر شدتله بر تاب ایتدیکی میخی ثریایه

اولورمی بویله بر آتش عنان صاعقه جنبش
که جرأت ایده مز آنکله برق و باد دعوایه

چهنده آتش بالا دوآن دیر دم اکر آتش
زمیندن اوق کبی ایدیدی اوج اعلایه

براق آسا زمیندن کر عزیمت ایتسه افلاکه
ایدر سر عقده سبقت تیر آه عرش پیمایه

پدیسنده کذار ایلردی نمناک اولمدین پایی
یولی دوشسه اکر یل کبی کاهی هفت دریایه

ایرشیم گردنه بیک سریع السیر اندیشه‌گم
قصیده نیجه ممکن بو بلیه بر رخش سبکپایه

زهی رخش مرصع رخت و زرین نعل و سیمین تنگ
که قیمتده دگر سطل صطبلی تاج دارایه

زهی گلگون فرخنده شمائل اسب فرخ پی
که لایقدر رکاب شهسوار عالم آرایه

شهنشاه زمانه قهرمان مشرق و مغرب
خداوند یگانه آفتاب آسمان سایه

جهانگیر مؤید پادشاه جد بر جد
جهانبان فلک مسند سرآرای جم پایه

بساط انداز دیوانخانهٔ تخت سلیمانی
شرفبخش سریر بارگاه عرش پیرایه

شه والا گهر سلطان مراد دادگستر کیم
عدالتده نظیری گلممشدر داخی دنیایه

او سلطان سخن پیرای ملک آرای دین پرور
که واجبدر دعای دولتی علا و ادنایه

او شاهنشاه خورشید افسر و جمشید مشرب کیم
نشاط لطفی غالبدر صفاده کیف صهبایه

صفای مشرب پاکیزه‌دن اولسه باخبر جمشید
الن صونمزدی عمرنده دخی جام مصفایه

صفای جاودانیدر نشاط لطفی احبابه
بلای ناگهانیدر خیال تیغی اعدایه

شمیم سنبل خلقیله همدم اولسه گر بر دم
بهر سرمایه یوز بیک سبل نسیم غالیه سایه

دوزردی گل کف عطره لاله نافهٔ مشکه
صبا بر شمه سیلا و غراسه گر کوه و صحرایه

گذار ایتسه گر آنلر نفکره باغ و راغ فردوسه
عبیر افشان و عنبر پاش اولوردی جیب جوزایه

دوزدی

دوزردی مهر الکانسبتله بر تمغای زرینه
اگر عکس چراغ رایی دوشسه چرخ والایه

اولیدی نامیه گر فیض استعدادنه مظهر
گولردی غنچه لرنه سویلسه طوطی گویایه

خداوندا اداء تهنیتدر شمدی مقصودم
یوزم فرش ایلدکدن صکره درگاه معلایه

مبارک ایلیه الله تعالی عمر و دولتله
قدوم حضرت شهزادهٔ ذیشانی دنیایه

نیجه شهزاده یکتا گوهر نه حقهٔ مینا
که قیمتده دگشمز جان و دل گنج تمنایه

قدومی پادشاه عالمه سرمایهٔ بهجت
وجودی افسر اقباله بر در گرانمایه

روادر گر فریدون ایلیه بهرام اولسه لالاسی
سزادر گر زلیخا بیله بلقیس اولسه لردایه

اگر کیم زهرهٔ زهرا ایدیده لایق گوررگ آ
اولوردی حامله اولماغیچون منکوحهٔ عیسایه

اکا حور و ملک دادی و لالا اولمغه حاضر
نه دم محتاج اولورسه خدمت دادی و لالایه

نه ممکن مدح شاهنشاه شهزاده مراد اورزه
اگر مالک اولورسم فیض انفاس مسیحایه

بوده تأثیر شوق التفاتگدر که تک طورمز
ایدر سحر ایله خامم حمله اژدرهای موسایه

تمام اولدی سخن طورمه دعایه باشلا ای نفعی
نیاز ایله یوزگ سور آستان لطف مولایه

ایده تا رایض تقدیر جولان شب و روزی
سوره تند ابلق دورانی بو میدان پهنایه

اوله دائم سمند بخت و دولت زیر رانگده
دیره صحتله هم لطف خدا عمر بلا غایه

دراوصاف شهزادکان سلطان مرادخان علیه الرحمه

ایکی شهزاده کیم هر بیری بر روح مصوردر
دو نور چشم یکتا پادشاه هفت کشوردر

ایکیدر صورتا معنیده اما نور واحددر
حقیقتده نهایت هر بری غیر مکرردر

بری سلطان محمود و بری سلطان محمد کیم
ایکیسیده عجب شهزادهٔ پاکیزه گوهردر

مشابهدر بری بیرینه اولدقلو وجاهتده
آچلمش صانکه بر گلبنده ایکی غنچهٔ تردر

یا ایکی گلبن نوخیزدر کیم هر برسینک
زمینی باغشده در اما بری بیرینه همسردر

دکلدر بونلرک ترکیبی گویا بو عناصردن
هوا و آب و خاک و آتشی بر اوزگه جوهردر

ایکیسیده عجب صنع الهیدر ملاحتده
بری بیرینه غالب هر بری بیرندن عجبتردر

او جان عالم و بو روح ثانیدر لطافتده
برابردر بری بیرینه انکچون برادردر

نه نسبت بونلره یوسفله اخوانی که بونلرده
تفاوت یوق گوزللک نازپرورلک برابردر

حقیقتده تفاوت یوق مگر تعریفده انجق
که بیری بچهٔ شاهین بری شبل غضنفردر

او بر مخدوم یوسف صورت خورشید طلعتدر
بو بر شهزادهٔ والا نژاد ماه پیکردر

جبیننده انک انوار دولت ظاهر و باهر
نهادنده بونک آثار استعداد مضمردر

زهی عالی نسب شهزادگان عالم آرا کیم
پدرلری شهنشه عالمپناه دادگستردر

شهنشاه ابن شاهنشاه سلطان ابن سلطان کیم
حقیقتده آدم اجدادی صاحب تخت و افسردر

خداوند

خداوند زمان کیم پادشاهان جهان آگه
کمینه بنده و فرمان برودیرینه چاکردر

جهانسالار عالی فطرت و قدسی جبلت کیم
طواف درگهی کروبیانه حج اکبردر

کریم کامران کیم رشک فیض دست جودیله
دل کان پرخراش و خاطر دریا مکدردر

فروزان شبچراغ دودمان آل عثمان کیم
فروغ طلعتیله دیدهٔ دولت منوردر

خدیو پرهنر سلطان مراد اول شاه دین پرور
که هم اهل دل و هم خوشنویس و هم سخنوردر

نه شه اسکندر یوسف شیم مهدی عیسی دم
که عدلیله زمان نازنده عالم نازپروردر

او دانشور خداوند عظیم الشان که اسکندر
در دیوان اجلالنده بر دربان کمتردر

او خاقان مظفر اول جهانگیر همایون فر
که هر سرداری بر صاحبقران بخت یاوردر

او ملک آرای نه کوکب او بزم افروز جم مشرب
که خورشید درخشان آکه بر پیمانهٔ زردر

گه و بیگاه او دکلو زرفشاندر عالمه صانکیم
کف دست کریمی آفتاب کیمیاگردر

نه گوهرلر نثار ایلر سوزه گلدکجه گویا کیم
دل پرپاش پرامواجی دریای توانگردر

زمینی آسمان چرخی زمین ایلر مراد ایتسه
قضا فرمان دهٔ رایینه اولدقلو مسخردر

ریاض خلقیدر اول غیرت گلزار فردوسی
که آب و خاک و اشجاری گلاب و عود و عنبردر

نشاط کیف مدحیله دل اندیشه خرمدر
نسیم بوی خلقیله دماغ جان معطردر

لب معجز بیانی مورد الهام لاهوتی — دل روشن ضمیری مطلع خورشید انوردر
زبانم لال در تعریف طبع نکته داننده — عجب شاهنشه نازک دل و خوش ذات تیردر
جهان اولدکلو پر امن و امان در دور عدلنده — که فتنه وارلیسه انجق خط نوخیز دلبردر
ایا سلطان عادل کیم زمان عدل و دادکده — غزال باده خواه کیر شیر شرزه نزدر
عرض معذوریمی بذل ایتمه در وصف جمیلکده — ثناکی یوخسه حق اوزره ادا نیجه میسردر
غدای روحدر اندیشهٔ مدحک دل و طبعه — ایکیسیده ثناکی ایتمه ده ناچار و مضطردر
دلم اندیشهٔ مدحکله بر دریای پر گوهر — اکا تیغ زبانم صانکه بر موج مجوهردر
نزاکتده متانتده کلامم بکزه مز اصلا — نه عرفی یه نه خاقانی یه بو بر طرز آخردر
بو دعوامی بنم انکار ایدر یوقدر اهالیده — حسود نابکاری بیلیرم سوز اکلمز خردر
بهادر پهلوان چوق گرچه میدان معانیده — بنم طبع دلیرم جمله دن اما دلاوردر
نیجه اعدایه غالب اولمسون نفعی بی پروا — که مداح شهنشاه جهانگیر و مظفردر
دعای دولتن ایتسه عجبمی صدق ایله شمدی — که سوز پایانه ایرنجه دعا امر مقرردر
سبب تا اعتدال طبع و ترکیب موالیده — اصول مفرداته پدر بیم چار مادردر

اوله دائم سریر سلطنتده خرم و خندان
دل پر فیضی کیم راز که استعداده مظهردر

زهی

در ستایش حضرت سلطان مراد خان غازی

زهی شایسته و بایسته خاقان همایون فر — که هم آرایش اورنک و هم پیرایهٔ افسر
خداوند مکرم پادشاه عارف و کامل — سرافراز هنرمند و سرافروز دانشور
جهانه کلمشدر بویله شاهنشاه صاحبدل — عجب زیبنده انواع هنرله ذاتی سرتاسر
فرشته خوی و مه روی و سبکروح و گران تمکین — ملایم طبع و خوش ذات و سخندان و سخن پرور
یوزنده پرتو نور الهی کون کبی ظاهر — سوزنده واردات فیض اقدس جان کبی مضمر
نشاط عهد عدلیله گشاده چهرهٔ ایام — فروغ گوهر تاجیله روشن دیدهٔ اختر
چراغ دودهٔ آدم شه و شهزادهٔ عالم — خدیو محترم آرام جان لشکر و کشور
همایون کوکبه ماه زمین سپهر جهان پیرا — معلی مرتبه شاه فلک تخت و جهانداور
عظیم الشان شاهان تاجدار مشرق و مغرب — جهانبان قوی دولت جهانگیر ظفر یاور

جناب حضرت سلطان مراد عالم آرا کیم
او در شمدی یگانه قهرمان ملک بحر و بر

او شاهنشاه ذیشانکیم بیردی اگه بو دولت — اولیدی میر اصطبل همایونی گر اسکندر
او چوگانباز دولتکیم اکا اولمش سعادتله — کلمش گوی زر اندوده فلک میدان پهناور
جم والا نژاد انجمن پیرای دوران کیم — روادر گر اولورسه جامی تاج خسرو خاور

سریر دولتینه عرش رفعت زردبان پایه
کلاه جاهنه بال همای سلطنت شهپر

زماننده بولنمز فتنه‌یه بر جای آسایش
مگر کیم نوک پیکان خدنگ غمزهٔ دلبر

شمیم طرهٔ خلقی ایرشسه اوج اعلایه
اولوردی گوییا چرخ مشبک مجمر عنبر

اولیدی نور رایندن اثر گر طبع آتشده
بولوردی قیمت کحل جلایی گرد خاکستر

صفای مشرب پاکن اگر یاد ایتسه بر شاعر
مداد خامه سینه رشک ایدردی نسخهٔ کوثر

دوشه آیدی ظل تمکینی محیط چرخ والایه
ایدردی زورق زرین مهره ذره‌یی لنگر

درونده نهان ایتمزدی گنج در شهوار ایسه
اگر بیم کف جودیله دریا اولمسه مضطر

گر اولسه انتظام حکم عدلی عالمه ساری
اولوردی ماده آهو بیله شیر نر زن و شوهر

سریرآرا خداوندا خدیوا خسروا شاها
ایا صاحبقران اعظم و شاهنشه اکبر

کف دست کریمکدن ایرشدی فیض نیسانی
صدف گبی طوله اولسه دهانم پر در و گوهر

بنی جلاب جام لطفک ایتدی شویله شیرین کام
که شعرمده بولور هر کیم اوقورسه لذت شکر

بو نه لطف الهیدر بو وصاف سحرسازه
که ممدوحی اوله ذاتک گبی بر نکته‌دان سرور

بونک شکرین ادا ایتمک نه ممکندر مرادمجه
مگر امداد ایده روح کریم الشان پیغمبر

که بیک دانه قصیده نظم ایده‌م وصف جمیلکده
که اوله هر بری حسن قبول طبعکه مظهر

هم

هم اوله مندرج هر بر قصیده‌مده نزاکتله
بو گونه بر غزل کیم گوش ایدن لابد ایدر ازبر

اولورمی بویله بر مهپارهٔ مست پری پیکر
که جبریل امین تیر نگاهندن حذر ایلر

تماشایه نیجه طاقت گتورسون یا دل عاشق
که هر ابروسی بر شمشیر و هر مژگانی بر خنجر

نه خورشید عالمتابی چکمش صانکه زنجیره
او پرچین کاکل بر دوش او پرخم طرهٔ دربر

عجب مطبوع و دلکشدر سراپا حسن اندامی
بری بیرندن اعلا و لطیف و نازک و خوشتر

او رعنا قامت موزون او رفتار خوش آینده
او زیبا عارض گلگون او رخسار صفاگستر

زلیخا تا ابد نومید اولوردی ذوق وصلتدن
بو استغنا و بو نازی گوریدی دوشده یوسف گر

نه سحر ایتدک که بو سوزده هزار احسنت ای نفعی
سنک گبی عجب اولورمی بر جادوی افسونگر

ندیم و بذله‌سنج و نکته‌دان و رند و خوش صحبت
سخن پیرا و سحرآرا و معجزگوی و وحی‌آور

اول استعداد اله اما عجب طرفه تماشادر
سنکله دعوی شعر ایلیه بر یاوه‌گو قشمر

بحمد الله بیلور شاه جهانبان قدرک نه غم بر سنک
نه لاف ایلرسه ایتسون اعتقادنجه او باطل خر

بو که عالم ایدر شعرمی شهادت اتفاق اوزره
که سنسن اهل طبع و دانش و ادراکه سردفتر

سکا خصم اتخاذ ایتمک دوشرمی اول خری زیرا
یدر سنک گندویی آدم صنوبر جاهل ابتر

سمان طورمه دعایه بو شبله سوز ایرشدی پایانه / دعادر بو محلده عادت نظم آوران اکثر
اوله تا مملکت محتاج صاحب افسر و اورنک / بوله تا سلطنت آیین عدل و داد ایله زیور
وجودیله شرف کسب ایده دیوانخانهٔ دولت / اوله نه امر ایدرسه آسمان محکوم و فرمانبر
چیقه هر صبحدم کون کبی دیوان همایونه / طوره ارکان دیوانی مرتب تا دم محشر

ایره بر غایته دورنده حسن حال کشورکیم
دعاء امتداد دولتن ورد ایلیه لشکر

در ستایش شهریار جهان سلطان مراد خان علیه الرحمه

عجمی دتره سه خوف ایله چرخک اندامی / آصلدی کنکرهٔ عرشه تیغ بهرامی
چالندی بام فلکده نقارهٔ دولت / پر ایتدی دبدبهٔ مژده کوش ایامی
یتشدی هر یکادن اولیانک امدادی / تقدم ایلدی اما خدانک انعامی
دوشندی قصر تمنایه عشرت اسبابی / دیکلدی قلهٔ اقباله نصرت اعلامی
عنایت ازلیده بوکونه فتح و ظفر / عجب میدر کر اولور خجسته انجامی
زهی علامت اقبال و بخت روزافزون / که ایلدی متحیر عقول و اوهامی
مبارک اوله سعادتله شاه دورانه / بو اشتهار بلند و بو رتبهٔ سامی
نه شه شهنشه صاحبقران هفت اقلیم / که طوتدی عالمی طغرای فتحله نامی

یگانه

یگانه صف شکن فتنه بند قلعه کشا / که محاربه ده حق اولور اکا حامی
او شهسوار زمان شکوه و ذیشانکیم / جهانه شعشعه بار اولدی برق صمصامی
او نره شیر دلیر و دلاور عالم / که قیلدی برج اسد خاندان اسلامی

هنر بر معرکه سلطان مراد خانکیم ایدر
غزایه حیدر کرار کبی اقدامی

جهانستان بهادر که طرز پیکاری / اونتدرر روش رزم رستم و سامی
کوریدی کر روش بزم و رزمنی بهرام / قومزدی مجلسنه تیغ سر دلارامی
چکردی عشقنه دوشدکجه سیم دلارانک / میان معرکه ده قهرمانله جامی
صونجه لطفله احبابه جام جمشیدی / چکنجه خشم ایله اعدایه تیغ بهرامی
ویرر حیات دل بیدلان ناکامه / ایدر شکسته صف پردلان خودکامی
کر اولسه مشربی رندان عالمه ساقی / بولوردی رونق بیرامی جمعه اختامی
کر اولسه مهر جهانتاب رایی شعله فکن / ایدردی ذره سنی یکرنک صبحله شامی
کر اولسه فیض کف دست جودی نامیه ده / ایدردی معدن نقره درخت بادامی
چراغ دودهٔ اقبال کوهر تاجی / فروغ دیدهٔ دولت غبار اقدامی
کمال عقلنه حیران حکیم یونانی / رحیق مشربنه تشنه عارف جامی

خیال تیغنی دلدن کچورسه بر شاعر
دونیم اولوردی النده سراسر اقلامی

شمیم خلقنی یاد ایتسه یا خیالنده
ویردی بوی خط یاری سطر ارقامی

کورن تهمتن چابک سوارظن ایلر
سورنجه دشمنه اول توسن سبک کامی

نه توسن آتش چابکعنان که تک طورمز
درنگ ایتدوکی دم ژیوه کبی اندامی

نه آتش آب حیات روان که تصویرن
یازنجه لرزه طوترالده کلک رسامی

اولیدی سرعت سیری خدنک رستمده
دلر کچردی سپر کبی هفت اجرامی

شتاب ایدنجه دونر اژدهای پر آتشه
کیر رشمائل خوبانه جلوه هنکامی

کشده بخت خدیوا شهاخداوندا
ایا سپه شکن کیرودار بهرامی

کلنجه مدحکه تقصیر ایدر می اندیشیم
چکلسه هرنه قدر روزکارک آلامی

قدیمی عاشق بکر خیال مدحکدر
ثناکه باشلینجه قالورمی آرامی

امان ویررسه اکر روزکار عهد اولسون
ثناکه وقف ایدهیم واردات الهامی

قصیده سویلمیم غیره توبه لر اولسون
ایدرسه تیغ قضا بیله چرخ ابرامی

طواف کعبهٔ کویک ایتمه در نیتم
سماکه رخصتک اولدی قوشاندم احرامی

سن اول شهنشه عالی نژاد عالمسک
که جمله دن سکا ایلر زمانه اکرامی

بن اول سخنور معجز بیان دورانم
که طوتدی عالمی حسن ادا ایله نامی

ایدر لطافت حسن تخیلم حیران
مفسران کلام علیم و علامی

خیال نقش عروسان حجلهٔ طبعم
ایدر حرمکده بیت الحرام افهامی

تنزل ایلمم انشا یه ایلسم بلکه
مسبحان فلک ورد ایدردی انشامی

کتوردی شوق رباعیلرم تکلفسز
چهار پاره ایله رقصه روح خیامی

قصیده وغزلم خود پر ایتدی دنیایی
نه رومی قویدی نه هندی نه ملک اعجامی

کلنجه تیغ زبانیله خود ملاطفه یه
بیلورسن ایتدوکمی هب نه لازم اعلامی

بلا بودرکه نه دکلو فرید عصر اولسن
ینه ایا ندیره مزسک حسود خودکامی

حسود دکمه بلا بیله سوز قبول ایتمز
اولورسه تیغ زبانیله اولور الزامی

حسود منکر اولور قسمت الهی یه
صانور همیشه ستم عدل و داد قسامی

حسوده کافر مطلق دینور حقیقتده
اولورسه زهد ایله کر بایزید بسطامی

اونا بکار سیه بختی وار قیاس ایله
که هم حسود اوله دات حبیثی هم عامی

بوکه تحمل اولورمی یه بنیسون عارف
اولنجه ایلمسون روزکاره دشنامی

دعایه باشله قو تفصیل حالی ای نفعی
یتر قصیده نک ایردی زمان اتمامی

همیشه تا که بو میدان پر محاربه ده
مظفر ایلیه باری لواء اسلامی

مشرف اوله وجودیله مسند دولت
مسخر ایده جهانی سراسر احکامی

جهانی روشن ایده برق تیغ پرگهری
سپهری گلشن ایده عکس جام گلفامی

در مدح سلطان مراد خان غازی رحمه

ای پادشه عارف و دانشور عالم
وی شاه جهانگیر و ظفریاور عالم

سلطان کرم پیشه خداوند مکرم
شاهنشه جم پایه جهانداور عالم

سنسن او جهانبان معظم که سوزر یوز
درگاهکه شاهان بلند افسر عالم

بو شوکت و بو شان که وار سنده عجبمی
کورنجه قولک اولسه کر اسکندر عالم

هب بنده درگاهک اولورلرسه سزادر
اسکندر و بهرام و جم و قیصر عالم

دیدارکی کورسیدی کر اولوردی مقرر
خورشید کبی سجدهٔ شاه اکبر عالم

فرش حرم رفعتک اولورسه روادر
بو طاق معلای زر اندر زر عالم

اوردوی همایونکه بر تنگ فضادر
بو عرصهٔ پر وسعت پهناور عالم

بویله ایدر اوصافکی تعبیره کلنجه
تعظیمله استاد سخن پرور عالم

جمشید زمان تاجور مشرق و مغرب
خورشید زمین شمع ضیاگستر عالم

فرزند

فرزند گرامی گهر دودهٔ آدم
مخدوم فلک رتبه ملک مفخر عالم

پیرایه ده سلطنت آرایش دولت
سرمایهٔ احسان و کرم زیور عالم

فرمان ده کل دادگر و فرد و یگانه
سلطان جهان مالک بحر و بر عالم

ممدوح جهان خان مراد هنر اندوز
خاقان سخندان و زبان آور عالم

عیسی کبی بر روح ملک خصلت خوش ذات
یوسف کبی بر ماه پری پیکر عالم

تعبیر ایدهمم صفوت آیینهٔ طبعن
مرآت خدا آب رخ جوهر عالم

آراسته انواع معارفله وجودی
سرفنده سرافراز جهان مهتر عالم

خوشبو اوقدر سلسلهٔ شاهد خلقی
کیم هر شکن پرخمی بر مجمر عالم

الطافی او غایتده که چوق کورمز اکا هیچ
بر بنده سنک اولسه بتون کشور عالم

گر برق سحاب کرمی یاقسه اولوردی
اکسیر طلا جوهر خاکستر عالم

گر ایلسه خاصیت تمکینی سرایت
بر ذره‌یی تحریک ایدهمز صرصر عالم

فرخنده شیم پادشها دادپناها
ای خسرو جمجاه فریدون فر عالم

لایقمی زمانکده قاله بویله تهی دست
بر بخشش شاعر وحی آور عالم

چاله بر ایکی بیت مزخرفله مجلسنی
بر مدرسهٔ عالیه بر قشر عالم

بن دام تحیرده قالم بویله کرفتار
عجز ایله اولم مضطرب و مضطر عالم

ایتدم او قدر الفتی غصه یله که اولدم
فرزند غم بی پدر و مادر عالم

معقولمیدر بویله پریشان اوله حالم
ممدوح اوله سنجلین داور عالم

هیهات که بر دوره کله حشر ایده دوران
اولمز بو قدر قصهٔ مشکلتر عالم

ذاتک کبی بر پادشه عارف و کامل
بنده ک کبی بر رند ثنا کستر عالم

هب تحفهٔ گفتارم ایچون رومه کلورلر
حالا نه قدر وار ایسه سوداگر عالم

طبعم کبی بر پرهنر بو العجب اولمز
احراز کمال ایتمه ده سردفتر عالم

هم مکتب اندیشه ده استاد سحرسازم
هم معرکهٔ فتنه ده چابکتر عالم

بهرام خیالم که یتر تیغ زبانم
بر فتنه ده جمع اولسه اگر لشکر عالم

کیم آت قوپر عرصهٔ معناده طورر کن
طبعم کبی بر رستم جنک آور عالم

چوق عرصهٔ معناده دلاور کچر اما
وار ایسه ینه انجق او در صفدر عالم

ویرسم نه عجب حکمنی کرمدحله بیچوک
آدمدر اولان مظهر خیر و شر عالم

ابنای زمانیله مدارا نیجه ممکن
تا اولمایجق بنده خراندر خر عالم

خر لکدن اثر قومامش اماکه نه چاره
فیاض ازل موجد کل مصدر عالم

اولور

اولور ینه قیمتده زیاده بو قصیده م
بر رشته یه جمع اولسه در و کوهر عالم

دعوایه یتر شاهد عادل بو قصیده
اثباته اگر لازم ایسه محضر عالم

هر بیت صفاگستری بر میکدهٔ فیض
هر نکته سی بر نادرهٔ مضمر عالم

ختم ایله دعا بیله اوزاتمه سوزی نفعی
فریاد که بیتمز می مکر داور عالم

هر وقت سحر تا که چیقوب بام فلکده
جولان ایده طاوس ملمع پر عالم

کردان اوله آسایش ایچون عالمه تا کیم
چرخ فلک و مهر و مه و اختر عالم

صحتله اوله مسند عزتده سرافراز
فرماننه محکوم اوله سرتاسر عالم

در ستایش سلطان مراد خان

ندر اهل دله بو جور فراوان فلک
الیویر دادمرای داور دوران فلک

بو قدر جوره تحملمی اولور آدمده
نیجه بر بو ستم بیحد و پایان فلک

نه روا سنجلین پادشهک دورنده
بویله جاری اوله اهل دله فرمان فلک

تک ستم ایلمسون با که قو مبذول اولسون
بر الای کاو و خره نعمت ارزان فلک

التفاتک بکا دنیا طولوسی نعمت ایکن
اوله هم ذلت ایدوب ذله بر خوان فلک

کیم چکر منتن اول سفله نهاد دونک / باشنه چالسون اکر وار ایسه احسان فلک

کاشکی دهره کلوب بویله ستم چکمکدن / اولمسیم بردم اولورسه دخی مهمان فلک

سن اکر دادیمی داد ایتمز ایسک سیر ایله / نه کشاکشده قالور گوشهٔ دامان فلک

لانی قو دامننه ایرمز الک دیرسن اکر / او بیلور خصمنی وار اولقدر اذعان فلک

طوتالم کیم الم ایرشمز ایمش دامننه / پنجهٔ آهمه کیرمزمی گریبان فلک

آه طورسون هله شمشیر زبان چکسم اکر / نه چکر بن بیلورم هپ دل ترسان فلک

او دخی بنجلین بندهٔ فرمانکدر / اولسه رفعتده نوله قوللرک اقران فلک

بنده که بویله ستم ایتمه‌دن ال چکمز ایسه / بن وبالن چکه‌یم وار ایسه خسران فلک

باری معقول ایله ما بیننمز اصلاح ایله / نه وارای شاه حکم سنج وزباندان فلک

او لطافتکه وار آیینهٔ ادراککده / کورینور هپ سکا راز دل پنهان فلک

نیلدم بن اکه یا باکه نه ویردی الیمز / حمد لله دکلم دشمن نادان فلک

کیمه سرکشلک ایدرسه ایدر اما بیلورم / هیچ ممکنمیدر اوله سکا عصیان فلک

سر فرو ایتمز ایدی باکه یوز سورمک ایچون / اولسه عصیانه اکر قدرت وامکان فلک

اولقدر حکمکه منقاد که کر امر ایتسن / قوری عکسینه دونر چنبر گردان فلک

وقف سرپنجهٔ اقبال جهانگیرکدر / کوی خورشیدرراندوله چوکان فلک

ایدر

ایدر القاب همایونکی بویله تحریر / قلم الدقچه اله منشئ دیوان فلک

داور دور زمان پادشه عالیشان / رونق ملک جهان زیور ایوان فلک

خلف دودهٔ آدم شرف دولت و دین / فخر انسان و ملک حاصل دوران فلک

معنئ آیت احسان خدای متعال / صورت آیینهٔ صاف دل و جان فلک

حضرت خان مراد اول شه صاحبدلکیم / فخر ایدر ذاتی ایله انجم وارکان فلک

اول شهنشاه سخندان و سخن پرورکیم / گوهر نظمیدر آرایش دکان فلک

اول جهانبان کرم گستر و جم مشربکیم / عکس جام زریدر شمع شبستان فلک

خسرو جم حشم دور زمان کیم یراشور / نعل شبدیزی اولورسه مه تابان فلک

صفدر عرصهٔ دوران که کفایت ایتمز / جلوهٔ اشهب اقبالنه میدان فلک

شوکت و شانی او غایتده که سیر ایتمکچون / رهگذارنده قالور دیدهٔ حیران فلک

پهلوان کرمی سفره‌کش خلق جهان / قهرمان غضبی رایض یکران فلک

ریزه سنگ حرمی گوهر تاج خورشید / گرد راه قدمی تحفهٔ اعیان فلک

طبعی آیینهٔ مشاطهٔ روی عالم / فکری استاد کهنسال دبستان فلک

باشلسه طبعی درافشانلغه پرگوهر اولور / موج دریای معانی کبی دامان فلک

درهم انجمه دست اورسه كر اولوردى بهى
كيسهٔ عاشق مفلس كبى هميان فلك

رشك ايدرلر دل دست كرم و داشنه
بحر درپاش زمين مهر زرافشان فلك

نهى كر عالم بالاده يورتسه حكمن
ايلمزلردى قران زهره وكيوان فلك

برمحل قالمدى آسايش ايچون عالمده
اولسه دورنده نوله فتنه درانبان فلك

داورا تاج وراخسرو عالى كهرا
اى قدر كوكبه فرمان ده ذيشان فلك

چب دوشرميدى بنم كبى سخن پرور ايله
آزچوق اولسه اكر دانش وعرفان فلك

ذوقى وار اهل دل وطبعه ستم ايلمدن
چاره نه دور ايده لى بويله درادمان فلك

هرنه حال ايسه مدارايه اولوردم راضى
اولسه بربيرينه اوضاع پريشان فلك

خير اكر شرنه مدارا اوزره اولورسه داير
فورى عكسينه دونر راى پشيمان فلك

منقلب حكمى سراپا مده و مردمده
كورمدم بن هله بر كردش يكسان فلك

حيف اول عارف اهل دله كيم دردى ايچون
قاله ناچار اوله منت كش درمان فلك

اوله معنيده بنم كبى خصوصا كامل
كه اولور اكلامق قدريمى نقصان فلك

طبعم اول كنج فراوان كهر معنادر
كه طلسم اولمش اكا اژدر پيچان فلك

سوزيمك هر برى بر كوهر ذى قيمتدر
كه بهاسن چكه مز كفهٔ ميزان فلك

بكر

بكر فكرم او قدر شوخ و دلارادر كيم
رشك ايدر غمزه سنه زهرهٔ فتان فلك

سخنم آب زلال چمنستان جهان
طبعم آتشكدهٔ سينهٔ سوزان فلك

ايردى پايانه سخن طوره نعمان اى نفعى
بردعا ايله كه آمين ديه سكان فلك

هرسحر تاكه دونه جم كبى جام خورشيد
هركيجه تا كيم اوله بزم چراغان فلك

اولقدر روشن اوله كوكب بختى كيم انك
شعله سنده كم اوله مهر درخشان فلك

ايده امداد او قدر نصرت يزدانى كيم
بر اوله طالعنه مشكل و آسان فلك

دائما خرم و فرخنده اوله دورنده
صبح مستان جهان شام غريبان فلك

در وصف سلطان مراد خان عليه الرحمه

مظفر اوله سردارك ايا شاهنشه غازى
نه تبريزى قويه شاه قزلباشه نه شيرازى

سعادتله اوتاغن قورمدين سرحد ايرانه
دوشه توران زمينه سايهٔ توغ سرافرازى

ايده منضم بنه اوتكى كبى كشور رومه
چكوب صاعقه صولت شمشير برآن سراندازى

شمالا نخجوان و كنجه و تفليس و شروانى
جنوبا شهرزور و بصره و بغداد و اهوازى

بوله برمرتبه نصرت سپهسالار منصورك
ايده نجه عرصهٔ هيجاده غازيلر تك و تازى

بوزه بر حمله ده هم قتل ایده یوز بیك فرنكی — غزانك هر بكاری نرد جانكدست سربازی
ایریشه مژدهٔ فتح و ظفر اطراف واكنافه — طوته دنیایی هب كلبانك كوس نصرت آوازی
بوشوقیله یته كرم اوله وصاف سحرسازك — ایده بر تهنیه نامه یله بو بیله مدحه آغازی
تعالی الله زهی كشورگشای شرق و مغرب — كه یوق دولتله اسكندر كبی عالمده انبازی
تعالی الله زهی شاهنشه دین پرور و عادل — كه اولمش اكه روزی دولت دارینك احرازی
كرم گستر خداوند هنرور داور كامل — ظفر یاور شهنشاه دلاور خسرو غازی
سپهر رفعتك تابنده ماه عالم افروزی — ریاض دولتك زیبنده سرو قامت افرازی
زمان عدل و دادك مهدی فرخنده آثاری — جهان همت و جودك كریم كیسه پردازی

شه عالی نسب سلطان مراد قهرمان كوكب — كه لطف و قهریدر هب دولت و دینك مهمسازی

او سلطان عظیم القدر و خاقان بلند افسر — كه لایقدر ندكلو روزگار ایلرسه اعزازی
او چابك شهسوار عرصهٔ دورانكه رام ایلر — ندكلو تند اولورسه توسن چرخ سبكتازی
یكانه پادشاه مستعد كیم آكه یكساندر — مزایای زبان فارسی و تركی و تازی
ضمیری موشكاف حكمة الاشراق و جدالی — دلی هم پیشهٔ علامهٔ شیرازی و رازی
روان اندر او لقدر فرمانی كیم فوری اولور حاضر — مراد ایتسه گیجه بیله سیره خورشید شبكبازی

كراولسه

كراولسه فیض حكم عدل و دادی عالمه شامل — ایدردی بچهٔ كبك دری شهبازله بازی
كیراولسه همتی عاجزنواز و تقویت گستر — كبوتر هجرهٔ شاهین كبی صید ایلر شهبازی
زماننده اكلر اولدی نامی دزد و عیارك — مكر یاد ایده عاشق غمزهٔ غماز و طنازی

جهان پیرا شهنشاها خدیوا خسروا شاها — ایا شاهان دهرك شوكت و شانیله ممتازی

بو كوندن عهدم اولسون كمسه‌یی هجو ایتمیم الا — ویریدك كر اجازت هجو ایدردم بخت ناسازی
بنی دور ایتدی زیرا دركه دولت پناهكدن — نیجه هجو ایتمیم بر بویله غدار و چپ اندازی
فراق پادشاهمله دلك شرح ایده مم دردین — بوده بر درد آخر كیم نه یاری وار نه دمسازی
سعادتله همان صحتده اول سرقنده اولورسم — خیالكدر بنه اندیشه‌مك دمساز و همرازی
یوزم فرش ایتمكه بینه جناب بارگاهكده — ایدردم قادر اولسم قوش كبی شوقیله پروازی
چیقر آه درونم عرشه درد اشتیاقكله — اگرچه منصبك اولدم غریق نعمت و نازی
یوزك كورمك كبی بر دولت اولمز با كه عالمده — یانمده یوخسه دنیانك برابر در چوغی آزی
محصل یوق بر اكلنجه فراقكده دل زاره — مكر كلك خیال نكته سنج و نكته پردازی
بو كونه عاشقانه بر غزل تقدیم ایدر كاهی — ویررسم نغمهٔ صیت و صریری ذوق شهنازی

نیجه دل اختیار ایله سور اول شوخ طنازی

قوسه اوز حالنه کر غمزهٔ فتان و غمازی

بلا اندر بلا در عاشق بیچاره یه کویا … او خونی غمزهٔ سر مستله چشم سحر بازی

ایدر سر عاشقه بر یوزدن استغنای پنهانی … انکچون بر بر یه اویمز اصلا شیوه و نازی

ندکلو آفت اولورسه کچلمز غمزه دن بینه … او در وار یسه زیرا عاشقک بر محرم رازی

دو شعر بر بو یله مطبوع و خوش آینده غزل البته … النجه دستنه نفعی ساحر کلک اعجازی

کفایت ایلمز می بو قصیده شاعر تیده … اکر لازم کلورسه حجت دعوا امک ابرازی

دعا سیله سوزی ختم ایده لم زیرا حقیقتده … سوزک کوهر اولورسه یکدر اطنابدن ایجازی

دونه تا کیم فلکده ساغر زرینی خورشیدک … آله هم زهرهٔ زهرای چنکی دستنه سازی

کچه اوقات عمری حشره دک عیش و عشرتده
مبارک اوله صبح و شامنک انجام و آغازی

در مدح سلطان مراد خان علیه الرحمة والغفران

مرحبا ای پادشاه عادل و عالی نژاد … اولدی تشریفکله شهر ادرنه رشک بلاد

دولت و اقبال الله دار السلام اولسون سکا … کرچه اولمش بر زمان اجدادکه دار الجهاد

کوندزی عید و شبی قدر اولدی کویا خلقنک … مژدهٔ تشریفک ایتدی دللرین اولدقلو شاد

منتظر در هر بری دیدارکه بر مرتبه … صبح صادق کبی بو تحقیقه ایله اعتماد

کیم

کیم جهان بالکمالک ظن ایدرلر تا کهان … عالمی پر نور ایده نجه آفتاب بامداد

هم جکرلر شوق تشریفکله درد انتظار … هم ایدرلر جان و دلدن عرض اخلاص و وداد

بو ثنا خوان قدیمک خود دلنده بالخصوص … اولقدر بولمشدی درد اشتیاقک اشتداد

کیم هلاک اولمق مقرر ظن ایدردم کندمی … بولسه بر هیچ کون دخی ایام هجران امتداد

حمد لله دولت ال ویردی اچلدی طالعم … قالمدم کنج بلای فرقتکده نامراد

دوشدی فرق بختمه ظل همای سلطنت … ناکهانی ایلدم دولتله کسب انفراد

اولمدین کورمک نصیب اولدی بنه دیدارکی … ایتمسم شمد شکر و نوله غم هجرانی یاد

باشلسم بو شوقله فوری ثنا اوصافکی … درمدحک ایلسم آویزهٔ کوش بلاد

یا پچیسم نامکی مدح بلندمله کوکه … ایلسم مهر زر مهر اوزره بو کونه سواد

پادشاه صورت و معنی خدیو اهل دل … نکته دان اسکندر جم جاه افلاطون رشاد

خسرو صاحب تصرف موشکاف عقد و حل … نقد وقت عقل سرمایهٔ رشد و سداد

عالم افروز آفتاب آسمان عز و جاه … مسند آرا تاجدار تختگاه عدل و داد

کامکار پر کرم شاهنشه عالی همم
سلطنت پیرای عالم حضرت سلطان مراد

اول شهنشاه بلند اقبال و عالی مرتبه … کیم ایدر درگاهنه شاهان دوران استناد

اول جهانبان عظیم الشأنکه لایقدر اکر — اولسه جاروب دری پر کلاه کیقباد
اول خداوند سخنور کیم سوزین فهم ایلمز — بولسه رخصت مجلس خاصینه عقل مستفاد
قدسیان اولوردی نقد جانله مشتری — عقد مرواریدنظمن کر فلک ایتسه مزاد
اولسه بکر فکری کر مشاطهٔ ملک جهان — روزکاره غمزه‌لر ایلردی تصویر جهاد
کورمدی ایشتمدی بو آنه دک کیمسه دخی — بویله استعداده مالک بر شه حرم نهاد
جان ویرر کوش ایتسه خلاق معانی شعرینه — رشک ایدر کورسه خط تعلیقنی روح عماد
نکهت خلقی معطر ایلسه کر عالمی — خاکله یکسان اولوردی قیمت مشک و زباد
ویرسه طبع آتشه کر نور رایی تربیت — توتیای دیدهٔ خورشید اولور کرد رماد
اولقدر روشن که کاهی بازد غنچه و صفنی — ماه نخشب کیبی برق اوررد واتی الجره مداد
چرخ اوررر برک خزان کیبی فلکده ثابتات — قوت قهر یله کر چیقسه هوایه کرد باد

داد کستر داور شاهنشاه دین پرورا
ای خداوند عمر عدل و ابوبکر اعتقاد

نیجه بکز رساکه شاهان طرز شاهان سلف — برمیدر پرواز عنقا بیله پرواز جراد
سن تمام احوال دین و دولته ویردک نظام — ایلدک حقا امور سلطنتده اجتهاد
برغزا ایتدک که هیچ ایتمش دکل بر پادشاه — ایشیدوب اولسه نوله سلطان سلیمک روحی شاد

برغزا ایتدک که تحسین ایلدی عالم سکا — آفرین ای خسرو غازی غزا فرخنده باد
برغزا ایتدک که ممنون ایلدک پیغمبری — بلکه جبریلی دخی والله اعلم بالرشاد
قتل ایدوب اول فاسدی بوزدک طلسم فتنه‌یی — بولدی بازار فساد اجرای حکمکله کساد
ایکی خاین ایدی بونلر کیم اطاعت اولدی تک — ایکیسینک قتلی داخی بر سبیل اطراد
بیری بو ابلیس پر تلبیس فتان کیم مدام — ایتمده آیدی فتنه و آشوبه ترتیب مواد
برده اول عفریت کافر کیش کفر اندیش کیم — اکه منسوب ایدی هپ ارباب بغی و ارتداد
ایکیسیده تیغ قهرکله جزاسن بولدیلر — قولوکه قوت اوله کوندن کونه عمرک زیاد
فتنه‌لر یرده دخی باش کوسترمز کورنیجه — غمزهٔ دلبر کبی پنهان اولور اهل فساد
بلکه دلبرلر قالور جمله خط آورا اولمدن — اولقدر راه ظهور فتنه بولورانسداد
نه ممالکده اولور هیچ احتمال اختلال — نه عدو باج و خراجی ویرده ایلر عناد
عرشه آص شمد نکر و شمشیر جوهر دارکی — آنی تعلیق ایتمکه لایق دکل سبع شداد
دوشدی کرچه خوف تیغکله قلوبه تفرقه — ایتدی اما دین و دولت بربریله اتحاد
ساکه شمد نصکره یوقدر هیچ برامر محال — بولدک اعلا ضبط و ربط مملکتده اعتیاد
دولته لازم امور اولدی تمام الاهمان — قالدی ارباب طریق علمی ایتمک انتقاد
اکه ده کافیدر ادنی التفات همتک — نه مراد ایلرکه اولمز سنده کی رشد و سداد

باشنه شهد نصکره ای نفعی دعایه صدقله
تا قبول ایده دعاکی حضرت رب العباد

تا که برجدن ایده برجه تحویل آفتاب | روز و شب کاهی بوله نقصان و کاهی ازدیاد
اوله دولتله سریر سلطنتده برقرار | ایده عدل و داد له دنیایی مسرور الفؤاد
کرستانبول اوله کاهی ادرنه جولانکهی | که چکوب اعدایه شمشیر ایلیه عزم جهاد

قاپلیه باشدن باشه دنیایی نور کوکبی
کوستره فرمانه شاهان عالم انقیاد

در ستایش سلطان مراد خان علیه الرحمة والغفران

آفرین لطفکه ای باد نسیم | بو قدر انجق اولور فیض عمیم
عالمی کل کبی آچدی نفسک | ایلدک چهرهٔ ایامی بسیم
کشور چینه می دوشدی کذرک | یا نه در بو نفس نافه شمیم
بیک جهان نکهت مشکی نفسک | ایتدی بر دمده مشامه تشمیم
بو قدر نشر شمیم ایتمز ایدک | اولمسک طرهٔ دلبرده مقیم
عاشقه سنجلین یار اولمز | اولسه یار انله پر هفت اقلیم
زلف جانانه کرفتار ایدی | دل سوداز ده یه یار قدیم

نیجه در

نیجه در حال دل آشفته | شانه دن چکمز اوله رنج الیم
شانه دن واریسه آزجوق المی | آه ایدوب چکمسون اصلا غم و بیم
دردمندانه براز احوالن | ایلسون مشاطه سینه تفهیم
اودخی حالنه رحم ایتمز ایسه | یوقمیدر عدل شهنشاه کریم
او جهاندار عادل که ایدر | عدلی مهدی زمانه تعلیم
او ظفر یاور غازی که اولور | خوف تیغیله دل فتنه دو نیم
قهرمان صولت و یوسف صورت | بو العجب صنع خداوند علیم
معنی آیت لطف و احسان | صورت رحمت رحمن رحیم
رونق سلسلهٔ عثمانی | زیور تاج و سریر و دیهیم
اختر طالع سلطان احمد | کوهر افسر سلطان سلیم
فلک معدلته ماه تمام | صدف سلطنته در یتیم

شاه جم کوکبه سلطان مراد
وارث مملکت هفت اقلیم

مسند آرای مکرم که محل | نه قدر ایتسه زمانه تکریم
معدلت کستر اعظم که ایدر | خاک پایینه قسم عرش عظیم

مرد میدان وغاکیم یراشور — رخشنه اطلس چرخ اوله کلیم
بویله شاهنشه ممتاز اولمز — مجلس ومعرکه ده مثلی عدیم
سپه انداز وصف آرا ودلیر — نکته پرداز وسخندان وفهیم
سوزین ادراک ایده مز فهم ادیب — فهمنه ایریشه مز عقل حکیم
عقل کل ایتمه ده درک کمال — بزم عرفاننه اولدقجه ندیم
کوکبی داغ درون خورشید — مشربی روح روان تسنیم
همتی مخترع طرز جدید — دولتی ناسخ قانون قدیم
اولسه دورنده نوله خلق جهان — دائما مغتنم ناز ونعیم
غرضی مملکته امن وامان — عادتی لشکره بذل زر وسیم
اثر تقویت وحفظنی کور — مثلا حکمنی ایتسه تعمیم
کوه البرزی ایتمز صدمهٔ مور — موری پامال ایده مز پیل جسیم
کورینن ماه دکلدر ایتدی — داغ فرمانی ایله چرخی وسیم
حل اولور مشکل احکام قدر — راینی ایتسه قضا کر تحکیم
وار قیاس ایت نه قدر روشندر — کورمدم تا بو قدر فیض عمیم
قلمی شعشعهٔ مهره دونر — مدحنی مرکیم ایدرسه ترقیم

خسروا پادشها دادکرا
ای قدر کوکبه قهار حلیم

وارمی نفعی کبی بر شاعر کیم — نظمنه ایده نظامی تسلیم
نه دیسه مدحکه لایقدر هب — سوزلری اولسه نوله در نظیم
لاف ایدرسه اکر احسان ایله — انی معذور طوت ای شاه کریم
سنی مدح ایلین اهل طبعک — اولور اندیشه سی مغرور وزعیم
نیجه مغرور وزعیم اولمز کیم — شب وروز ایلیه مدحن تصمیم
بر سنک کبی عظیم الشانک — که ایدر خلعته مولی تعظیم
کلسه بو دوره فلک ایلرو ایدی — سنی سلطان سلیمه تقدیم
یا نیچون دیرسن اکر پادشهم — ایده یم اصلنی بر بر تفهیم
کرچه سلطان سلیم غازی — ایتدی دولتله نیجه فتح عظیم
عالمی سن یکیدن فتح ایتدک — قومدک مرتکب شغل ذمیم
اولقدر خلقی مسلمان ایتدک — ایده مز وسوسه شیطان رجیم
سنده بو عدل وبو انصاف که وار — عمرک افزون اولور الله علیم
عمرک افزون اوله بر پادشهم — ایده لم صکره دعایی تتمیم

تاکه رونق ویره کلزاره بهار
اوله سک باغ جهانده دائم
بوله حکمکده جهان ملکی قرار

تاکه خوشبو ایده آفاقی نسیم
کل کبی خرم و خندان و بسیم
ایده سک قوللریکه هب تقسیم

مسند سلطنت عالمده
اوله سک دولت و عزتله مقیم

در ستایش صدر اعظم حافظ احمد پاشا

بحمد الله فلک دوندی ینه وفق مراد اوزره
اولوردی حال یک مشکل قالیدی بو عناد اوزره

عجب رایجه دوندی بم عجب لطف ایتدی دنیایه
اولور سم نوله شمدنصکره حسن اعتماد اوزره

بو امدادی رجا ایتمزدم اصلا بخت و طالعدن
دکلدم روزکاره حق بیلور بو اعتقاد اوزره

که ترک ایدوب قدیمی کینه سن اهل دل و طبعه
کورلیوز کوستره لطف ایلیه اوله و داد اوزره

مرادم اوزره تا بوکونه دور ایتمزدی کر اولسه
فلک محکوم فرمانم زمانه انقیاد اوزره

تعالی الله زهی دور دلارای مراد آور
نولیدی چرخ بو دوره اولیدی اعتیاد اوزره

محال ایسه اکر دور چپ انداز فلکدن بو
خدا قادر در ایتسه باری حکمن امتداد اوزره

امیدم بوکه ممتد اوله کر اولمزسه بی شبهه
اولور کشور ینه پر فتنه و لشکر فساد اوزره

بونکچون شکر حق دنیایه لازم بلکه واجبدر
توجه امتداد دولت سلطان مراد اوزره

که بوله صاحب استعداد و عارف پادشاه اولمز
تمام احوال دین و دولتنده اجتهاد اوزره

سخنور اولدیغندن ماعدا سیر ایلین کیمسه
خط تعلیقنی ترجیح ایدر خط عماد اوزره

نه کونه ایلدی کورینه اجرا حکم ادراکن
اوله کوندن کونه ادراکی یارب ازدیاد اوزره

عجب حسن تدارک ایلدی باتند عشق و اسلوبن
فلاطون اولسه کر اولمزدی بو کونه رشاد اوزره

زمام دولتی الدی الندن برابر دوبیک
که زرآقه اولور رایج اوکا و خرزاد اوزره

اولوپ ارکیم مسلمان اولدیغی تقدیرجه فرصا
قالیدی کندی حالینه اولوردی ارتداد اوزره

او ترکیب ایله بش بیک مقدم کلسه دنیایه
عجب چوبان اولوردی کوسفند قوم عاد اوزره

امور سلطنتدن اول خری طرح ایتدیکی کوتهم
اولور قفقت اصابت فکر اولنسه اطراد اوزره

که امر ایتدی وزارت خدمتن تسلیم ایدوب مهری
او صاحب رشده کیم احوال دهری انتقاد اوزره

روا امیدر سعادتله طورر کن آصف دوران
صدارت ایلمک بر دیو صدر عدل و داد اوزره

نیجه آصف که معنیده تصور اولسه راحجدر
شکوهی شوکت افراسیاب و کیقباد اوزره

او دین پرور خداوند کریم و کشور آرا کیم
وجودی رحمت محض آلهیدر عباد اوزره

او صدر اعظم و فرمانروای مشرق و مغرب
که شاهان زمانه درکهینه استناد اوزره

او یکتا فیلسوف کامکار و مستشار کل
که استعدادی مرتبه بیرده رشد و سداد اوزره

وزیر نکته دان دستور اهل علم و صاحبدل
که غالبدر ذکاده فکری عقل مستفاد اوزره

مشیر کامران و کامبخش معدلت گستر
که واجبدر دعای دولتی اهل بلاد اوزره

جناب حافظ دین حضرت پاشای احمد نام
که نامن نقش ایدر ارباب دل لوح فؤاد اوزره

زهی پاشای ملک آرای روشن رای عالیشان
که دائم رای و تدبیریله توفیق اتحاد اوزره

زهی صاحب سریر معدلت کیم هیم قهریله
نه جائی وار که دورنده اوله فتنه فساد اوزره

سرایت ایتسه بوی خلقی گر دنیایه اولوردی
برآوج خاک غالب توده مشک و زباد اوزره

ایدردی خاک جنت کبی فوری شاخ گل پیدا
اولیدی گر چکیده شبنم لطفی ماد اوزره

اولور زنده مسیحا کبی هم مرده ایدر احیا
دم نطقی اگر طوقنسه تصویر جماد اوزره

منار آسا قیامت قوپسه در پرنظور ردی گر
دوشیدی سایهٔ تمکینی فرق گردباد اوزره

زر محلول رخشنده کبی اولوردی نورانی
دوشیدی پرتو رایی اگر رشح مداد اوزره

عجبمی اولمسه دورنده فرقی مست و هشیارک
اودکلو لطفی جاریدر دل ناشاد و شاد اوزره

ایا صدر سخن پرور که ادراکک اولور جازم
تکلم ایتمدین بر لفظی معنای مفاد اوزره

قصور ایتدمسه گر معذور اوله وصف جمیلکده
ره مجرای فیض اولمشدی غایت انسداد اوزره

نیچه دمدر که زیرا چیدر گرار اندیشه م
گچوردی روزگارین روزگاریله جهاد اوزره

تهی جیب معیشت هم معاش احوالی پک مختل
و بالم گردن اندیشهٔ عقل معاد اوزره

کر

که بر لحظه قومز آسوده کند و حالمه تا کیم
اولم بر ایکی گونلک عمر ایچون تحصیل زاد اوزره

نه سحر ایلرینه گور وصف ذات بی نظیر کرده
همله طبعم بر زاوصافه اولسون اعتیاد اوزره

بهم اول ساحر وحی آزماکیم گورسه آثارم
اولوردی سحر ایچون موساده ترتیب مواد اوزره

مفید و مختصر در هر کلام حکمت آمیزم
اولوردستمده گرچه خامه تکثیر سواد اوزره

خراج و باج ملک عالم اولمزدی اکا قیمت
دیزلسه گر در نظمم کلاه کیقباد اوزره

حقیقت بویله در آماندکلو مدح ایدرسمده
اولور اثبات حق گوج آصف والانهاد اوزره

متاع نظممک سن اولمسن زیرا خریداری
قالوردی حشره دک بازار اندیشه م کساد اوزره

بها تخمین ایدر بر کیمسه یوق ارباب معنیده
اوتوز بیلدر فلک عقد در نظمم مزاد اوزره

مداد کلک وصفکله اوررد لم هم تسکین
اولنجه درد زخمی روزگارک اشتداد اوزره

انکچون قدر ارباب دلی فرق ایلمز دوران
کیم انلر سایه صالمز عار ایدر سبع شداد اوزره

وجودی هر برینک نسقه عالمدر حقیقتده
اولور انکچون اهل دل جهانده انفراد اوزره

یتر سوز قالمدی هم قافیه تنک اولدی ای نفعی
دعایه باشله یوز سور درگه رب العباد اوزره

اوله تا کیم جهان کامی پراهن و گاه پر فتنه
دونه تا کیم فلک بیک بیلده بر کامی مراد اوزره

وزارت ایلیه دولتله دیوان همایونده
اوله فرمانه شاهنشاه عالم انقیاد اوزره

مهماتن مهیا ایده واهب الطاف ربانی
اوله تا حشره دک ایام عمری امتداد اوزره

در مدح حافظ احمد پاشا علیه الرحمه

ای صدر جهان صفدر یکتای زمانه / محتاج در دولتک ابنای زمانه

عالمده عجب سنجیدن بردخی وارمی / هم صفدر وهم مملکت آرای زمانه

هم مملکت آرا وهم اهل دل ودانش / پیرایه ده صورت ومعنای زمانه

دارا نکه یوق قدرتی شاهان جهانک / اولورسه اگر سربری دارای زمانه

ایوان شکوهکده مکان طوتسه اولورک / قدریله پرستوچه عنقای زمانه

خورشید کبی اولسه نوله کوکب جاهک / آرایش دوران دلارای زمانه

جمشید کبی اولسه نوله مشرب پاکک / ساقی می بزم طرب زای زمانه

سن اولمسن اولمزدی کشاده دل عالم / ای ماحصل سرّ معمای زمانه

اولمز سکا برکیمسه فضیلتده برابر / اولورسه اگر بوعلی سینای زمانه

قدرک نیجه معلوم اولور کیم سکا نسبت / ادنی کورینور منصب اعلای زمانه

ایتسه نوله درگاهکه کعبه کبی سجده / جمله کرک اعلا کرک ادنای زمانه

ایلردی رکابکده پیک کبی تکاپو / اولماسه اگر سلسله ده پای زمانه

لایقدر اگرشانکه تعظیما اولورسه / فرش قدمک چشم تمنای زمانه

بویله یدی راوصافکی لوح دله تحریر / نوک قلم ناطقه پیمای زمانه

فیاض کرم مصدر آثار مکارم / خورشید زمین کوکبه بخشای زمانه

سرحلقۀ ارباب سخا حاتم دوران / زردوز سخن نادره پیرای زمانه

فخر شعرا قبلۀ ارباب معارف / قطب وزرا آصف دانای زمانه

همنام خداوند رسل حافظ دولت / کیم ایلدی انی اودروار لیه پاشای زمانه

اول صدر قوی رای جهاندیده که یوقدر / راینه خلاف ایتمکه یارای زمانه

اول آصف جم جاه معظم که همیشه / راینه موافق کورینور رای زمانه

دستور کرم پیشه که پر اولمده دائم / کلبانک ثناسیله زوایای زمانه

جنک آوریکتا که یدی دفعه ضروری / شاه عجمی ایلدی رسوای زمانه

کر تفرقه انداز جهان اولسه هجومی / کلمزدی دخی بربره اجزای زمانه

رشح قلمی مایۀ آسایش عالم / خوان کرمی سفرۀ یغمای زمانه

طبعی صدف کوهر شهوار معانی / اندیشه سی مرآت مجلای زمانه

ای صدر سخن پیشه بونی سنده بیلورسک / کیم سوزده بولنمز بکا یکتای زمانه

کتدکجه کوزللنمده در یوسف نظمم / آرترسه نوله درد زلیخای زمانه

آراسته اول کونه عروسان خیالم / کیم مهریری برآفت رعنای زمانه

حالا بنم اول ساحر استاد که بو قدر
بر بنجلین شاعر غرّای زمانه

فیض نفسم معجزه پرداز بلاغت
سحر قلمم آیت کبرای زمانه

تحقیق تصوّرده ارسطوی سکروح
احیاء معانیده مسیحای زمانه

بن انوری دور زمانم نوله اولسم
موسی کبی صاحب ید بیضای زمانه

بن شاعر معجزدم و الهام طرازم
بلمزسه نوله قدریمی ملّای زمانه

ملّا نه عجب بلمسه امّا بو عجبدر
هیچ اولمیه برنا قدر کالای زمانه

الاینه شاهنشه دوران که جنابی
دولتله اوله ملجأ و مأوای زمانه

شمدی اودر احیا ایدن ارباب کمالی
احسنت زهی همّت والای زمانه

هیچ اگر نظیر اولمز ایکن طالعی گورکیم
آنیده قوم خالنه اغوای زمانه

معذور طوت اوصافکی بو مرتبه زیرا
لال ایتدی بنی شیوهٔ بیجای زمانه

بر کوه بلا اولدی دله بر بره کلدی
اجزای غم لایتجزّای زمانه

دوران او قدر عکس مراد اوزره دونر کیم
غمناک ایدر اولدی دلی صهبای زمانه

اولمز ینه دفع غمه چاره اگر اولسه
صهبا ایله پر ساغر مینای زمانه

چرخک ستمی جانمه کچدی نوله اولسه
دستمده قلم فتنهٔ برپای زمانه

بن ساده دل ابنای زمان ایسه منافق
کوچدر بکا غایتده مدارای زمانه

المنّة لله که بو قدر مهلکه عجزم
اولسه نه قدر خصم اشرّای زمانه

شمشیر زبانمله جراسینی بولورلر
بختکلک ایدرلرسه احبّای زمانه

چوق تجربه ایتدم مهلکه تحقیق بودرکیم
یکدر بنه احبابدن اعدای زمانه

بردر بکا شمدنکرو چون ذلّت و عزّت
نه بیم غم دهر و نه پروای زمانه

یوق تیغ زبان چکمه دن اوزکه دخی چاره
غایتده شقی اولدیلر ابنای زمانه

باشدن باشه دنیایی دولاشسن بولمزسک
بر عارف خوش صحبت و بابای زمانه

امّا اولورم بنده بو نکته متسلّی
کیم بویله در احوال سراپای زمانه

پک مشکل اولوردی کر اولیدی بکا مخصوص
بو کونه تعدّی غم افزای زمانه

بو قلّتمه هر آیده البتّه مقرّر
امس دله بر خصم توانای زمانه

امّا کیمی خصم ایتدی بکا کور فلک دون
تعبیر ایده مم اوزکه تماشای زمانه

براهرمن باطل و عفریت شمایل
دجّال بوان سیرت و سیمای زمانه

بو شکل و بو اندامله دنیایی بکنمز
طرفه خر بیهودهٔ خودرای زمانه

لوپران کورینور کرچه که اولمز دخی بویله
بر بوکزده جادوی جکرخای زمانه

بیک درلو مرض ایتسه اصابت ضرر ایتمز
لطف ایده مگر مرگ مفاجای زمانه

نفعی بو شکایت نیچه بر باشله دعایه
دوشمز بو قدر عارفه شکوای زمانه

تا دور ایده دولاب فلک کلیه بردم / دور ایله دن هیچ تسلّای زمانه
دولتله سعادتله اوله کوکب بختی / خورشید کبی انجمن آرای زمانه
پرامن اوله دورنده جهان تا او قدر کیم
بر پرده ظهور ایتمیه غوغای زمانه

در وصف حافظ احمد پاشا

باکه کرمکز کرم روزکار / اولمسه تنک دلده غم روزکار
دفع غمه چاره می وار اولسه کر / الده قدح جام جم روزکار
درد بوکیم قورمی قدح طو تمغه / کشمکش دمبدم روزکار
بویله جکرمی بو غمی اهل دل / نیچه یه دک بو ستم روزکار
اهل دله ظلم و ستم کبی یوق / هیچ برام اهم روزکار
اهل دلک طالعی یوق اولسه کر / پادشه محترم روزکار
دلده صفا اولمیجق عارفه / بی مزه در هب نعم روزکار
کوردیمی بر عارفی بر کیمسه هیچ / دولت ایله مغتنم روزکار
برخر دو پاده کورینور همان / دولت ثابت قدم روزکار
خردیه هم بلکه ستمدر خره / نفصله احشو شکم روزکار

چاره نه چون دور ایده لی بویله در / قاعدهٔ ملتزم روزکار
باری بیقیلسه یره کچسه فلک / برطرف اولسه الم روزکار
قالمسه تا فرقهٔ ارباب دل / سینه فکار و دژم روزکار
باکه نه بن رند جهان دیده یم / ایتمز اثر باکه غم روزکار
بلکه خطور ایلمز اصلا دله / یا دو وجود و عدم روزکار
غمی چکر دولت دنیا ایچون / رند فلاطون حکم روزکار
آز چوق اهل اولنه و یرمز کدر / قید غم بیش و کم روزکار
اوله خصوصا که مربّی اکا / همّت صاحب کرم روزکار
اولکه اکا مصرف یکروزه در / ماحصل کان و یم روزکار
اولکه سراپردهٔ اجلالیدر / شقّهٔ زرّین علم روزکار
اولکه فروغ کهر تیغیدر / شعشعهٔ صبحدم روزکار
آصف جم مسند دور زمان / صفدر عالی همم روزکار
صف شکن مملکت شرق و غرب / رستم دارا حشم روزکار
داور پرشوکت و پراحتشام / محترم و محتشم روزکار
معرکه پرداز پسندیده رای / حیدر یوسف شیم روزکار

حافظ دین حضرت صدر جهان
مهدیٔ احمد علم روزگار

صدر معظم که در عدلیدر … قبلهٔ شیخ الحرم روزگار
بارگهی محکمهٔ عدل و داد … درگهی کهف الامم روزگار
دستی یم لطف و دلی کان جود … کندی ولی النعم روزگار
رشحهٔ کلک کف احسانیدر … مرهم زخم الم روزگار
معجز گفتارایله دیر سزوله … عیسیٔ فرخنده دم روزگار
بانوی مریم منش فکریدر … انجمن آرا صنم روزگار
اگه نظیر اوله می عالمده هیچ … زمره کبی متهم روزگار
حمله سنه تاب گتورمز عدو … اولسه اگر رستمهم روزگار
عمری اولنجه یازه مزمدحنی … منشیٔ چابک قلم روزگار

دادگرا نامورا داورا
ای خلف محترم روزگار

بویله می ایلردم اداعد حکی … اولمه محکم صمم روزگار
یوغسه ایدردم گهر وصفکی … زیور گوش نعم روزگار

باشله

باشله دعا ایتمکه نفعی یتر … شکوهٔ ظلم و ستم روزگار
تاکه فلک دور ایده بوزلمیه … سلسلهٔ منتظم روزگار
ایلیه لر تا حکمای زمان … بحث حدوث و قدم روزگار
اوله مساعد او قدر بختنه … گردش پرپیچ و خم روزگار
نقش ایده نامن زر خورشیده تا … سکه طراز درم روزگار
قدری بلند اوله او مقدار کیم … نامنه اوله رقم روزگار

چوق یاشه یه تا او قدر کیم اکا
اوله نمایان هرم روزگار

در ستایش صدر اعظم خسرو پاشا علیه الرحمه

آفرین ای علم افراخته سردار دلیر … صفدر قلعه کشا صف شکن کشورگیر
فتح خیبر اوله لی ایلمه مشدر کیمسه … زور بازوایله بر بویله حصاری تسخیر
بارک الله زهی دولت فتح و نصرت … لوحش الله زهی عاطفت حی قدیر
غلغل کوس ظفر طوتدی جهانی او قدر … جند ارواح و ملک بر برین ایتدی تبشیر
باشلدی گوش ایدیجک سورهٔ فتحه جبریل … ایلدی خضر ایله الیاس دعا و تکبیر
خیره در نیت اندیشهٔ پاکک نه عجب … دوشسه تدبیرلکه البته موافق تقدیر

بر سفرده بو قدر خدمته کیم قادر در — فکر اولنسه بوراده مات اولور اصل تدبیر

اثر عدل و مکافات عدالتدر بو — بو قدر انجق اولور حق بوکه حکم تأثیر

یوری فتح ایله نه ایرانی قو نه تورانی — عزم همه ایدک الله تعالی و نصیر

بو عدالتله بو اقبال بلند ایله سکا — اعتقادم بوکه هیچ اولمیه بر امر عسیر

سن همان جمله امورکده عدالت ایله — غیریه مشکل اولان ساکه اولور امر یسیر

اولا فرقهٔ ارباب دله لطف ایله — اشقیا قسمنی اولدرمده ایتمه تأخیر

اشقیا لطفکی زیرا اونودر بر دمده — اهل دل بوبله ایدر مدحکی اما تحریر

قهرمان وزرا صف شکن قلعه کشا — مرد میدان وغا صفدر حیدر شمشیر

عالم همته فرمان دهِ خورشید کرم — مسند معدلته آصف جمشید سریر

داور عادل و عالی نظر و پاک نهاد — صفدر پردل و والا گهر و پاک ضمیر

صدر پرویز حشم حضرت خسرو پاشا
که صلابتده بولنمز اکه مانند و نظیر

پادشه کوکبه دستور مکرم که اکا — بر اشو رهنه قدر ایتسه زمانه توقیر

کامکار عظمت کستر و عالی همت — که کورینور کف جودنده جهان شیٔ حقیر

او جهانبان معظم که فلک دورایده لی — کورمدی عدلله پیراسته بر بوبله وزیر

طوق

طوق فرمانی ایله کردن فتنه مغلول — سطر احکامی ایله پای ستم در زنجیر

چشم فتح و ظفره کرد رکابی سرمه — کیمیای کرمه خاک جنابی اکسیر

فکری استاد کهن سالهٔ عقل اول — رأیی فرزند گرامی گهر صبح اخیر

قدری اول مرتبه عالی که روا در اولسه — حرم دولتنه بال هما فرش حصیر

اولسه فرمانی روان مملکت حسنه دخی — ایده هر طرّهٔ دلبر دل عشاقی اسیر

حفظی کر استسه ایلر قطرات عرقی — دُر کبی زیور زرین کلهِ شمع منیر

عدلی کر ناظم احوال دد و دام اولسه — طوراهو بره یی دایه کبی دوشنه شیر

بوله هر نکهت کلزار بهار خلقی — دامن باد صبا ایلسه پر مشک و عبیر

کندی رستم صناسن اشقر عنقا پر در — زیر رانده اوصر صر تک سیاره مسیر

بارک الله او جهان کرد زمین پیما کیم — بادرفتاری ایله صرصلوراوان اثیر

ایره هر کرده نه سر عقده خدنک رستم — چرخ دستنده کمان اولسه هلالی زه کیر

وار قیاس ایله سبکروکنی کیم مثلا — ایلسه راکبی کر قصد شکار نخجیر

زور بازوده نریمان زمان اولسه نیه — پس پاینه دوشر سایه کبی آتدوغی تیر

بال اچر او جمغه مانند براق جنت — ایتسه لر شکلنی بر لوح رخامه تصویر

سرور نامور آصف عالی گهرا

ای علی کوکبه صاحب کرم عالمگیر

اولمسم کرغم دهر ایله پریشان خاطر
مدحکی بویله می ایلردی زبانم تعبیر

بو پریشانلغله نظمه نیجه جرأت ایدیر
نوله اندیشه‌می معقولله ایتسیم تعزیر

باعث کینهٔ غدر اهل کماله بلمم
مدعاسندن اولیدم فلکک آه خبیر

طویالی سعیمی بتحمیل هنر الملکه
ایتمدی هیچ جفا ایتمه‌ره بردم تقصیر

دکشوردم هله خسرلکله سخنورلکنی بن
ممکن اولیدی اگر حکم قضایی تغییر

ذره سن مهر جهانتابه دکشمم آه
اولیجق ذات شریفک کبی نقاد بصیر

الدیم مصقلهٔ خامهٔ مدحک الیمه
نه قدر اولمش ایسه محنت ایله زنگ پذیر

برجلا ویره‌یم آیینهٔ اندیشه‌مه کیم
ایلیه شعشعه‌سی دیدهٔ خورشیدی تحضیر

اعتماد اتیمز ایسن ایلدیکیم دعوایه
اقتدارم ایده‌یم فن سخنده تقریر

بنم اول ناظم اندیشه که سمسار قضا
ایده مز قیمت عقد در نظمم تقدیر

نه بیلور قدریمی ارباب معانی و بیان
سوزیمی عارف بالله ایدر انجق تفسیر

بو العجب شاعر قدسی نفس حق‌گویم
فکر معنیده نه حیله بیلورم نه تزویر

فخر ایدر کوکبهٔ طبعم ایله خاقانی
جان ویرر لهجهٔ پاکیزه‌مه سلمان و ظهیر

گلشن معنیه فیض نفسم باد بهار
چمنستان خیاله قلمم ابر مطیر

عرض حالی قو دعادمله یدر ای نفعی
آز اولور قیمتی زیرا سوزک اولنجه کثیر

تا که سردار جهانگیر سپاه انجم
ایلیه عالمی برکونده سراپا تسخیر

صدر دولتده سعادتله سرافراز اوله‌سم
ایده دشمنلرینی قهر الهی تحقیر

اکسک اولمایه سر دشمن بدبختدن
سایهٔ پر هما یرینه زخم شمشیر

در مدح وزیر اعظم خسرو پاشا علیه الرحمه

حمد لله که سعادتله وزیر اعظم
عاقبت بولدی ینه اولکهٔ ممالک خرم

صفتی عالمه بر عید مسرت اولدی
کولدی آچلدی جهان قالمدی بر سینه‌ده غم

آتدی شوقیله کلاهن فلکه مهر ایله ماه
قدسیان ایلدی تسبیحی سپاسه منضم

بر صفا بولدی بو مژده‌یله جهان کیم یراشور
دل ارباب غم اولور طربخانهٔ جم

دهره بر بونجلین مژده اولورمی دخی
نیجه خطا ایتمسون اللهی سورسن آدم

بولدی دیوان همایون ینه تازه رونق
اولدی ارکان سعادت ینه شاد و خرم

ایتدی دولت ینه اولکی مقامنده قرار
بصدی چون دولت ایله صدر معلایه قدم

اویودی فتنه جهان اولدی ینه آسوده
آز قالمشدی که باش قالدره یاجوج ستم

حبذا کوکبهٔ طالع آل عثمان
دیکدی دولتلری تا کنگرهٔ عرشه علم

بویله دستور جهانبانه کیم اولدی مالک
که وزیر اوله دلیر اوله فلاطون اوله هم

نه سلیمانه نصیب اولدی نه اسکندره بو
که وزیری اوله بر آصف صاحب خاتم

او خداوند هنرپرور جنک آورکیم
منحصر دولتنه تربیت تیغ و قلم

او یکانه سپه انداز ظفریاورکیم
جند ارواح ملائکدر اکا خیل و حشم

صفدر معرکه پرداز نریمان صولت
داور مملکت آرای پسندیده شیم

آسمان عظمت عالم جود و همت
بحر مواج کرم ابر گهرپاش همم

کامکار وزرا قبلهٔ جاه فضلا
دستگیر فقرا داد پناه عالم

مهدئ دور زمان حضرت خسروپاشا
که عدالتده عدیل اولمز اکا بر آدم

صدر اعظم او گزیده خلف آدمکیم
فخر ایدر ذات شریفیله صفا دیده امم

کشورآرای کرم پیشه که بویله پاشا
صدر دیوانه شرف ویرمدی بوندن اقدم

کلمه مشدر دخی دنیایه نظیری بلکه
کله جک وار ایسه الله تعالی اعلم

حق مبارک ایده شاهنشه دورانه
بویله اولسه اولیجی اشته وزیر اعظم

عقلی کامل دلی پاک آینهٔ سینه سی صاف
حکمی جاری سوزی سوز عهدی متین و محکم

سوزلری منتخب نسخهٔ اسرار قضا
دلی ارباب سراپردهٔ غیبه محرم

فیض

فیض رشح قلمی مایهٔ اکسیر مراد
بذل دست کرمی ما حصل معدن و یم

رشک ایدر جاهنه دیوانه چقنجه آصف
باش اگر تیغنه میدانه کیرنجه رستم

پیک اقبالی ایله فتح و ظفر پی درپی
نکهت خلقی ایله باد صبا دم بردم

کشور چینه دونر روی زمین سرتاسر
شهد خلقی نه دم اولسه پریشان پرچم

درکه دولتی کیم کعبهٔ اهل دلدر
اوله لایق پر جبریل اکا جاروب حرم

خوابدن کوز اچه مز فتنه زماننده کمی
صرصر قهری ایله صرصله بو نه طارم

خوف تیغیله دیار عدمه جان آتدی
دویدی حملهٔ پرصولتنه شاه عجم

شحنهٔ معدلتی فتنه‌یی زنجیره چکر
خال و خطا اوزره دکل سلسلهٔ خم در خم

کیمسه اولمزدی زماننده مشوش احوال
زلف شمشادی صبا ایتمسه کاهی درهم

اولسه کر خاصیت حفظی جهانه ساری
مردم دیدهٔ خورشید اولوردی شبنم

حکمی کر استسه تغییر مذاق و مشرب
جام جمشید قدر نشوه ویرر رشحهٔ سم

صدر آصف منشا صفدر صاحب روشا
ای هماسایه خداوند همایون مقدم

قاصرم هر نه دلیسم وصف جمیلکده سنک
شاعرم گرچه حقیقتده خوش آمد بیلم

نه قدر دعوی نظم ایلر ایسم زعمیجه
اولورم ذاتکی تعریفه کلنجه ملزم

اعتقادمجه ادا ایلیه مم نیلیه یم — عذر تقصیرمی معذور طوتا ای کاکرم
وصف ذاتک نیجه ممکن بنه اولمش طوتیم — برنفسده نیجه بیک معنی غیبی ملهم
حاصلی حیز امکانده دکل اوصافک — المسون یوق یره برشاعره هیچ قلم
ممکن اولیدی اگر مدحکی حقی اوزره ادا — بن ایدردم بینه یا ناطقهٔ اندیشم
کشف اولور گوشهٔ چشمیله بقیجه زیرا — طبعمه لوح معانیده کی راز مبهم
بنم اول شاعر سحرآور معجزدم کیم — رشک ایدرلر سوزیمه نادرهٔ سنجان حکم
سخنم سحر مبین و قلمم چوب کلیم — نفسم مغز دم نطق مسیح مریم
نور فیض آتش موسی کبی دلده روشن — سر حق جوهر جان کیبی سوزمده مدغم
دیرگورن رشحهٔ خامه م نه تماشادر بو — چشمهٔ آب حیات اوله دهان ارقم
صوفی نفسینی هلاک ایلیه جز تا او قدر — زنده در آب حیات سخنمله عالم
بته سجده اولی گوردی برکیمسه دخی — بکر فکرم کبی بر شوخ دل آشوب صنم
سوز تمام اولدی نه لازم بو گذاف ای نفعی — سکا شمدنکرو صدقیله دعادر لازم
تاکه احکام عناصرله وجود انسان — گاه صحتده اولوب گاه چکه رنج و الم
دائما دولت و عزتله نیجه اوقاتی — اوله صحتده سلامتده وجودی هردم

ارض رومی نیجه فتح ایتدی ایسه دولتله

ایلیه مملکت رومه خراسانیده ضم

در وصف قائمقام بیرام پاشا

فلک استرسه دخی مرتبهٔ والایی — ایلسون درگه پاشایه جبین فرسایی
نیجه درگاه جناب حرم کعبهٔ جاه — که ایدر پایه ده تا کرسی ایله دعوایی
درگه بارگه صدر جهان کیم اورتر — سایه سی کعبه کبی چرخه سه دیبایی
در دستور جهانبان سکندر شانکیم — گوسترر شاهره کوکبهٔ دارایی
فیلسوف وزرا ثانیٔ عقل اول — مردم چشم جهان بین دل دانایی
رونق سلطنت مملکت هفت اقلیم — حامیٔ دین علم افراز جهان آرایی

صدر روشن دل و مه کوکبه بیرام پاشا
که ایدر دولتی بردمده غنی دنیایی

اوبیگانه هنراندوز اهالی پرور — که بو وادیده مسلمدر اکا یکتایی
خلف عقل مجرد که روادر ایتسه — جوهر مدحنه لولوی سخن لالایی
دوندررچرخی مرادنجه حکیم عقلی — سورهٔ نور اوقیدر مهره ادیب رایی
دولتی عالمه پیرایهٔ آبادانی — صحبتی آدمه سرمایهٔ روح افزایی
اولسه گر فیض نم مشربی دریایه روان — لولهٔ گوشر ایدر گردن اژدرهایی

کرد باد غضبی ایتسه زمینه غوطه
صرصر همتی یا ایتسه فلک پیمایی

چاه بابل کبی ییره کچوررکهاری
ابر طوفان کبی چرخه چیقرر دریایی

بهره یاب اولسه صبا نکهت خلقندن ایدر
ریزه طبله مشک اوغرادیغی صحرایی

اوغراسه مملکت چینه اکر شرمندن
دلده حبس ایلدیکی نافه دم بویایی

سنبل خلقنه بکزر دیرایدم طره یار
مشک بیز اولسه اکر سایه عنبرسایی

اولسه بکزنکی ماهیتی کرنامیه ده
کیمسه کورمزدی دخی روی کل رعنایی

وصف تمکینی بیک ییلده ایدرد تحریر
دیدوکم برده طوریدی قلم هرجایی

خوابه وارمزسه بوله دیده بختی بردم
آفتاب اولمش اکا مردمک بینایی

اولمی ناظم قانون امور دولت
طوتدی آوازه عدلی اوقدر دنیایی

کایده مرغمزه تاتارنژاد خوبان
ملک وجان و دل عاشقده دخی یغمایی

ای جهاندار دوران نشاط لطفک
خرم ایتدی کرک اعلایی کرک ادنایی

ماه نو صانمه فلک یوزسوره‌لی درکهکه
کوستررچین کلهکوشه استغنایی

دامن لطفکه ایرشسه بنمده دستم
روزکار ایله دخی ایتمز ایدم غوغایی

سحر ایدردم اوقدر وصف جمیلکده کتا
کوستردم فلکه بنده ید بیضایی

سحر ایدرسمده بلا بوکه ادا ایلیه مم
لوح آیینه مدحکده اولان معنایی

بیلورم عجزیمی اندیشه مک امانیده یم
یکه مم طبع هوسناک و دل شیدایی

هر بری تا او قدر مدحکه مفتون اولمش
خوابه وارسه کوررالده قلم کویایی

نیلسون رایض اندیشه نیجه ضبط ایتسون
رخش طبعم کبی بر توسن چابک پایی

شوقی وار وادی معناده تکاپویه برز
بوله کوسترسه عنان قلمه ارخایی

عاجزم خسرو معنی ایکن اوصافکده
باری تحقیق ایده‌یم داعیه معنایی

قوت طبعمی مدحکده اولان عجزیمی کور
بیله سک تا نه ایمش شعبده مولایی

بنم اول چهره‌کشا مانی تصویر خیال
که ایدر عقلی سواد قلم سودایی

کورسه کرشاهد مضمونمی دوشنده مجنون
زلف پرتابنه دلبسته کورر لیلایی

بن او جمشید طربخانه فیضم که مدام
خسروانی خم ایله نوش ایده‌رم صهبایی

کوردی ساقی ازل رطل کران بزمم
سرنکون ایلدی بونه قدح مینایی

فتنه مخلوق اوله‌لی کورمدی چشم ایام
طبع شوخم کبی بر ساحر بی پروایی

قالمسه کرپرش همین خیالنده مجال
تار اندیشه ایله دامه چکر عنقایی

غرق اولور کون و مکان آب حیات فیضیه
الدو غنجه المه کلک سخن پالایی

تازه‌لر لاله کبی داغ درون فلکی
ایلد کجه قلمم نغمه نوپیدایی

کیمه اظهار ایده‌یم سحر بیانی اما
خوابه واردقجه مکر دوشده کورم موسایی

کیمی اشهاد ایده‌یم ایلدیکیم دعوایه
ایندورم سحر و فسونیله مگر علیایی

باشله صدقیله دعا ایتمکه نفعی نیجه بر
دعوی معرفت ولاف سخن پیرایی

تاکه بر آصف ذیشانه سلیمان زمان
مهری تسلیم ایده ضبط ایتمکیچون دنیایی

صدر دولتده سعادتله سرافراز اوله‌یم
صدمهٔ قهری نگون ایده سر اعدایی

کونی کوندن ییک اوله دولت ایله صحت ایله
بلمیه هیچ نه در فکر غم فردایی

در مدح مصطفی پاشا علیه الرحمه

زهی سمند ملایم که حسن رفتاری
اونتدرر دل عشاقه جلوهٔ یاری

تمام کوستر ایتدکجه نازایله جلوه
اصول طرز بتان طراز و فرخاری

اولوردی خلق جهان سرنهادهٔ روشی
کراولسه بر صنم دلربا ده اطواری

نکاهی غمزهٔ خوبان کبی تجسس ایدر
خرام دلکشنه دل ویرن کرفتاری

فتادهٔ سر راهی براق فردوسی
اسیر دام نکاهی غزال تاتاری

اودکلو دلکش و مطبوع در شمایلی کیم
ایدر کورنجه سراسیمه عقل عیاری

تصور ایلسه کر پیکر دلاراسن
دم فراقده اکلردی عاشق زاری

مرادی اورزه خیالنده سیر ایچون شکلن
شکال ایدردی اکا بلکه زلف دلداری

جبینی

جبینی کیم سحر روز عید سر عتدر
سواد پرچم مشکینیدر شب تاری

نسیمی غنچه‌کشا کبی سیری تا بر دیده
اچر شکفته دل ایلر نیجه دل افکاری

کلنجه باد صبا کبی خرده رفتاره
یول اورزه طرح ایدر اشکال موج انهاری

بودکلو شوخ و ملایم خرام ایکن کاهی
نعوذ بالله اکر ایته تند رفتاری

غبار پایی ویرر باد صرصره تمکین
هوای جنبشی صرصر نهاد کهساری

ایدر شتابی خجل آب و آتشی اولسه
ره نشیب و فرازه چهنده و جاری

کمیت خامه کبی عالم تخیلده
مسلم اوله اکا کر طریق رهواری

ایدردی حدت رفتار تندی پیوسته
سپهر معنی‌یه کردزمین اشعاری

چکیدی صورتنی لوح آفتابه اکر
صورنکار رواق سپهر زنکاری

اودکلو سرعت ایله طی ایدردی عالمی کیم
دوشورمزدی زمینه ظلال اشجاری

غبارنه ایره مز شهسوار اندیشه
نه دکلو رخش خیاله ویررسه مشواری

مکر که بال و پر ایده براق کبی اکا
سطور مدح وزیر ستوده کرداری

او شهسوار تهمتن شکوه ذیشانکیم
روادر اولسه اکر قهرمان سلحداری

او حمله کستر لشکرشکن که لایقدر
یازلسه لوح دله داستان پیکاری

او فتنه بند ممالک کشا که لطف خدا
مسخر ایلمش آکه مرام دشواری

گزیده داور دیوان عدل فاروقی … یگانه صفدر میدان رزم گزاری
ولی نعمت ارباب دانش و ادراک … رواج بخش متاع دکان هشیاری
قوام طینت ترکیب عالم و آدم … خلاصهٔ اثر صنع قدرت باری

سخن شناس و کرم پیشه مصطفی پاشا
که شمدی گوهر نطقمک اودر خریداری

خدیو اعظم او صاحب تصرف عالم … که منحصر در اکا منصب نکوکاری
جهان پناه عدالت که صدمهٔ قهری … ایده رشکسته سر چرخ مردم آزاری
ضمیر جوهر کل کبی صاف او ذعالی … زلال چشمهٔ دل کبی پاک گفتاری
رحیق مشربی خرم طوتردل خضری … نسیم خلقی ایدر زنده روح عطاری
متاع مخزن سینه خیال و صافی … جلای آینهٔ دیده نور دیداری
شکفته غمزهٔ سرمست بختی کیم اولدر … گشاده نرگس باغ بهشت بیداری
گر ایتسه گوشهٔ چشمیله روزگاره نظر … ایدردی عالمی خواب خماردن عاری
زمان معدلتنده کمیندن چیقه مز … ندکلو فتنهنک اولورسه گرم بازاری
مگر که جذب ایده عاشق نگاه حسرت ایله … خدنگ ترکش ناز و تغافل یاری
گر اولسه چرخ وقارنده جلوه گر خورشید … اولوردی کوه گران ذرهٔ سبکباری

بولیدی فیض نم جودین ابر نیسانی … ایدردی غرق جواهر محیط زخاری

کرم شعار خدیوا هنروراصدرا
ایا کرام دو کونک یگانه سالاری

صفای خاطر اولیدی گوریدک او صافی … یره کچه گوره یم گوره یم چرخ دون و غدارای
که نه صفا قودی خاطرده نه صفایه محل … زبیله قالمدی دلده مسرت آثاری
نه چاره دور ایدهلی روزگار دون پرور … همیشه بو یله در اصل دلک سر و کاری
کیمکله سویشیلم یا کیمکله جنک ایدهلم … خدا بیلور که ندر بونده حکمت باری
همان قضایه رضادر بو بابده چاره … قبول ایدرسه خدا گر رضای ناچاری
دعایه باشلهیه قو تفصیل حالی ای نفعی … قصیده غایته ایردی اوزاتمه گفتاری

بجیم سیم کش و زر رکاب ایله تاکیم … ایده تکاور چالاک چرخ رفتاری

سمند بختی چکه زیرران دولتنه
سعادتیله سوار اوله قهرمان واری

در ستایش الیاس پاشا

تعالی الله زهی حرز مکرم … محبت نامهٔ دستور اکرم
نه نامه واردات فیض اقدس … که اولمش قلب منشی سینه ملهم
نه نامه گفت و گوی روح قدسی … که قیلمش عقل کل انی مترجم

نه نامه همدم ارباب دانش … ندیم بی زبان گویای ابکم
دینلمز حسن تعبیر بیانی … لسان الغیبدر الله اعلم
سوادنده فروغ نور وحدت … حروفنده خواص اسم اعظم
مدادی وسمهٔ خوبان کشمیر … سطوری طرّهٔ ترکان دیلم
معانیسنده ذوق کیف باده … اداسنده صفای آب زمزم
سراپا مژدهٔ مهر و محبت … اوقندقجه صفا کسب ایلرآدم
نه کیفیت نه حالت نه اثروار … رحیق فیض مضموننده بلمم
که بوجهل اوقوسه عمرنده برکز … صفاسندن بهشت اولور جهنّم
ابوجهله ایدنجه بویله تأثیر … دل صاحب سخنده قورمی باغم
خصوصا شانّنه مدح اوله طبعی … نیجه اولمق کرکدر شاد و خرّم
انکچون دستمه ایرنجه ناکاه … صفادن اولدی دل اولکونه بیرسم
که بی تابانه فی الحال اولدی صادر … بو اوصاف پریشان و فراهم
زهی مکتوب فرخنده اداکیم … دلی شادایلرا وقنمزدن اقدم
صفادن نیجه مست اولمزاودکیم … انی یاد ایده اول صدر مکرّم
وزیر نکته دان دستور خوش ذات … کریم کامران پاشای اکرم

مهم

مشیر سلطنت عقل مصوّر … پناه مملکت عدل مجسّم
ستوده صدر دیوان عدالت … یکانه صفدر میدان عالم
جهان پیرا خدیو دادکستر … جهانداور خداوند معظّم

جناب حضرت الیاس پاشا
که لایقدر دینلسه صدر اعظم

دلاور قهرمان لشکر انداز … که دویمز حملهٔ تیغنه رستم
سخی صاحب قران کشورآرا … که آه ایلر الندن معدن و یم
نیجه آه ایتمسون بیچاره لرکیم … نه کوهر قودی اتلافی نه درهم
اولوردی حشره دک خسته مشهور … زماننده کلیدی دهره حاتم
درونی کوهر توحیده مخزن … ضمیری پردهٔ تقدیره محرم
تدارکده تصرّفده موفّق … شجاعتده مروّتده مسلّم
نهاد طبع دراکنده مضمر … صریر کلک چالاکنده مدغم
شرار آتش موسای عمران … خواص معجز عیسای مریم
اولیدی فیض لطفی دهره شامل … دل پرغم اولوردی ساغر جم
صبا کر بولسه بوی خلقن ایلر … بخور دامن پرچین پرچم

گر اوله تیر میزان وقاری ... اولوردی محور چرخ فلک خم
مؤثر اولقدر حکمی که باغه ... وزان اولسه نسیم حفظی بر دم
دُر یکتا کبی زینت ویردی ... کلاه گلّهٔ خورشیده شبنم

کریما کامکارا کام بخشا
ایا دستور ذیشان مفخّم

بو که الله تعالی شاهددر ... که مکتوب شرعیکدن مقدّم
ایشتمکله مجرّد لطف طبعک ... ادای مدحکه اولمشدی مصمّم
گورنجه شمدی بویله التفاتک ... که قیلدی بنده کی محسود عالم
نیجه گویا اولور گورطبع شوخم ... نیجه انشا ایدر مدح دمادم
اولورمی بر نفس خاموش طبعم ... طورورمی برزمان آسوده خامم
تمام اولدی قصیده دوره نفعی ... دعایه باشله غیری فکری قو سم
اوله تاکیم جهانده آشنالق ... ایکی صاحب وفا بینده محکم
دونه دائم مرادی اوزره دوران ... اوله دولت ندیم و بخت همدم
اوله ارباب دل جمله محبّی ... ثناس ایده لر اوراده منضم
ایده هر مشکلی دو شد گجه آسان ... خدای قادر و قیوم و احکم

کریم

در ستایش الیاس پاشا

کریم و کامران واریسه گر الیاس پاشادر ... که دست زر فشانی کان دل دریاپاشی دریادر
جهان جود و همّتدر عجبمی بحر و کان اولسه ... دل و دستی که دائم لطف و احسانه مهیادر
عجب مجموعهٔ سرّ الهیدر حقیقتده ... که هر نه گونه استعداد دیرسن آنده پیدادر
جوانمرد جهاندر شوخ مشربدر ملک خودر ... سخندر اهل دلدر نکته داندر نکته پیرادر
دلیر صف شکندر اژدهٰیر شیر افکندر ... مشیر مؤتمندر مستشار کار فرمادر
پناه سلطنتدر قهرمان دین و دولتدر ... مدار مملکتدر کامکار کشور آرادر
سپهر عزّ و جاهه آفتاب ذرّه پروردر ... سریر عدل و داده داور دیندار و داندر
صف رزمنده رستم بر تهی ترکش سپاهیدر ... در جود و نده حاتم بر گدای بی سر و پادر
زهی جنگ آور میدان خون آغشتهٔ نصرت ... که هنگام وغاده صفدر بی باک و پرواودر
زهی آرایش ایوان دیوانخانهٔ دولت ... که جاروب در عالمپناهی بال عنقادر
ولی نعمت عالم دیسم حقدر سوزم زیرا ... سماط جودی دنیا چکلمش خوان یغمادر
غریب آیینهٔ صاف و مجلادر دل پاکی ... که عکس عالم ادراک سرتاسر هویدادر
جهان گویا که بر شخص معیّندر تصوّرده ... فلک ابروی خمگشته وجودی چشم بینادر
همیشه قدسیان آسمانده همدم بزمی ... حریم خاصی گویا بیت معمور معلادر

بری بهریندن اعلا در قباب نه فلکدن اما
رواق جاهنه نسبت بری بهریندن ادنادر

جناب بارکاه رفعتی ولد کلو عالیدر
که خاک پایینه سکان علوی چهره فرسادر

مسلم شانه فر و شکوه بخت اسکندر
انکچون احتشامی ناسخ دارات دارادر

چراغ بخت بیداریدر اول شمع الهی کیم
ملائک اکه پروانه فلک فانوس مینادر

دکل شام اشهب جاهینه زینپوش سراسردر
دکل صبح ادهم بخشینه پای انداز دیبادر

سمند رایض اقبالیدر اول رخش فرخ پی
که کرد خاک میدانی محیط چرخ والادر

مساعد اولقدر احکامنه تأیید یزدانی
که به امر ایلسه چرخه همان موقوف ایمادر

زماننده وجودی قالمدی طرار و عیارک
همان بر غمزهٔ فتان ایکی زلف مطرادر

کوکل صید ایتمه‌دن قالسه عجبمی بیم قهریله
کرک زلف دلاویز و کرک خط دلارادر

صدای زنک شاهیندن کلور کبک دری رقصه
زمان عدل و انصافی عجب دور طربادر

نه کشور کیم اکا عدلی نکهبان اوله اول یرده
غزاله صیدکاه شیر نر جای تماشادر

نه لشکر کیم اکا سردار عزمی اوله سر عسکر
پیاپی مژدهٔ فتح بلاد و قهر اعدادر

خیال تیغ برانی عدویه آفت جاندر
نشاط فیض لطفی دوستانه کیف صهبادر

صبا دور ایتسه بوی سنبل خلقیله دنیایی
نیجه سنبل که رشک طرهٔ پرچین حورادر

ایدر اولمرتبه فیضی سرایت کیم کورن کمسه
صفا نور جرم زمین بر نافهٔ پر مشک بویادر

ایا

ایا صاحبقران اهل دل کیم ذات پرجودک
بو دور ارباب‌نه بی‌شبهه محض لطف مولادر

خصوصا زمرهٔ اصحاب استعداده وادارکم
که چرخ اول فرقه‌یه دورانده‌لی خصم توانادر

بحمدالله زمانکده بقول صبری شاکر
کریبان فلک مهجور دست آه شکوادر

فراموش ایلدی کندین بو ذوق و شوقله طبعم
قلم اما ینه دستمده معتاد اوزره کویادر

غزل پرداز اولورسه نوله بی تابانه بودمده
غزل طرح ایتمه‌ده زیرا غریب استاد غرادر

نکاهی آفت دین غمزه‌سی آشوب دنیادر
بو کونه شوخه دل ویرمک عجب درد اوزکه سودادر

کوکل آشفته یار آلفته چشم بخت آلیه خفته
عجب عاشق عجب دلبر عجب اولمز تمنادر

نیجه کشف ایلسونلر دل رازنی او لغمزهٔ شوخه
که قت قت پرده‌ده پنهان ایکن بر مست رسوادر

دیمک کوج صقلمق کوج غمزه‌دن حال دل زاری
بلای اهل عشقی کور نه درد حیرت افزادر

بلا اندر بلا در دلده درد عشق یار اما
یازقلر اکه کیم بر بویله سودادن مبرادر

نهانی بر نکهله چشمی بیک فتنه ایدر پیدا
انکچون شهر دار الملک دل پر شور و غوغادر

تحمل هیچ ممکنمی غم هجرانه ای نفعی
محبت غالب مطلق دل ایسه ناشکیبادر

قصیده بر بهانه هم غزل افسانه در انجق
غرض اخلاصیمی صدقیله خاک پایه انهادر

خلوصم نیجه ممکندر مراد مجد ادا اتمك
دل پر اشتیاق و آز چوق اسباب تسلادر

بحق کردکار منعم و بخشنده کیم لطفی
مربی مسلمان و یهود و گبر و ترسادر

درونمده او دکلو جایگیر اولمشدر اخلاص صحبتك
که پایمده قول اولمق سا که شاه اولمقدن اولادر

طواف کعبهٔ کویك بقول باقئ مرحوم
درون دلده نیت آب زمزمدن مصفادر

زبان خامه ده اوصافك اوراد شبانروزی
درون دلده مهرك شعلهٔ داغ سویدادر

دلمده بکر فکرمله خیال شاهد خلقك
یازلمش بر کتابه نقش یوسفله زلیخادر

اولورمی شاهد خلقك کبی عالمده بر دلبر
که زنجیر جنون زلفنك مجنون لیلادر

سنی مدح ایتمسون یا نیلسون اهل دل و دانش
که انواع مکارمله وجودك فرد و یکتادر

شجاعت سنده همت سنده علم و معرفت سنده
صفات ذات پاکك هب بری بر بردن اعلادر

بنم کیبی ثنا خوانك سن اولسن بوله ممدوحی
که ذاتك کبی طبعم داخی بی مانند و بیهمتادر

سخن بن اولمسم معنیده بر گنجینه نابود
کرم سن اولمسن عالمده اسم بی مسمادر

کرمده کوج سنی تعریف اتمارخصت اولورسه
سخنده بنده وصافکی کورنه تماشادر

حکیم اندیشه شاعردر کرامت پیشه ساحردر
تفکرده فلاطوندر تکلمده مسیحادر

کلیم اللهدر اندیشه م دلم طور معانیدر
کلامم سربسر شرح مزایای تجلادر

لسانم ترجمان سر غیب الغیب لاهوتی
کتابم نسخهٔ دیوان پر مضمون و معنادر

نیجه

نیجه دیوانکه متن حکمت الاشراق اندیشه
که خورشید جهانتاب اکا بر جلد مطلادر

دکل لوح ضمیر و گفت و کوی حکمت آمیزم
سطرلاب ابو معشر شفای ابن سینادر

جهانی ایتمه رشح مدادی دمبدم احیا
نی خامم مکر آب حیات ایله مربادر

نه کلدی خروشه بحر کوهر پاش اندیشم
دکلدر بو قصیده بر دری لولو لالادر

بولیدی کر بو نکله زیب و زینت کردن زهره
فلکده ظن ایدردی سیر ایدن عقد ثریادر

بکا عامی دیین باطل نه هرزه پر کویك جاهل
ادبده اولدخی زعمنجه صاحب طبع و ملادر

مقلد مسخره مضحك طوتالم منطقی اولمش
نیجه ملا اولور اول خر عجب بیهوده دعوادر

اوکونه مضحکك اشعارینه سوز دیرمی اهل دل
نهایت اولقدر واردر که موزون و مقفادر

نظیره دیه قرانه نیچون قتل اولمز اول بیدین
اوکونه کافرك قتلی نیچون محتاج فتوادر

بنی مدح آنی ذم ایتمك دکل معنیده مقصودم
حقیقتده سوزم سوزده مرادم حقی اجرادر

یتر شیمدی نکر و تصدیعه رخصت یوقدر ای نفعی
سخن ختم اولدی هنکام دعاء عرش پیمادر

اوله ثابت قدم دولتله دار الملك صحتده
فلك تا بویله برپا و زمین تا بویله برجادر

خدا حفظ ایلیه دائم خطالردن بلالردن
وجود بی نظیرین کیم مدار دین و دنیادر

در مدح سرای پادشاهی و جعفر پاشا رحمه الله

حبذا باغچهٔ پادشه روی زمین
کورسه رضوان ایدر استادنه یوز بیک تحسین

فرشی دیبای خطایی کبی پرنقش و نکار
طرحی رونق شکن روضهٔ فردوس برین

یازو قیش آچیلور ازهاری تفاوت ایتمز
نه دم اردیبهشت و نه مه فروردین

دائما خرم و شاداب و مفرح چمنی
طوتسه نرکسلری الده نوله جام زرین

بلبلی عاشق سرمست غزلخوان کبی شوخ
کللری دلبر رعنا کبی پرچین جبین

رنک رخسار کل و لاله‌سی بر مرتبه کیم
مدحنی فکر ایده نک اولور اداسی رنکین

دامن چرخی معطر ایدر اسه کیجه نسیم
نکهت یاسمن و سنبل و بوی نسرین

لاله‌سی خال ربابنده روی دلبر
سنبلی باج ستاننده زلف مشکین

جنت التنده یه اوستنده دیمک جائز ایدی
بولطافتده اکر جنت اولیدی تعیین

جنت اولمش طوتالم وارمی عجب جنتده
بویله بر قصر صفاکستر طرفه آیین

بویله بر قصر زراندر زر پرصنعت کیم
رشک ایدر خامهٔ نقاشنه صورتکر چین

طرح مطبوعنه رشک ایتمکه چاره‌می وار
بیت معمور فلک کعبهٔ علیای زمین

هندوی بام و دری مردم چشم خورشید
طرهٔ طاق و رواقی پر جبریل امین

اچیلور کوکلی تماشا ایده نک البته
نقدر اولسه غم دهر ایله دلتنک و حزین

بو محلده عجب اوصافنه چسبان کورینور
نوله بو بیتنی یاقینک ایدرسهم تضمین

دفع

دفع یاجوج غمه ایلسکیدر سد سدید
منع جیش المه درکهیدر حصن حصین

دل عاشق کبی عشرتکدهٔ روحانی
بیت شاعر کبی رندانه و موزون و متین

نذر اول مرمر براقله اول حوض لطیف
نذر اول شمسهٔ شعشعه‌فزا اول شاهنشین

نیجه شایستهٔ سلطان جهان اولمزکیم
بذل مقدور ایده ایجادنه اول صدر کزین

مالک بحر کرم حضرت جعفر پاشا
که ایدر مالکن خرج ره دولت و دین

حق معین اوله همان اوزکه کرامتدر بو
یوخسه بو همته ممکن دکل اصلا تخمین

یاپدیره پادشه عالمه بر بویله سرای
سیم طوتنما چیقره ایده جهانی تزیین

بویله دستور قوی همت و ذیشان اولمز
صرف ایدر خیر اشیه بولسه نیچه بیک کنج و دفین

خرج ایدر وارینی دریا کبی و پرنمز هیچ
بارک الله زهی آصف صاحب تمکین

بیلسه قیر اطلسه قدرین نوله سلطان مراد
اولور احسان خدا شاهلره بویله قرین

فکری معقول و سوزی پخته و معیاری درست
دانش و بینشی برقاعده و رایی رزین

اولقدر عاقل و دانادل و دانشور کیم
فتنهٔ عالمی معقول ایله ایلر تسکین

عدلی بر کشور پرشوره نکهبان اولسه
ایدر آهو بره زانوی پلنکی بالین

ماده آهو بیله شیر نر اولور همخوابه
هوس صید کبوترله پر آچمز شاهین

داور ابو یله می ایلردم اداو صفکی بن
اولمسم کرستم چرخله غایت غمکین

بنم اول رند بلا دیدهٔ آزاده نهاد — کیم ایدر قصد مه هر کوشه بیک فتنه کمین
غم دکل کام روا اولمز ایسم عالمده — روزکارک تنک اولیدم شر و شوردن امین
بو قدر نظمه ده کیم جرأت ایدردی حالا — ایتمسه طبعمه الهام الهی تلقین
هله معذور اوله مدحکده اولن تقصیرم — انکسار ایله دیین سوزده اولور غث و ثمین
ان شاء الله اگر اولورسه صفای خاطر — ایده یم نسخهٔ اوصافکی بشقه تدوین
نه قصیده نه غزل نظم ایده یم مدحکده — کیم اوله هر بریسی بر دیزی لولوء ثمین
سوز تمام اولدی بنما صد قبیله طورمه نفعی — بر دعا ایت که دیه اهل حقیقت آمین
تاکه معمور اوله بو کهنه سرای عالم — تاکه دور ایده فلکده مه و مهر و پروین
دائما عاطفت شاه جهاندار ایله — اوله بی چون و چرا مسند دولتده مکین
قدرین اعلا بیله کنجه شه دانشور — هر نه مشکل ایشی وشسه اوله الله معین

بوله صحتله سر اینده صفای خاطر
سفر ایتدکجه میسر ایده حق فتح مبین

ترکیب بند در وصف صهبای ناب

مرحبا ای جام مینای می یاقوت رنگ — دوری گلستاندن اولکن سپهر بی درنگ
مرحبا ای یادگار مجلس دوران جم — آب روی دولت جمشید و آیین پشنگ
مرحبا ای شاهد عشرتسرای میکده — دختر پیر مغان همشیرهٔ ساقی شنگ
سنسن اول روح روان مردهٔ اندوه و غم — سا که نسبت چشمهٔ آب خضر عین شرنگ
سنسن اول سرمایهٔ بازار شوق اهل عشق — دوشدی فیضکله کساده جوهر ناموس و ننگ
سنسن اول پیرایهٔ حکمت که فیض کاملک — قیلدی مرآت ضمیر اهل دلدن دفع زنگ
جرعه که دیرمزدی جان هر عاشق افسرده دل — اولمسه تاب افکن هر خاطر بی تاب و تنگ

می دکل روح روان مردهٔ غمکسیله
عالمک جانی دکلسک جان عالمسک هله

راحتسک راحتفزای خاطر مستانه سک — روحسک نقد روان عاشق دیوانه سک
جرعهٔ جانبخشکه لب تشنه در خضر و مسیح — آب حیوانسک یا خود لعل لب جانانه سک
آبسک معنیده اما آب آتشپاره سک — لعلسک صورتده رنگ و رویله اما نه سک
باشسن مجلسده دوره ساغر مینا ایله — لالهٔ سیراب باغ بزم عشرتخانه سک
پر صفا در تاب دیدارکله بزم و بزمگاه — روشنایی بخش قلب مجلس و پیمانه سک
بی سر و سامان ایدرسک نیجه سام و رستمی — دختر رزسک ولی عقل آلده مردانه سک

ذوقه دائر در صفای حالت کیفیتک   مجلس رندانه محرم غیره بیگانه سک

بکره مز بر کیفه هیچ کیفکده عالم وارسنک
روحسک القصه راح اولمقده شبهم وارسنک

بادۀ ذوق و صفانک کرچه نامک باده در   جرعه‌کی کوش ایلینلر غصه‌دن آزاده در

جان و دلدن کیمسه یوق کیم ساکه مفتون اولمیه   شاه و درویش و کدا هب فیضنکه دلداده در

مرندم لطف ایلیوب برزمی مشرف ایلسن   اهل بزم آیاغنکه یوز سورمکه آماده در

شاه اورنک صفاسن لطف و قهرک در سبب   کیمیسی صلح او ورزه مستانک کیمی غوغاده در

اهل عشقه ساکه بکزر همدم اولمز کیم دکک   هم کدورتدن بری هم غل و غشدن ساده در

سنده نیلر غل و غش بر پاک صاف اینه سن   وارلیه آرچوق کدورت ساغر میناده در

نقش‌سون اول اسبابی عاشق کیم سکا رهن اولمیه   آتشه یانسون کرک خرقه کرک سجاده در

مجلس ارباب دل بر لحظه سنسز اولمسون
حرمتک انکار ایدن عالمده حرمت بولمسون

بن هله بر ساکه بکزر یار همدم بولمدم   هم سنک بزمنک کبی بر بزم خرم بولمدم

نیجه مسرور اولمسون اول مجلسک اصحابی کیم   قطره‌کی کوش ایلینده ذره جه غم بولمدم

ساکه حاشا بکزه دم افیون و بنگک نشوه سن   انلرک داخی خصوصا کیفنی کم بولمدم

بریره جمع اولسه عاشق شمع ایله محبوب ایله   هیچ او بزم خاصه سندن اوزکه محرم بولمدم

اهل عشقه طرفه عشرتخانه بولدم عالمی   سنسز اما عالمک ذوقنده عالم بولمدم

ایده لی سیل تجومک خانۀ زهدی خراب   توبه‌نک بنیادینی خاطرده محکم بولمدم

ذوقکه واصل اولنجه توبه‌سن بوزمق دکل   توبه‌یی هیچ اختیار ایتمش بر آدم بولمدم

دلکشا در مجلسک غایتده هم رندانه در
هر نه دیرلرسه سنک حقکده هب افسانه در

کیف جانبخشک که جسم جانه راحت بونده در   حکمتن انکار ایدر واعظ حماقت بونده در

مرده اندوهه سوزیوق جان باغشلر صحبتنک   جان ویرر چوق ذوقه آنکده صحبت بونده در

کرچه وارک صرف ایدرسک سن کوکلر جمعیه   خرج ایدر وارنده هر کس ساکه حکمت بونده در

اهل حکمت بلمش بو آنه دک کیفیتک   یوخسه هر بیمار ایچون دیرلردی صحت بونده در

سکری شربتدن احلاسک هله اهل دله   تلخکام ایتمن بوله غیر حلاوت بونده در

حاصلی هم مشرب اولسن یاره شور رندانله   تردکل طبعک عرق کبی لطافت بونده در

اولدور رنج خمارک دیر کور رفیضنک بینه   عاشق بیماری بردمده غرابت بونده در

نفعی بیماری کل کیفکله احیا قیل ینه
خاطر محزونی غمدن مبرا قیل ینه

در وصف خط همایون سلطان مراد خان

احسنت زهی خط همایون مبارک — القدرة لله تعالی و تبارک

خطمی بو بیپرایهٔ دیوانچهٔ قدرت — خطمی بو بیسرمایهٔ دکانچهٔ فطرت

خطمی بو بیسرنامهٔ عنوان الهی — تحقیق ایدهمز سرّینی اندیشه کماهی

بو خطی یازلسه اکر سبع مثانی — رشک ایلر ایدی رتبهٔ الفاظه معانی

بو خط دل آشوب ایله برنامهٔ مرغوب — دلداردن اولیدی اکر عاشقه مکتوب

چکمزدی غم خطنی یارک دخی صلا — اکلردی انکله دل بیتابنی تنها

طی اولدی ایسه عمری اکر میر و عمادک — حق عمرینی افزون ایده سلطان مرادک

ویردی او قدر حکمنی تعلیق و جلینک — نسخ ایلدی هب قطعه‌لرین میر علینک

اکمز کیده‌رک کیمسه دخی میر عمادی — کرچه اکه مخصوص ایدی دورنده بو وادی

نوک قلمی اولقدر اعجاز نمادر — کویا خط تعلیقده کل صنع خدادر

سرچشمهٔ خضر اولسه کرچاه دواتی — محکممی ایدی هیچ حروفک حرکاتی

اول مرتبه‌ده راست چکر عکسنه یالی — معکوس و یک اکه اولور سرزه درایی

وار کلکک بدیعنده او مقدار نزاکت — ترکیب حروفنده هم اولدقلو متانت

تقلید ایده‌مز ایتسه قالور شهر مله مبهوت — الماسدن اولورسه اکر خامهٔ یاقوت

برسلسله‌ده کورمدک انشمدک اصلا — شاهنشه تعلیق نویس و سخن‌آرا

مخصوص صدر انجق بو هنر خان مراده
زیرا انه سلاطینده وار نه خلفاده

سرتاقدم آراستهٔ اقسام هنرله — برنخل مرصع کبی انواع کهرله

وجهنده نمایان اثر پرتو معنی — هم پادشه صورت و هم خسرو معنی

اطواری پسندیده هم احوال و هم اشیده — همتده خصوصا روش داد و دهشده

قول ایتدی بنی تا او قدر خلق کریمی — یاد ایلمز اولدم دخی سلطان سلیمی

تعبیر ایده‌مم سایهٔ لطفنده صفامز — دائم بوده‌ر الله بیلور اکه دعامز

طور و قبچه جهان دولت ایله اوله شهنشاه
کوندن کونه افزون ایده اقبالنی الله

تاریخ تیر انداختن سلطان مراد خان علیه الرحمه

حضرت خان مرادکیم عمری — اوله دامان روزکاره طراز

نه قدر وار ایسه جهانده هنر — ایلدی بر برانی هب احراز

شهسوار و دلیر و قطعه‌نویس — هم سخن‌فهم و هم سخن‌پرداز

هر هنرده سرآمد الاکیم — جمله‌سندن ناوق آتمده ممتاز

رستمانه کمانه صونسه الن
زور بازوده کوستر را عجاز

یراشو رکز فلکده نا وکنه
هدف اولسه هلال دائره ساز

شصت دستن کوریدی توز قوپران
درکهینه سورردی روی نیاز

توبه ایلردی واخی ایتمه مکه
سوی تیر و کمانه دست دراز

اتمادی بویله براوزق منزل
دخی بر پهلوان سرافراز

کوردی چون زور دست و بازوسن
اوق اترکن او شاه بنده نواز

تیرینک دوشدی فکرم آردنجه
جستجوده چوق ایلدی تک و تاز

بولمیوب تیرینی دیدی تاریخ
آفرین ای خدیو تیر انداز

تاریخ قصر شاه جهان سلطان مراد خان

حبذا قصر لطیف و زرنکار
کیم نظیرین کورمشدر شیخ و شاب

اولقدر مطبوع و شوخ و دلفریب
کیم کورن جنت صنور بی ارتیاب

اولقدر روشن که فرق اولمز دیهیج
اکه جام روزن اولسه آفتاب

صانکه بر بیت معنعدر فلک
روضهٔ جنتدن ایتمش انتخاب

یا دلارا بر عروس خوبدر
آینه اولمش اکا حوض پرآب

بکزه دردم

بکزه دردم قصر بهرامه اکر
بونده بهرام اولمسه فراش باب

بویله بر قصر معلی وار میدر
کیم اوله دائم شرفدن بهره یاب

اولا تیمزمی اکه بو شرف
آنی تشریف ایده شاه جم جناب

حضرت سلطان مراد دادکر
کیم او در شاهنشه مالک رقاب

اولشهنشه کیم ایدر خورشید و ماه
خاک پایندن سعادت اکتساب

بو مقام دلکشده دائما
ایلیه ذوق و صفای بیحساب

تازه رونق ویره دین و دولته
کهنه دکجه روزکار پرشتاب

فکر ایدوب نفعی دیدی تاریخنی
قصر زر اندود شاه کامیاب

در مدح جان بک کرای خان

خان والا نژاد و پاک نهاد
یعنی جان بک کرای جنکیزی

کاولمش اکه نصیب تا ازلی
تخت جمشید و بخت پرویزی

خسرو کامران که لایقدر
آفتاب اولسه نعل شبدیزی

صدمهٔ قهری سرنکون ایتدی
چرخ غدار فتنه انکیزی

کسدی عرقینی خیل اعدا انک　　ویردی حکمینی تیغ سرتیزی
اولدی کویا خدنک خونپاشی　　باغ فتحک نسیم کلبیزی
دیرم دولت وسعادت ایله　　خصمه چکدکجه تیغ خونریزی
سربسر غرق سیل خون اولسون　　دشمنک کشور ستمخیزی
دل کرو بیابانی صید ایتسون　　توغنک پرچم دلاوری
التفاتیله سرفراز ایتدی　　بو فقیر حقیر ناچیزی

برمبارک زمان فرخنده
کلدی مکتوب بهجت آمیزی

شهنشاه

شهنشاه ممالک کیر وشاهین شکار افکن　　که مدحه احتیاجی یوق کمال امتیازندن
جناب حضرت سلطان مراد قهرمان صولت　　که عالم صرصلو روز وغاده ترکتازندن
سعادتله نیجه صید وشکاره اولمسون مائل　　خلاص اولمز ممالک کوکده چنک شاهبازندن
ایشیدوب غلغل صیت وصدای زنک شهبازین　　عزیمت ایتدی کوه قافه سیمرغ احترازندن

عجمیدر کراندن داخی پرواز ایتسه دهشتله
خبر دار اولسه کلبانک بلند طبلبازندن

در وصف مصاحب اسمعیل اغا

همدم شاهنشه جم پایه اسمعیل اغا　　کیم کدورتدن بریدر مشربی زمزم کبی
قابله کلمز وصف لطف عنصر ماهیتی　　ذات پاکی جوهر جان ودل آدم کبی
پاره شور کر جوهرین ادراک ایدوب شاه جهان　　الده طوتسه دائما کوکلینی جام جم کبی
قدر زر زرکر شناسد قدر جوهر جوهری　　قدرین انکچون بیلور یوقدر شه اکرم کبی
روح صدر سرتا قدم کویا مبارک هیکلی　　اولمش انکچون مجرد عیسی مریم کبی
خصلت وخوی فرشته وار نهادنده انک　　کورینور ظاهرده کرچه پیکری آدم کبی
رای ملک آراسیدر اول شبچراغ تابدار　　کیم ویرر دنیایه شعله نیر اعظم کبی
لطف واحسانی بونک مخصوص صدر اهل دله　　بذل مقدور ایلمز زاید یره حاتم کبی

بو کرامات اکه تیمزمی که داخی کورمدین
بر ثناخوانی وله نفعی معجزدم کبی

در مدح محبوب جهان آرا مصاحب موسی اغا

یوسف عیسی شیم موسی اغا کیم طلعتی
کون کبی بر شعله در کویا چراغ طوردن

طینت پاکنده یوق اصلا کدورتدن اثر
جسمنی خلق ایلمش باری تعالی نوردن

بویله زیبا صورت و پاکیزه سیرت کورمدم
بر ملکدر کویا ایتمش تولد حوردن

جبهه براقله اول کردن کافورکون
ظاهر اولد قجه کریبان سینه سموردن

سیر ایدن کیمسه طلوع ایتدی قیاس ایلر همان
آفتاب عالم آرایی شب دیجوردن

همدم شاه جهان اولسه عجبمی وز و شب
ذاتی بر مجموعه در اخلاق نا محصوردن

مندرج ذاتنده انواع مکارم اولقدر
فرق اولنمز طبعی بر کنجینهٔ مستوردن

جبر خاطر ایتمه در لطفیله دائم عادتی
بو در انکچون دعا اکه دل مکسوردن

قرب سلطان جهانده اوله دائم کامران
حق وجودین حفظ ایده آسیب دور ادوردن

در مدح مرحوم وزیر اعظم نصوح پاشا علیه الرحمه

زهی نتیجهٔ خیر مقدمات مراد
که قیلدی لطف ظهوری جهانی خرم و شاد

زهی طلیعهٔ فیض سعادت طالع
که اولدی مظهر آثاری بنده و آزاد

زهی لطیفهٔ غیبیهٔ الهیه
که بولدی انس و پری اندن انشراح افواد

آچلدی بختی نیه روزکار ناکامک
کورندی آینهٔ طالعنده نقش مراد

زمانه کورمدوکی دولته ایرشدی نوله
ایدرسه فرط صفادن وقوعن استبعاد

اکر نجوم فلک سعد اکبر اولسه تمام
ویرلسه هم دخی هر روزه رونق اعیاد

اولور نه کیمسه بو دکلو سعادته فایز
کورر نه کیمسه متاع کسلده بویله کساد

سرود مژده ایله آسمان طرب خانه
صلای عیش و طربله زمین نشاط آباد

آچلدی کنج کرم کیبی باب امن و امان
دکان بغله دوندی دریچهٔ بیداد

کوررسه شمدی کورر انتظام حالی صلاح
بولورسه شمدی بولور انعدام حکمی فساد

فلکلر آتدی کلاهن بو شنو قله عرشه
ملکلر ایتدی سپاسی ضمیمهٔ اوراد

اورلدی روی زر مهر عالم آرایه
رواج شهرت ایچون سکهٔ مبارک باد

بو کونه مواهبه دن نا امید ایدی دنیا
قضا بو مرتبه لطفه دکلدی هم معتاد

بو در بوکه سبب معنوی کبی کم و بیش
بر ایکی بیتله مفهومن ایلدم ایراد

مؤثر اولدی ستمدیده‌کان اهل نکد / دمادم ایلدوکی آه و ناله و فریاد

کمال مرحمتندن او دستمندانه / بو لطفی کوردی مناسب جناب رب عباد

ویره زمام اموری کف کفایتنه / بر اهل مکرمتک کیم ایده بو فرقه‌یی شاد

دکل زمانه‌ده خود ما صدق لوکه الا / او داور علم افراز ملک دانش و داد

محیط جود و کرم آفتاب شان و شکوه / سپهر حکم و تصرف جهان رشد و سداد

کشاده بخت و قوی طالع و بلند اقبال / خجسته ذات و ستوده صفات و پاک نهاد

دلیر معرکه‌پرداز قهرمان صولت / مشیر مملکت آرای آصف استعداد

وزیر اعظم و اکرم نصوح پاشا کیم / پر اولدی دبدبه‌سی کوش شوکتیله بلاد

یکانه صفدر عالم که برق تیغندن / طوتشدی خرمن صبر و قرار اهل عناد

فروغ تیغ جهانتابی و صف دشمن / طلوع مهر ضیاگستر و وجود سواد

اودکلو همتی وار بخت و طالعک که اکا / ایدر سهر نه زمان دولتیله عزم جهاد

اولور شکاری عدو ویرمدین دخی تقدیر / کمان سخت قدردن خدنک فتحه کشاد

چکر سپاه ملائک او کنجه تیغ ظفر / نه دم که سوره عدویه سمند دیو نژاد

اوره نوردسکر وکه کلسه رفتاره / نه صاعقه ایرشور کردینه نه برق و نه باد

کراولسه

کر اولسه ناطقه سرعت دهنده کام تیمار / ایردی کوزیوب اینجه غایته تعداد

اوچردی تخت سلیمان کبی هواده اکر / چکیدی رستمی بر تخته پاره‌یه بهزاد

طوقنه عرصهٔ هیجاده نعلی کر سنکه / عدویه مرشرری برجحیم ایدر ایقاد

سعادت اول شه عالیجناب جم جاهه / کاوله وزیری بو کونه کزیدهٔ افراد

رواج دین مبینه معاون و مقدم / امور شرع شریفه مقید و منقاد

کمینه بخششی نقد خزاین خسرو / دو روزه مصرفی باج و خراج ملک قباد

سرای دولتنه شهپر ملک جاروب / خیام رفعتنه انجم فلک اوتاد

نسیم خلقی کذار ایلسه کلستانه / اولوردی نکهت بوی کل و سمن برباد

بولیدی کر مدد همتیله نشو و نما / دوشردی سطح سمواته سایهٔ شمشاد

ویررسه کر نظر قهری تربت آبه / نکاه کرم جفا بیله نرم اولور پولاد

اولورسه کر نظر لطفنه قرین آتش / ویرر منافع اکسیر کیمیایی رماد

فروغ راینی یاد ایتسه شبده شعله کبی / کوررده راز دل موری کور مادرزاد

کر اولسه مظهر فیض فراست و فهمی / اولوردی قابل اخذ حکم نهاد جماد

نه جانی وار که زمانده کیمسه‌نک دوکه قان / مکر که صحت جسم علیل ایچون فصاد

نفاذ حکمی او غایتده کیم مراد ایتسه / کمال حسن ارادتله الفت اضداد

ویرردی مالکن بذل ایچون کریمه لئیم
ایدردی خدمت رندانی شوقله زهاد

بلند مرتبه صدر اشیر جم قدرا
ایا مدار نظام جهان بی بنیاد

بحق صانع یکتا که صنع قدرتیدر
بو بارگاه معلا رواق سبع شداد

بحق احمد مختار و مجتبی که اودر
وجود انجم و افلاکه علت ایجاد

که نظمه جرأت ایدلدن همان بو معتادر
بو نکته سنج ثناگستره مراد و آداد

قرین ایدرسه فلک برگزیده ممدوحه
که اهل طبعه قیله عرض التفات و داد

اولنجه مدح و ثناسینه حصر ایدوب نظمیم
تویم زمانه ده اعجاز نطقله بر آداد

اولور می ذات شریفک کبی الحمدلله
بو روزگارده بر اهل دانش و نقاد

نه همت ایلیه بن عهدمی اوزره مدحکله گور
نه آشنا قاله رشک ایتمدک جهانده نه یاد

روا میدر بو طورر کن سنک کبی ممدوح
قصیده طرح ایده غیره بنم کبی استاد

اگر اولورسه اجازت بوفنده قدرتمی
حقیقت اوزره بیان ایده یین بلا اسناد

بنم او کوهکن بیستون معنا کیم
نه صنعت ایشلدکم سیر ایدیدی کر فرهاد

اتاردی شعرله پایانه تیشه سن الدن
ایدردی هم بو بهانه ایله باشینی آزاد

وجودده کلمدی نظمم کبی گزیده خلف
عروس معنی یه اندیشه اوله لی داماد

آغر بهاره چیقدی جواهر سخنم
چکلدی طالب اولانلر تمام اولنجه مزاد

اولوردی بولسه اگر فیض رشحه قلمم
حیاتبخش قتیل آب دشنه جلاد

گورنمز ایدی کناری کهرله عنبردن
مداد خامم اگر بحره ایلسه امداد

گورنجه لذت و کیف کلامی ار شعر
دینلسه طبعمه هم میفروش و هم قناد

خط مسلسل شعرمله خامه می کورسون
زیاده دلکش و تیز اولدوغن ایدیدی یاد

کمند سلسله دلبران چین و خطا
سنان غمزه خوبان خلخ و نوشاد

سوزم آخر اولدی دعا دملریدر ای نفعی
ال آچ دعایه ایدوب لطف حقدن استمداد

نته که سلطنت خسروان عالم اوله
پناه ملک و ملل حارس بلاد و عباد

ویره وجود شریفی وزارته رونق
اوله سعادتی حددن فزون و عمری زیاد

اوله ثناسنه مشغول اهالی اشراف
سوره اشیکنه یوزلر اکابر امجاد

در مدح مرحوم و مغفور وزیر اعظم نصوح پاشا علیه الرحمه

نه نامه در بو که حسن بیان عنوانی
ایدر کشاده دل و طبع مستمندانی

نه نامه در بو که کیف رحیق مضمونی
ویرر ملاحظه یه بر نشاط روحانی

نه نامه در بو که فیض ادای پاکی صفوه
دهان سامعه جانه آب حیوانی

نظر ربوده نقش طراز منشوری
خرد اسیر نکات دقیق و پنهانی

نه ابروان پری در نه طرّهٔ حوری
سواد خط مسلسل نمای پیچانی

کورن عبارت شیرین و دلکشینی صبا نور
که نیشکردن اوله کلک عنبرافشانی

عجبمی خامه سنه خضر پی خجسته دم بسیم
که کزدوکی یری ایتمش ریاض رضوانی

نه چکر سلاسله زلف تابان کبی سطری
نگاه چشم تماشائیان حیرانی

ویرر حروفله ترکیب اولان معانیسی
دماغ دانشه بوی شراب ریحانی

خلاصهٔ خبرلی تردد اشعاری
نتیجهٔ قلم بی تکلف احسانی

نقیره مژدهٔ اقبال کنج بادآور
کدایه تهنیت منصب سلیمانی

ایرنجه کیسهٔ سبز ایله دستمه صاندم
که شمع سبز سپیده قبیل اوله آنی

نه ناشکفته نیشل برک ایچنده زربقدر
که غنچه ایکن اوله پیچ پیچ و طولانی

نه بر فصیح لسان طوطی سخن کوردر
که ذوق نثری ویرر داد نظم سلمانی

باشنده تاجی نه بر هدهد اهدا ایتدر
که کورمش آصف ثانی رسالت ارزانی

نه آصف افسر دارا نه مالک اسکندر
که طوتدی عالمی دارات شوکت و شانی

مدار کوکبهٔ احتشام جمشیدی
دلیر معرکهٔ عرصهٔ نریمانی

سپهر معدلتک ماه آفتاب اثری
ریاض مکرمتک سرو سدره اغصانی

خدایکان

خدایکان شیران مملکت پرور
خدیو بارکه مسند جهانبانی

وزیر کوکبه گستر نصوح پاشا کیم
ایدر شکوهی خجل خسروان ادوارنی

او قهرمان زمان کیم هجوم اقبالی
قول ایتدی پادشه رو شاه ایرانی

او شهسوار دلاور که نعل رخشندن
چیقن شرار اولیار شمع مهر رخشانی

او قطب چرخ سعادت که دوندرر بختی
نه پایکه استنه پرکار چرخ گردانی

فلک عمارت جاه و جلالنک فرشنی
زحل سراچهٔ اقبالنک نگهبانی

زمین قلمرو تحت تصرف حکمی
زمانه بندهٔ خدمتکذار فرمانی

طفیل عنصر پاکی لطافت ملکی
رهین جوهر ذاتی کمال انسانی

کمال دانش ایله عقل راسخ داد اول
صفای باطن ایله صبح صادق و ثانی

فروغ پرتو رای منیری کیم اولدر
جهان سلطنتک آفتاب تابانی

او ویرسه تربیت اجزای خاکه کر کونده
اولوردی سنک سیه شبچراغ نورانی

ایدردی دامن و دشت جبالی پر گوهر
نسیم لطفی کتورسه خروش عمانی

کف کریمنه بکزردی ابر اکر اولسه
نم رشاشهٔ آب حیات بارانی

او دکلو حکمی رواندر که ایتسه کر فرمان
هواده رجعت سهم خدنک پرانی

دونردی عکسنه سوفارنی صف بنزلدن
اولوردی پشت کمانه خلیده پیکانی

کرم که سفره‌کش دودمان همتدر
ایدر عطیه‌سی جود ایله کسب سامانی

ستم که معرکه آشوب ظلم و بدعتدر
شکنجه پنجهٔ قهرنده در گریبانی

خیال تیغنی گوزدن گچورسه گر دشمن
دونردی رمح بریده سنانه مژگانی

گر اولسه نکهت اخلاق کلده تأثیری
ایدردی دود بخور آه غنچه لبانی

گر اولسه نهیی نشوساز عالم علوی
قومزدی زهره ایله اقترانه کیوانی

گر اولسه حفظی نگهبان نقد و جنس حیات
چکردی دزد اجل مفلسی و عریانی

قضا سلاسل دورانه چکدی انک ایچون
سپهر سرکش ظالم نهاد و فتانی

که عدلی هر نه اراده ایدرسه حکمندن
تجاوز ایتمکه اولمایه مرکز امکانی

فلک شکوه وزیر ملکشیم صدرا
ایا خلاصهٔ تقدیر صنع یزدانی

اچلدی غنچهٔ خاطر نسیم لطفکله
نوله ایدرسه زبانم هزاردستانی

عجبمی طبعم اولورسه صدف کبی دربار
کفکدن ایردی اکا فیض ابر نیسانی

بو مکرمتله که بو نکته سنج وصافی
بو عاطفتله که بو چاکر ثناخوانی

نوازش ایلیوب افراط جود ایله فلکی
عطای حاتمی گمنام کنج نسیانی

ایرنجه بو دمه بر اهل نظم ممدوحی
بو لطفی بو کرمی گورمشدر ارزانی

کرم

کرم دگل بو کرامتدر ایلسه نه عجب
کلامی دُر ایکن گوهر بدخشانی

بو گونه همت ایدر عندلیبکن طوطی
بیان ناطقهٔ طبع نکته سنجانی

اوله سخنده خصوصا بنم گبی کامل
که بر عبارتنک یوقدر اداده نقصانی

بنم او شاعر سحر آفرین که خامم ایدر
ادای خدمت چوب کلیم عمرانی

بنم او ساحر وحی آزمای معجزگوی
که ورد ایدر سخنم قدسیان رحمانی

بنم او خضر معانی که لوله کلکم
ایدر افاضهٔ آب حیات روحانی

اولورنی قلم خشکی نخل بار آور
کیم ایته ثبت کلام مدحه جنابنی

گر اولسه نامیه ده فیض نشوهٔ نظمم
انکله ایله پرورده تاک بستانی

نه آتش ایچره که بر شاخ خشکی دوشسه وریر
دم سمندری کیف شراب رمانی

سخن که گوهر والاتراد قدسیدر
نه کمر که کوه دلمده در کانی

بیان که بلبل دستان سرای معنیدر
فضای وادی طبعمده در گلستانی

ایدردی وقف گریبان درع اسکندر
بولایدی نسخهٔ شعرم حکیم یونانی

اولوردی کندی کمال قصورینه شاهد
گوریدی نظممی گر شاعر صفاهانی

سخن گدا الک ایدردی جناب طبعمدن
کلیدی گر بو زمانده وجوده خاقانی

اذراتمه دعوی لاف و گدافی ای نفعی
دعایه باشله که سوز بولدی حد و پایانی

همیشه تا که سخن پروران پاک ادا	مدار مدح ایده بر صدر صاحب اذعانی
اوله سعادتله مسند وزارتده	شکوه تاب شکنج کلاه سلطانی
سخنوران تهی کیسه ثناکاره	ویره غنای ابد بخششن فراوانی
نه کار مشکلی دوشسه امور دولتده	اوله هدایت حق رهنمای آسانی
جهانی سربسر ایتدکجه پرضیا خورشید	مشرف ایلیه دولتله صدر دیوانی

در مدح مرحوم وزیر اعظم نصوح پاشا علیه الرحمه

ینه ایرشدی تموز اولدی جهان پر تف و تاب	گیردی بر خلقته هب آتش و باد آب و تراب
ایردی بر غایته تأثیر هوا کیم بر مور	بر دم کربله ایلر بیدی دریایی سراب
خاک بر مرتبه گرم اولدی که دوران ایده امر	نیجه طوفانله بر ذره غبارین سیراب
دوکلن خاکه بو فصل ایچره دکلدر باران	خوی فشان اولمده در تاب تموز ایله سحاب
بویله گرماده که دریالری خشک ایتدی هوا	کوهدن ظاهر و جاری اولانی صانمه گز آب
تاب مهر اولدی که ازنده تیغ کهسار	جوی وش اقمده در سرپکا پولاد مذاب
بویله قالورسه که ازندگی مهر ایلر	معدن سیم اولان یرلری بحر سیماب
نظم ایچون وصفنی بو فصل جحیم افروزک	ایتسه بر شاعر اگر طبعنه توجیه خطاب
دوشمدین دام خیاله دخی بردمده ایدر	تاب اندیشه سی مرغان معانی یی کباب

ایصوردی

ایصوردی یرینه قوجه دوزخده	ایتسه فرعونی فلک بویله هواده غرقاب
دوندی خاکستره اخگره ریگ عمان	اخگری گوهر و تنور یر آتش گرداب
عکس خال رخ خوبانه دونر آینه ده	دوشسه دریاده اگر مهره مقابل در ناب
اولدی پرتاب او قدر شدت گرمادن کیم	اگدرر حالت سرگرمی عشاقی حباب
ایردی اول دمکه سپند سر آتش گبی هب	تا بنات فلکی ایده یرندن پرتاب
بر اوله ثابت و سیار و منجم اله	حکم ایچون داخی نه تقویم آله نه اسطرلاب
نم چکان اولدی فلک قبه گرمابه گبی	ظن ایدر نار اولن قطره یی کیم کورسه شهاب
نه طور زرگر دهر اکه تعجب ایدرین	بو قدر او لمشیکن بوته گردون پرتاب
اریدب قرص زر مهری دکه یی نیچون	ایتمز اول ارض سپید ابلق دورانه رکاب
شهسوار صف میدان سعادت که ایدر	پیک چالاک ظفر پیش رکابنه شتاب
کامکار فلک اورنگ مکارم که اولور	دور رسم کرمی جان و دله طوق رقاب
تقویت بخش ظفر سلسله بند اعدا	همت آموز کرم عقده گشای احباب
مشتری کوکبه دستور عطارد منشور	آسمان پایه خداوند همایون القاب
قبله گاه علما دادپناه فقرا	پادشاه وزرا آصف جمشید جناب

او نصوح اسم و علی کوکبه کیم مسند در

تویهٔ خصمنه درگاه رضای تواب

اول که شاهان فلکمرتبه روی زمین … عظمت شان و شکوهندن ایدر شرم و حجاب
اولکه برگوشه سیدر بارگه نعمتنک … بو نه ایوان معلای زراندوده قباب
اولکه تاج سر اقبالنه قونسه پاره شیر … بو درخشان گهری بدل عالمتاب
کوکب سعد و بلندی فلک حشمته ماه … مشرب پاک و لطیفی چمن دولته آب
کوکده مهر اختر بخشندن ایدر کسب شرف … یرده دریا کف جودندن آلور فیض نصاب
حرم همتنه دور فلک حلقهٔ در … کعبهٔ عصمتنه پر ملک پردهٔ باب
فکری جمشید جهانبان سریر تدبیر … رایی خورشید جلی شعشعهٔ صبح صواب
اولیسه فتنه سی دورنده نوله بیر ملکک … ایتمده چرخ او قدر اگه مهیا اسباب
که اولور فتنهٔ ملک دل آسایش الحان … پردهٔ چشم تبان جار شب پستر خواب
کورسه گر بارقهٔ رأیی رهٔ بادهٔ اولور … شعلهٔ شمع سحر شهپر شبرنگ غراب
عدلی گر شامل احوال طیور اولسه وحی … موس صید کبوترله پر آجمزدی عقاب
تازه لنسه نوله گل گبی نهر باغ جهان … آب عدلیله دونر شمدی گبی کهنه دولاب
ایده لی معدلتی محتسب کشور دین … عالمی و همه دوشردی او قدر بیم عقاب
که یرین غمزهٔ دلبر گبی هر مست مدام … ایلدی دغدغهٔ خوفله گنج محراب

مشرب

مشرب دانشی اول مرتبه دن عالیدر … که فلک ایده اکا سر قضایی اشراب
وصف شمشیرینی کهم یازسه مرکب برینه … دوکیلور کاغده نوک قلمندن خوناب
وادی مدحت خلقنده گر ایتسه تک و پو … عرق جبههٔ اندیشه ویرر بوی گلاب
نهیی بو مرتبه رسولغنه منکر اولور آب … ایتسه گر شمهٔ برقع فلکی چرخه عتاب
چاک ایدوب گوشهٔ دستارمی مسیحایی اودم … پاره سن روی جهانتابنه ایلردی نقاب
صدر عالی نظر آصف صاحب هنرا … ای شرف بخش سریر جم و تاج دارا
ایردی بر رفعته ارباب هنر دورکده … که ایدر چرخ دنی پروردن استغراب
گندی اولدم که فلک آرزوی دولتله … ایلیه یوق یره ارباب کمالی اتعاب
آسمان همت مدارایه دوشندی اوللی … آستان کرمک اهل دل و طبعه مآب
جمله دن بنجلین شاعر نازک طبعه … بردم اولمزدی که چرخ ایتمیه بیک درلو عذاب
حمد لله اثر عاطفتکله شمدی … فلکه کوکب اقبالم ایدر ناز و عتاب
یالکز کوکب بختمده دکل لطفکله … ایتدی طبعمده و نظمده ترقی ایجاب
بحر طبعم نم ابر کرمکله پردر … سلک نظمم گهر مدحکله زینت یاب
ایلسم نظمله دعوای کرامت شمدی … ایدر اقرار ایله دنیا سوزمه ردّ جواب
بو کرامت بکا بسدر که مداد خامم … دوستمه آب حیات اوله عدوّیه زهراب

لذتندن کیم اوقورسه سخن شیرینم — شربت شهد مصفا اولور اغزنده لعاب
نظم رنگینمی کیم یازسه مداد سیهن — کوسترر عکس صفا کستری یاقوت مذاب
لفظ رنگینه ده اولمزسه مقارن نظمم — حسن تعبیرم ایدر بینه جهانی اعجاب
رنگ رو اویله بیدر شاهد مضمونمده — که اوله چهره نما اولمده محتاج خضاب
سوز دکل آب رواندر یا زلال اشعارم — خار و خسدر آنک اوستنده حروف و اعراب
رقص ایدر نغمهٔ قانون بلاغتله فلک — دستنه مطرب اندیشم النجه مضراب
مست اولور نکهت صهبای معانیمله ملک — ساقی طبعم ایده نجه هوس بزم شراب
تاب فکرمله صنمخانهٔ معنی روشن — آب نظممله کلستان تخیل شاداب
بنم اول نادره غواص که اولسه نه قدر — بحر اندیشه عمیق و در معنی کمیاب
طالرین قعرینه بر دمده بنه سم ایدرن — ساحلن پر در شهدانه و شهوار و خوشاب

در مکنون ایسه ده نظمک اکرامی نفعی — دوشورر بینه کده انی عیب اطناب

ومیدر قوت صد قیله کمان دلین — ایلسک تیر فلک دوز دعایی پرتاب
نته کیم تاب جهانسوز تموز ایله اولور — عالم آتشکده و آب و هوا آتشتاب
روز نوروز کبی خرم اولوب هر روزی — کورمیه تا تموز غمی تا روز حساب

در مدح

در مدح مرحوم وزیر اعظم نصوح پاشا علیه الرحمه

ندر بو فیض جهانکیر و بو نشاط عمیم — مکر آچلدی در لطف کردکار کریم
ایرشدی عالمه یا مژدهٔ حیات ابد — یه اولدی مژده برات مسلمی تسلیم
نشاط زهره شکاف درون سینهٔ غم — امید عقده کشای کمند کردن بیم
کرم سرایت فیضیله کون کبی مشهور — ستم تغلب عدلیله مختفی و عدیم
رجا مساعدهٔ مکرمتله مستغنی — هوس حصول مراد ایله پر غرور و زعیم
جهان مفرح و دلکش جهانیان خرم — زمان شکفته زمین رشک بوستان نعیم
بر اهل دانش و فهم اولسه محض لطفندن — بو مشکلاتی بزه بر بر ایلسه تفهیم
بو انبساطی بسیط زمینه کیم ویردی — بو دورا صولنی چرخه کیم ایلدی تعلیم
بو دمده کرچه بوکونه ترفه عالم — اولور روجوهله حیرت فزای عقل سلیم
نه چون تردد ایدر درک حکمتنده بونک — دقایق اهلی اولان طبع خرده دان و فهیم
بونک حقیقتی ظاهر دکلمی دنیاده — قوسون تجاهلی ارباب حکمت و تنجیم
نیچه زمان ایدی عکسینه دوندرب فلکی — جفایی عادت ایدنمشدی روزکار لئیم
الندن آلدی زمام تصرفی شمدی — ید مؤید بخت خدایکان کریم
او صدر کوکبه کستر که عدل ایچون اولمش — وجودی مظهر سر جلال رب رحیم

او صفدر سپه آرا که سایهٔ تیغی — ایدر طوقنسه سپر گیتی آفتابی دونیم
مشیر شیر صلابت هزبر مردم خو — جهان ستان کرم پیشه قهرمان حلیم
مدار مصلحت ملک مشرق و مغرب — پناه سلطنت شهریار هفت اقلیم
سریر جاهه جهانبان آفتاب افسر — جهان شوکته شاهنشه فلک دیهیم

ستوده آصف دوران نصوح پاشا کیم — ایدر زمانه سلیمان قدر اکا تعظیم

وزیر شاه جهان کیم نه امر ایدرسه اولور — قضا رضا یله فرمان حکمنه تسلیم
سریر دولتنه آسمان سراپرده — سرای حشمتنه لامکان فضای حریم
گدایه کنج دری مستقر جاه و جلال — فقیره خاک رهی کیمیای ناز و نعیم
امل وظایفی جود یله کامران و غنی — کرم لطایف خلقیله خنده روی و بسیم
ایدردی کوی زمینی شمامهٔ عنبر — گر ایتسه نکهت خلقی جهانه نشر شمیم
بنانی شعشعه یه کفی آفتابه دونر — کیم ایتسه مدحت رای منیرینی ترقیم
شرف او مرتبه ذاتنده کیم نکادر انک — نثار نعلی ایدلدن جبین خاکی و سیم
علو شاننه تعظیم ایچون مخلّد ده — ایدر زمینی زمان اوستنه قضا تقدیم
گر اولسه مظهر فیض هوای مکرمتی — اولوردی ابر بهار جنان دخان جحیم

دوشیدی سایهٔ ابر عنایتی بحره — جهان نه بدره نثار ایدردی در یتیم
یه فیض دستنی یاد ایتسه نثرسا خوانی — اولوردی قیامته دک جیبی معدن زر و سیم
گورنسه لطف سواد قلمرو شبده — ایدردی نیر اعظم نجومه رشک عظیم
کتاب جاهنه نسبت جریدهٔ افلاک — طقوز ورقلو پریشان و کهنه تقویم
طوقنسه گر تف قهر یله روی بحره سموم — ایدرشه گردم لطفیله جوف خاکه نسیم
دونردی پوتهٔ پرتاب سرنگونه حباب — اولوردی خضر مسیحا نفس عظام رمیم
کریم ابرکفا کامکار بحردلا — ایا محیط جهان تکرم و تکریم
جناب درگه دانش پناهکه طبعم — عجبمی ایلیه دعوای انتساب قدیم
که بن عدمده ایکن نکته سنج اندیشم — ادای مدحکی ایلردی جانبله تصمیم
نه شمدی خدمت وصف جمیل ذاتکده — نه کوشش ایتدیکمی بیلور خدای علیم
توسم او خدمتی بردم حضور طبعکه جان — اولور اوده ده دل و جان اسیر رنج الیم
نه سوز که اولمیه مضمون مدحکی شعر — اولور خیالی دله ارتکاب شغل ذمیم
کمال نقص هنر در او کونه فکر انک — ایدر تخیلی مضمونی سست و نظمی سقیم
یه فهم نقص هنر ایتمک مناسبمی — بنم کبی سر خیل سخنوران فهیم
بنم که رشحه فشان اولسه کلک سحرزنم — ویرردی خاصیت آب خضری ماء حمیم

سوزم خلاصهٔ مضمون معجز عیسی / دلم مکاشف سر کلام وحی کلیم

نهال خامهٔ دلبستهٔ سدره و طوبی / زلال نظمه لب تشنه کوثر و تسنیم

کورندی شیوهٔ رفتار رخش طبعم اگر / ایدردی اکه هلالی فلک قلاده سیم

اشتسه نکتهٔ پرمعنی کلامم اگر / کلوراولوردی ملک مجلسمده یار و ندیم

او بحر موج زن پر گهر در اندیشم / که ساحلنده یاتوردی دسته دسته دُر نظیم

قویوب ممالک غیری متاع نظمم ایچون / دیار رومه کلور کاروان هفت اقلیم

کورنجه موی شکافی فکر باریکم / عجبمی محکم اولورسه گر اعتقاد حکیم

که جزء لایتجزایی بو تصرف ایله / ایدرد و نیمه و هر نیمه سن نیه تقسیم

قوسک بولانی روا در که ایتسک ای نفعی / سوز آخرنده دعایی تتمه تقدیم

نته که مظهر الطاف ایدوب جهانی خدا / ویره مرایده کی لطفه کفایت تعمیم

ویره ممالک روی زمینه عدلی شرف / پرایده دهری زمانده انبساط عمیم

جهانی عدل ایله اوصافی کشت ایدوب کندی / اوله مقام وزارتده دولت ایله مقیم

در مدح مرحوم وزیر اعظم محمد پاشا علیه الرحمه

اول نکته که اندیشه سی تحقیق نما در / مضمون خط دلبر فرخنده لقادر

یعنی که

یعنی که حقیقتده رخ پاک خط آور / اهل نظره نسخهٔ اسرار خدادر

بر دل که بو مضمون خفیدن اوله غافل / دلمیدر او مجموعهٔ تصویر هوادر

هر عاشق اولان عشقی بو وادیده دوشورمز / بو مسلک عشق دل ارباب هدادر

بو اهل حقیقت بویله اهل مجازک / وادیلری بو مرحله‌دن خیلی جدادر

ممضی سخن اهل محبت بودر اما / سلب ایلمز بو سوزیده حق ادادر

مقصود اگرچه بر عشق ایسه مجرد / یا فرق مجازی و حقیقی نه روادر

زنهارده وبال ایسه اگر عشق مجازی / رندانه مدار سبب نقص ریادر

تیمزمی بو کیفیت مخصوصه اکاکیم / ذوق غمی ارباب دله روح فزادر

سوز بحث حقیقتده ایکن بونی سوناخ / تحقیق مجازه ایدیکم گرچه خطادر

بز مست سراسیمهٔ جام می عشقز / مستک سوزی معذور کرام عقلادر

آلمشدر اولان عقلمزی بر بت نورس / کیم عشقی می کهنه کبی هوش ربادر

بر آفت پرشیوه که هر غمزهٔ شوخی / سرمست ایکن آمیختهٔ شرم و حیادر

دلبسته اسیران خم زلفنه گرچه / ابرولرینک چکدوکی شمشیر جفادر

بچمز بری سر ویرمدن اما که یولنده / عشاقی عجب طائفهٔ بی سر و پادر

گرچه سر گوینده کی آشفته لر اکثر / دلبستهٔ گیسوی گره گیر دوتادر

دل بغلمز بز کره زلفنه زیرا
آزاده لره قید تعلق نه بلادر

اما که خیال خطی کتمز کوزمزدن
کویا که غبار در صدر الوزرادر

اول صدر فلک پایه که فرط عظمتدن
درکاهنه شاهان جهان ناصیه سادر

اول آصف ثانی که سلیمان کبی حکمی
باشدن باشه دنیایه روان اولسه روادر

اول صف شکن شیر صلابت که هجومی
دشت فلکن قلب دلیران وغادر

همنام شهنشاه رسل حضرت پاشا
کیم خاک دری سجده‌گاه فضلادر

دستور مکرم که کمال کرمندن
اندیشه‌سی تحصیل دعای فقرادر

سردار معظم که سواد حشمتندن
میدان زمین رشک شبستان سمادر

فرمان ده عالم که زبان قلمندن
جاری اولان احکامی همان حکم قضادر

دیوان جلالنده قضا منشئ احکام
ایوان شکوهنده فلک پرده سرادر

خاک حرمی منشأ اقبال اکابر
جیب کرمی کیسهٔ ارباب رجادر

ایتسه نوله اعلایه وادنایه تکرم
هم بحر کرمدر کفی هم ابر عطادر

احسانی او غایتده که دورنده گدالر
مستغنئ عالم بر آلای اهل غنادر

الطافی مهماز تلافئ خسارات
عدلی روش آموز مکافات جزادر

دولت

دولت که ظفر یاوری اقلیم ستاندر
همت که جهان پرور و گنجینه گشادر

اول پیش کابنده جنیبت کش اقبال
بو درکه جودنده برافتاده گدادر

عهدی چمن مملکته موسم نوروز
رأیی فلک سلطنته شمس ضحادر

بر دائره در دولت اکا کوکبی نقطه
بر آینه در عقل اکا ادراکی جلادر

باد چمن خلقی که برشمه‌سی آنک
سرمایهٔ بوی دم مشکین صبادر

بر ملکه گذار ایتسه صنو خلقی اول ملک
اولدقلری پر مملکت چین و خطادر

ای صفدر جم کوکبه کیم جوهر جنک
پیرایهٔ شمشیر زبان شعرادر

اول جوهر ایله دشنهٔ سر تیز زبانم
بر تیغ جلی پرتو خورشید ضیادر

کیم آینهٔ پیکر ماه سپهره
هر لمعه‌سی بر مصقلهٔ زنگ زدادر

تقلید ایله اولمز بو قدر لذت گفتار
بو لهجهٔ پاکیزه بکا داد خدادر

بر تازه روش در بو که تعبیر لطیفی
رونق شکن حسن بیان قدمادر

اول دره سنجم که نکات کلمانم
حیرت ده اندیشهٔ عقل حکمادر

پاکیزه کلامم که در بحر خیالم
آویزهٔ گوش دل یاران صفادر

تقدیر ایده مز قیمت عقد در نظمم
اندیشه که سمسار کلام فصحادر

مشاطهٔ طبعمدن ایدر کسب تزین
معنی که عروس تتق آرای ادادر

تحقیق ایده‌مم نیدوکنی خامه‌مک الحق
زیرا که او بر ساحر اعجاز نمادر

که قلب صف معرکهٔ سحره علمدر
که دست کلیم الله معنایه عصادر

بال آچه شکار ایتمکه شهباز خیالم
صید ایتدوکی البته یه عنقایه همادر

یوق منکر اولور طبعمه ارباب سخنده
وار ایسه بر ایکی متشاعر سفهادر

انکاره کیمک جرأتی وار ایسه سویلر
یاران سخن فهم و سخن کویه صلادر

یقلشدی سوزاتمامه قولاق ایتمکی نفعی
دعوایه زمان قالمدی هنگام دعادر

عشق اهلنه تا نسخهٔ خط رخ دلبر
مکتوب خجسته رقم مهر و وفادر

کون باشنه بر مژدهٔ لطف ایریشه حقدن
ذاتکا و قدر دولته حقا که سزادر

در مدح مرحوم وزیر اعظم محمد پاشا علیه الرحمه

زهی کاشانهٔ شاهانهٔ عشرتگاه دستوری
که اولمش فرش زرکشله مزین شاه دستوری

زهی فردوس ثانی کیم اولور آثارلث اکلدکجه
زمینک کعبهٔ علیاسی چرخک بیت معموری

زهی عالی بنا کیم رشک بنیادی کوتورمشدر
نیجه بیک ییل مقدم یر یوزندن بیت مذکوری

نه ممکن بویله بر عالی بنا بناجی کر اولسه
قضا معماری سدره نردبانی چرخ مزدوری

جهان صخنده بر آماده بزم خاص شاهانه
فلک اول بزمه بر شکسته کاسهٔ یکتای فغفوری

درونی اولقدر روشن کیم جرم آفتاب انکله
کورن روزنلرنده سرمدور جام بلوری

اوزرین شمسهٔ تابان کیم رشک مهر رخشاندر
ضیا پاش اولسه کرکونی اکا ذره جه نوری

وجودی اولقدر کیمیا اولوردی کیم فلک بولسه
ایدردی شمسه ابروی زمره شام دیجوری

غبارنده نهفته آفتابک نور رخشانی
رخامنده نمایان آسمانک راز مستوری

زمینی آسمان اولمش صنوبر سیر ایلین آنی
اولنجه عکس اشکال فلک فرشنده منظوری

کلستاننده شب انجمله سنبلر ازبر شبنم
شبستاننده خورشید سحر بر شمع کافوری

نسیمی تازه لر پژمرده اولمش برک ازهاری
هوای دلکشی نوروز ایدر ایام باحوری

بهار کلشنی اندیشهٔ فردوسی طوبی
بخور افروز بزمی روح عطار نشابوری

صفای صفه‌سی آب رخ کاشانهٔ جنت
دخان مجمری کیسوی خم اندر خم حوری

دمادم سفرهٔ نعمت کشاده مجلس آماده
بهشت جاودان دیردم اکر اولماسه محذوری

عجب می آسمانه سر فرو ایتمزسه عمرنده
مجرد بو شرفله آستان روبان مغروری

که تشریف ایده سرکون صدر بالاخانهٔ قصرین
او خورشید جهان دولتک دیدار پر نوری

او دستور ارسطو عقل و اسکندر صلابتکیم
امور دین و دولتده دینلمز بدل مقدوری

شرف بخش وزارت مسند افروز جهانبانی
نظام الملک عهد آرایش آیین دستوری

وزیران جهانک شان و شوکتله سرافرازی
مشیران زمانک حسن تدبیر ایله مشهوری

شه جم جاه دورانک گزیده صدر دیوانی
شهنشاه جهانگیرک سپهسالار منصوری

همی فخر عالم حضرت پاشای ذیشان کیم
عدالتده گورر یکسان سلیمان ایله بر موری

ستوده آصف دین پرور عادل که اولمشدر
قدر فرمانبر حکمی قضا محکوم و مأموری

یگانه شهسوار قهرمان کوکب که لا یقدر
فلک اگر سلحدار اتیسه بهرام سلحشوری

نهاد آب و خاکنده سرشته عدل فاروقی
کتاب عقل و فکرنده نوشته زهد طیفوری

دلی آیینهٔ صورت نمای شاهد معنی
ضمیری نوربخش آفتاب عالم صوری

دونر اول مهره کیم چرخی شب اندر روز اولر آنک
گیجه الکنه بر آق دیبا قپلی سموری

مساعد اولقدر اقبالنه دوران که قصد ایتسه
اگر بر امر ظاهرده خلاف رای جمهوری

اصابت اول طرفده یکن قوس مرتحویل ایدر چرخی
کورینور فوری اول تدبیرک آثار شعوری

نه کشور کیم اکا حفظی نگهبان اوله اول پرده
ایدر پرورده شاهین بیضهٔ گنجشک و عصفوری

گر اولسه احتساب امر و نهیی عالمه شامل
گورنمز چشم نرگسده دخی آثار مخموری

گر اوله لطفی رندانه ایدر پرورده تأثیری
زمین شورهٔ زهد و ریاده تخم انگوری

خداوندا حقیقتدر سوزم لاف و گذاف ایتم
اولور یاران خوش طبعک گذاف و لاف منظوری

بنم اول خسرو صاحبقران ملک اندیشه
که منشئ قدر یازمش براتمده بو منشوری

جهانگیر خیال افسر ربای بخت اسکندر
سپهسالار معنی صف شکاف رزم تیموری

زبانم بر مجوسر تیغ براندر که همواره
خراش ایلر خیالی سینه لرده زخم ناسوری

قلم بر قهرمان سخت بازودر زمانمده
که تأیید خیالمله اولور اندیشه مقهوری

سخن بر گنج بی پایان اسرار الهیدر
که طبع نکته دانمدر او گنجک شمدی گنجوری

عروس مدحکی تزیین ایچون اول گنج گوهردن
چیقردم سلکه دیزدم بر طبق لؤلؤی منثوری

اولوردی وادی ایمن گلستان خلیل الله
علولندرسه گر آه درونم آتش طوری

گر اولسه آب و تاب فیض طبعم طبع فیضیده
ایدردی فیضه مستغرق سواد ملک لاهوری

نظامی گورسه گر طرز قصیدم داخی الگزدی
حدیث سرگذشت خسرو و شیرین و شاپوری

اوقندقجه بو شعر دلپذیریم بزم عالمده
ایدر زنده روان عرفی مرحوم و مغفوری

سخن ختم اولدی ای نفعی روا در پیر اندیشه
ویره رسم کرد عای دولت و عمرینه دستوری

نته کیم اوله سالم بو حصار شیشه دیوارک
گزند منجنیق فتنه دن دروازه و سوری

سعادتله او عشرتگاه خوش طرح دلاراده
صفا کسب ایده دایم دل پر فیض مسروری

نگار مشکلی دوشه امور دین و دولتده
دوشه مقبول شاهنشاه عالم سعی مشکوری

در وصف مرحوم وزیر اعظم علی پاشا علیه الرحمه

بارک الله زهی آصف صاحب فرهنگ / کیم اولورلر کوکبهٔ شوکتنه عالم تنگ

نیجه آصف سلفن کورمش ابناء زمان / کرد قطب فلکی دور ایده لی نقشور رنگ

نیجه آصف اوجهاندار دین پرور کیم / ایده مز فتنه زماننده فساده آهنگ

راست کردار قدر کوکبه کیم خوفندن / باشنی خرقه یه چکدی فلک پرنیرنگ

هم یگانه خلف دودهٔ عقل اول / هم گرامی گهر نه صدف آینه رنگ

عالم جود دوجهان عظمت کیم اولمش / دلی دریای کرم تیغی میاننده نهنگ

صف شکاف سپه انداز کیم اولسه زر آشور / کهکشان ادهم چابک رونه سیمین تنگ

سپه انداز صف آرا که روادار اولسه / آفتاب اشهب چالاکنه زر پالاهنگ

صفدر صدرنشین آصف عالی مشرب / مجلس افروز جم و معرکه پرداز پشنگ

مرد میدان هنر مردم پاکیزه گهر / مدعا بخش ظفر صف شکن عرصهٔ جنگ

کشور آرای کرم پیشه علی پاشا کیم / رشک ایدر خامه و شمشیرینه تاج و اورنگ

صدر اعظم اوجهانبان عظیم الشان کیم / ریزه سنگ در ید رکوهر تاج هوشنگ

کارفرمای عدالت کیم اولورسه لایق / قهرمان اکه سلحدار و نریمان سرهنگ

مهر

مهر صانمک کورینن کسب علو ایتمکه چرخ / اوردی دامان سراپردهٔ اجلالنه چنگ

کلک مصری قصبی ماشطهٔ کشور روم / تیغ هندی نسبی مملکت آشوب فرنگ

ویرسه گر ماشطهٔ عدلی جهانه رونق / شیر بالین منقش اولور آهویه پلنگ

بولسه گر تربیت معدلتن آتش و آب / بر اولور طبع سمندرله مزاج خرچنگ

فیض بخش اولسه جماداته گر استعدادی / طرتیلور جوهر ماهیت انسانله سنگ

فیض احساننی یاد ایلسه بر شاعر اولور / خامه سی قفل در گنج معانی یه مدنگ

یوسف خلقیدر اول شاه معنی کیم اولور / دل عقل آفت عشقیله سراسیمه و دنگ

خسرو رایی در اول صفدر یکتا کیم اولور / هفت سیاره پیک گیتی کاشبنده شلنگ

کندی خورشید جهانتاب و فلکدر کوی باری / زیر راننده او رهوار و سبک پویه کرنگ

اوجهانگرد سبکپای کیم ایتدکجه شتاب / براغور سایه سنی یولده هزاران فرسنگ

کوه سرمنزله اول ایریشور صرصردن / اولسه گر سرعت سیری سبق آموز درنگ

ینه آنکله برابر اوله مز سرعتده / اولسه شهبال هلاکدن اگر تیز خدنگ

حرکاتی اوقدر معتدل و نازک کیم / ابلق چرخ اگه نسبت کورینور کجرو لنگ

ایته اول پیکر موزون ناله آهسته خرام / صانکه رفتاره کلور نازله بر کبک شنگ

داور دادپناه آصف عالی گهرا / ای جهاندار جم جاه و فلاطون فرهنگ

بنده اقرار ایدرین عجزیمه اوصافکده
سویلدرنیلیه‌ین لازمهٔ غیرت ونک

کوشنی طوتسه فلک پنبهٔ خورشید ایله بن
اولورین حقی اداده ینه بی تاب ودرنک

حق بودر لازم ایدی دولته بر سنجلین
داور عادل و دستور عدالت اورنک

ایده‌یین اولمز ایسم سلک لآل محک
عقد لولوی ثریا کبی عرش آرنک

کوستریر بوقلمون شعلهٔ فکرم کرچه
بوستان کبی شبستان دلی رنکارنک

نه جواهر دیزه‌یین سلک ثنا که کوره‌سن
که ایده شعشعه‌سی چرخ دو رنکی بیرنک

نه جواهر که برین و یرسم اولوردی زهره
حشره دک بزم خیالمده نوازنده چنک

شویله مست ایتدی بنی کیف شراب مدحک
که مذاق دله یکسان کورینور شهد و شرنک

خوابه وارمز دل شوریده نهاد طبعم
چکمه سینه‌سنه شاهد اندیشه‌دلی تنک

دوشده فکر ایدرین اوصافکی بیدار اولیجق
بولورین لوح خیالمده سراسر بیرنک

صکره تصویر ایدوب آینهٔ اندیشمده
سم یازرسم طوترین نغمهٔ کلکله آهنک

خامم اول مانی اعجاز نما دکیم ایدر
نقطهٔ نون سخن اوستنه طرح ارژنک

طبعم اول غمزهٔ شوخ بت معنی درکیم
خون شمشیر زبانیله ویررفتنه‌یه رنک

دوشسه کر عکس رخ بکر خیالم ایله
آفتاب فلکی جام شراب کلرنک

شمدیدن صکره دعا ایله همان ای نفعی

موس لاف وکذاف ایلمه کیم قافیه تنک

تاکه آیینهٔ خورشید جهانتاب فلک
لوح پاک دل اندیشه کبی کورمیه ژنک

ژنک غمدن دلی آیینه کبی پاک اولسون
کورمسون صفحهٔ پیشانی بختی آژنک

در مدح مرحوم وزیر اعظم محمد پاشا علیه الرحمه

منت الله که بی منت بخت و اقبال
اولدم آثار سعادتله ینه فرخ فال

نه دیدمسه سوزمی طوتدی سپهر خودرای
نه مراد ایتدمسه ویردی خدای متعال

دوشدی ابروی نیازه کره استغنا
کیردی دسته هوسم کنج تمنای محال

کوییا آه شررناک دل ناکامک
ایلدی تربیت حکمت حق جل جلال

دودین ابر چمن آرای کلستان طرب
برقن آتش فکن خرمن اندوه و ملال

اسدی بر لطفله باد دم صبح توفیق
که همان اولدی کذار ایتدوکی دمده فی الحال

چمن بختمک ازهاری سراسر بیدار
طرهٔ طالعمک مرخمی بر دولته دال

بولدی بو شوقله بر کونه نشاط اندیشم
که بو مقدار صفا ویرمک اولور محض خیال

چهرهٔ دلبره فیض نظر عاشق پاک
مشرب عاشقه کیفیت صهبای وصال

اولدی طبعم او قدر خرم و آشفته که شوق
فکر شعر ایتمکه بر لحظه قومز فارغ بال

فکر شعر اولسه ده پامالی دکر تحریره
نه قدر ایلسه اندیشم اکر استعجال

یره دکمز ایغم شوقله رقص ایلمه‌دن
فلکی باری بو تقریبله ایتسم پامال

اختیار الده دکل اولسم اکر دست افشان
بو نشاطیله سماع ایتمکه وارمی مجال

صدر دیوانه شرف ویردی ینه دولتله
او جهانبان هما طلع و همایون اقبال

او خدیو عظمت گستر و عالی همت
که خداوندیش اکا مرتبهٔ عال العال

او وزیر هنرانداز و رعایا پرور
که عدالتدر اکا غایت اهم اشغال

آسمان سایه جهانداور والا مسند
پادشه گوکبه و دستور پسندیده خصال

داور تیغ و قلم ناظم حال عالم
صاحب لطف و کرم صدر ستوده احوال

حارس سلطنت مملکت هفت اقلیم
جملة الملک شهنشاه قدر استقلال

عرش تمکین و فلک پایه محمد پاشا
که در دولتیدر قبلهٔ جاه و اجلال

علم افراز نگهبانیٔ عالم که دوشر
شقهٔ رایتی سطح فلکه فرش ظلال

آصف خسرو ذیشان که روادر اوله
ادهم شب اگه شبدیز مرصع دم و یال

زیر عنقای شکوهنده فلک بر بیضه
کف میزان وقارنده زمین بر مثقال

وقف اندیشهٔ مدحی دل ارباب سخن
وصف ماهیت ذاتی سخن اهل کمال

فتنه پنهان اوله‌جق یر بوله مز دورنده
دامن طرهٔ دلبرده مگر کیم خط و خال

توده‌ٔ عنبر اولور گرد زمین ایله هوا
بوی خلقیله اگر عالمی دوراتیسه شمال

گرد باد غضبی اوغراسه گر کهساره
چکلور دور ایدرک جانب گردونه جبال

دوشسه گر وادیٔ معنایه فروغ رایی
گورینور ذره کبی گردده خیل خیال

دیرسه گر ابره بحار کرمی فیض مدام
دیزیلور سبحه کبی رشتهٔ بارانه لآل

ایرسه گر سایهٔ جاهنده کماله خورشید
چشمی رؤیاده دخی گورمز ایدی روی زوال

قدری اول مرتبه عالی که اولور ماه فلک
رخشنه نعل و رکابی اولمغیچون بدر و هلال

حبذا رخش فلک سیر و زمین پیمایم
اولسه سیاره روادر اگه زرین نعال

موی شبرنگ دمی لیلهٔ قدر رمضان
نعل زرینی سمی یکشبه ماه شوال

جست و چالاک او قدر کیم اگر اوصاف اونک
یاپشلسه زینغه برشاعر سنجیده مقال

ضبط اولنمزدی گبیت قلمی دستنده
خط شعرندن اگر اورسه پابینه اشکال

ایره مز گردینه سرعتده براق جنت
برق خاطفدن اوله اگه مگر کیم پروبال

ایریشور مغربه اول سایه‌سی مشرقده ایکن
سهوله راکبی گر ایلسه تحریک دوال

جلوه ایتدکچه دونر بر صنم رعنایه
که خرامنده نمایان اوله صد غنج و دلال

صنعت شیوهٔ رفتارینی گور کیم مثلا
اولسه گر جلوه گهی تختهٔ ریگ رمال

اولقدر چابک و نازک حرکات ایلر کیم
نه اولور ریگ پریشان نه بوزیلور اشکال

آصفا داورا مملکت آرا صدرا
ای خداوند همایون گهر فرخ فال

سنسن اول داور صاحب دل و دین پرور کریم
ایدر اندیشهٔ اوصافکی وحی استقبال

ذات پرجودکی مدح ایتمین اصل طبعک
سوزی گر سحر حلال ایسه اولور روز و وبال

بو یله ممدوح ملک سیرتک اوصافنده
کفر اولور مذهب اندیشه ده ایتسم اهمال

یوقسه طبعم بنم اول مرتبه دن عالیدر
که ایدم مال ایچون اندیشهٔ مدح ارذال

نیلین مال و منالی که بنم همتمه
خرج یکروزه در اولورسه جهان مالامال

تیشهٔ فکر ایله برکان گهر بولدم بن
که دگر سر گهری نیجه جهان مال و منال

بنم اول خواجهٔ بازار معانی که فلک
گردن زهره ایچون بندن آلور عقد لآل

بنم اول شاعر مشکین دم و پاکیزه ادا
که اولور رشک و حسد ایلمک امر محال

بوی اندیشه‌یه انفاس دلاویز نسیم
سطر اشعارمه امواج کرانکیز زلال

طبعم اول بلبل شوخ چمن معنی در
که اسیر قفس و دام ایکن اولمزینه لال

نسخهٔ عقد لسان شعرا در سخنم
ایده مز بن سوزه کلدکجه بری بسط مقال

طوتسه میدانی دلیران سخن بنیه بنم
سپه آرای صف معرکهٔ جنگ و جدال

خامم اول اژدر گنجینهٔ معنی در کیم
نور معنی دهنندن گورینور شعله مثال

حجره شاهین هما صید خیالم که بنم
فیض توفیق الهیدر اکا شهپر بال

خوفیدر دایم انک نسر فلکده قوتین
صورت کاسهٔ چینی گبی پروازه مجال

بولدی برگونه رواج امتعهٔ گفتارم
که فلک ایلر ایکن قدرینی پست و پامال

صکره گوردی که خریدارینه یوق حد و حساب
باشلدی کندی مزاد ایتمکه اولدی دلال

سوز تمام اولدی قو لاف سخنی ای نفعی
اهل دل طبعکی شعرکدن ایدر استدلال

شمدیدن صکره دعایه ال آچوب ایله نیاز
ویره مقصودینی هر نیه خدای متعال

تا که تقدیر الهی گرمندن گاهی
ایلیه عالمی بر لطفله مسرور الحال

دایما خرم و خوشحال اوله هم گتدکجه
مسند صدر وزارتده بوله استقلال

یوز سوره درگه اقباله دنیا روز
دولت و عمرینی افزون ایده مولی سال

در مدح وزیر اعظم سابق خلیل پاشا یسر الله ما یشاء

سفر مبارک اوله ای وزیر فرخ دم
سنکله دربیله عجم حکمه اولیای امم

صونلدی بختکه دست عنایت حقدن
برات منصب صاحبقرانیٔ عالم

چکلدی نامکه دیوان عرش اعلاده
بلا مجادله طغرای فتح ملک عجم

عجم دگل عرب و هند و چین و بلغاری
سکا مسخر ایدر رب الگده کی خاتم

تمام کشور ایرانی بلکه تورانی
الگده درکه ایدر سنک ممالکه منضم

سکا بو قوت نخیله کیمه خصم اوله مزن   اولورسه عسکرینک سربسی رستم
بو فتح و نصرت ایچون مژده لر سکا اهدن   بو اولدی طبعمه زیرا وجوه له ملهم
که سن مظفر اولورسن حال ابنیه بصیره کورر   رکاب همته پای توکلی محکم
کورنجه ذات شریفک بو دولته مظهر   ادای مدحتک اولدی دله برالهم
بو کونه یازدی ثنا صفحه سینه القابک   آنکچه دستنده خامه دبیر اندیشم
تهمتن و زر اقهرمان حجم کوکب   شکوه تاب شکنج کلاه بهمن و جم
پناه اهل هنر داور خجسته نهاد   مربی فضلا آصف ستوده شیم
سریرجاه جهاندار فلک درگاه   جهان حشمته شاهنشه ستاره حشم
جهان عدل و کرم آسمان شوکت و شان   محیط عالم جود آفتاب اوج همم

سپه شکاف یگانه خلیل پاشا کیم
جهانه آتش اورر برق تیغی چکدوکی دم

یگانه شاهسوار دلیر و چابک کیم   اولور شکاری عدو بصمدین رکابه قدم
اوکیم رشاشهٔ آب حیات مشربدر   مدار زندگی جان لطف و جسم کرم
اوکیم اشعهٔ پرتاب نور کوکبیدر   فتیل شمع زراندود نیر اعظم
ملک رکاب سمندنده پیک تیزنده   فلک سراچهٔ قدرنده فرش روب حرم

گدای مفلس درگاه دولتی قارون   امین مخزن لطف و مروتی حاتم
دلی جمال حقیقت نمایه آیینه   ضمیری پردهٔ سر حقیقته محرم
شمیم خلقنی یاد ایتسه کاهی بر شاعر   انکله باشلسه طبعی سخندن اول دمده دم
دواتی غالیه دان و بخور اولور قلمی   بنفشه زار بهشته دونر سواد رقم
حدیث تیغنی ذکر ایده مز زبان زیرا   یازنجه مدحن اولور سر تسر بریده قلم
دونردی شعله کوهرله کف مهرهٔ صدف   چکیدی چشمهٔ رایندن ابر اگر بر نم
نه یرکه عدلی مربی اوله او کشورده   اولور غزاله سم آغوش تره شیر اجم
کورنمز اولدی زماننده فتنهٔ ایام   مگر که چهرهٔ خوبانده زلف خم در خم
ظفر پناه وزیرا جهانگشا صدرا   ایا ستوده جهانبان اعدل و اکرم
ادای مدحکه طاقتمی وار زبانمده   عجب در اولمادغم قهر دهر ایله ابکم
فلک دیده کلری اول نابکار گردون   نه در بو اهل دلک چکدوکی عذاب و الم
بر ایکی ملتزمی ایلدی حواله بکا   که اشتراکله ایتمشلر التزام ستم
بری مدبر ملک و بری محصل مال   بری بریندن اخس و مزور و اظلم
بلا بو در که بو دکلو دفاحشله   یینه وجودلری دین و دولته الزم
برینی سن کوتر ایلدک ستنبولی شاد   برنده حق کوتره ایده عالمی خرم

کوتورمزایه ده باری کتورمیه صدره — کلورسه حالی نولوربینه عالمک بیلم
اولوردی خلق جهان بینه اکمکه محتاج — قالوردی بینه تهی جیب و کیسهٔ عالم
همان ملاحظهٔ بی‌آل اولوردی بینه — خیال عاشق مفلس کبی جهانده درم
تمام دقق‌ایلر اوادوزره خلقهٔ لطف ابنده‌ک — کرامت اولدغنه سنده قالمدی شبهه

بو دردعاسی بکا نفعی شکسته دلک
که دایما اوله‌سن شاد و خرم و بی‌غم

نته که خسرو زرین لوای سیاره — چکه ممالک مغرب زمینی فتحه علم
اوله سعادتله هرنه یاکه عزم ایتسک — سپاه فتح و ظفر موکبکده خیل و حشم

در مدح مرحوم شیخ الاسلام محمد افندی علیه الرحمه

بهار ایردی ینه باغه دوشندی نطع زنکاری — ینه سلطان کل ایتدی شرف تخت کلزاری
ینه باد صبا افتان و خیزان ایردی کلزاره — دم عیسی وش احیا ایلدی ازهار و اشجاری
لطافتدن زمین فرشی منقش اولدی عکسیله — مرصع سایبان ایدی بجرخ ابر کهرباری
ایرشدی پرتو فیض بهار آیینهٔ چرخه — عجبمی شمدی اولسه زنک ابر تیره‌دن عاری
دکلدرلا... بر یرظاهر اولدی اندلکافر آتش — زمانه طوتدی چرخ آفتابه تیغ کهساری
دونوب کرداب بحر خونه هر کل لاله زار اکره — طولشدر مقده کشتی قرار بلبل زاری

نسیم اولدی کلو نازک طرح ایدر آب او زره امواجی — که لوح سیمه استاد ایده مزبوبله قلمکاری
صانور تمغای زر بندر کوردن بر ماهی خاراده — میان آبه دوشمش عکس خورشید پر انواری
پر ایتدی بوی کل شویله دل پرخون بلبلده — که اولدی جیبی رشک نافهٔ آهوی تاتاری
آچلدی غنچه کورینور مهر آلی خسرو عشقک — برات شوق بلبلدر دکلدر غنچه طوماری ٩
دوز نکلمیخ سیمه جابجا زرین پر اوزره — دوکلدی غنچه کل زرد اودستنه باد انکی آزهاری
قونوب چنک ایدیجک بلبل نهال کلبن سبزی — کمش تلدن دیز زرابه بهار اکه ادوتاری
کورب دوددر دن حلقه حلقه بلبل زارک — هوادن اوکر نور مرغان کلشن علم ادواری
حباب کف دکل مستانه رفتار ایتمه‌دن جویک — دوشوب باشندن اولمشدر بساط تاج دستاری
دکل شبنم زبان سوسن ایتدی آبله پیدا — شو دکلو قیلدی وصف داور باکیزه کرداری
سراوار زمانه مسندآرای خداوندی — هنرمند یکانه چهره پیرای نکوکاری
ستوده کهف امت افتخار شرع پیغمبر — کزیده فخر ملت محض لطف حضرت باری
سرارباب فضل استاد کل علامهٔ عالم — سریر علم و عرفانک شهنشاه جهانداری

جناب مفتی عالم که احکام فضیلتده
بنان فکری آسان حل ایدر هر امر دشواری

اودانای بلند اختر که اولمش تیز رایی — جهانده شمع جمع آرای بزم درک و داناتی

اوجاپک رایض رخش گران رفتار حکمت کیم … روادر اولسه افلاطون اوکنجه بیک رهواری
مهم پرداز قانون هنر ادراک چالاکی … مرتب ساز اسباب کرم طبع سبکباری
زهی دارای دار الملک حسن خلق و سیرت کیم … اولور ارباب دل بیک جانله مفتون اطواری
زهی جوهرشناس چارسوی نکته دانی کیم … بیلور قیراطله قدر در مضمون اشعاری
گر اولسه احتساب عدلی مانع سیر گلزاره … صبا زنجیر امواجیله بند ایلردی انهاری
گر اولسه پاس حفظی حارس معمورهٔ صحت … گورنمز چشم دلبرده دخی آثار بیماری
اگر سلطان قهری چیسه فرمان ایتسه خونریزی … زمانه اگنه زنگی پاسبان ایلر شب تاری
اگر صالسه سپهره مهر لطفی ذره جه پرتو … کواکب چشمه دک گورمز سواد شبده آثاری
نوله اولسه زمان دولتنده عالم آسوده … براقدی فتنهٔ زندان خوابه بخت بیداری
ایدردی نقطهٔ کلک جلال مه جاهی مرکز … اگر دور ایتمکه چرخک گشاد ایتسه پرگاری
نسیم نوبهار خلقنی یاد ایتسه بر شاعر … اولور اندیشه سی سرمایهٔ دکان عطاری
فلک مسند خداوندا خدیو دادور صدرا … ایا ارباب دین و دولتک سردار و سالاری
سن اول صاحب سریر ملک همت کیم قورر دک … گشاکشدن کمال اهلیله چرخ دون وعداری
اگلمز اولدی نامی دور عدلکده ستمکار … مگر یاد ایده عاشق غمزهٔ مردم کش یاری
ستمدن شول قدر پاک ایتدی دهری آب لطفک کیم … جهاندن برطرف رشمدی رسم مردم آزاری

صنورلر گرد باد خاک درگاه جلالکدر … فضای لامکان ایچره گورنمز چرخ دواری
عجبمی مبتلای لرزهٔ موج اولسه اندامی … گرفتار تب رشک ایتدی طبعک بحر زخاری
طوتن محکم اساس ملکی کلکک بیقرارکدر … بنا ویران اولور رکن ثبات اولمایجه معماری
هنر گویا دگز در مالکی کلکک گهر پاشک … کرم گویا صدف در طبع پاکک در شهواری
دوکندی شحنهٔ خامه دوکنمز قصهٔ مدحک … مگر گوز مردمن ایدم مرکب بیر بینه جاری
یازم تا دلده بر نازک غزل تقریب مدحکله … الکله اکلیم سینمده بو جان دلفکاری

صبا جوکان ایدنجه طرهٔ پرتاب دلداری … گلوب عاشقلرک بر بیره طوب اولدی دل زاری

دوکلدی سینه دن پیکان یاره پنبهٔ داغم … درخت خشکه دوندم خاکه دوشمش گلکه باری
جگر بر تیری بیک دلدن بولنمز قانه پیکانی … نه بحر ایلر کمانک شکلده گوز اول چشم خونخواری
اگن جسمی بونک جانی یازبوندی قیاس ایله … نیجه بکمز اسیر دوزخه هجران گرفتاری

اداسی آب ایچنده پریر آتشپاره مضمونلر … عجبمی ایتسه نفعی نظمله دعوای سحاری

آگور لوح قدردن جذبهٔ فکر ایله مضمونی … طبیعت ذاتکی تعریفه حصر ایتدیکجه گفتاری
چکردم گوهر رازی سپهر رشتهٔ نظمه … شبستان ثناکک زینت ایتسه آگه ابکاری

برادنی موجی ایلر دامن افلاکی پر گوهر / گتوررسه جوشه باد شوق و صنعت بحر انگاری
سخن کالای فاخردر نه بیلسون مردنی قدرین / بو جنسک خواجهٔ حسن قبول کدر خریداری
هنر دنیا دکر بر گوهر پر قدر و قیمتدر / زمان دولتکدر بو متاعک روز بازاری
نوله شمدی نکیر وشوقیله آهنک دعا قیلسم / دعادر سوز قرارین بولسه آیین ثناکاری
نته کیم شاه گل گلشنده اظهار ایلیه شوکت / چکه سنبل اوکنجه توغ اوله سوسن سلحداری
بولر باغ مرادک گلبن اقبال الله رونق / اوله جاه وسرور و امن وراحت جاره دیواری

در مدح مرحوم شیخ الاسلام محمد افندی علیه الرحمه

شرب اهل مجتهدن آلن لذت کام / خون دل نوش ایدر اولمزسه شراب گلفام
گل کبی الده خصوصا اوله جام پرمی / عقلی باشنده اولان عارف آرام ایدرمی
باشقه بر عالمی وار بزم میک کیم انده / کورینور رند جهان دیدهٔ هشیاره مدام
مایهٔ فیض حیات ابدی نشوهٔ می / منشأ حکمت دور ازلی کردش جام
باده در ذوقنی ادراک ایدنه آب حیات / معتبر قدر بوکه خضر ایله اسکندرده تمام
اوله بن استدیکم بادهٔ پرفیض اما / که نه طی کتوررجانه جناندن پیغام
نیجه می تاب فروغ رخ ماه نخشب / نیجه می پرتو انوار دل عارف جام
نیجه می دست مسیحاده جکرسا غرینی / قلم السنه اله صور نکر دیر افهام

نیجه می رایحهٔ روح فزا سندن ایدر / قدسیان فلک عالم جان عطر مشام
او می انجمن افروز جلی شعشعه کیم / ویره سه خورشید جهانتابه اگر تابنی وام
حدت بارقهٔ پرتو پر نور زندن / دوشه تا چاه عمیق عدمه ظلمت شام
چنبر دایرهٔ مجلسی چرخ عشرت / دور بزمی طرب اغاز و مسرت انجام
کیفی بر مرتبه جنبشده استغناکیم / مثلا ایتمک ایچون دفع غموم و آلام
ایچسه بر قطره سنی برهمن صدساله / بر اولور سنک مزار ایله پاینده اصنام
چکه بر مست سراندازمی ناکامی / جرعهٔ جامنی ویرمز جم دورانه سلام
گتور ای ساقی فرخنده لقا و میدن / جانی وار ایسه دیسون صوفی دل مرده حرام
مست اولوب رازمی کشف ایلیه ین کورسونلر / نه ایمش نکتهٔ سربستهٔ ستر الهام
درج دلدن چیقوب نیجه کرانمایه کهر / ویره یین سلک در بحر معانی یه نظام
ایده یین مدحنه آغاز او کریم الشانک / که نه کوردی نه کورر مثلنی چشم ایام
او گزیده خلف دودهٔ آدم که ایدر / جوهر پاکنه اجرام و عناصر اکرام
او فلک مسندنه طلعت قدسی فطرت / او جهاندار در دریا کرم و ابر انعام
بخشش آموز همم حوصله سوز خست / کیسه پرداز کرم قافله سالار کرام
مشتری رای عطارد قلم و مهر آثار / عرش تمکین و قضا تمشیت و چرخ احکام

ملتجای وزرا صدر کبار علما   کامکار فضلا فخر موالی عظام

هادی وادی دین بدرقهٔ راه یقین

پیر و مجتهدین حضرت شیخ الاسلام

صدر رحم پایه که خمیازه کشان افلاک   ایلمش قایدا قبالنه تسلیم زمام

آستین کرمی کیسهٔ ارزاق جهان   آستان حرمی قبلهٔ حاجات انام

لطف طبعی شرف عقل مجرد کبی خاص   فیض دستی کرم ابر بهاری کبی عام

دوشسه کر خاکه نم ابر بهار لطفی   کسب روح ایلر ایدی زیر زمینده اجسام

کر طوقنسه فلکه صدمهٔ دست قهری   دوکلوردی یره مب جوبن تیغ بهرام

نکهت نافه کشای چمن خلقنی کر   ایتسه لر غالیه سایان بهار استشمام

عطرسوز اولماغیچون بزم کله داخی نسیم   هاون لاله ده سحق ایتمز ایدی عنبر خام

سرتسر سایهٔ عدلنده اویوردی عالم   صیت اجلالی قوسه چشم کواکبه منام

رأیی بر مرتبه روشن که بازرکن و صفین   شمعه غالب کورینور شعلهٔ نوک اقلام

حد امکانی نوله ایتسه تجاوز حکمی   شویله قیلمش فلکی حکمت حق امرینه رام

فرق اولنمزدی طلوعی و غروبی مهرک   شامی صبح ایت دیسه بر دمده صباحی اخشام

داورا دادکرا داور والاکهرا   ای خداوند فلک صدر و ملائک خدام

کلمیه عالمه بر سنجلین ذات لطیف   اولسه کر حامل ارواح مجرد ارحام

دور جودکده کورر حالنی بحر و کانک   اغلیوب آکه صاچر اشک فراوانی غمام

بولسه کر نامیه فیض کف احسانک اولور   درم رایج بی سکه بهار بادام

ویردی معمار قضا هندسهٔ تدبیرک   طاق پرزلزلهٔ دولته بر استحکام

که فلکلر ییقلوب اولسه جهان زیر و زبر   اولور ارکان بناسنده انک بینه دوام

طوتسه دنیایی نوله شهرت لطف و کرمک   ایتمده مکرمتک عالمه ایثار مرام

وصف ذاتکده خصوصا ایده بدل مقدور   بر بنم کبی سخن سنج پسندیده کلام

ناثکی نظم بلندمله چیقر دم فلکه   ایده تا خازن اسرار قدر نقش ختام

کیدرک عرشه چیقرمقده اوکورر دکل   ایدرین غایت امکانه وارنجه اقدام

منت اللهه که ویرمش اوقدر استعداد   نظم ایچون ایلمزین طبعمه زور و ابرام

ایلسم مرنه زمان فکره عزیمت ایرشور   کوشمه زمزمهٔ زنک برید الهام

ناوک فکرم ایدر تیر قضا کبی کذر   اولسه پولاد دمشقیدن اکر هفت اجرام

زور اندیشه و آثار خیالمدر ایدن   نیدوکن نکته شناسان زمانه اعلام

قوت قاهرهٔ فکر کمال و خرد   صنعت نادرهٔ نظم نظامی و نظام

نفعی تیغ زبانم که زمانمده بنم   صف شکاف شعرای سخن آرای نبام

تیغ سر تیز زبانم او قدر کسکیندر — که دونیم اولورانی اکسه دل رستم و سام

شعلهٔ شمع خیالم او قدر روشندر — که کورنیور دل معنیده کی راز کنام

جلوهٔ شاهد نظمم او قدر نازکدر — که قومز خاطر اندیشه ده صبر و آرام

صانکه گنجینهٔ طبعمده نهان ایدی ازل — گنج اسرار خداوند علیم و علام

کاوش تیشهٔ اندیشه ایدوب شمدی عیان — اولدی هر گوهری آرایش سلک ایام

سامعه گوهر مضمونمله نازنده — ناطقه لذت گفتارمله شیرین کام

صافدر آب روان گیبی لودگلو نظمم — که یازرکن قلم چابک و زیبنده خرام

اولمسه سیر و ثبات اثری تمیزه سبب — عکس خامه ایله سطوری یده مزفرق اوهام

بیتمک هر بری بر بتکده در کیم پر شور — اولسه سنک دل خوباندن اکا فرش رخام

یا سرای شه معنیدر اولور رتبه لایق — مردم چشم ملائکدن اکا هندوی بام

شمدی سجادهٔ معناده بنم مرشد کل — خرقه پوشان بیان بندن آلور فیض کلام

ایدرین قوت قدسیهٔ افکارمله — جند ارواح رجال سخنی استخدام

حافظ و ابن یمینم غزل و قطعه ده کر — سویلسم بلکه رباعیده اولورم خیام

عرفئ رومم ایدوکم جمله ایدرلر تسلیم — کورسلر کر بو قصیدم بلغای اعجام

شاعر نادره کویم نه دیسم حصه حقیر — دشمن و دوسته بی توریه و بی ایهام

بربنا

ویررین دوسته بر حرفله توقیع قبول — ایدرین دشمنی بر نقطه ایله شهرهٔ عام

اولطافتمی وار اشعار صفابخشمده — که کدر رویره اکا دخل حسود خودکام

دخل ایدنده سوزیمه یاربی بر استاد اولسه — سویلدکجه بنی معقول لله قیلسه الزام

نو هوس بر تبشاعرکه دخی بیک ایل اکر — فکر شعر ایتسه کورنیورینه اندیشه سی خام

نه بیلور ذوق سخن نیدوکن اولورسه مسیح — طفل نورستهٔ ناشسته لب شیر آشام

اب وجد ایله تفاخر ایدن ابجد خواننک — اهل اولان ردّ و قبولنه ویررمی احکام

کوه قاف اولسه کلور نقطهٔ فادکلو خفیف — مرد رویین تنه طفل متحرک اندام

ایردی سوز غایته شمدنکیر و لافی قویه لم — ایده لم صدقله آغاز دعای انجام

تا که ساقئ فلک ساغر سیمین مهی — که تهی کاه پر ایدوب قیله دورینی تمام

دوشمنه جام می دولت الندن بردم — بزم اقبالی مرتب طوره تا روز قیام

در مدح مرحوم شیخ الاسلام محمد افندی علیه الرحمه

حبذا عید فرح بخش همایون مقدم — که دل عالمی برجامله قیلدی خرم

نیجه عید اول جمعیت شادی و سرور — نیجه عید آخر هنگامهٔ اندوه و الم

نیجه عید آینهٔ روی جهانتاب نشاط — نیجه عید آفت جانکاه دل تیرهٔ غم

مژدهٔ یمن قدومیله صفابی دربی — فیض تشریف و صالیله فرح دم بدم

اثر فیض طراوتده کلزار جهان — پرتو لطفی بساط افکن بزم عالم
صانکه بر دلبر قرخ رخ مه طلعتدر — کیجه سی اکده سیه کاکل مشکین پرخم
پادشه زر علم ملک طرب در کیم آنک — چتر اطلس جکرا دستینه سپهر اعظم
ای خوش اول شهر مکرم که اوله همواره — بویله بر عید همایونله قدری اکرم
یعنی شوال صفابخش جهانکیم پر شور — اکه تعظیم ایچون ایلرسه فلک قدینی خم
اوله معتبر ایام مبارک دم کیم — رشک ایدر بر دمنه دور مسیح مریم
غره سی فاتحهٔ کردش جام جمشید — سلخی تاریخ شکست خم میخانهٔ جم
مثل و مانندی بولنمزدی اوداتیتلمه — اولمه بو نجلین شهر لطیفه توأم
شهر خوش آب و هوا یعنی استنبول اکم — طرحنی کوره بهشتی ونو دردی آدم
معدن حسن و بها مسکن ارباب دول — کان پر کوهر و کنجینهٔ دینار و درم
بولمش انکله زمان فیض شرفدن بهره — ایلمش روی زمینی بو کلستان ارم
حاصلی ایکیسیده قدرده شرفله ممتاز — فرق اکر وار ایسه الله تعالی اعلم
سبب قدری انک عید مبارک فطرت — شرف بختی بونک داور فرخنده شیم
شمع مه پرتو بزم حرم دین و دول — ماه خورشید فروغ فلک جود و همم
کشور جاه جهانداور کردون مسند — ملک لطفه شه مه جاکر سیاره حشم

بر بنی

حامی شرع نبی حجت اهل سنت — قبلهٔ ملک و ملل کعبهٔ ارکان امم
مفتی دور زمان ماحصل کون و مکان
صورت جوهر جان معنی لفظ عالم
اوشه تختکه مملکت دانش کیم — ملک معناده سلیمانلقو ایدر بی خاتم
وادی فکری فتوحات کماله مسلک — درکه فضلی فیوضات علومه مقسم
کرد خاک قدمی روشنی چشم امل — فیض احسان کفی زندگی جان کرم
آصف معدلتی حارس ملک انصاف — قهرمان غضبی صف شکن خیل ستم
خطهٔ فضلنه اقلیم عدالت ملحق — کشور همتنه ملک مروت منضم
عقل اول کبی افعالی متانتده مثل — صبح ثانی کبی اقوالی صداقتده علم
عدلی کر استنه اصلاح مضرات جهان — نوشدار روی شفا سازاوله نیش ارقم
لطفی کوسترسه کرامواجه رسوم بذلی — کثرت در و کهردن کم اوله ساحل یم
داورا نامورا داد پناها صدرا — ای ستوده خلف صدق امام اعظم
سن اول کیم دل داناکه اولور دیده‌بر — نیجه بیک مشکل برنکته معانی ملهم
اولسه افلاکه ضمیرک کوزاو جبله ناظر — کورنیوردی دل عیسی ده کی راز مبهم
شمع فانوس حباب ایلسه خفظک شرری — بادصرصرده کذار ایتسه اکا دیرزالم

اولسه کر طبع نباتاته مربی غضبک … کربه بید اوله بازو شکن شیر اجم

دردحرمانه طبیب اولسه روا در قلمک … حقه چینی دوات اکه مرکب مرهم

شاهد مملکته چشم سیه دراو دوات … ناوک غمزهٔ دلدوز یدر انک اوقلم

نه قلم بر بت رعنا که خرامان اولسه … زیر پاینده قیلور زلف سیاهن درهم

اوسهی قامت پرشیوه که رفتار ایتمز … ایتمینجه درکفتاری نثار مقدم

ای عمر عدل و علی علم وارسطو حکمت … وی خضر دانش و احمد روش و عیسی دم

نجم بخت فلک آرا که یمین و سوکند … قوت طالع و اقبالکه سوکند و قسم

که بو معنی ایدی خاطرده مدار فکرم … ایلمشدی بو مدارا وزره قرار اندیشم

یا ویرم مدحکله ملک وجوده رونق … یا طوتم غیرت ایله راه بیابان عدم

ومید رایلرایسم دعوی اثبات هنر … صدق دعوامه ایدرشمدی شهادت عالم

زر نوسکه قدر رغبتی وار سوزلرمک … نام پاکک ایده لی ناصیهٔ نظمه رقم

قیلدی مدحک ایله رومی سواد نظمم … هنده عزم ایتسه نوله رشکله یاران عجم

رتبهٔ نظمی انکار ایده مز کیمسه مکر … کندی مقدارینی بیلمز برانکی لا یفهم

قدرم اما که بیلوب بکراولان اهل حسد … سرنه دیرسه قودیسون جکمزین اصلا اکه غم

طبع کج فکر حسود و سخن نازک و شوخ … دیدهٔ پرحول و غمزهٔ پرناز و ستم

طوتالم اولمش انک داخی اداسی نکین … زنک یاقوته برابر می اولور رنک بقم

قوت طبعی ده کرواریسه تسلیم ایدرلم … اوله می حیدر کراره مقابل رستم

بنم اول شاعر خوش نکته که هر لفظمده … نفی غم مضمر و اثبات مسرت مدغم

نفحات سخنم کلشن افکاره نسیم … رشحات قلمم باغ خیاله شبنم

ایدرابکار معانی پری وش دعوت … باصد غنچه قلم دایرهٔ نظمه قدم

ایردی سوز غایته نفعی نیجه برلاف و کذاف … لانی قو طورمه دعا قیل که اودر شمدی اهم

نته کیم عید ایرشوب ایده جهانی تشریف … نته کیم اوله جهان عید ایله شاد و خرم

بوله ذاتیله شرف مسند صدر دولت … نشوهٔ دولتله کوکلی فرحناک اوله هم

شاه بختنه اقبال و سعادت مفتون … حرم دولتنه لطف و مروت محرم

در مدح مرحوم شیخ الاسلام محمد افندی علیه الرحمه

بارک الله ای بهشت آباد و ای رشک جنان … صانک الله ای سرای دلکشای دلستان

سدهٔ بابیله پاینده اساس کائنات … طرح مطبوعیله نازنده زمین و آسمان

کورمشدر چرخ چارمله بهشتی سیر ایدن … بو یله بر روشن مقام و بو یله بر خرم مکان

درکه دولت پناهی ملتجای خاص و عام … خاک پاک آستانی بوسه جای انس و جان

طرهٔ طاق و رواقی همسر ذات البروج | سایهٔ سقف بلندی خوابگاه اختران
پیش درگاهنده برپا صف نشینان فلک | زیر ایوانده پرواز ایتمده کروبیان
رسم گلمیخ دری گلبانگ مرغ بامدر | گلشن دهره ویرن برگ و نوای جاودان
کنج خلوتخانه سنده علم و عرفان منزوی | گوشهٔ پاینده اقبال و سعادت پاسبان
راست قیلمسه قدینی ایرمزینه قصرینه چرخ | ایده ترتیب عناصردن مگر کیم نردبان
مسک اذفر بیرینه قورلردی آنی نافه یه | گر صبا خاک درین ایلتیدی چینه ارمغان
ارتفاعن الماغه اولمش مهندس اکه چرخ | مهری اسطرلاب ایدوب قیلمش شعاعن ریسمان
چوب زرین ایله ایلر سحر اظهار شوق | اولمغه دربان درگاهی شه خاورستان
منتظر هر کیجه چرخ پرکواکب له قمر | یاقمغه صحننده بر شمع مرصع شمعدان
زیر طاقنده فروزان شمع کافوری دکل | اولدی زرپیکانله سهم سعادت در کمان
قبه سنده لوحهٔ سیمینله گلمیخ زر | مشتریدر کیم فلکده ماهله ایتمش قران
هر رخام فرشی بر آیینهٔ عالم نما | هر کزن فراشی بر اسکندر گیتی ستان
ذره نور شمسه سی پیرایهٔ خورشید و ماه | ریزه سنگ مرمری سرمایهٔ دریا و کان
قطره آب حوضی رشک جویبار سلسبیل | مشت خاک رهگذاری سرمهٔ حور جنان
مولد پدر صفا اوشادروان سرگرانی کیم | هم دونر هم اشکنی ایلر صفاسندن روان

زر کلاهیله یه خود بر دلبر رقاصدر | بر ایاغ اوزره سماع ایتمکده دامن در میان
خستهٔ درد غمه آب و هواسی سازگار | مبتلای قهر دهره درگهی کهف الامان
چکمکه میل شها بیله فلکلر چشمینه | دودی کحل روشنا دود دگاهی سرمه دان
برق اورر روزنلرنده آبگینه جاملر | گوسترر دنیاده جنت اولدغن گوندن عیان
بر صفا وار جام بللورنده کیم آیینه وش | کیم بقرسه گورینور گوگلنده کی راز نهان
بر ملوکی گلستاندر نسخهٔ گلزاری کیم | جابجا مهر سلیمان رسمیدر اکه نشان
کعبهٔ اسلامدر دیر رسم عجمی صاحبی | شیخ الاسلام ایلمش لطف خدای مستعان
اول خداوند خداوندان فضل و جاه کیم | علم و عرفانیله اولمش عز و دولت توامان
عون ملت فخر امت مستشار سلطنت | عالم همت جهان مکرمت جان جهان

مرکز پرکار دانش قطب گردون هنر
مالک ملک فضایل مفتی دور زمان

فتنه بند دهر دون مشکل گشای روزگار | چاره ساز دین و دولت فیلسوف کاردان
آسمان ملکه رایی آفتاب بی زوال | گلستان دهره لطفی نوبهار بی خزان
بانوی خلوتسرای فکرینه شب پرده دار | نو عروس حجلهٔ راینه صبح آیینه دان
مه صطبل رایض بخشنده سطل نقره کوب | چرخ بزم ساقی جودنده جام زرنشان

جامهٔ اقبالنه دولت طراز آستین / خانهٔ اجلالنه همت رواق آستان

نقطهٔ کلکی عذار شاهد معنایه خال / جوهر روح کلامی قالب عرفانه جان

هر اولور بر داغ اتشناک اولور ماهیلرک / کر سموم قهری اولسه روی دریایه روان

هر شراری قطرهٔ نیسان اولوب ایلر نزول / کر نسیم لطفی کلخندن ینکا اولسه وزان

داورا دانشورا صدرا افاضل پرورا / ای جهانلار اقلیم معانی و بیان

سن اول دارندهٔ یرلیغ احکام قدر / خامک اولمشدر رموز آسمانه ترجمان

شویله پرامن اولدی دورانکده دنیا کیم سنک / جای فتنه گوشهٔ ابروی دلبردر همان

غنچه وش آچلمدق دورکده بر دل قالمدی / نوبهار دولتک دنیایی ایتدی گلستان

تاب خورشید ستم سوزان ایدردی عالمی / کر سحاب عدل و دادک اولمیدی سایبان

خلق عالم سر بسر بیمار درد احتیاج / دهر بر دار الشفا لطفک طبیب مهربان

چشمهٔ آب حیات فیضدر طبعک نوله / کلک حلکاری اولورسه اکه زرین ناودان

شانکه نسبت افاضل مستحقان زکوة / دولت فضلیله سن صاحب نصاب کامران

خاطره اثنای اوصافکده فیض شوقله / لایح اولدی عاشقانه بر غزل ناکهان

اولسه مجنون عشقی اول مهک کرآسمان / نسر طائر ایلیزدی باشی اوزره آشیان

دیده لر در ظاهر و باطن جمالک سیرینه / دلده زخم نوک تیرک سنده داغ خونفشان

دیکدی نخل سینه‌یه چشمک سنان غمزه‌سن / نیزهٔ سینی حلقه‌دن کویا کچوردی قهرمان

خانهٔ اغیار و عشاقه تنزل ایلمز / بر هما در اول پری آما سمای لامکان

طبع نغمی بلبل کویا در اول گلشنده کیم / غنچه وش دم بسته در آنده دهان شاعران

تاب غمدن شعلهٔ سوزان اولور غمده دل / اولمسم مدحکله کر سوسن کبی رطب اللسان

باشلد قجه وصفکه باشلر هجوم واردات / شویله کیم طاقت کتورمز آنی تقریره زبان

یر بولنمز گاه اولور مهمانسرای سینه‌ده / اولقدر او غور معانی کشورندن کاروان

ایریشوردی گوشمه آواز تحسین ملک / مدحکله گر آستانکده واروب آچسم دهان

عرصهٔ پهنای معنایی قیلور ریزرزله / شهسوار طبعم اتسه رخش فکری پر ران

وادی مدحکده جولان ایتدیکیچون پاره شهر / اطلس چرخ اولسه رخش طبعمه برکستوان

عرصهٔ مدح و ثناکده حدی یوق پایانی یوق / پیک اندیشه عجبمی اولسه بی تاب و توان

ایده لم صدق و نیاز ایله دعا شمدنکیرو / تا که مقبول اوله غنده قالمیه ریب و گمان

نیته کیم اوله اساس قصر گردون پایدار / زیور ایوان اوله اکه نجوم و کهکشان

اولسون ارکانی مرتب اول سعادتخانه‌نک / قویمسون بر طاشی کر قویه بیندین فرقدان

دولت و عمر ایله برخوردار ایده رب حق صاحبین … حشره دک معمور و آباد اوله اول خاندان

در مدح مرحوم شیخ الاسلام محمد افندی علیه الرحمه

گره غنچهٔ مقصودیمی چرخ ایتمدی حل … نیجه مهر جهانتابی مکر اولدی اشل

اسمدی باد هم طوغمدی خورشید کرم … قالدی پژمرده و افسرده گلستان امل

روزکار ایتدی هبا برگ هوا و هوسی … گلبن گلشن اقباله دخی ایردی اجل

عالمه جام صفا صوندغی دم باکه فلک … برقدح صوندی کیم ویرمیه بیک درلو کسل

اهل صفا جامنی آلدقچه اله رشکله بن … خون دل نوش ایدرین بادهٔ گلگونه بدل

دلده بنیاد سرای غم و غصه محکم … قالمدی کاخ صفادن مکر آثار طلل

بنم اول زار و پراکنده دل و طبع و دماغ … که فلک ایلدی احوالمی بر بر مختل

خاطرم شاهسواران غمه جولانکه … مشربم طرفه غزالان بلایه منهل

قطرهٔ اشکم ایله روی زمین تازه و تر … دودهٔ آهم ایله چشم کواکب اکحل

کورمسون دیو کوزم روی عروس بختی … چکر آهم فلکه پردهٔ مشکین مجمل

ایرمسون منزل مقصوده دیو بیک هوس … خشمله شو یله بقر کیم ایدر اظهار زحل

کوکب طالعمک یوق بکا حسن نظری … سرتسر اشکم ایدر عرصهٔ دنیایی وحل

قعر تاریک چه غمده بنی یا کوره مز … دیدهٔ بخت سیهکار مه یا ایندی سبل

بیلهمم بنده ستاره مده ندر بو کوکب … رشک ایدرلر آنکه تاثیرده مریخ و زحل

نیجه بیل عکسنه دونسه نیه چرخ گردان … اولمیه رشتهٔ دلدن گره غم منحل

بو بلا بیله که طاقت قومشدر دلده … بو فلا کتله که عالمده بنم ضرب مثل

نیه خاطرده تسلی بوله بو رتبه قدرچه … کورینور دلده بو معنای لطیف و مجمل

نیجه برکوکب نحسیله بو بحث و غوغا … نیجه بر طالع بدعهد ایله بیهوده جدل

داغ حرمانله سینم پر اولور پر بدر … تیغ بیداد چکوب غم بنی ولدر بی محل

نیچون اول فاضل دورانه وارد با عرض ایتمم … که آیده بر لطفله بیک مشکلمی اولدم حل

اول که احکام قدردن نه اولورسه ظاهر … نقشی مرآت ضمیرنده کورینور اول

اول که اطوار فلکدن نه کورورسه منکر … دوندررر عکسنه اول آن قومز آنی مهمل

نقطهٔ مشرق و مغرب که قومی اولمده در … اجتهاد یله آنک شرع نبی مرسل

مقتدای علما سرور خیل فضلا … ملتجای وزرا داور دین فخر ملل

حاکم محکمه پیرای شریعت که بولور … مردم امر یله میان حق و باطل فیصل

نوبهار چمن باغ عدالت کاولمز … دور عدلنده کشاده گل بستان حیل

اعتدال استسه کر عدلی امور دهره … ویره مز باد خزان رونق کلزاره خلل

حکمی بر مرتبه جاری که اکرام اتیه — شویله رام ایتمش اکا عالمی خلاق ازل

جیفهٔ دریا سرکهساره خلاف معتاد — سر فرو ایلیه غواص کبی بحره جبل

سرورا سورا فاضل فرخنده دلا — ای خداوند فحول علمای اکمل

سن اول فاضل بی مثل و معادلسن که فلک — کورممشدر دخی دور ایده‌لی سندن افضل

منطقک بینه بیان ایتمکه قادر در آنی — کتته محو اولسه اگر قاعدهٔ نحو و علل

قدرک اول مرتبه کیم مصعد اعلای ملک — طائر دولتکه مهبط دون و اسفل

لطفک اول مرتبه کیم کارگه عالمده — قومادی علت و اسبابه بر یلیه مدخل

یتوردی یولنی صبحه جقنجه خورشید — یاقمه بدرقهٔ رای منیرک مشعل

دود آه ایلر ایدی آینهٔ چرخی سیاه — پرتو معدلتک اورمسه اکه صیقل

حشره دک خامه می صفحه‌ده ایدردم جاری — سد راه اولمسه گر نکتهٔ ما قل و دل

بنم اول نقعهٔ اکلنده که شمدی ایتدم — خاک درکاهکه یوز سوره‌لی اقصای امل

نیجه تقریر ایده‌یم حالمی سلطانم کیم — غم ماضی‌یی قومزدلده غم مستقبل

چکمزین ساغر بزم کرمکدن المی — بر آیق صونه مکر ساقی صهبای اجل

قوللرکله اوتورب خدمتک ایتسک درکر — جلسوا خیر جلیس عملوا خیر عمل

یا زیلن سینه‌ده اخلاص عقود تیندر — داغلر نقطه‌لری شرحه‌لر مد رجدول

یراشر سمع شریفکده درکفتارم — نته کیم گوشهٔ گوش کله دردانهٔ طل

لفظ رنکین وصف وادای نرمم — کیدرر شاهد معنایه لباس مخمل

سرنه کوسرکه چیقر سم صدف ولدن ابدر — بکر فکر شعرا کوی کریبان خلل

لیک خرمهره قدر قیمتنی بیلمزلر — بر بولک بیخرد ما صدق بل هم اضل

دمیدر صدق و صفا ایله دعا ایلیه‌لیم — تا قبول ایده آنی حضرت حق عز و جل

نته کیم هر سر سال ایریشه روز نوروز — جلوه کامن ایده خورشید فلک برج حمل

کیجه کوندز نته کیم اوله تداخلده مدام — اشهب روز ایده ادهم شامی ارجل

رائض بختک اولوب رخش مراد اوزره سوار — اشهب و ادهم روز و شب اوله اکه کتل

خیمهٔ قدرکی گردون کبی حق ایده بلند — اوله ضمننده هب انجم کبی ارباب دول

در مدح شیخ الاسلام اسعد افندی

حمد لله ینه انصافه کلوب چرخ عنید — ایلدی بختمله عهد وفاقی تجدید

نه عجب دوندی مراد اوزره ینه اولمشکن — بویله بر دور موافق فلکه امر بعید

اول قدر دوندی مرادجه که هر بر دیده — ایتدی صد ساله تلافیٔ غم عهد مدید

باشلدی هم ینه بر دوره که کتدکجه ایدر — اثری قاعدهٔ عهد وفاقی تمهید

خبذا دور دلارای جهان پیراکیم — ویردی ایامه سراسر اثری رونق عید
بولدی زینت رخ دلبر کبی روی ایام — اولدی روشن دل خورشید کبی چشم امید
لوحش الله زهی جلوهٔ حسن طالع — بارک الله زهی کوکبهٔ بخت سعید
بویله بر موسم فرخنده اثر کیم عالم — بولور اندیشهٔ فیضیله نشاط جاوید
نیچون اول فیض صفا کستری اهل دانش — ایلمز طبعنه سرمایهٔ مضمون مفید
بر صفا بولدی بو تقریبله طبعم کویا — اولدی بزم طرب معنی یه جام جمشید
ینه دوشدی سر اندیشه‌مه سودای سخن — ینه قوپدی دل و جاندن سوزه بر شوق جدید
بی تردد طلب فیض ایچون اولدم فی الحال — اولیای سخنه صدق ارادتله مرید
قوت جاذبهٔ صدقمی کور بر یردن — اولدی آثار توجهلری طبعمده پدید
سر نه مشکل ایشی دوشدیسه معناده ره — قیلدی اندیشه‌می توفیق الهی تأیید
ایلدی صنع مددکاری توفیق ازل — خامی قفل در کنج معانی یه کلید
حاصلی تربیت فیضله اولدی نظمیم — مستعد شرف مدح خداوند فرید
بوحنیفه شیم اول شیخ افاضل که اولور — بوعلی مدرسهٔ حکمت و فضلنده معید
مرشد صومعهٔ خلوتیان معنی — دانش آموز دل عقل کل استاد رشید
حاکم محکمهٔ شرع شریف نبوی — مظهر سر کمال کرم رب مجید

کشور معدلته داور مهدی سیرت — عالم جاهه جهانبان مسیحا تجرید
مفتی دور زمان اسعد افندی که فلک
ایدر امضاسنی پیشانی مهره تسوید
مسند آرای فضیلت که صدونلمش الله — کلک فتوای شریعت بطریق التأبید
نافذ الحکم شریعت که اولور دست قضا — صورت حجت احکامنه مهر تأکید
نکته پرداز معانی که بیان قلمی — حل ایدر مشکل راز فلکی بی تعقید
دلی کنج کهر معرفت ربانی — سوزی مفتاح در مخزن سر توحید
نامه‌سی نسخهٔ مجموعهٔ اسرار ازل — خامه‌سی لوله سر چشمهٔ فیض جاوید
کورینور خال سیه کیبی رخ دلبرده — دوشسه کر آینهٔ رأینه عکس خورشید
آتسه اندیشه‌سی کر چرخه کمند رایین — کوندز اولور کیجه‌ده کاهکشان کبی بدید
حکمی کر استسه تبدیل بنها اضداد — عکس اولور رنک دخان سیه و نور سفید
عدلی کر نهی فساد ایتسه عموم اولور ذره — کردن فتنه‌ده زنجیر جزا حبل ورید
ایتسه خاصیت تمکینی سرایت آبه — موج اولور رهکذر صرصره بر سد سدید
بولسه کر حدت عزمندن اثر طبع هوا — باد بر تکسی سد ایده‌مز کوه حدید
آلسه کر سایهٔ دست کرمندن بهره — پنجهٔ مهر زرافشانه دونر دست امید

اولسه کر نامیه ده قوت قهر وغضبی
چاک ایدردی دل پولادی سر خنجر بید

دانش افروز خدیوا سخن آرا صدرا
ای هنرمند یگانه هنراندوز وحید

بنم اول شاعر حق گوی وجری کیم ایده مز
طبعمه نادره سنجان مزور تقلید

بنم اول صفدر اندیشه که ابنای زمان
فتنه‌یی تیغ زبانمله ایدرلر تهدید

ناوک انداز خیالم که بنم خوفمدن
ایکی ترکش کوتر غمزهٔ چشم ناهید

خسرو کشور نظمم که دبیران خیال
ایدر القابمی هر دلده بو کونه تسوید

عالم افروز بیان انوریٔ دور زمان
سخن آرای جهان مخترع طرز جدید

خامه‌م اول ابر گهرپاش سخندر که ایدر
صدف سامعهٔ عالمی پر مروارید

نظمم اول سلک گهردر که اولور همواره
خلقه تخمین بهاسی سبب گفت وشنید

عقدهٔ رشک وحسد یوق دل بی باکمده
اولمه نظم سلیسمده عجبمی تعقید

سوز تمام اولدی قوی لاف سخنی ای نفعی
غم رشکیله هلاک اولدی تیز خصم عنید

ال آچوب صدق ونیاز ایله دعایه دمیدر
ایله دریوزهٔ باب کرم رب مجید

تاکه انصافه کلوب کاهی سپهر غدار
ایده اهل دل وطبعیله وفاقی تجدید

صدر فتواده مؤبد اوله سن کتدکجه
دولت ورفعت واجلالنی حق ایده مزید

در مدح شیخ الاسلام اسعد افندی

شکر کیم بر بارگاه لطفه قیلدم انتساب
کیم اولور خاک درندن بخت ودولت بهره‌یاب

شکر کیم بر درگه اقباله ایتدم استناد
کیم آلور رحمت نصیب فیض جودندن نصاب

بختمی بر آستانه پاسبان ایتدی فلک
کیم صدای کوس دولتله کوزندن کیتدی خواب

اول جناب آسمان رفعت که اولسه پاره‌شی
خار وخاشاک دری مژکان چشم آفتاب

اول درچاکرنواز وبنده پرورکیم ایدر
حلقهٔ سن بی اختیار ازاده‌لر طوق رقاب

آسمان دین ودولتدر او عالی آستان
مطلع مهر جهانتاب سعادتدر او باب

راست کردش آسمان سفله خصم اهل دولت
عالم آرا آفتاب جهل سوز وعلم تاب

اول سپهر علم وفضل وآفتاب اوج کمال
پرتو رای منیر داور دولت مآب

مهدیٔ عیسی نفس نعمان حاتم مکرمت
خضر یوسف طلعت افلاطون اسکندر جناب

پیرو اصحاب پیغمبر امام اهل دین
حیدر عثمان شیم صدیق فاروق احتساب

مظهر شرع محمد مظهر سر احد
ظاهر وباطنده ذات احمده نایب مناب

انجم بخت کاینات اسعد افندی کیم ایدر
سعد اکبر خاکپایندن سعادت اکتساب

اولکه شمع روشن پرتاب نور آییدر
خانمانسوز خطا ومجلس افروز صواب

اول که آب پاک پر امواج بحر لطفی در — چهره شوی شفقت و کشتی نکونسار عتاب

دور لطفی گلستان عالمه فصل بهار — عهد عدلی روزگاره پیرهٔ ایام شباب

عون انصافیله ملک معدلت بی اختلال — صدمهٔ قهریله اقلیم ستم پر انقلاب

ادهم اجلالنه بر رخت سیمین کهکشان — اشهب اقبالنه بر نعل زرین آفتاب

رایی پیر ذوفنون بختی جوان پرشکوه — اولسه اطواری نوله مقبول طبع شیخ و شاب

ویرسه طبع آتش کرتاب قهری تقویت — قعر دریاده دل خارادن ایلر التهاب

کر مزاج آبه ویرسه حفظ و عدلی تربیت — کورهٔ آتش فروزان اولوردی بیک بلبل بر حباب

شویله در تأثیر زهد و طاعتی عالمده کیم — ایته بر بزم اهلنه همت اولور می ارتیاب

ساقیه تاج انابت جام غم فرسای می — مطربه توحید باری نغمهٔ چنک و رباب

کامکارا سرورا صدرا مکارم پرورا — ای جهاندار فلک پایه و خدیو کامیاب

سنن اول دریای بی پایان دانش کیم اولور — در لفظک زیب گوش و گردن ام الکتاب

هر خیالک صیقل آیینهٔ حسن ادا — هر کلامک گوهر گنجینهٔ فصل الخطاب

فتنه بر کشورده دورکده اوزانمز ظلمه ال — ملک حسن ایچره مگر کیم طرهٔ پر پیچ و تاب

کر ایرشسه نکهت باد بهار عصمتک — دوزخ عصیان اولور در رشک فردوس ثواب

خاک درکه قدر بلندک آسمان — شرمسار دست دریا فیض احسانک سحاب

دیو

دیو بخلی خطهٔ جودکده اولمش رجم ایچون — کف دستک آسمان و کلک زرینک شهاب

بر شب تاریکدر گویا سواد کاینات — تاب و نور کوکب اقبال و بختک ماهتاب

کشور جاه و جلالکدر او ملک بیکران — کیم آنی طی ایتمکه پیک قدر ایده و شتاب

ایرمدین پایانه پایی قالوب رفتاردن — ایتدی قت قت آبله پیدا دکلدر نقاب

مدحکه معنی نه ایتمز کفایت اولسه کر — نظممک هر ساده بیتی بر کتاب مستطاب

فیض مهر التفاتکدر که ایتدی طبعمی — صاف و رنگین نکته لرله معدن لعل مذاب

استدم اول شوقله غواص بحر فکر اولوب — زیور سمع قبول اولماغه لایق در ناب

سلک نظمه اولقدر چکدم در سیرابی کیم — تاب اندیشه آیله ایتدم بحر معنایی سراب

لفظ روشن ایچره معنای لطیفی گوستروب — جام بلور صفابخشه قودم صافی شراب

رنگ لفظ و نکهت معنای نظم پاکمه — نوله ایلرسه حسد روی گل و بوی گلاب

بر گلستاندر قصیدم کیم صفا ویرمش اکا — بو نشاط انگیز و جانپرور غزل مانند آب

کوز اوجیله عاشقه که لطف ایدر گاهی عتاب — بر سؤاله یرقومز اول غمزهٔ حاضر جواب

چشمی بزم فتنه قورمش عشوه جام المش اله — باده ناز ایله ایتمش غمزه سن مست و خراب

لبلری اوزره غبار خط نوخیزی دکل — نافهٔ آهوی چشمندن دوکلدی مشک ناب

چشم مستی تیغ چکمش غمزه دن بر قهرمان
ابروی شکینی برشمشیر دن خالی قراب

نیجه طوتسون تیر پاره سینه سن نفعی نشان
آنی قورمی بر قرار او زره دل بر اضطراب

بن او میر مجلس نظمم که بزم معرفت
سوز شعر و رشحهٔ خامه مله بولدی آب و تاب

برسرای دلکش در بر ابیاتمک
جلوه گر صحن نده ابکار معانی بی حجاب

یاره شرد نیسه سواد خطده بکر فکرمه
پاک دامن شاهد مه طلعت مشکین نقاب

طبعم اول بحر گهرپاش سخندر کیم انک
زیره سنک ساحلندن تر دوشر در خوشاب

باخصوص ایتدم عروس مدحکی زیبش ایچون
بر بر اندن کیم هر مضمون خاصی انتخاب

بن اوکنم رخش طبعی برکیمک چالاک ایسه
ایشته میدان هنر اولسون بنمله هم رکاب

وقتیدر دست ادبله باغبان صدق پاک
اوله گلچین گلستان دعای مستجاب

تا اوله بو خیمهٔ پیروزه رنک زرنکار
عرصهٔ عالمده برپا بی ستون و بی طناب

چتر اقبالک اوله کون و مکانه سایه بان
سایه سنده کاینات آسوده تا روز حساب

در مدح قایم مقام محمد پاشا

مژده خلق عالمه کیم لطف رب العالمین
کایناتی دولت سرمد ایله ایتدی کامبین

مژده خیل مستعدان پریشان حاله کیم
اولدی تا دم عکسنه دور ایتمدن چرخ برین

مژده ارباب کمال و اهل ملک و ماله کیم
سینه معمور اولمغه میل ایلدی دنیا و دین

یعنی صدر اعظمی سردار ایدوب شاه جهان
ایلدی اکا نظام الملک عهدی جانشین

نوله بو ثابت او سیاره اولسه چرخ دولتک
قطب ایدر بو مهر ایدر اول صفدر نصرت قرین

چیقدی تسخیر ایتمکه کون کبی ملک شرقی او
بکلدی بو سندین مانند صبح راستین

صبح اما صبح روز دولت فرخنده فال
کیم چکر خورشیدی خصم دولته شمشیر کین

حبذا دیوان عالی کیم آنی تشریف ایده
بویله دستور اهالی پرور دانش گزین

حبذا ارکان دولت کیم اکا رونق ویره
بویله صدر مملکت آرا شیر خرده بین

زیب ارکان زیور دیوان وزیر شه نشان
صاحب لطف فراوان مالک رای رزین

کامکار ملک و ملت افتخار سلطنت
حارس قانون دولت ناصر احکام دین

حضرت پادشاه دین پرورکه ذات کاملی
اولمش استعدادله همنام فخر المرسلین

ماه ملک آرای گردون وزارت کیم اولور
نور رایندن نهان شمع رواق چارمین

پرتو خورشید رایی شمع ایوان فلک
سایهٔ چتر جلالی خال رخسار زمین

رایت اجلالنه مهر ظفر ماه علم
خاتم اقبالنه رسم کرم نقش نگین

مشربندن بر روایت چشمهٔ آب حیات
مجلسندن بر حکایت روضهٔ خلد برین

مطلع الانوار مهری سینهٔ ارباب دل
مخزن الاسرار اخلاصی قلوب عارفین

لطفی اعلا و ادنا کوردوکن اظهار ایدر
آسمانده نقد انجم خاکده کنج دفین

نوله هم زر هم گهر بذل اتیسه دستی عالمه
کیسهٔ دریا و کان در ساعدنده آستین

آقسه آب چشمهٔ لطفی ایدر صحرالرکی
خار خشکن غنچه خاشاکن درشتن یاسمین

دوشسه تاب شعلهٔ قهری ایدر دریالرکی
درین اخگر پاره گرداین تنور آتشین

یازسه وصف نکهت خلقینی بر صاحب سخن
بزم نظمه خامه سی اولور بخور عنبرین

حکمی گر تبدیل شرب استسه اولدم ایدر
شهد شیرینی شرنک و زهر تلخی انگبین

آصفا دریا کفا دین پرورا دانشورا
ای وزیر آسمان قدر شهر روی زمین

سنن اول کیم ایلدی صیت و صدای آهنگ
عالمی پر ولوله طاس سپهری پر طنین

گر سلیمانک سعادتله اولسن آصفی
بر دم آرام ایلمزدی دیوده انگشترین

گر مزاج باده دیرسه عدل و داوک تربیت
طرهٔ سنبل پریشانلقدن اولوردی امین

گوشهٔ ابروده انجق غمزهٔ دلبردکی
قنده فتنه وار ایسه دورکده اولدی درکمین

طاق ایوان جلالکدر او عالی بارگاه
کیم ایرشمز اکا سهم فکر ارباب یقین

اتیمه گر آرزوی سجدهٔ خاک درک
مهرک اولمزدی وجودی جمله روی جبین

هر کسک حدی دکل حقا و زره مدحک کیم گر
مختصر تعریف اولنه بو بیله ممدوح گزین

بیک جهان معنی گرک حاضر یاخود نقدی کبی
بر سر آمد شاعر پر زور معنی آفرین

تا دیره حکمن ثنای ذات عالینسانک
رتبهٔ سن نظمک قیله مافوق چرخ هفتمین

حق بو در بن اول سخن سنج معانی پرورم
کیم اولور رشک و حسددن دائما اندوهگین

لفظ معنی دار مه جام شراب پرنشاط
معنی رنگینمه لعل بتان نازنین

گوهر مضمون خلاص اولمز المدن گر بری
جوهر خنجر کبی اولسه حصار آهنین

عالم معنایی ایلر پر زلزال جنبشی
رائض طبعم ایدنجه رخش فکری زیر زین

بو قصیده م روضهٔ خلد معانیدر نعم
نظم پاکی آب کوثر بکر فکری حور عین

یا سواد تختگاه کشور اندیشه در
بر سرای دلکشا درآنده هر بیت متین

یا جهان نظم عالمگیر در اولمش اکا
وصف بوی خلقکی یاد ایتدوکم ریکک حصین

رشتهٔ باریک فکر ایتمز تحمل قوردین
مدحتکده اولقدر دیردم اکا در ثمین

وقتیدر ختمه نکیر و ایتسم دعا شوقیله
اول دعا کیم اکا آمین دیه روح الامین

تا اوله عالمده جاری حکم قانون منیف
تا اوله دنیاده ظاهر رونق شرع مبین

شرع و قانونی ایدوب احیا کمال عدل الله
حشره دک اول مسند صدر روزافزون تمکین

ایلیه هر مشکلک آسان خدای مستعان
اولمیه اکسک جنابکدن گروه مستعین

هر نه امره اشتغال ایتسک سعادتله اوله
عون ربانی ظهیر و لطف یزدانی معین

امرکه عالم مسخر لطفکه دنیا اسیر
ذاتکه صحت ملازم بختکه دولت قرین

در مدح پاشای مزبور

بنم اول نادره گو شاعر معنی پرداز
رشک ایدر مرتبهٔ شعریمه سحر و اعجاز

فیض بخش اولسه اگر طبع سخن گویم اولور
قصه پرداز معانی صور پردهٔ راز

شوق تقریر ایله خاطر مضمون خرم
حسن تعبیریم ایله شاهد معنی طناز

طبع روشن گهرم آینهٔ صورت چین
بکر فکر سخنم رشک عروسان طراز

بولدی شهرت او قدر حسنله بکر فکرم
که اکا طالب اولان ایستمز اسباب جهاز

اولدی نازک سخنم محتشم و عرفیدن
نوله رشک ایلسه‌لر روح عراق و شیراز

عار ایدر المغه چنگالنه نسر فلکی
صید ایچون ایلسه شهباز خیالم پرواز

نیجه صیاد سخن وار ایسه دورمده نوله
بر صید هیچ شکار آلمده باز و شهباز

رخش اندیشم اگر باشلسه جولانه چه فر
اوج افلاک معانی یه غبار تک و تاز

بیت نظمیمه شرف بولدی نه مابین اشعار
نته کیم کعبه ایله خطهٔ اقلیم حجاز

ایدرین دعوی تزویرینی خصمک ابطال
ایلسم حجت مضمون کلامم ابراز

کلمدی داخی بنم گبی جهان نظمه
دوره آغاز ایده‌لی نه فلک دوّاره

نکته

نکته سنج و سخن آرا و معانی پرور
قطعه پیرای و غزل گوی و قصاید پرداز

یا نیچون وصف ایدوب اولمایه زبانم هردم
او شهنشاه دیار کرمه وحی طراز

او هنرمند هماسایه که استعدادی
ایلمش دانش و اذعان و کمالی احراز

ماه مهر افسر و انجم حشم و چرخ سریر
صدر دین پرور و خصم افکن و احباب نواز

معدلت کیش و کرم پیشه محمد پاشا
رونق افروز و شرف بخش سرافراز

آسمان پایه خداوند جهان کیم براشر
ایلسه اکه فلک اطلسنی پای انداز

سیرتی صورت الطاف خدایه معنی
خاطری خازن اسرار قضایه همراز

اول دولتی ایام زواله انجام
غایت همتی دوران کماله آغاز

ریزه چین نعمی سفره کش همت
امتلای کرمی دیو شکم پر آز

نکهت گلشن اخلاقی نسیم گلبیز
برق ابر غضبی صاعقهٔ کوه گداز

خطهٔ جاهیدر اول کشوری پایان کیم
ایته‌لر آندن اگر ملک جهانی افراز

بر مهندس بنیه فرق ایلیمز نقصانن
نه قدر فن ساحتده اولور ممتاز

حکمی بر مرتبه کیم استسه دورنده اولور
آشیان طوتمده شاهین و کبوتر انباز

ایرسه نهیندن اگر عالم بالایه خبر
زهره یه رشتهٔ تسبیح اولور ابریشم ساز

عدلی کر محتسب کشور حسن اولسه دخی
چشم مخمور بتان حکم ایدی ساغر ناز

صبح مکر شعشعهٔ سیدر کورینن خورشیدک
کیم اولور آنکله سر طرفه تاب انداز

سر سحر دسره طلوع ایتمکه آب زر ایله
دستنه رای منیرندن آلور خط جواز

آصفا بحر کفا گوهر گردون صدفا
ای نکوکار ملک خلق و مکارم پرداز

مدحکی بویله می ایلردم اگر خاطرده
اولمسه آتش سوزان غم اندیشه گداز

آه الندن فلک سست قرار و عهدک
ایتمدی نخمله ایتدوکی وعدی انجاز

بنی بر یرده اسیر ایتدی که فریاد ایتسم
کیمسه دن عالمه شفقتله ایشتم آواز

بر ولایتده که بویله بیلنه قدر سخن
انده اشراف و اهالی یه چوغ اولمش خود آز

اعتبار ایتسه ده نظمم الهنه اشراقی ایده
اعتبار متشابه نه حقیقت نه مجاز

کامیاب اولمیه بر شاعر عالی مشرب
کام بخش اوله نیجه سفله نهاد کج باز

شمع نظمله فلک قربوله اطرافنده
چرخ اورب ایتمیه پروانهٔ همت پرواز

دیکله مز کیمسه نیاز ایلمینجه طوتالم
ایلمش نغمه لرین مطرب خامم شهناز

لطفک اولماسه تحمل ایده مز دم بوکه زمن
اختیار ایلر ایدم به سفر دور و دراز

حال معلوم شریفک اولیجق سلطانم
ایتسه نفعی نوله عذر ایله کلامی ایجاز

ایردی سوز غایته شمد تکیر و دعوای قوب
ایده لم صدق و نیاز ایله دعایه آغاز

تا که در سخنی نادره سنجان جهان
ایده پیرایهٔ ممدوح ثنا گوهی نیاز

صدر دولتده مربی اولوب اهل نظمه
ایتمیه مکرمتک آنلری محتاج نیاز

گوهر ذاتک اوله افسر چرخه زیور
مدت عمرک اوله دامن ابده طراز

در مدح قصر مرحوم عزیز افندی

زهی سرای فلک آستان سدره نمون
که طرح و وضعنی کورسه بهشت اولور مفتون

ندر او قصر معلا کنار دریاده
که عکس قبه سی اولمش نظیرهٔ گردون

اولوردی نه طبق آسمانه بر سرپوش
دوشنجه اولمسه گر آب ایچنده عکسی نگون

درون قبه سی اوج فلک کبی روشن
ستون صفه سی قد بتان کبی موزون

فروغ شمسهٔ طاقی سپهره نور بصر
غبار درگهی خورشید و ماهه کحل عیون

بلند او مرتبه کیم سقف آسمانک اولور
اساس طاقنه نسبت تفاوتی مادون

ایدردی خرج اساسینه صرف آنی معمار
کفایت ایلسه نقد خزاین قارون

عجبمی اولمسه عالمده مثل و مانندی
قصیده ده بر اولور بیت نادر المضمون

او طرح و وضع غریب اول نقوش رنگارنگ
او حوض پاک و لطیف اول رخام آینه گون

حریم گلشنی دار القرار ایکن جانه
قومز هوای تماشاسی دلده صبر و سکون

اودکلو خرم و بهجت فزا که بر دم اکر
آچلسه فیض نسیمیله بر دل محزون

اولوردی غنچهٔ کل کبی تا قیامته دک
کشاده چهره و خندان لب و شکفته درون

هواسی نکهت جان کبی روحله ممزوج
فضاسی خلوت دل کبی فیضله مشحون

تفرج ایتمکه صحن ریاضنی رضوان
کلنجه اولمسه حسن رضا ایله مأذون

بهای رخصت ایچون قوردی باغبان بنده
هزار عذر ایله مفتاح جنتی مرهون

انکله رخصت سیر اولمسه قالور نومید
مکر که صاحبنک لطفنه اوله مقرون

اوکامکار فلک مسند فرشته شیم
که لطف طبعنه کروبیان اولور مفتون

اوکیم کتابه جلد کتاب دانشیدر
خلاصهٔ سخن بوعلی و افلاطون

اوکیم مقدمهٔ اجر زهد وطاعتیدر
نتیجهٔ ورع ابن ادهم و ذوالنون

پناه شرع پیمبر مربیٔ امت
محل عاطفت و لطف خالق بیچون

کره کشای امور مصالح جمهور
قلاده بند رقاب شریعت و قانون

عزیز افندی او صدر یکانهٔ عالم
که ویرمش اکه خدا علم و فضل روز افزون

خدیو صدر سعادت که فرط رفعتدن
علو قدرینی فرق ایلمز فلک کبی دون

ستوده راست رو راه دین که خوفندن
اکا مخالفت ایتمز زمانهٔ وارون

فلک

فلک ره قدمنده بساط پای انداز
زمین تیمم کرمنده جزیرهٔ مسکون

صفای صحبت خاصنه قدسیان مشتاق
جمال شاهد رأینه عقل کل مجنون

سوزنده نکتهٔ لفظی نوادر معنی
دلنده کنج معانی جواهر مخزون

زمان لطیفهٔ خلقیله دمبدم خرم
جهان وظیفهٔ جودیله سربسر ممنون

نسیم خلقی کذار ایلسه جهانه اولور
کساد قیمت مشکیله خلق چین مغبون

اولوردی بلکه خریدار مشک اولندن اسب
شمیمی جانب اقلیم رومه راهنمون

سرایت ایلسه لطفی طبیعت ناره
ویرردی خاصیت سیر کلشنی کانون

کر اولسه قوت بازوی قهری صرصرده
ایدردی قلهٔ کهساری مشتله هامون

کر ایتسه همتی امداد عاجزان جهان
حریف دیو سلیمان اولوردی مور زبون

حروف جاهنی مشق ایتسه کلک قدرت اولور
کسسته دائرهٔ آسمان نمونهٔ نون

سخن پناه خدیوا امیر اصدرا
ایا مهندس مشکل کشای کل فنون

غرض خلوصمی عرض ایتمه در بزده نوله
اجازتکله اولور رسم تمدحه مأذون

بنم اورند جهان کیم یانمده یکساندر
نمد کلاه کدا ایله تاج افریدون

تنزل ایتمم ادانی یه جاه و دولت ایچون
ایدرسه تیغ قضا ایله جبر اکر کردون

بو لطف طبعله سلطانمه قول اولسم اکر
خدا بیلور که اولوردم وجوهله ممنون

قول ایمزمی اولطفکه اهل دانشی کرم — دوشردی سوق آلکی مخلصنه مقرون

ادایه چاره می وار شکرینی اول احبابک — اولورسه طبعم اگر بیک قصیده یه مدیون

نیجه قصیده که هر بیتی بر کتاب متین — نیجه کتاب که هر فصل و بابی شرح متون

محصلی در نظمیمه دامن مدحک — بر ایلسم ینه ممکن دکل ادای دیون

بنم بو دمده خصوصا او جوهری سخن — که سلک نظمه دلبسته در در مکنون

بنم او مانی اندیشه کلک چابک دست — که ایلدکجه خیال بدیع گونه گون

اودکلو طرح غریب ایلرین که بر دمده — دونر صنمکدهٔ چینه کارگاه درون

زمان دوشر که اولور لوح ساده طبعیم — نقوش سحر ایله رشک جهان بوقلمون

مداد سرخ و سیهله یازوب خط شعرم — ایدنجه خامه می که شعله پاش و گه شبگون

گورن صانور بو ایکی حالتیله نقطه‌لرن — شرار شمع سخن شبنم گل مضمون

نعوذ بالله اگر انتقام ایچون ایتسیم — عدو یه تیغ زبانی نیامدن بیرون

ینه ترحم ایدوب در نیام ایدنجه انی — فضای معرکه جای خیال اغرقهٔ خون

سوز آخر اولدی قولاقی بیلورسن انی لطفی — تمام اولنجه دعادر قصیده ده قانون

ننه که اوله بو قصر بلند حلکاری — گزند زلزلهٔ فتنه دن امین و مصون

اوله سعادتله اول مقام زیباده — دلی گشاده صفا زیب عمری ده فزون

المنة

در مدح آغای سابق دار السعاده

المنة لله که زمان عهد کرمدر — ابنای زمان مغتنم ناز و نعمدر

دفع غمه دوران مساعد بو زماندر — آزاده‌لره موسم فرخنده بو دمدر

آغاز دم صبح جهانتاب صفادر — انجام شب تیره و تاریک المدر

اسباب صفا وعدهٔ دلبر کبی وافر — غم صبر دل عاشق شیدا گبی کمدر

عالم او قدر فیض نشاط ایله لبالب — گویا که فلک جام طربخانهٔ جمدر

یا دور فلک ساقی صهبای طربدر — عالم اگه بر مجلس صد گونه نعمدر

یا صحن جهان بر چمنستان دلارا — طبعم اگه بر بلبل شوریده نغمدر

اول بلبل خوش زمزمهٔ گلشن رومم — کیم نغمه‌لرم شعبهٔ نوروز عجمدر

دستان زن قدسی نغماتم که ترانم — آویزهٔ گوش گل بستان ارمدر

نظم آور معجز کلماتم که فنانم — آرایش دیباجهٔ دیوان حکمدر

اندیشم ادیب حکم اندوز ازلدر — نطقم سبق آموز دبستان قدمدر

حالا او سخن سنج خوش آینده کلامم — کیم وار ایسه مثلم دخی گمنام عدمدر

چوقمی بو قدر حسن ادا طبعمه زیرا — وصاف خداوند پسندیده شیمدر

اول قبلهٔ اقبال اکابر که جنابی — محراب نیاز دل اشراف اممدر

اول بار که آرای سرای عظمت کیم
جاروب دری پر کله کوشهٔ جمدر

اول ما صدق عفت اصحاب نبی کیم
شاهنشه دورانه نکهبان حرمدر

آغای مکرم که کف دست کریمی
ابر چمن افروز کلستان کرمدر

والا کهر مکرمت اندیشه که رأیی
ماه علم افراز شبستان هممدر

صاحب کرم مملکت آرا که دعاسی
اصحاب دله جمله‌دن اولی و اهمدر

اول قافله‌سالار کرام هنر اندوز
ارباب دل و دانشه اکا خیل و حشمدر

عالم حشم دولتنه تنک فضادر
کردون سپه شوکتنه کرد قدمدر

لطفیله شرر قطرهٔ باران بهاری
قهریله نم آب خضر رشحهٔ سمدر

مقبول دل دانشی اجناس معارف
مردود کف همتی دینار و درمدر

حکم قلمی تحت احسان معجل
شرع کرمی ناسخ قانون سلمدر

دورنده کرم عالمه شامل اوقدر کیم
آواز درکوش رجا صوت نعمدر

فهم دل پر فیضی که تقوده مثلدر
فیض کف پر جودی که اتمده علمدر

تحصیلی آنک ما حصل دانش و عرفان
اتلافی بونک مالک معدن و یمدر

اولسه نوله تدبیرینه وابسته ممالک
اندیشه‌سی مستغنی شمشیر و قلمدر

یوز

یوز سورمده در دامن اجلالنه دائم
همواره انکچون فلکک قامتی خمدر

وصف که ذات فرشته صفتی کیم
سرشاعر عیسی نفس معجز دمدر

تقریری کمال هنر نطق و زباندر
تحریری مدار شرف کلک و رقمدر

ای سنده اهل دل و ارباب دول کیم
ذاتک شرف مملکت روم و عجمدر

معذور اوله مدحکده اولان عجز و قصورم
طبعم نیجه دمدر که لکدخوردهٔ غمدر

تعبیر ایده مم چکدوکم آلامی فلکدن
زیرا که آنک ذکری ده برکونه المدر

شکرم بو که شمدنکیرو اندیشهٔ مدحک
جان و دله صد ساله تلافی ستمدر

بر شوقله دوشدم ره وادی ثناکه
کیم بو سوزی لاف اکلمه والله قسمدر

اولدم اوقدر تشنه او وادیده که شمدی
دریای معانی بکا بر قطرهٔ نمدر

سبب فیض الهی مدد ایلر بکا یوخسه
اول اولمه سرمایهٔ فکرم قتی کمدر

نفعی قو بو تحقیقی تمام اولدی قصیده
شمدنکیرو آغاز دعا ایتمک اهمدر

تا کردش کردونله احوال زمانه
که منتظم و که پریشان و درهمدر

حق منتظم الحال ایده دولتله وجودین
اول پایه‌ده کیم مرجع اشراف اممدر

در مدح شیخ الاسلام اسعد افندی

نفعی ساحرم که استادم   صنع اندیشه آلهی در
فیض طبعم جهان معنایه   تاب خورشید صبحگاهی در
چشم اندیشم اولقدر روشن   صانکه خورشید آنک سیاهی در
قلم اولقدر رشناور در   طوتکه بحر سخنده ماهی در
نقطهٔ کلک عنبرافشانم   عالمک داغ مهر و ماهی در
ملک معنی قلمروم درهب   طبعم اندیشه پادشاهی در
گوهر نظم عالم افروزم   شهلرک زیور کلاهی در
یوسف طبعمک سپهر بلند   سرنگون تنگ و تیره چاهی در
نازنین بکر فکرمک زهره   شوخ گیسو بریده داهی در
زهد و رندی بانمده یکسان در   بو خصوصک خدا گواهی در
سر هوادن فراغت ایتدی گوکل   شوق معنی ینه نگاهی در
اهل دلدر همیشه یارانم   نه موالی نه خود سپاهی در
لعنت اول خر ظریف خودرایه   که شرف اگه مال و جاهی در
فکر مضمون خاص ایچون حالا   دل بو تدبیر ایله مباهی در
که ندیم بو کهنه میکده نک   برایکی رند باده خواهی در

بخصوص

باخصوص اول گزیده طایفه نک   هم اتش پیری هم سپاهی در
دلی صافی اگرچه ترکیبی   عالمک نسخهٔ گناهی در
همدم استر گوکل نه چاره دلک   کیمسه نه حاکمی نه شاهی در
بو صفایه ولی اولان منکر   برایکی ملحد تباهی در
برایکی صورت اوغریسی خرکیم   نه قلندر نه خانقاهی در
کمینک باشی پنبه دکانی   دلی ابلیس تکیه گاهی در
کمینک صورتی ولی خدا   معنیده دشمن آلهی در
کیمی هرزه نفاق و هرجایی   صنعتی غیبت و ملاهی در
کیم جگر نقلتن بو اشخاصک   بیلورین بو گیمک گناهی در
نامن افشایه چاره یوق اما   مردم اندیشه عذرخواهی در
گرچه ارباب طبعه بویله ستم   فلکک کهنه رسم و راهی در
هله شکرم بودر که ممدوحم   عالمک صدر دین پناهی در

مفتیٔ کامران که درگاهی
فلکک صدر بارگاهی در

اولکه اندیشه سنج علم یقین   خود صاحب انتباهی در

اولکه امضانویس حجت دین
خامهٔ معجز اشتباهی در

اولکه اندیشهٔ ثناسیله
اهل دل وایمامباهی در

فیلسوف دقیقه پیما کیم
عقلی پرحکمت آلهی در

آسمان جهان شوکت و شان
دامن سایبان جاهی در

روزکار احتساب عدلیله
اولقدر دافع مناهی در

که میک سرخ وآل اکین رنکی
بیم قهریله زرد وکاهی در

تا که روشن چراغ بزم جهان
فلککک شمع مهر وماهی در

پایدار اوله دولتی زیرا
ولی اندیشه قبله کاهی در

قطعه

ای پادشه سریر دانش
وی خسرو بارکاه معنی

جم رتبه شه سخن قلمرو
مه کوکبه پادشاه معنی

دریوزه کر جناب طبعک
شاهان جهان پناه معنی

تعبیر بلند شاه بیتک
عنوان برات جاه معنی

صف چکسه نه دم سطور خطک
ای صفدر رزمگاه معنی

کویا که اولور دوات و خامک
طبل وعلم سپاه معنی

کلکنج

کلکنج درحریم فضلک
خورشید بیان وماه معنی

مضمر دم نطق دلکشکده
فیض دم صبحگاه معنی

ظاهر خط نظم روشنکده
مهتاب شب سیاه معنی

پروردهٔ فیض ابر فکرک
بستان سخن کیاه معنی

وادیٔ خیال دلفریبک
نظارهٔ گه نگاه معنی

هر در ستاره تاب نظمک
پیرایهٔ شبکلاه معنی

هر شاهد نازنین لفظک
رونق دهٔ عیدگاه معنی

ادراک تخیل دقیقک
فهم خرد انتباه معنی

اندیشهٔ انتهای مدحک
وهم غلط اشتباه معنی

تا کیم اوله کشور سخنده
آمدشد شاهراه معنی

اول مسند مکرمتده دایم
ممدوح سخن پناه معنی

قطعه

بنم اول نفعی روشن دل وصافی کوهر
فیض آور جام صفا مشرب پاکمدن

اسمان همت اومر کوکبهٔ طبعمدن
عقل کل درس اوقور اندیشهٔ درّاکمدن

همتم هیچه صایر کنج تمنایی ولی
غمی دنیایه دکشمینه امساکمدن

فیض حق برق اورر آیینهٔ اندیشمدن | چشم جان روشن اولور مشرق ادراکمدن
دور ایدر شش جهتی هم بنه مرکزده مقیم | چوق دکلدر بو تجسس دل چالاکمدن
کعبهٔ معنی یه بربولدن ایلتدی نبی کیم | قدسیان سرمه چکر کرد ره پاکمدن
عالم معنی یم آزاده قضا حکمندن | کیمه رنجیده دکل کردش افلاکمدن
قلزم معرفتم جیب و کنارم پردر | ساحلم پاکدر آلایش خاشاکمدن
بن بو حالتله تنزلمی ایدردم شعره | نیلیین قورتیلم طبع هوسناکمدن
بو هوس بویله قالورسه دل طبعمده اکر | ایشدلمز سوزم سینهٔ صدچاکمدن
بن اولورسم بنه آشفته اولور خلق جهان | حس تعبیر زبان چمن خاکمدن

ابتدا از غزلیات

شاه عشقم عالم معنی مسلمدر بکا | سبز نکون پیمانهٔ جم تاج ادهمدر بکا
عشقله کاهی خراباته دوشورسهم کوکلمی | بازکونه تاج ادهم ساغر جمدر بکا
هر نفسده خنجر تاب کبی بر زخم آچر | همزبان دلنواز آه دمادمدر بکا
اون سکز بیک عالمی سیر ایلمک لازم اکل | هر نفسده فیض حق براوزکه عالمدر بکا
خلق عالم هر نفس شاد اولمغه جانلر ویرر | جانمک جانانی کویا دلکده غمدر بکا
عاشقم اما بنه دوشیزکان فکره | جبرئیلم مریم اندیشه محرمدر بکا

باکه

١١٤

ر | باکه صور نفعی همان قدر در کفتارکی / نکته سبحان آلهی جمله همدمدر بکا | [illegible]

کوزاو جیله عاشقه که لطف ایدر کاهی عتاب | برسوآله بر قومز اول غمزهٔ حاضر جواب
چشمی بزم فتنه قورمش عشوه جام آلمش اله | بادهٔ نازایله ایتمش غمزه سن مست و خراب
لبلری او ذره غبار خط نوخیزی دکل | نافهٔ آهوی چشمندن دوکلمش مشک ناب
چشم مستی تیغ چکمش غمزه‌دن بر قهرمان | ابروی مشکینی بر شمشیردن خالی قراب

ر | نیجه طوتسون تیر یاره سینه سن نفعی نشان / آنی قورمی بر قرار اوذره دل بر اضطراب | [illegible]

کوکلمی هردم بر آتشدر قیلمش بر اضطراب | کیم اول آتشدن براخکردر فلکده آفتاب
ناراهم طوتدی دهری بینه محو اولمز فلک | بر قرار اولمق عجبدر آتش اوستنده حباب
کلسه پیکان خدنک یار قالمز سوز دل | کور نیجه تسکین ایدر بر کلخنی بر قطره آب
آیدر پیکان یارا تا کلنجه سینه یه | اولور آتش پاره اولداغی ویرر بر کونه تاب

ر | آب و تاب اکسک دکل شعرکده ای نفعی سنک / یار کاهی لطف ایدر کیبی کاکاهی عتاب | [illegible]

اویله می نازک کجر اول غمزهٔ جادو فریب | عاشقه زخم اوردوغن ادراک ایده ایلمز رقیب

وله

[illegible]

وله

[illegible]

وله

اول علاج ایتمکده عاجز در کمک مضمون بن | ایکمزده قورتلوردی کجه درمان طبیب
یا بکورن اولمش یا یره چکمز وصل غمین | یار در چونکم بزه دنیا و عقبادن نصیب
جذبه حسنه نیجه طاقت کتورسون اهل عشق | بر نگاه کرمه دویز بیک جهان صبر و شکیب

یار و بیگانه سلم طوتمه ای نفعی نوله
شو رک اب آشنا در لفظی معنای غریب

بیلدر روم دردمی بر آهله جانانه هب | قورقرم سوز دروندن فلکلر یانه هب
کون کبی بیلمم کیمک غنچه لرینه سن پر شوق ایدر | خلق عالم مبتلا ر آفت دورانه هب
دانه دیر مرغ مستندن مردم دانا بر خرج | بد ال بدر و اینی آتا بولسه بار دانه هب
جنک ایدرلر دیده ده مرغ خیال یار | کبرسه لر مژکانه دم نوله بو بحه فانه هب

اولمزای نفعی بو وادیده نتیجه معمان
کلسون اسب طبعنه مغرور اولان میدانه هب

وله فی حرف الجیم

اولدی آسمان عشقده بردم فراق برکوچ | بو بلا مشکل دردا سیری خسته به تیمار کوچ
عشق مهلک بر غافل مبتلا اولسن | بر برینه دردینی انکار کوچ اقرار کوچ
کرچه عشق اظهاری تاب دلیجه جرم اولور | دلبر انامه عافیم ادلیجی انکار کوچ

وله

بقمز اولدی کامل و دانا یه نفعی چرخ دون
خلق عالم مائل انجق جاهل و نادانه هب

اولمکنور مش چشم یاره نفعیا نرکس دخی
یوق ایمش اندهٔ بصیرت وار ایسه شهر آنه

نفعی کبی مست الکمه بیهوش کورسن
آلمسنده اولان عقلیم دار ودی محبت

ولە

قامتی بر فتنەء بالای قیامت
قالمدی عالمدە غوغای قیامت

صالنسە طور ... بلالر
[illegible] عالمدە [illegible] تماشای قیامت

سیر ایدن ... خرامک
[illegible] جای قیامت

صار صلصلە [illegible] آشوب
اولورسە قیامتدە قدک کبی تمنای قیامت

جانبە ایدر خلق [illegible] ناموس
ولداوە قدکدە قالورمی رسوای قیامت

حق ایلمیون کیمسە یی اول قد و قامت
رسوای دو کون ایتدی نە پروای قیامت

تیمار ایکر [illegible]

نفعی کبی یوق یاپکە بو سور رمکە چارە
طوتشم لولە دامانکی فردای قیامت

ولە

رفتارینە [illegible] قیامت
ایلرسە او قامت لولە اثبات قیامت

دنیا لی اسیر ایتسە او رفتار [illegible]
وقفا ولسە تمام سنە اوقات قیامت

اعداد [illegible] جهان [illegible] فتنە
[illegible] مباحات قیامت

آشوب [illegible] گرفتار
دل [illegible] آفات قیامت

نفعی [illegible] بو قامت

ولە

مهر عالم دعوی [illegible] ایتدیکچە دست
روی [illegible] الحای [illegible] پرست

ای صنم [illegible] لعلک مسیحا دن [illegible]
کویا [illegible] آتش [illegible]

[illegible] ایلە [illegible] دل ایسکە
جام وصلکدن [illegible] عاشق [illegible]

نوش ایدایدر جام [illegible] گل
اولدی کویا مست مدهوش [illegible]

اهل عشق اولان [illegible] بو رزم فانیدن ایاغ
نفعیا کر رند ایسن اول کوشە وحدت نشین

ولە

میخانە [illegible] اولمش [illegible] مست
هر کوشە [illegible] رقتندە سی [illegible] مست

[illegible] غمزە سی [illegible]
آشوب جهان اولسە [illegible]

[illegible] ستم کبی شمشیری غمزە
اولمش [illegible] صف صف [illegible] مست

بزم [illegible] رونق [illegible]
جاروب در میکدە [illegible] مست

مستانە نیاز ایلسە نفعی لولە یارە
معذور کرام عقلا در کە مست

ولە

[illegible] سییە [illegible] مست
[illegible] اتیە [illegible] مست

آشوب دل [illegible] صورت [illegible]
مستانە [illegible] صورت [illegible]

[illegible] غمزە [illegible]
[illegible] میخانە [illegible] مست

افلاکە [illegible] لولە [illegible]
[illegible] میخانە [illegible] مست

صوفی دکلم رند خراباتی عشقم
نفعی کبی اولسم نە عجب خاک رە مست

ولە

جبرئیل [illegible] ایتسە [illegible] مست
معذور کرام عقلا در [illegible]

[illegible] میخانە [illegible] مست
[illegible] مست

جام اولمایکن عالم [illegible]
خورشید جهان [illegible] مست

صوفی [illegible] نور [illegible] خاک رە مست

نە بتکدە نە کعبە کوک عاشقە نفعی
خاک در میخانە یە سجدە کە مست

ولە

غمزە [illegible] کرشمە [illegible] مست
اولسە کوردوکجە بنی عاشق حیران مست

کوزلری [illegible] غمزە جادو [illegible] مست
کوردم اول [illegible] جام [illegible] مست

کونکلی [illegible] جام [illegible] مست
بادە [illegible] بنت [illegible] مست

باشنە [illegible] طقوز [illegible] مست
صبرە [illegible] قدح [illegible] مست

اولدی نفعی [illegible] لعل [illegible] مدام
بادە [illegible] صوفی [illegible] مست

حق تعالی پادشاهمک عمرین افزون ایلسون
ایتمز اولدی دولتندە یوق یرە افغان مست

ولە حرف الثاء

غمزەنک [illegible] ایتمکە باعث
[illegible] ایتمکە باعث

[illegible] لطف [illegible]
اول [illegible] عشقی [illegible] ایتمکە باعث

[illegible] عالم [illegible]
اولور [illegible] ایتمکە باعث

زند ایسن [illegible] عالم وحدت [illegible]
[illegible] تحقیق و مجاز [illegible] ایتمکە باعث

نفعی کبی غمزە کدە سکا جانلە عاشق
بوردلی هب محرم راز ایتمکە باعث

ولە حرف الحاء

[illegible] قدح
باصفا [illegible] مجلس [illegible] قدح

بزم [illegible] رسوی [illegible] قدح
باغ [illegible] قدح

[illegible] قدح
هم [illegible] قدح

کوستر [illegible] دنیایی [illegible] قدح
[illegible] باشنە [illegible]

لولە پرشوق ایتسە دنیایی دل نفعی کبی
روزکارە یادکار مجلس جمدر قدح

ولە حرف الدال

[illegible] ماه [illegible]
[illegible] جایگاه [illegible]

[illegible] جان [illegible]
[illegible] خواه [illegible]

[illegible] اولی چارە
[illegible] آه [illegible]

[illegible] بیمرک [illegible]
[illegible] کاه [illegible]

[illegible] ولە

[illegible] زلفندە [illegible] دل زار
[illegible] کاه [illegible]

[illegible] نفعی
[illegible] آصف صاحب دل [illegible]

[illegible]
[illegible] ایجاد [illegible] بیکاه [illegible]

[illegible] ولکە [illegible] اول
[illegible] آصف [illegible]

[illegible]
[illegible]

وله

وصلک بوسن توقع ایتمم هجران نه بلادر
وار غالب [illegible] یار نه بلادر

[illegible]

وله

[illegible]

رندا و لیا یخشی بغلت یاران نه بلادر [illegible]

نفعی سوزوکی وردزبان ایلدی عالم
تحسینکر وبا دفتر و دیوان نه بلادر

اوشاهنشاه ونیان وبلند اقبال [illegible]
[illegible]

معنی معجزه پرداز که ادراکندن
عقل کل وادئ اندیشه ده امداد استر

وار خاک ره اهل دل اول قاچه ستمدن
ارباب دله غیرت اقران نه بلادر

شه مه کوکبه سلطان مراد معدلت گستر
که دنیایه وجودی رحمت فیض آلهیدر

یار اگر عاشق ننه ایلرسه محبت اقتضا	ایتمک اولور مخلصده آنی اظهار کوج

اوله نفعی نوله گر اندیشه سیله همزبان
بیلسون اما صحبت یاران ناهموار کوج

وله فی حرف الرار

یازنلر بیکرم دستمده بر پیمانه یازارلر	کورب مستی عشق اولدغم مستانه یازارلر
بکا تکلیف زهد ایتمزدی ادراک اولسه زاهده	یازقلر کیم آنی عاقل بنی دیوانه یازارلر
دکلدر کوزلرنده سایهٔ مژگانی عشاقک	خطک رسمن بیاض دیده گریانه یازارلر
بنم عاشق که رسوا القالیه طوتدی شهرهٔ شهری	یازنلر قصهٔ مجنونی هب یابانه یازارلر

له — ایضا

نیجه طاهردر ای نفعی سوزکدن دلده کی سوزک
یازرجه نسخهٔ شعرک قلملر یانه یازارلر

نه تنده جانله سنسز امید صحت اولور	نه جان بدنده غم فرقتکله راحت اولور
نه چاره وار که فراقکله اکلنم بر دم	نه طالعم مدد ایلر وصاله فرصت اولور
نه شب که کوکلمه یوز سورسم اوشب اولور بن	نه کون که قامتکی کورسم قیامت اولور
دل ابسه کتدی کسلمز هوای عشقکدن	نصیحت ایلدکجه بتر ملامت اولور
بلا بو درکه آتدی بلالره کوکل	غمکده کلسه دله باعث مسرت اولور

[illegible]

ندر بو طالعله دردی نفعی زارک
نه شوخی سویسه ملایم دیدکجه آفت اولور

محشر اولمش صحن کاغدخانه دنیا بونده در
جنته دونمش گوزللرله تماشا بونده در

بوده بر گوندر رقیبا سندن نشانی انگا
ایشته گور اول آفتاب عالم آرا بونده در

دلبرک بالابلندی عاشقک افتاده سی
بریره گلمش یکون اعلا و ادنا بونده در

اگسون صوفی دخی کثرتده وحدت عالمین
یاری تنها آولاین عشاق شیدا بونده در

جمله دن اول گونه سرستان صاحب حالدن
نفعی شوریده و بی باک و رسوا بونده در

فلکده شعلی یوق بر ماه مهر افروز مز وار در
گوزل سومکده الحق طالع فیروز مز وار در

طاقتسون دلربالر غمزه لردن تیغ عاشق کش
بزمده آنمزدن ناوک دلدوز مز وار در

نوله سیل سرشک چشم گریان طوپسوب آقسه
سوینمز سینه ده بر آتش جانسوز مز وار در

کونی گوندن یک اولسون روزه داران غم عشقک
دیمز اگر کیم بزمده عید مز نوروز مز وار در

عجمی بوریا بافان نظمه قیلمش رغبت
بزم نفعی گبی بر شاعر زردوز مز وار در

نیچون شاخ نهال گلده بلبل آشیان ایلر
بو گوندر خود محبت اهلی ترک خانمان ایلر

نوله

[illegible]

نوله بو دمده عاشق مست و دلبر بر بر اولسه
بو بر دمدر که هب شاه و گدایی کامران ایلر

خوشا فیض فرح بخش نسیم صبح جان پرور
که هم غم مرده سن احیا ایدر هم شادمان ایلر

بنفشه قامت خم گشته عرض ایتمک تماشادر
بو فصلک حکمی خود پیر دوتایی نوجوان ایلر

سراپا نرگس انجم گلمه تابانه دونمشدر
بهارک صنعتی گور کیم زمینی آسمان ایلر

مزین رنگ و بو ایله دل نفعی گبی گلشن
مگر اول جان عالم کاهی گشت گلستان ایلر

سویلشلمز چرخله که شویله کاهی بویله در
منقلبدر بو جهانک رسم و راهی بویله در

زاهد اول رند اول هما صورتده قالمه عارف اول
عالم معناده حکم پادشاهی بویله در

غرق ایدر بر نقطه ده نور سیاهی عالمی
عارفک سرمایه کلکک سیاهی بویله در

صبح و شامی فرق اولنمز آسمان طبعک
مشرق اندیشه مک خورشید و ماهی بویله در

یالکز نفعی دکل گستاخ بزم معرفت
بو فلکک جمله ندیمان الهی بویله در

احیا ایدن اندیشه لی فیض نفسمدر
اندیشه نیم طفل دل نوهوسمدر

بن مست می میکده عشق خدایم
تقدیر رکابده سبوکش عسسمدر

اولدم گهر فیضله دریای معانی
امواج و حروف سخنم خار و خسمدر

اول قافله سالار ره کعبهٔ عشقم | کیم نالهٔ عشاق صدای جرسمدر

اولسم نوله نفعی کبی خلاق معانی
احیا ایدن اندیشهٔ فیض نفسمدر

اول ابرولر که لوح جبههٔ جانانه یازمشلر | جمالی مطلعیدر کیم سر دیوانه یازمشلر
دکل کرد لبنده خطی اول عیسی دمک کویا | دعای خضری بر مرجاندن فنجانه یازمشلر
مصورلر یازوب فرهادی کوه بیستون اوزره | ویروب دستنه تیشه خیلی استادانه یازمشلر
صنورلر حلقه حلقه دود آهم اوج اعلاده | براق در درکه سقف کنبد کردانه یازمشلر

بو طرز خاصه ای نفعی نه صورت ویرن سن
نظیره سویلینلر اکثری افسانه یازمشلر

نازایدرسه غمزه سی عشاق زاره نازایدر | زلفی بر آشفته در کیم روزکاره نازایدر
چشمی کاهی مست اولور رخصت ویرر نظاره یه | طورمز اما غمزه اول عهد و قراره نازایدر
بو یله شوخه مبتلا اولمق نه کوچ عاشق دکل | بعه لسه جمله دلبران شیوه کاره نازایدر
دمبدم مغرور اولمه ای غافل که بونده آدمه | طالعی یوز دوندررکاهی ستاره نازایدر

کورمدم نفعی کبی بر رند عالی مشربی
هم کدا هم پادشاه کامکاره نازایدر

جکدکم

جکدکم دردی نه همخانه نه همراه بیلور | عاشقم حال دل زارمی الله بیلور
دادوظالمدن اکر بویله قالورسه نازی | نه فغان شب و نه آه سحرکاه بیلور
سویلشلمز نکه شوخی عجب مستغنی | نه زبان دل و نه شیوهٔ دلخواه بیلور
غمزه سی آتش سوزانه کیرر بر جادو | نه دل شعله فشان نه علو آه بیلور

بو یله دلبرنه بلادر باشکه ای نفعی
هرنکاه سینی قضا آفت جانکاه بیلور

ولە فی حرف الزاء

بخت اویانسه خوابه وارسه دیدهٔ بیدارمز | دوشده باری غیردن تنها دوشر یارمز
کوکده سربراختره یوز بیک شرار ایلر قران | کوکبه باصدردی جرخی آه آتشبارمز
شاه عشقز سرنه امرایتسک مسخردر فلک | اولدی ماه نوله خدمتکار خنجر دارمز
بز خزان و خار قیدندن بری بلبلکز | سینهٔ پرداغمز در باغمز کلزارمز
بز ره عشق ایجره ترک سر قیلن عاشقلرز | چیقمز فرهادوش باشه عجمی کارمز
بزم غمده جمعمز بر شمع شوق انکیز اولور | آتش دلدن طوتشسه کوشهٔ دستارمز

بادهٔ عشقه خم اولمش بر طبیعتدن چیقر
عالمی مست ایتدی ای نفعی نوله اشعارمز

119

[illegible]

اولسه سوز نعمزده نوله تأثیر جبلی

[illegible]

نفعی کبی بیگانه دکل محرم عشقز

[illegible]

اشکله سینه ده کی شرحه یی نمناک ایدرز
عاشقز مهر و محبت یولنی پاک ایدرز

کند و مزدن نه قدر بیخبر ایتسه بزی عشق
اولقدر ذوق غم فرقتی ادراک ایدرز

چکمسون دیو تعب کیرمده پیکانی دله
تیر که قارشو طورب سینه مزی چاک ایدرز

ینه سن استدیکک یرده کزرسن ای کوزلم
جسممز یوق یره یوکده هما خاک ایدرز

وله
نظمزله نوله قیلسق غمی شوقه تبدیل
زهری ای نفعی بز افسونله تریاک ایدرز
انجب

اسرار لبک سویلمز ارچه خموشز
اما که خم می کبی پرجوش و خروشز

جور ک چکرک ذوق غم ادراک اولنور دی
مشکل بو که بز عشقله بی طاقت و هوشز

تا که کتوردی بو صبا مژده وصلک
باشدن آیغه شاخ کل تر کبی کوشز

زاهد بزی قور غیره صاتر شمدی ریایی
طوتمیش بزی کیم معتقد باده فروشز

وله
نفعی کبی تائب دکلوز دلبر و میدن
بز انداینه لب لب و دوش بدوشز
انجب

کوزمی میخانه ناز و قشی محراب نیاز
یراشور هر نه قدر ایتسه نیاز اهلنه ناز

صبره طاقتمی قور آه ایتمکه دلده
اوکرشمه او خرام اول نکه صبرکداز

کورمدم غمزه فتانی کبی شوخ جهان
صورت فتنه ده بر دلبر عشاق نواز

بو یله

وله
آشفته سیران خم زلف دوتانیز
دیوانه دکل سلسله جنبان بلانیز
بلمم نه فسون ایلدی اول طره جادو
کیم بویله سراسیمه و آشفته نمانیز
[illegible]
[illegible]
ساحر دکلز شاعرز اما سوزه کلسک
نفعی کبی معجز دم پاکیزه ادایز

ولە

غمزەسی مخمور و چشمی بیمار مست خواب ناز
[illegible] ایتسەم ایدر [illegible] ناز

قتل عشاقی ایچون [illegible] غمزەسی
اولسە [illegible] استغنا سی [illegible] ناز

[illegible] قتل ایدر [illegible]
[illegible] چشمنە [illegible] ناز

ولە

[illegible] ناز
غیری [illegible] ناز

کیمە شکوا ایلیسون بیچارە نفعی نیلسون
غمزەسی مخمور و چشمی نیم مست خواب ناز

ولە

اولمش [illegible] مست شراب ناز
[illegible] ناز

[illegible] مست خراب ناز
[illegible] ناز

نفعی کم دیدی بو غزل پرنیا زکی
تحسین ایدردی غمزۀ حاضر جواب ناز

ولە

غمزەدە عشاقی [illegible] جهانیان ناز
غمزەسی [illegible] خواب ناز

[illegible] اسباب ناز

[illegible] ناز

[illegible] ناز

عاشق ایدر میدی هیچ سنجلین عارفی
بلمسە نفعی او شوخ شیوۀ آداب ناز

ولە

[illegible] نوروز
[illegible] نوروز

[illegible] نوروز

[illegible] نوروز

[illegible] نوروز

[illegible] نوروز

آرایش ایچون برزمینی سلطان مرادک
ایرشدی بهار اولدی ینە همدم نوروز

بو یلە پیراستە و بوقلمون حسن اولمز	کندی کویا کە ملک غمزەلری شعبدەباز
کفت و کوی دلی بیلمز کورینور غمزەسی	شیوەدە مرغکی ساحر معنی پرداز
دل جبریلی شکار ایلمک استر زلفی	نولە ایدرسە هماکیبی بوقردن پرواز

سندە نفعی دکلی قورتر اکر قادر ایسک
سوزی یا سلسلۀ زلفی کبی ایتمە دراز

ولە فی حرف الشین

صوفی بو صورتی کل معنی تقوایە دکش	قلبی پاک ایت تمدی اطلس و دیبایە دکش
دم بو دمدر بهی ادراکسز اندیشەیی قو	کوثری حوضی ایلە ساغر صهبایە دکش
فیض بردمدە ایرز آدمە زنهار او دمی	بول نە بو عالمە عالم فردایە دکش
بو فلکک نقطەدە موجود در اسرار حروف	رندایسک غفلتی قو کثرتی تنهایە دکش

اولسە پر گوهر اسرار معانی عالم
سن آنی بینە دل نفعی شیدایە دکش

ولە فی حرف القاف

حظ ایدر دل غم جانانە بی تاب اولیجق	اول صفایی بولام مستی ناب اولیجق
غم عشقک دلە کلدکجە قومز جاندە الم	پر قالورمی کدرە خانەدە احباب اولیجق

دل دكل كون و مكان اولسه یریندن قوپرر
كوتررتندن اوتك پاره لرین اشك روان

حلقهٔ طرهٔ زلفك كبی قلاب اولیجق
خس و خاشاكی قومز خاكده سیلاب اولیجق

نوله غرق اولسه فلك آب حیات سخنه
لولهٔ خامهٔ نفعی كبی میزاب اولیجق

پاره دردم دیه مم بزم شراب اولمیجق
جرمم اقرار ایده مم مست و خراب اولمیجق

آفتاب اول رخ پرتابه نظیر اولسه نمی
بو یاقر عالمی بر لحظه نقاب اولمیجق

جذبهٔ حسنی گوكل خطكه تعلیق ایلر
نیجه حل ایتمك اولور آنی كتاب اولمیجق

طوتالم روز شمار اولسه كیم ایلر دعوی
ایتدوگك ظلمه سنك حد و حساب اولمیجق

سن بو رسوالغی ای نفعی قومز سن الدن
یاردن بینه سكا خشم و عتاب اولمیجق

وله فی الكاف

سینه می دلدی مژگان اوقلری تا جانمه دك
سویله ابروی كماندارگه طوتسون جگرك

تیر آهمله بینه بر دمده ایرشدی فلكه
شهپر بال ملكدندر انكا صانكه بلك

عاشق اولدر كه رقیبی اوله اعلا ادنا
سو دوكن یعنی سوه پرده بشر گوكده ملك

بر بچك اهل دل و طبعده گوكن سترسه
بو قدر غلسنه دور ایلمسه چرخ فلك

قدرم

وله

غمزهٔ تیغ كش و چشم سحرسازه بق
قصد جان ایلر ایكن شیوهٔ پر نازه بق

قصد جان ایلر اوكا كاره
قهرمان ورشو طورمی گور اوقلری كاره
لشكر غمزهٔ مست سپه اندازه بق

قنده وار طرهٔ لر ایلر طولاشنی گور
شیوه و غمزهٔ سنك سحر اعجازه بق

نیجه آراسته در شیوه ایله سر تا پا
روزگارك حیله اول دلبر غمسازه بق

غمزهٔ نرگس مخمورلرین سیر ایله
جلوهٔ سرو سهی قد سرافرازه بق

وارمی نفعی كبی استاد سخن انصاف ایت
اختراع قلم نادره پردازه بق

وله

كورنجه حسنن اولور آلنه سر اورمز عاشق
نیجه اولماسون او مهپاره یه یا بیم عاشق

قهرمان غمزهٔ قتالنه مفتون وار ایسه
چشم جادوی سحرسازه یسیم عاشق

شیوه نی غمزهٔ فتان ایله ارتدانه بینه
سوبلتی غمزهٔ عشقله سرسم عاشق

نه قدر اولسه غم اضطراب دل بیتابلی راحت قوری
غمزه قتل ایلمه طورمزنیه الیم عاشق

ذوق وصلنده حقیقتده بیلنمز اولیجق
جان فدا ایتمیجك یاره نه مقدم عاشق

گفت و گوی شمن و دل نیجه اوراك ایلر
آز چوق اولسه اگر غمزهٔ نیجم عاشق

اهل دل باده و دلبر سزا اولورمی بردم
اوده نفعی كبی هم شاعر اوله هم عاشق

ولہ

منتظر جانان ایدوب دل وفاکار سنک
وحشت وقتی مبتلاکه سنک

سخا غنا ییلدیکوردن عاشق
نیجه صبر ایلسون جفاکار سنک

تغنی شوریده دلسنک ای عندلیب
اوییز اهل چمن هواکه سنک

چکدی لیکانه ایرکین آره سلی
فرقت الم دردی انسانکه سنک

منتظر قاولسه غمزه نفعی
غیبت اولمزدی هیچ بهاکه سنک

کرچه چوقدر جهانده اهل سخن
رشک ایدر جمله سی اداکه سنک

ولہ

عارف اول اهل دل اول ابدال قلندر مشرب اول
بوستان قوی قانی بیجد فانی مذهب اول

عقل مغرور اولمه افلاطون و لقمان ایسن
برادیب کامل کور ایکده طفل مکتب اول

آفتاب عالم آرا کبی بیعوز فاکه بوزین
سرکه باصدیر جهانی شمع بزمکاه اول

لامکان اول همتی فیضنده ای ربک ایتد
کاه مهر عالم آرا کاه ماه نخشب اول

عاشق اول اما علا نفیدن ری اینیب کوکلی
سیم کیسه مفتون دینمه غبغب اول

خضره منت چکمه وار صکره دل نفعی کبی
لوله آب حیات فیضله لب برلب اول

ولہ

یار اوله یعنی جام صفانی چکمه دل
مزنیه چکر بو بلای نای چکمه دل

نه وعده جسم تیر استغنا وریه
بیاناله وفانی چکمه دل

خوبانک ابروی قلدیه تیش انتظاره
اول [illegible] جفانی چکمه دل

عشق آفتی عقل اولدی بلا
هم سیلیه زلف دوتانی چکمه دل

محبوبله کیب نون سلسله جنبانی قلعه قیت
هم [illegible] اداوصبایی چکمه دل

ودیشتری نظری آینه تعبیه مقابل
اصلا کدر جو [illegible] ابری چکمه دل

نفعی کبی رندسکر وحله بیهدم
هم نقلت یاران صفانی چکمه دل

قدرم اکر فتی آزا اولسه نوله ای نفعی
چوق هنر در غزلی بویله جه پاکیزه دیمک

اوشه جانی و دله رحم ایلیوب داد ایتدوکن کورنک
براکی باره ناشادی فلک شاد ایتدوکن کورنک

کوکل معموره سن جور ایله ویران ایتدی ن اول ظالم
کلوب انصافه بر کون ینه آباد ایتدوکن کورنک

قول ایتدی عالمی رفتار نه اول سرو آزادم
نه وار بر بنده سن لطفنده آزاد ایتدوکن کورنک

نیجه بیک خانمانی باده ویرمش فلکدر بو
آنی آهیله بر عاشقده برباد ایتدوکن کورنک

نه مضمونلر نه دادیلر بولور سیر ایلیک نفعی
ینه بر طرز خاص و تازه ایجاد ایتدوکن کورنک

ولہ فی اللام

طوطی معجزه کویم نه دییم لاف دکل
اهل دلدر دیه مم سینه سی صاف اولینه

ینه اندیشه بیلور قدر در کفتارم
کیردی مفتاح در کنج معانی الومه

چرخله سویلشه مم آینه سی صاف دکل
اهل دل بربرینی بیلمک انصاف دکل

روزکار ایله دنی دهر ایله صراف دکل
عالمه بذل کهر ایلیم اتلاف دکل

لوح محفوظ سخندر دل پاک نفعی
طبع یاران کبی دکانچه صحاف دکل

ولہ

[illegible]

بزم باغ ایچره دونوب بر شمع جمع افروزه گل — ویردی رونق مجلس شاهنشه نوروزه گل

بلبلی نالان ایدوب اورمزدی آتش جاننه — اولمه مایل اگر عالمده ساز و سوزه گل

غنچه میدر سبز گون برگ ایچره یا آلمس الله — باده سرخیله پر بر ساغر پیروزه گل

دهره مغرور اولمه کیم تاجن دوشورمزدی یره — اولمه مست غرور دولت ده روزه گل

ل

طبع نفعیدن که باغ نوبهار فضیدر
رنگ و بو استرسه گلسون الیسون دریوزه گل

ایض

هم قدح هم باده هم بر شوخ ساقیدر گوگل — اهل عشقک حاصلی صاحب مذاقیدر گوگل

بر نفس دیدار ایچون بیک جان فدا اتیسم نوله — نیجه دملردر اسیر اشتیاقیدر گوگل

دلده در مهرک قو خاک اولسون یولکده جان و تن — بن اولورسم عالم معنیده باقیدر گوگل

ذره در اما که تاب آفتاب عشقله — روزگارک شمسه طاق رواقیدر گوگل

اتیسه نفعی نوله گر گوگلیله دایم بزم خاص
هم قدح هم باده هم بر شوخ ساقیدر گوگل

وله فی المیم

بهار ایرسه بنه سیر گلستان اولدیغن گورسم — گوزل سیر ایلمک عاشقه آسان اولدیغن گورسم

لطافتدن گورنسه آسمانک عکسی هر یرده — چمنده باشقه بر عالم نمایان اولدیغن گورسم

بنه رز

بنه رز دخترین پیدا ایدوب عزم کناره ایتسم — غمک خاطرده ناپیدا و پنهان اولدیغن گورسم

قزرسه گل گل اولسه تا ملبدن بنی چوبانک — رخ جانانی هم گل هم گلستان اولدیغن گورسم

صفادن بر برینک سینه سن چاک ایتسه دلبرلر — گوزللر دست اولوب دست و گریبان اولدیغن گورسم

باقوب کعبه سینه جانانه که جام می باده — دل دیوانه بر وجهه سلطان اولدیغن گورسم

ل

محصل بو بلیه بر گون گورمدین اولورسم ای نفعی
فلک بن اولمدین خاک ایله یکسان اولدیغن گورسم

ایض

گل گبی جام میی انجمن افروز ایدهلم — اتفاقیله گلک بر یره نوروز ایدهلم

مطرب آلسون النه عودی بانیجه بزده — یا نه لم یا قلملم بردم دلسوز ایدهلم

گیجه یی گوندزه فائق دگله همت ایدک — بر صفا ایلیه لم کیم شب نوروز ایدهلم

قلبمز باده ایله مطلع انوار اولسون — نیجه بر مخزن اسرار غم اندوز ایدهلم

ل

بلبل اولسون اوقسون تازه غزللر نفعی
گل گبی جام میی انجمن افروز ایدهلم

ایض

بیک وار اوله هجرانکله سینه ده داغم — چو قدر گوزلم دولت عشقکده چراغم

شوق می لعلکله قدح دوشمز الدن — میخانه یه وارنجه یره دگمز ایاغم

پای سگ کویک بیدر صنمه یر یرده — قالدی خبر وصلک ایچون یولده قولاغم

وله

عاشقی مهجور اوله گر دوران امانی بتمز اول
خبر ایلیک اولغ ناقص پایانی بتمز اول
غافل اولمه گوز اویوب اجنبیه غمزه دن
گورنیوب گلمز بلای ناگهانی بتمز اول
غمزه نک شوخی جادو طرزه نی وام ایلر
فتنه دوران تا قدم اول آسمانی
تا کیم عشاق ایچون خلقینه ویرانه ایلر
اولدر بو وقتده آخر زمانی بتمز اول
کیمسه تحصیل ایده نوع مسیحا ساحری
بیلو بیلو نفعی معجز بیانی بتمز اول

ولہ

اغیاره نگاه ایتدیکیک ناز رضا صانوردم
چوق لطف ایتمش اول ماه شفقدن آنی رضا صانوردم

غمزه‌ک دل سوای جهان الدیغی آخر
باندن اول آفتی بهار رضا صانوردم

الیمیم آینه‌ده عکس جمالک
حسنیله سنی ینه همتاز رضا صانوردم

معمور ایدیکن بنی ایدم بو بله خرابات
مستانه‌لری خانه برانداز صانوردم

نفعی
سحر ایتدیکنی سندن اشتدم
بو نغمه سوزیکی مسیحانک اعجاز صانوردم

ولہ

کو کلمی فنی اسعواکی اشتبانه بیلدیر یمیمبر
مستانه و کلمه کرد لوانه بیلدیر یمیمبر

بانغله حسن اولمش تیغ شب هجران
البته اور کندین اروانه بیلدیر یمیمبر

قولوب درجانالی پابانده کزن عاشق
مجنون الیده عشقه بیکانه بیلدیر یمیمبر

عشقیله کرفتارین آواره ایدن آفت
لیلی الیده حسنی افسانه بیلدیر یمیمبر

اشعارک اوقندقجه مست ایتدره یاران
نفعی دل پرفیضک میخانه بیلدیر یمیمبر

ولہ

غمزه یار اولمز که بیم جانی بیم ولداده بیم
عشق اثنانی ایلرکه بیم ولداده بیم ازاده بیم

عاشقم آزاده بکده وار بیم کرچه بیم باده بیم
غمدن آزاد اولمدم

سود کم افتجان ووجهاندن بیلیبم
بیک بلا به مبتلا بیم عاشق افتاده بیم

بر نکاه کرم ایله بیک جان الورکن کوزلکی
بر دل بیتابیله بیک غمزه به آماده بیم

جلد بیم وار ده نه حل ایله اسان ایلد
طوتکه نفعی کبی انسان بیم دم زاده بیم

اولمزمی محبوبدن القصه فراغم		واعظ نه قدر کوثر وحور اکسه اوزاتسه

فرد

نفعی کبی بن پاره چکوب پاره کوزنم
بیک وار اوله بجز انکله سینه‌ده داغم

ایضا

درد وارد لده غم عالمه تعبیر ایده‌مم
ورزش آه ایدرک آه مجسم اولدم
منتظر طبعمه ابکار معانی او قدر
باخصوص استدیکم شکله قورین مضمونی
ساحر معجزه پرداز خیالم اما
حالدن قاله کتورمک اکر اولسه ممکن

فیض معنی او قدر کیم بنه تحریر ایده‌مم
چرخه تأثیر ایدرین کوکلمه تأثیر ایده‌مم
کثرتندن بر ینک شکلنی تصویر ایده‌مم
کرچه ماهیت اندیشه‌یی تغییر ایده‌مم
کوردکم بو العجب معنی‌یی تقریر ایده‌مم
عرض حال ایتمده اهل دله تأخیر ایده‌مم

فرد

مست جام می عشقم دل نفعی کبی بن
عقله مقدارینی بیلدیرمده تقصیر ایده‌مم

ایضا

لذت وصلت ایچون فرقت یاری چکه‌مم
آشنا چیقدم ایسه چشمنه کافر دلکم
منت ایلرسه فلک بر ایکی کون نمک غمزه
عاشقم عاشقه شوریده‌لک اعلا ایشر

صحبت باده ایچون رنج خماری چکه‌مم
ستم غمزهٔ نظاره شماری چکه‌مم
اولورین درد محبتله ادبازی چکه‌مم
یک دنیا آت کورینور ثقلت عاری چکه‌مم

نقد

وله

پکرنده غم تولو دل استانه مرزیم
یا اولیکله میکده در خانه مرزیم

زینت فیض نجش شراب محبته
لبریز جهانه جرعه بیمانه مرزیم

زنبیلز چراغی شب هجر یاره ده
بزشمع او یاره ایلیه پروانه مرزیم

بزنکاران اوج هوای محبتز
گنج شکنج طره ده ورلانه مرزیم

زندان عالمه که زه بار اوان کوکل
اولور عدوی صحبت بیگانه مرزیم

واعظ دوشور وی میکده به بوردی مسجدی
کوره صفای مجلس ایدانه مرزیم

نفعی کبی اسیر جنون محبته
اوصلانمز نوله دل دیوانه مرزیم

طرز نجیبی عالمه افسانه مرزیم

نفعیم سخن زاده اده گوی اتایزیز

وله

بزم جهانه نغمهٔ تحسین ازدر سوزم
حسن ادای غمزهٔ غماز در سوزم

بن طرفه زمینده بار نجیلیم
معنای سحر و صورت اعجاز در سوزم

صدف الرم دره غمه نجش اولورنیه
گویا مسیح معجزه پرواز در سوزم

تنها وسوزنده بیمیمه پاره ور دمی
سر رشته عرض حال دل راز در سوزم

مشق استم زمه مطرب خامهم عمیده
لی پرده سیر ترانه ده دمساز در سوزم

روح روان عرفی لی یاش اولسیم نوله
رشک نوای حافظ شیراز در سوزم

نفعی سوزاوا سنه عرفی وبنکاک
آما بسه آمد و ممتاز در سوزم

ممتاز عالم اولیلا منعه چاره وار میدر
زیبا ثنای شاه سر افراز در سوزم

مدح و ثنای حضرت سلطان مراد ایله
شایستهٔ مراسم اعزاز در سوزم

نقد وقت اولسه بکا ذوق و صفای وصلت سینهمی داغله دل تازه گلستان ایستر	هر نفس آرزوی بوس و کناری چکهیم بلبلم لیک غم کهنه بهاری چکهیم

جانه منت نه چکرسم چکین ای نفعی
لذت وصلت ایچون فرقت یاری چکهیم

وله فی حقه

غم عشقک که سب شکوه ایدر عشاق زار اندن تن زارم قو خاک اولسون یولکده جانه منتدر کلنجه فکر لعلک عارفانه صحبت ایدرل دل اولورسم ایشکندن خاک تن و دور اولسون اوّلان دیرسن	او دلدن خط ایدرسم دل وحی بی اختیار اندن سمان تک قونسون اول دامن پاکه غبار اندن کباب پر نمک بوندن شراب بی خمار اندن بوکه اولسونمی هیچ ای دل مساعد روزگار اندن

له

نیچون اول کور شده یارینه جا ویرمزمش نفعی
بوکوندن بویله هیچ مقبول اولور می غنداران اندن

ایضا

گوسترکن لبلری لطف تبسم نیدوکن هم عتاب نیرناک ایلر نیجه غمزه سی چشمی مردم ملک ایدرکن اولدرر عاشقلرین عاشق گریان و سرگردانه صوبر بیلمز حکیم	چشمی قصد جان ایدر بیلمز ترحم نیدوکن گوسترر هم لعلنه ذوق تکلم نیدوکن غمزه سی بیلمز گناه قتل مردم نیدوکن حکمت دوران چرخ و سیر انجم نیدوکن

وله

[illegible]

وله

[illegible]

وله

[illegible]

سویلمز سویلمز اما سوزه کلسه نفعی
نه جواهر دوکیلور کلک درافشاندن

دل ویردی ایسه غمزهٔ خونریزکه نفعی
بیچاره همان خنجر برانکه دوشسون

مانندیمی وار نفعی پاکیزه کلامک
برکیمه ده کوردکمی وخی تحریر اداسن

وله

[illegible]

وله

[illegible]

ولی

دیکلسون کلسون صریر خامهٔ نفعی نیتم
انکلین نیده مزایای ترنم نیدوکن

عاشقه طعن ایتمک اولمز مبتلادر نیلسون
آدمه مهر ومحبت بربلادر نیلسون

کوکلی دلبردن کسلمز بو عجبمی عاشقک
غمزه سیله تا ازلدن آشنادر نیلسون

نوله تعیین ایتسه ضبط ملک حسنی غمزه یه
زلفی پرآشفته سر در هوادر نیلسون

زلفنه قالسه پریشان ایلمزدی دلکری
آینه ده تحریک ایدن باد صبادر نیلسون

ولی

اولمسه نفعی نوله دلبسته زلف دلبره
طبع شوخی دامه دوشمز بر همادر نیلسون

فکر زلفک وارده تاب سوز عشقک سینه ده
نار در کلخنده کویا مار در کنجینه ده

عاشقک کوکلنه بق مرآت تعقیقه غرض
یوقدر ایچ اول صفا معذور طوت آیینه ده

اطلس چرخه دکشمزدک آنی ای خواجه سن
کر بولیدک بولدیغم بن خرقهٔ پشمینه ده

غم فرح کیبی وکل هردم کلور یوقدر بنی
اولور البته حقیقت همدم دیرینه ده

ولی

قورقم اولدر بر کون ای نفعی باقر دنیایی
بو بله قالورسه اکر سوز محبت سینه ده

در دم خوق عاشقه ساکه کرفتار زهله
نوله تیمار ایتمک دردکله بیمار زهله

شوقی

[illegible]

[illegible]

ولە

نیچه دل غمزه بی‌حد کچه کلدی کذران اولسون
کوره‌مم زلفکی کیم جا کله پریشان اولسون

ایلیوب باد صبا زلفکی بند ایله قوم درهم
دل اولواندی بند ایله ایسان اولسون

باغلسون بند ایله سلسله جنبان اولسون
دل اولواندی قصه دل اولواندی

نیجه ربا و صبا ... زلفکده
دل اولارهم یا غمزه ویاران اولسون

دل انفعی کبی بسه اوبسوادرا کر
ایده بزار ... جان اولسون

هر سرموی اکه زلفده ویا یاری
دسته دسته ایدوب اول زلف دو تا اولسون

خاکروب در شاهنشه دوران اولسون
خامه‌ام لوا اولسه زبانمه خدا اولدیرم

خسته دولت ایله عالمه سلطان اولسون
عالی کوکبه شوکت و فتح ... لدی

بادشاه جهان ... اولسون

ولە

ایدولوقلمبکده ... واردی پاره‌ده دوران پاره‌سین
بولدی کوزلرکز ... عاشق بیچاره‌سین

چاک چاک ایده ... عاشق بیچاره‌سین
ایلدوردی بسلیم ... آهی دل الصدپاره‌سین

کوردوکلر اولدر ... عاشق ... کوزلرک
قوم ... الندن غمزه اغدارسین

زلفنه بند ... انسنمو ... عاشق ... آواره‌سین
ضبط ... اولمین عاشق دل آواره‌سین

حلقه زلفندن ... دل ... ارزن
در ... اوزن نظاره‌سین

وار ایسه ... انفعی سکا
اورون اظهار ایتمک ... دیوان اولدی ... پاره‌سین

ولە

ایدوب ... بو ... سیستان ... وادی ...
... نزول اولسه ... بوکره ده یا ... اوزه

دمیدن ... دل ایده ... ایدن ... نازدن
ضبطه ... اولانلر ... نازده

عمره ... بسن ... ابجدن ... جانلر ... نازیدن
دستان ... نوزه ... بلبل

عمره دوتالور ... اولدی ... شعله ... الوده
اولغدن ... مقدم ... ابدی ...

چاره یوق ... طونه دوران ... ناز ...
سنده ... لطافت ... کوز ... نازده

ولە

اسعد ... وار صحیفه ... ...

ولە

اسدی نسیم ... خانقرا جانلندی ارباب چمن
کلدی کبوب ... قاپاندی آچلدی ... شرتن

مرغ سحر قیلدی خروش کل ... اولدی خنجیم بیمن
سروی جهالندی ... باد ... کیدی یاسمن

کوثرادوب جوی روان الحولی ... کلستان
هرکوشه ... جشندن ... کلشن ... بعذن

طوطی تکلم ایتمده بلبل ترنم ایتمده
غنچه تبسم ایتمده صحن چمن ... انجمن

ایردی ... صبح وصال ... نشیال
کل سیره ای چشم غزال ... اولدی ... ختن

شاه جهان سلطان مراد ... عالی نژاد
بحر عدالت کان داد ... خدای ذوالمنن

وقع اولدی عمر اندیدی سوریام ... کلدی ...
نفعی قیمه ... قیلیه ... لعل یمن

... اسوابا ... صحیفه نو ... انکه ... بوجو ...

ولە

مانمم ... دیداره تمر آلی سورن
برکوزل چهره‌ده ... ان اولسه آنی سورن

دلبرم ... کبی جلبی کوزل جانانی
مطلقا ... اولان شوخ جهانی سورن

سورم ... کورنجک ... باری
عرض حال ... اولمز ... جانی سورن

سورم سورم ... سوکیک محبوبی
ز ده ده وار ... آفت جانی سورن

نه قدر نازک ... اولسه نکاری سورم
نه قدر آفت جان اولسه جوانی سورن

اجتناب ایلدە ... کل صوفی ... ویکی
سورم حاصلی اول روح روانی سورن

چاره یوق برکوزلی سومکه ای نفعی
سکا لازممی دیمک اشته فلانی سورن

ولە حرف الواو

عمر جانه ... کاراندی ... بلا
دل اولو ... آسوده ... اوله

وارادی ... سوبردر ... ده ... دل
اولمز ... اوله ... العشق

غمزه کیدن ... اولمق ... مکنی ... العشق
غمزه ... فیصر ایسه ... قیاد ...

... زلفکده ... اولان
ازقیمه ... ایده ... صبا ...

... ایدولدوم ... شهبازی ... الفت
دل ... نقشیکا ایله ... ده ... اوله

... فیری ... نفعی
قالورمی ... اولکیزده ... اوله

خوش ... ایسه اوله ... وقتی
... نظم ولاوزره ... دل ... ایله

اشعار ... کل ... ایده اسلام ... اوله

شو قمر یوق دلده گرچه مبتلای فرقتز
ذوق قمز وار لذت غمدن خبردارز هله

نوله گتدیسه قرار و عقل و صبر و فکرمز
غم دگل ناچار ایسک عشقکله ناچارز هله

قیسه باشدن سر براولمش راه غمزه آشنایان
ترک سر قیلدق او یولده بز سبکبارز هله

وله — ایضا

بزده ای نفعی نوله ترتیب دیوان ایلیک
آز ایسه اشعارمز پاکیزه گفتارز هله

بزم بهارک دوزدی گل آیین و ارکانن بنه
نرگس آلوب جامین اله سورکده دوراننن بنه

طورمز دونر جام طرب دونمزمی عهدندن عجب
زاهد طوترمی الده هب تسبیح مرجانن بنه

نه جامه وار نه پیرهن سرو صارلمش یاسمین
گل طشره دوشمش پرده دن آچمش گریبانن بنه

حسنی کمالنده گلک دردی زیاده بلبلک
انگز سن اما سنبلک حال پریشانن بنه

وله — ایضا

هر شعری گرچه تا ازل دوشدکجه سویلر بدل
نفعی نک اما بو غزل زین ایتدی دیوانن بنه

جانان او درکه سرکش اوله مبتلاسنه
عاشق او درکه نازی کچه دلرباسنه

بر کفت دکوده یوزنکه چشم یار ایله
عشق اولسون اول معامله نک آشناسنه

نه ترجمان غمزه گرک عاشقه نه ناز
دلبر مقید اولمیجق مدعاسنه

نه اشک و دیده لازم اولور دلبره نه آه
عاشق تحمل ایلمیینجه جفاسنه

له	نفعی بزه نه غمزه گرک نه نگاه دوست بز مایلوز گوزللک اک بیوفاسنه	ایضا

شوخ اولسه گوزل غایتله پرنمک اولسه خوبانه عجب لازمه درجاذبهٔ دل عشاقی قوسه هر نگهی خوف و رجاده عاشقلرینک بیله عیار زر رویین	سو مم تمکین اولمیسنی کرملک اولسه آنلر بقه مم حسنله مهر فلک اولسه هر غمزه ده لطف و غضبی مشترک اولسه خارای دل سخت نهادی محک اولسه

له	دلبرلقی ممتاز و مسلم گرک اما نفعی بیله شوخ اولسه گوزل پرنمک اولسه	ایضا

طولسه دستمده نوله اشکمله پیمانه ناوک غمزه لرک شویله جگرندن کیم اکلنورفکرمیانکله دل آشفته ظاهر اولمزسه نوله آهم او خدنگ شعله	کیرسه کلگون سرشکم بر یدی میدانه نوک پیکان جگر دوزی بولامز قانه بند اولور بر قیل ایله بونجلین دیوانه غم خدنکی در او محتاج دکل پیکانه

له	بویله رندانه غزل آز دینلور ای نفعی قایلوز شیوهٔ رندانی بیلن یارانه	ایضا

کرم اولسون اکنده فلک آفتابله	غالب در اکه مهر نخک آب تابله

صال

129

و له

یار اولسه بهار اولسه دلا جام جم اولسه
بر یرده که بر گوشهٔ ایشلک ارم اولسه
اول یرده صفا بخش و لکا اولسه مجرم
اغیار و رقیبک بری یاپه عدم اولسه
بر خالمه و درنسک الم اولسه اولسه
هر ساغر شرابله جمع اولسه
هیچ طورمیوب دور ایده ساغرهم اولسه
ساقی ده صراحی گبی غالی همم اولسه
ساقیده صراحی گبی یا عربده اولسه
کام اولسه صفا اوله نغمه اولسه
یارانه صفا ...

و له

باشلدی جلوه به یار بر بروسا بهار
بر دم ایشا بلکل جهره نمای اولدی بنه
اچیلوب غنچه نوله جامه سرک بانه بنه
عندلیبانه جمن نغمه سرای اولدی بنه
عندلیبانه ایل عشقه
نیجه شعر ابره دی یتوب بر بای اولدی بنه
حمایت ایکی باشلدی بای اولدی بنه
آب حیوانه گبی سلسله بای اولدی بنه

فیض روح القدس ایدی ماجرا نفعی
مریم آسا قلمی بادره سای اولدی بنه

و له

وار ایسه که شیوه و قدر یاره نجان
بر قبیر بیره دن کل قصارله نورزده
سرو قد ایله بلبل
کلدی کل نیز زره دانسیار له نوروزده
وار ایسه با غده
بوی نازیاز جمن طونیدی او سلطانی نوروزده
یجنسه باجه با صبا غماره نوروزده
جانه جان نه قانی بلبلی بیک نوروزده
سینه ده ملبلی بیدارله نوروزده

نیجه ممکن نظیره شعر صدر اعظمه
بلبل اولسک لذت گفتارله نوروزده

نفعی ده غزلر دیسه ممتاز و مسلم
هر بیری بیتی رشک روشن تحسن اولسه
مسوده ممی بی ضاربه ...
منظر عاطفت سیمبرانانه

و له

نوبهار اولدی هوا غالیه سای اولدی بنه
باد صبا نافه گشای اولدی بنه
نفحهٔ باد صبا اسدی بنه نوروزده
تازه جان بولدی جهان جانفزای اولدی بنه
کافه مرآت اول نسنه جمن جاه سکندر
دور ...

و له

فیض انفاس سحر روح فزای اولدی بنه
طور ده ای دل نعمه لرله نوروزده
سکل اجل بیر کل وکلزار له نوروزده

عقدهٔ غمزه وقیدندن اولدی بلبل سنبل نوروزده
ذوق وشوقی امیدن آزاد اولدی نیغده
زاهد صد ساله مستانه اولدی انجمن نوروزده
زهد وتقوایه کلور تیغ آنی شهدیدی
عیدکی نوبهار ایدی بو نغمه آهنگ نوروزده
باری اول سلطان چمن زار گل
طوردی دوندن نیلنه نیجانه رنگ نوروزده
عالمه ایندی تجدید جمل نوروزده
باده ساقی غنچه ایله سنبل ... نوروزده
جام جم نو غنچه اشتباک انجق ...
جانه ودلده تازه لردک بزده اسکی دیرز
کهنه مبتلا اولسه همدم بر کوزل نوروزده

بری لشاد اولسه اولسنده ونیاب اوره
شهری انشر نفا ایندی شاه کامیاب اوره
سایه سنده نشنکله بو دلطوبدن نام ابتریه
اولدی تکمیل ارکانی معمور وخراب اوره
اولدی ایندی شراب فیض خلق ومشربه
اولقدر ایندی شراب فیض اولدی ایس وتراب اوره
سونده ومشک اولدی جالبه اولوغز
شمعت خلقله نشئه نغمه اولدی اوره
روحی جان ایندی نشنمیر نشئه ناب اوره
مشب نشئه وقنده پیروه آنکه انجام ایله
زیل اولمز فتنه شیفته نغمه اوره
نایبه نفعی بو شعر آبداری عالمه
بر کذار ایلیه مانند کلاب اوره
ایندی جم ایندی ایکلسکی انشه بشر
آجدی جام اندی اکل جم جناب اوره
انتعاش بادشاه جم جناب اوره
نصرت سلطان مرادی کامیاب اوره
اوله دولتده ...
نقد میلاده نبی نصرت ابدیه
اولدی اولقدر نیمه ناب اوره

صال مهرو ماهه حسن ولطافت کمندینی	کوستر یوز کده کاکلکی پیچ وتابله
رفتار کرمی خنده‌ٔ زمیله قیل که تا	عمرم کچه فرحله کچر چون شتابله
روز شمار ودفتر اعماله قالیلز	کردر دمز بیلنه حساب وکتابله

نفعی چکردی باربلاکی نه حال ایله
اولدردک اول نصیری ده نازو عتابله

برطولی نوش ایت شراب ناب کلسون چشمکه	مست اولور سنک نازه تاشله خواب کلسون چشمکه
غمزه که برتاب ایکن طاقت کتورمز آفتاب	باده عقلی واریله بی تاب کلسون چشمکه
حسنکی بیلمک دیلرسک بر نظر مرآته باق	آفتابک پرتوی مهتاب کلسون چشمکه
عاشق ایسک اغلمقله نیمز ایش بر چاره کور	سن کرک یاش دوک کرک خوناب کلسون چشمکه

رندایسک نفعی خمار باده دن ایچمه کوزک
عالمک حالی خیال خواب کلسون چشمکه

قالمزسه کر اول کوشه‌ٔ دامان الیمزده	الدن نه کلور چاک کریبان الیمزده
زاهد بزه پیمانه تیر صنمه تهی دست	لازمی همان سبحه‌ٔ مرجان الیمزده
دل تشنه بدن عشقله بر مرتبه پرتاب	بیچاره اولور اخکر سوزان الیمزده
بز نیجه طوینجه قانه لم جام مراده	بر لحظه قومز ساقی‌ٔ دوران الیمزده

رخسارعرق ریزی تیر تغمه یارک	نیلر رشحا تیله کلستان الیمزده
خطاکلسه رخ یاره تیر کاکل و زلفی	کل کتسه نوله سنبل و ریحان الیمزده

ل

بر سنبله بکزر که اوله شبنمی وافر
نفعی نیه بو کلکک درافشان الیمزده

لصـ

زلف سیهکمی خط عنبر شکن اوزره	یا سایه ٔ سنبلمی دوشمش چمن اوزره
ویرمز نیه اول پیرهن سینه صفا سن	برک سمنی دوکسه صبا نسترن اوزره
بکزر دی نهال قدکه زلف و رخکله	آچلسه اکر سنبل وکل نارون اوزره
اشکمله دمادم ایدرین کونکلی نمناک	توزونیه تا سن کل نازک بدن اوزره
آلمش صناسن نیزه سنی دوشنه رستم	مژکان دکل اول غمزه ٔ ناوک فکن اوزره
قوردی مژه مک اوستنه پاین کک کوپک	اولماسه کل آزرده دوشنجه دکن اوزره
نفعی بو نزاکتله نیم شیوه ٔ نظمم	راجح کورینورسه نوله طرز حسن اوزره

ل

سیرایت بو بدیع متینی بو تازه زمینده
قو سبعه ٔ سیاره لی چرخ کهن اوزره

لصـ

دوشمدی کورمک او بی مهر و وفایی بو کیجه	نه کورر دل نیه کوردو شده بلایی بو کیجه
زاهدا کوثری یارین کیبم ایچرمیش کوره لم	الله بز نوش ایده لم جام صفایی بو کیجه

زهدی

١٢١

دلربا اولدی زلفی یاری لبلری [illegible] غمزه سی
نازه ایدر سینه یا شیوه سی [illegible] غمزه سی

بکلمه غمزه [illegible] یارد [illegible] طره سی
غافل اولمه فتنه [illegible] غمزه سی

اولسون [illegible] سنبله
آفت جاندر [illegible] غمزه سی

بسمله [illegible] زیبا لطف و فهمی
چشمی سحر [illegible] غمزه سی

نوله معشوق اولسه دللر کعبت و کوی چشمنه
طبع نفعی کبی معنی آفریندر غمزه سی

دلنشین [illegible] غمزه [illegible] طره سی
عاشق [illegible] طره سی

غمزه عیاره غالبدر کوکل صیدایمه
غمزه [illegible] طره سی

سرچه [illegible] آتش
[illegible] طره سی

غنچه [illegible]
[illegible] طره سی

ضبط [illegible]
ایمی [illegible] طره سی

طبع نفعی کبی [illegible]
آفتابه سایه صالمش [illegible] طره سی

[illegible] غمزه [illegible]
[illegible] غمزه [illegible]

غمزه [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

آفرین نفعی [illegible] طبع [illegible]
[illegible]

زهدی قو گل برو یکز نک اولالم رندانه بر بولک باده کتیر باده فروشنک قولیوز	بر طرف ایلیه‌لم خوف و رجایی بو کیجه نه آکو روار نه صاتر زهد و ریایی بو کیجه

باده بو کونه صفا ویرمزایدی مجلسه کر
بولمسق نفعی پاکیزه ادایی بو کیجه

ولہ ایضا

یا قدی بنی گل اتیدی او ماهک کنش یوزیبی بر کیجه یوق که چیقمیه تا ماه و انجمه عاشق اودر که شعله داغیله خوش کیجه رز دخترینه سبحهٔ صد دانه‌یی صاتوب	اولدی دل ضعیف و شکسته گل اوکوزنی آهیله آسمانک آلشدی یوزی کوزی غم عالمنده بر اوله کیجه ایله کوندزی صوفی ده یوزسز اولدی کورنجه او یوز سزی

ولہ
نفعی اسیر باده گرفتار عشقدر
سوز و صفادن اولمسه خالی نوله سوزی
ایضا

جانمک سینه ده تنک اولسه نوله جا بیکهی روزکار آنی سلر میدی کوزمدن هردم دل ارباب محبت همه اکا دوشمشدر جان ویرر عاشق دلخسته اکرچه لبی	صالنور تنک قبالر کیوب اول سرو سهی توتیا دنده عزیز اولمز کرخاک رهی سرنکوندر دیو جاه ذقن صانمه تهی نه کوکلر آلور اما کوزاوجیله نکهی

ولہ
مست اولدی یا غمزه‌لری تازه بلندی
هر بیتیمده بر روش تازه بلندی
بر شیوه‌ده ولر غمزه قصدی
بر شیوه‌ده نکته‌سنده تازه بلندی
غمزه وکل بر شیوه‌ده بابرکه شیوه
سعدی بعوردی بو شیوه‌ده نغمانه بلندی
صانمانک که اندیشه‌نی نفعی بکا بر کرت
بار ایجدی طوطی خطی بر دانه بلندی
نفعی بو یرده زهره فلکده بو نغمه‌لر
سویا که بر ترانه ده بر سازه بلندی

ولہ
ساقی که کلشنده صالنسا نسیم و غبار سبی
چوچکر بلبلری عشاق شیدا الی سبی
ساقی کلکده چقدی باشندن فکر هوا آهوانی سبی
پایکه بوز سبمده سنمه یابا غمد سبی
نقد جانی و دلی قورمه نیاید نعجانی سبی
بو یله‌ی قالور بسیب عشقنه سبی
نوش ایدر جام باده ایر بجالر سبی
آنکی حسنیان شمع ال
نفعی نوله ای نفعی بو قدر اوله نه سبی
وکه سوزنده بو قدر ایده نکامی
زهری خبر نکامی نوین لذیذ
قند نظیر یارشاه اوله آکوبالر سبی
قند نی اسم نوله طوطی سبمدم
قند نی بکی بتی ...
قرادخا سیمی دل او ورد بالد سبی
قره کوهمزیل ایدر دنیا بوب بالر سبی

ولہ
بهار ایردی نسیم صبح بولوردی
نسیم ایدی بخت فیروزی
بهار ایردی عالمک کل کبی کلدی
اجلدی عالمی سبیل
بوالده دهر طوبت اولغه آه جبار سوزی
نیچه یا زنده یمیر اه بلبل
نیچه مجرم اولمسون عالم افروزی
فغان بهر ینه یا بر کل جراغ
او یاردی ینه سی کی داغ رکک
بهار ایدی ینه چل لاله کبی داغ انکانم اندوزی
ور بشمده قومه نفعی
الکه کل بر ایدر جام الن بلبل نیشانه دوزی
غزلکه سعد اصفه عهد
و عایه بند جکره جاودان دولتله نور و ارواح
سر طور ردیده زیبا اوز
اوصاف صدر عالی دانشه بر بلغ زر دوری
فلک ارشد حیر حافظ
بکانه مسند آرای وزارت زر ببر دوزی
سر ده ولیند روز کاک نو
خدا پاینده قیلسون رایت بخت سرافرازی
بنمزا ولسون آکه کون بکون اقبال بهروزی

له — ایضا

ایتمه اول شوخله وصلت هوسن ای نفعی
امرینه رام ایده بیلسونمی گدا پادشهی

تنکدر غایتله اول بت شوخک دهنی	خنده یول آچمه آندن حقهٔ مرجان سخنی
هیأت نافی دکلدر گوزینن بولدی رواج	نقش تمغای ید قدرت ایله سیم تنی
جسم پاکنده لطافت او قدر کیم صانسن	سینه‌سی آینه در آینه دان پیرهنی
بولمز اول پیرهن سینه صفا آیینه‌سنه	دوکسه گر صفحهٔ آب اوزره صبا یاسمنی

له — ایضا

ویردی نفعی نه بو نظمله دنیایه نشاط
صانکه بر جامله گرم ایلدی بیک انجمنی

کیدر کیف شرابک ذوقی بویله یاده گلمزمی	مگر هیچ موسم گل دور جام باده گلمزمی
تولور یا عید و نوروزا ایرسه ینه عالمک حالی	بوکون بدر جام می غم دفعنه امداده گلمزمی
خراب اولدی تقلیدی قلب عاشق کیبی میخانه	خرابات اهلی بیلمم نولدی کیمسه داده گلمزمی
کور بر چرخک بو ظلمن دیر دله دف سینه دوکمزمی	قدح قان اغلمزمی چنک و نی فریاده گلمزمی

له — ایضا

نیجه الفت طوترسن زهد ایله بیلمم سن ای نفعی
الجوب مست اولدغک هیچ خاطرک شاده گلمزمی

روبرو دو طبعمک خورشید ایله آیینه‌سی	رشک ایدر چرخ اگر دایم باکه اولدر کینه‌سی

کیم بو

کیمسه تقرر آت خورشیده طور رکن روی یار	روی دل کوستر مزده صفا قیدندن سینه‌سی
اولدی عشق بکر فکریله برابدال آفتاب	زلف زهره تار و پود خرقهٔ پشمینه‌سی
عاشقه بر تازه دلبرده کرکدر ما حصل	کهنه می عشق آلهی همدم دیرینه‌سی

له — ایضا

کامران ملک نظم اولسم نوله نفعی کبی
بر دو کنز کانه بکزر طبعمک گنجینه‌سی

بهار ایردی ینه کوز فیض مهر عالم افروزی	نیجه گرم ایتدی برجامیله بزم شاه نوروزی
عجب می دوشنه آتش آشیان بلبله بربی	اویاردی ینه هر گل بر چراغ خانمانسوزی
آچلدی جابجا نرکس میان سبزه ده کویا	دوشندی بزمگاه عالمه بر قطع زردوزی
گدا شاهانه عشرت ایده جک دیدر که اولمشدر	زمین اورنگ پیروزه زمان ایام پیروزی
زمین سرسبز و ابنای زمان خوشحال و خرم دل	زهی تاثیر نوروزی زهی اقبال بهروزی
او شاهنشاه دانادلکه اولمشدر عدالتله	مهم ساز جهان عقل سلیم دانش اندوزی
شه جم رتبه سلطان احمد فرخنده طلعت کیم	بهار باغ دولتدر جمال عالم افروزی

وجودیله شرف بولسون سریر سلطنت دایم
جهان طوردقچه طورسون عید و قدر اولسون شب و روزی

[illegible]

ولہ

در وصف کمانکش اوزنه اوغلی انعم

[illegible]

نقش بند معلا بارکاه عرش برین

ای بخت زلف زرعنا ونغمه شناسی زلف

جهانبانی خوب ... قیطان تا نیمه سمر

روادار اولمز کیمسه بو رنکینه کیرا اولی بینه

بزکه کلدم ایسه مدح و ثنادن غایب	نقص ادرکه حمل ایتمیه بم جهل طالع
بقصیده دیمک ایستر ایکن طبعم که له	کم خیالیله فدا ما حصل دیوانم

ولہ

اوریجه شانه کیسوی خیال یاره هر کام	کلاب افشان اولور یاد زخیله چشم کریانم

ولہ

اولدق اسیر نیم نکاه تغافلک	برقیده داخی دوشمیه لم چونکه کاکلک

ولہ

رخ رنکینی کیم یارک ملاحت کلستانیدر	زنخدان صنمه اول کلشنده بلبل آشیانیدر

ولہ

باد صبا که طره لرین تا بدار ایدر	سر رشته ده بیک دلی زار و نزار ایدر

ولہ

بر سوزمی وار که شمدی او یاران سینه اوله	وار ایسه شعر نفعی شوخ دلوند اوله

ولہ

یا رب دلمی سهو وخطادن صقله	اندیشه می تزویر وریادن صقله
باصدم ره وادی رباعی یه قدم	طعن خرنادان دوبادن صقله

قطعه

دهره برآفت اولور اول قد و قامت کوره بیلسک

قوپسه بر یردن وقوعه یومی قیامت کوریلسک

باشلسون غمزه لری غارت ایمانه بیله

قورمی بر دولده دخی اسرع سلامت کوریه بیلسک

انقطاع

کیسه تیغ قهر بلور برای کاوزده عالم

فتنه جلا ایلسه بر غمزه مستانه جم

ولہ

دوشنلر هرشدی فالنجرهٔ بو سر کنی بن

بن ایلرک که بقا باوسته جیفه اسن

ولہ

آب روی شعرا شرع لغو ادری کیم

سخن دراک اعوری کبی ایجاد و بیمن

ولہ

سیم بیجه ناز به بینه بریمی بیله ... اولسون

بیکوه رلیمه ... اوزره

ولہ

جوی معنی ایکی شعر و مشل او صحیه اون

بیراشور ... طبعیه بغداد بیمن

ولہ

اولیدر ... سر ایدر اول ...

صانور تصویبه ...

ولہ

نه اولدی مملکتک ایدکوس ... کنجینه

اکلسه بیده ... تا نانوانه خیسته دراری

ولہ

زیب ایتمک ایکی بو ... نیکی و درد ... سرکه

بر هیچ ایدرم بر ذره ... نظر له

وله

یارب کرم ایت بنده که احسان ایله　　دشوار اولان احوالمی آسان ایله
دنیا هوسندن قویمه گوکلمده اثر　　استرسم اگر جنتی زندان ایله

وله

بن عاشق هرجایی و دل آشفته　　اول شوخ ایسه همی‌کش و هم آلفته
بیلمم نیجه اولور مهر و محبت حالی
بو نکتهٔ سربسته قالور ناگفته